

Återstart för Stockholmsregionen

Budget 2022 för Region Stockholm

Budget 2022 för Region Stockholm

Regionrådsberedningens förslag

Innehållsförteckning

1.	Inriktning.....	4
1.1	Offensiv nystart	4
1.2	Långsiktig ekonomisk uthållighet	6
1.3	En hälso- och sjukvård av god kvalitet.....	9
1.4	Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem.....	25
1.5	Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion.....	33
1.6	Kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet	37
1.7	En hållbar utveckling för Region Stockholm.....	39
1.8	Satsningar för en starkare region	41
1.9	Strukturerad styrning av Region Stockholm.....	45
1.10	En hållbar arbetsgivare	46
2.	Ekonomiska förutsättningar	50
2.1	Ekonomiskt utgångsläge	50
2.2	Makroekonomisk utblick.....	51
2.3	Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag.....	58
2.4	Kommunalekonomisk utjämning.....	60
2.5	Statsbidrag.....	61
2.6	Pensioner	62
3.	Budgerade ekonomiska förutsättningar	65
3.1	Resultaträkning	65
3.2	Balansräkning.....	69
3.3	Kassaflödesanalys och finansieringsbudget	71
3.4	Anslag till nämnder	72
3.5	Resultatkrav för nämnder och bolag	76
3.6	Koncernfinansiering.....	79
3.7	Skadekontot.....	79
4.	Investeringar	80
4.1	Budgerade investeringsförutsättningar	80
4.2	Investeringsutrymme 2022–2031.....	81
5.	Nämnder	83
5.1	Regionstyrelsen	83
5.2	Hälso- och sjukvårdsnämnden.....	86
5.3	Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	90

5.4	Patientnämnden	92
5.5	Stockholms läns sjukvårdsområde	93
5.6	Karolinska Universitetssjukhuset.....	95
5.7	Trafiknämnden.....	97
5.8	Färdtjänstnämnden.....	102
5.9	Tillväxt- och regionplanenämnden	104
5.10	Kulturnämnden	106
5.11	Fastighets- och servicenämnden.....	108
5.12	Klimat- och hållbarhetsnämnden.....	112
5.13	Revisorskollegiet.....	114
6.	Bolag.....	115
6.1	Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag.....	115
6.2	Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB)	118
6.2.1	Södersjukhuset AB	120
6.2.2	Danderyds Sjukhus AB.....	123
6.2.3	Södertälje Sjukhus AB	125
6.2.4	S:t Eriks Ögonsjukhus AB	127
6.2.5	Folktandvården Stockholms län AB.....	129
6.2.6	Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)	131
6.2.7	Tobiasregistret AB.....	133
6.2.8	MediCarrier AB.....	134
6.2.9	Locum AB	136
6.2.10	AB Stockholms Läns Landstings Internfinans.....	140
6.2.11	Film Stockholm AB.....	142
6.3	AB Storstockholms Lokaltrafik (SL).....	144
6.3.1	Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)	147
6.3.2	AB SL Finans	149
6.3.3	SL Nya Tunnelbanan AB	150
7.	Kommunalförbund och verksamhetsstiftelser	151
7.1	Kommunalförbund.....	151
7.1.1	Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje	151
7.1.2	Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling, KAS	152
7.1.3	Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA	153
7.2	Stiftelser.....	153
Bilagor	155	

1. Inriktning

1.1 Offensiv nystart

En stark region

Varje dag, dygnet runt, ansvarar Region Stockholm för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling samt bidrar till länets kulturliv. Dagens invånare och framtida generationer står i fokus för all verksamhet i Region Stockholm. Det kräver varsamhet med skattebetalarnas pengar samtidigt som viktiga investeringar för framtiden görs.

Budgeten för 2022 ger goda förutsättningar för en offensiv nystart. Region Stockholm erbjuder invånarna en god, trygg och tillgänglig vård som organiseras utifrån patienternas behov och präglas av stor valfrihet. Kollektivtrafiken knyter samman Stockholms län, underlättar invånarnas vardag och bidrar samtidigt till att länet når högt uppsatta klimatmål. Ett fritt och inkluderande kulturliv främjas. Region Stockholm stärker sin roll som samhällsbyggare genom bättre samverkan med länets kommuner. Förutsättningarna för att nyttja de möjligheter innovation, digitalisering och forskning ger, ökar genom att hinder identifieras och rivs. Hållbarhet ska genomsyra allt arbete i Region Stockholm och klimatmålen ska nås.

Återhämtning krävs i ett fortsatt utmanande planeringsläge
Covid-19-pandemin har inneburit prövningar för hela samhället. Under nästan två års tid har all verksamhet inom Region Stockholm tydligt präglats av pandemin och dess effekter. Under perioder har vård som kan anstå senarelagts då sjukvården har behövt hantera de akuta effekterna av pandemin. Samtidigt har kollektivtrafiken körts med full trafik, men med bara en bråkdel av ordinarie resenärer. Stora ansträngningar har gjorts för att hela befolkningen ska vara vaccinerad. Fokus framöver ligger på riktade insatser mot ännu ej fullvaccinerade, samt att erbjuda en tredje dos för personer över 80 år, hemtjänsttagare, personer boende i särskilda boenden och andra grupper som folkhälsomyndigheten pekar ut. Covid-19-pandemin har visat att Region Stockholm har en robust och flexibel verksamhet som klarar stora påfrestningar. Lärdomar från nya arbetssätt under pandemin ska tas tillvara för att stärka beredskapen än mer.

Även under 2022 bedöms pandemin ha stor påverkan på invånare och företag såväl som på offentlig sektor och samhället i stort. Region Stockholms huvudscenario är att smittspridningen har dämpats i länet och att vården inriktas mot att korta köer och omhänderta pandemins långsiktiga påverkan. Ett mer pessimistiskt scenario är att pandemin även

under 2022 präglar hälso- och sjukvården på ett sådant sätt att den tar stora resurser i anspråk. Inom kollektivtrafiken prognostiseras resandet vara fortsatt begränsat med förändrade resandemönster 2022–2024. Region Stockholm har beredskap för olika scenarier och fortsätter att planera för det värsta, men hoppas på det bästa.

Region Stockholm har goda förutsättningar att utvecklas och få en snabb och positiv återhämtning efter pandemin. Det finns dock även hinder för en sådan utveckling. De ekonomiska förutsättningarna måste tas i beaktande för att Region Stockholm ska utvecklas på bästa sätt. Bland dessa är de stora förändringarna i det kommunala utjämningsystemet den enskilt största, men även mer allmänna ekonomiska risker kopplade till jobb och sysselsättning, företagande och konkurrenskraft spelar stor roll för skatteunderlagets utveckling och påverkar därför både hela Stockholms läns och Region Stockholms förutsättningar. Därför är det av vikt att Region Stockholm är berett på de ekonomiska riskerna och arbetar aktivt för att förebygga, exempelvis genom insatser för att förbättra matchning och kompetensförsörjning, som både kan gynna näringslivets tillväxt och minska utanförskap och segregation.

Utmaningen förstärks av att befolkningsutvecklingen går mot en ökande andel äldre och en relativt sett minskande andel i arbetsför ålder. Denna utveckling förstärks om bristerna i bostadsförsörjningen inte kan åtgärdas. Att fler äldre lever längre är i sig fantastiskt. Den demografiska förändringen medför dock att efterfrågan på hälso- och sjukvård ökar, att skatteintäkterna försvagas samt att kompetensförsörjningen försvaras. Osäkerhet och risker ställer stora krav på ansvarsfulla prioriteringar, en effektiv styrning och handlingskraft.

Nya erfarenheter ger en hoppfull framtid

Stockholms län är Europas mest innovativa region med starka företag, flera lärosäten av internationell toppklass och nya och växande företag inom globalt starka branscher. Länet är ledande inom hållbarhet och har höga ambitioner att nå våra klimatmål. Vi ska med stöd i länets styrkor och samarbeten lösa utmaningarna. Det handlar om långsiktighet och uthållighet, samt förändringsförmåga och vilja att ta till oss nya lärdomar.

Sett till hela länets möjligheter är den starka innovationskraften hos företag och enskilda, organisationer och föreningar en av flera aspekter som kommer att bidra till att det blir möjligt att hantera pandemins efterverkningar och öka omställningstakten. Den starka attraktivitet och bredd av boendemiljöer och livsstilar som finns i länet ska användas och om möjligt förstärkas för att locka människor och företag, organisationer och internationella institutioner. Genom offensivt arbete med

kollektivtrafik, bostadsbyggande, tillgänglighet och hållbar utveckling kan länets olika aktörer gemensamt och var för sig öka attraktionskraften och samtidigt sänka koldioxidutsläppen.

1.2 Långsiktig ekonomisk uthållighet

God ekonomisk hushållning krävs för ekonomisk uthållighet

God ekonomisk hushållning innebär att Region Stockholm ska ha en uthållig ekonomi över tid där resultatöverskott och måluppfyllelse möjliggör att länets invånare erbjuds hälso- och sjukvård av god kvalitet, en attraktiv kollektivtrafik och en välfungerande regional utvecklingsplanering. En ekonomi i balans är en förutsättning för att Region Stockholm ska kunna bedriva sin verksamhet med god kvalitet utan att skjuta kostnader på kommande generationer. Det innebär att alla beslut ska vara finansierade och att långsiktiga ekonomiska effekter tas i beaktande. God hushållning är en förutsättning för ändamålsenlig verksamhet och en effektiv användning av resurserna. Resultatöverskott skapar utrymme för utveckling och för att Region Stockholm långsiktigt ska kunna hantera åtaganden kopplade till investeringar och pensioner.

Region Stockholms policy för god ekonomisk hushållning har reviderats (RS 2021-0285). Av den framgår bland annat att långsiktiga beräkningar av Region Stockholms ekonomiska utveckling ska genomföras årligen. Alla beslut som medför förändrade ekonomiska förutsättningar ska vara finansierade och den som fattar ett beslut bär ansvaret för att säkerställa finansieringen. Analysen behöver fördjupas av hur utbudet av Region Stockholms tjänster kan anpassas och utvecklas för att balansera mellan å ena sidan invånarnas behov och å andra sidan tillgängliga resurser i termer av både ekonomiska medel och kompetens.

Skatteintäktsutvecklingen försvagas

Region Stockholms resultat 2020 var i nivå med genomsnittet i riket, trots betydande intäktsbortfall främst inom kollektivtrafiken. Resultatet påverkades, precis som för alla andra regioner, av pandemirelaterade engångseffekter, däribland att planerad vård inte utförts. Genomförandet av den uppskjutna vården innebär ökade kostnader. Andra engångseffekter till följd av pandemin är tillfälligt högre statsbidrag, inklusive ersättning för merkostnader för vården av covid-19-patienter, samt viss ersättning för bland annat uteblivna biljettintäkter inom kollektivtrafiken. Andra skäl till överskottet var stora reavinster och att pensionskostnaderna blev betydligt lägre än planerat.

Region Stockholm har avsatt 3,2 miljarder kronor av överskottet från 2020 till en resultatutjämningsreserv, RUR, som kan användas för att täcka eventuella framtida underskott vid lågkonjunktur.

Sverige behöver långsiktigt stärka konkurrenskraften för att säkra landets position i ett internationellt perspektiv. Stockholmsregionen är den mest innovativa regionen i Europa. För att behålla den positionen krävs att viktiga frågor som trängsel, bostadsförsörjning och arbetslöshet hanteras. Kompetensutvisningar hotar svensk innovationskraft och tillväxt då det till följd av skärpta lagändringar har blivit svårare för utländska nydisputerade forskare samt arbetskraftsinvandrare inom ingenjör- och datayrken att få permanent uppehållstillstånd. Detta kommer att försvåra möjligheterna att attrahera internationella talanger från länder utanför Europa till Region Stockholm vilket innebär att kompetensbristen inom den mycket arbetsintensiva tech-sektorn kommer att förvärras.

Det är också av stor vikt att förutsättningarna för näringslivsklimat och investeringar är gynnsamma. Annars finns en påtaglig risk för att den stigande arbetslösheten permanentas på en hög nivå och för att skatteintäktsutvecklingen försämras. Det försämrar även möjligheterna att ge invånarna god offentlig service och skapar en negativ spiral som blir svår att vända.

Utjämnning och statsbidrag försvårar förutsättningarna

Den enskilt största faktorn för skatteintäktsutvecklingen på kortare sikt är den ovan nämnda ökade avgiften till den kommunalekonomiska utjämnningen. Enligt preliminära beräkningar från Sveriges kommuner och regioner, SKR, ökar den totala avgiften till kommunalekonomisk utjämnning från drygt 1,1 miljarder kronor 2021 till drygt 2,8 miljarder kronor 2022 och beräknas därefter öka med i genomsnitt cirka 700 miljoner kronor per år. År 2024 har avgiften för Region Stockholm ökat till 4,5 miljarder kronor, en ökning med 320 procent jämfört med 2021. Utjämnningen hämmar intäktsutvecklingen och därmed Region Stockholms långsiktiga ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet.

För de riktade statsbidragen tecknas de överenskommelser som avgör villkoren ofta först i december vilket ger en kortsiktighet i planeringen. Förskjutningen mot allt fler riktade statsbidrag försvårar ett effektivt resursutnyttjande, ökar administrationen och bidrar till att öka Region Stockholms kostnader till en nivå som är delvis ofinansierad när statsbidragen upphör. Långsiktiga planeringsförutsättningar kräver att utjämningsystemet finansieras via statsbudgeten så att Region Stockholm ges full rådighet över de egna skatteintäkterna.

I den mån statsbidrag förekommer bör de vara generella och följa någon form av uppräkningskopplad till pris- och löneutvecklingen. Riktade statsbidrag bör begränsas till långsiktiga utvecklingsmedel och ersättning för oförutsedda händelser som till exempel pandemins effekter.

Förändrade resvanor påverkar biljettintäkterna

Det är osäkert hur resandet i kollektivtrafiken kommer att se ut 2022 men det minskade resandet till följd av förändrade resandemönster i anslutning till pandemin beräknas innebära 2,3 miljarder kronor i uteblivna biljettintäkter. Staten har lämnat ersättning som kompensation för detta men nivån har varit otillräcklig och besked saknas om eventuell ersättning 2022.

Det finns dessutom risk för att Region Stockholm straffas med lägre kompensation för faktorer som är bortom Region Stockholms kontroll. Det gäller exempelvis om begränsningar på det statliga järnvägsnätet tvingar Region Stockholm att minska pendeltågstrafiken, då avräkning på kompensationen görs för de regioner som har minskat sin trafik jämfört med 2019. För att minska smittspridningen under pandemin har de som haft möjlighet att arbeta hemifrån uppmanats att göra det och invånarna har ombetts att i möjligaste mån undvika kollektivtrafikresor. När restriktionerna lyfts är det högst troligt att resandet kommer att öka avsevärt. Likväl har pandemin skapat förändrade resvanor och det är oklart huruvida de kommer att vara bestående under en längre tid eller om resandet snabbt kommer tillbaka till nivåer som före pandemin. De förändrade resvanorna kommer troligtvis att påverka biljettintäkterna från kollektivtrafiken även på längre sikt.

Trafiknämnden ska anpassa sitt utbud, sitt biljettsystem och sin service för att så långt som möjligt få tillbaka resenärerna efter pandemin. Exempelvis studeras ett flertal biljettjusteringar inom ramen för den parlamentariska biljettutredningen, däribland en flexibel månadsbiljett och en gruppbiljett.

Kostnadsutvecklingen måste anpassas till de lägre intäkterna

Intäkternas lägre ökningstakt leder till underskott framöver om inte utvecklingen av verksamhetens kostnader anpassas. Om koncernen ska bibehålla sin soliditet, det vill säga sin långsiktiga betalningsförmåga, måste Region Stockholms kostnadsutveckling följa intäktsutvecklingen. Det är ohållbart med kostnadsökningar som överstiger intäktsökningarna vilket ställer krav på tydliga prioriteringar och effektiviseringar.

Den underliggande kostnadsutvecklingen är för hög inom värden där nödvändiga effektiviseringar har försenats på grund av pandemin; dessa måste nu återupptas. Även inom kollektivtrafiken är kostnadsutvecklingen för hög i förhållande till det minskade resandet. Resultatförstärkande

åtgärder är nödvändiga och det kommer att krävas effektiviseringar som dämpar kostnadsutvecklingen. Kärnverksamheten måste prioriteras.

Region Stockholms anläggningar måste omhändertas

Region Stockholm fortsätter att genomföra stora investeringar inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik för att skapa väl fungerande och tillgängliga anläggningar. Prioriteringarna kommer fortsatt att behöva fokusera på att upprätthålla robusthet i hälso- och sjukvårdssystemets och kollektivtrafikens anläggningar. Ersättningsinvesteringar kommer att behöva göras i en större omfattning för att säkerställa säkerhet, hållbarhet och värde parallellt med ett effektivt underhållsarbete och effektivt nyttjande av anläggningarna.

1.3 En hälso- och sjukvård av god kvalitet

All vård ska bedrivas utifrån ett patientperspektiv

Länets invånare ska erbjudas effektiv och säker vård i rätt tid och på rätt plats. Vården ska fortsatt präglas av valfrihet och hög tillgänglighet med god geografisk spridning. Omställningen till en nära och patientcentrerad vård på lägsta effektiva vårdnivå ska återupptas i de delar som avstannat på grund av pandemin och effektiviseringar ska genomföras för att sänka kostnadsutvecklingstakten. Insatser för att nå vårdgarantin och leverera hälso- och sjukvård i enlighet med lagstiftning och målsättningar är prioriterade. Innovationer, patientsamverkan och omvärldsbevakning är några faktorer som ska leda arbetet framåt.

Lärdomar från krishantering omhändertas

Under 2020 byggdes nödvändiga lednings- och styrningsstrukturer upp för att kunna leda hälso- och sjukvårdssystemet under en längre tids kris. Arbetssätt och samverkan har också utvecklats som bidrar till kvalitet och resurseffektivitet i ett normalläge. Arbetet med att stärka Region Stockholms förmåga att hantera extraordinära händelser kommer att vidareutvecklas under 2022, bland annat genom hantering av rekommendationer kopplade till uppföljningen av pandemin.

En god beredskap under kort- och långvarig kris stärks bland annat av en genomtänkt samordning mellan Region Stockholms nämnder och bolag, samverkan med andra samhällsaktörer och förmåga att agera utifrån en gemensam lägesbild. Arbetet sker samordnat med de pågående initiativen för att stärka det civila försvaret.

Primärvården är i fortsatt fokus

Strategin inom Region Stockholm har sedan många år varit att satsa på den nära vården och skapa effektiva vårdkedjor. I fokus finns husläkarmottagningarna som ska utgöra navet för invånarnas vård och ha ett helhetsansvar

för patienternas vårdbehov. Husläkarmottagningarna ska arbeta med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser samt genom utökad samverkan med kommunala verksamheter och specialistvården för att kunna slutbehandla fler patienter.

Den fortsatta utvecklingen av primärvården kräver ett långsiktigt och metodiskt arbete i enlighet med hälso- och sjukvårdsnämndens beslutade primärvårdsstrategi (HSN 2019-2025) och dess genomförandeplan (HSN 2019-0945, VKN 2019-0221-2) som uppdateras i slutet av 2021. Målsättningen för Region Stockholms primärvård är hög upplevd och faktisk tillgänglighet, medicinsk kvalitet, kontinuitet och förtroende som kontinuerligt förbättras utifrån invånarnas behov. Därutöver ska hälso- och sjukvården i regionen vara jämlik och ges på lika villkor.

För att stärka husläkaruppdraget har husläkarmottagningarna fått resursförstärkningar under flera år, från 2016 till 2020 höjdes anslagen med över 900 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 18 procent. Husläkarmottagningarna fortsätter att prioriteras under kommande år och 2022 höjs ersättningen med ytterligare fyra procent, motsvarande 252 miljoner kronor.

För att nå det politiska beslutet om att alla som önskar ska få en fast husläkare kommer utformningen och målnivåerna av den målrelaterade ersättningen att utvecklas. Listning på namngivna fasta husläkare är centralt för kvaliteten och kontinuiteten, och stärker förtroendet för vården bland invånarna.

Under pandemin har de digitala vårdkontaktarna ökat när fysiska besök inte har varit möjliga att genomföra i samma utsträckning. Övergången till digitala arbetssätt syftar till att säkerställa en god tillgänglighet och förbättra vården. För kroniskt sjuka och vårdtunga patienter kan digitaliseringen leda till ökad kontinuitet och nya digitala stöd möjliggör monitorering i hemmet för fler patienter. Samtliga vårdgivare ska erbjuda ett brett och tillgängligt utbud av digitala vårdtjänster.

Ytterligare strukturella förändringar för husläkarverksamheterna pågår, till exempel införs stärkta kompetenskrav inom psykisk ohälsa och ett geografiskt samordningsansvar. Husläkarmottagningarna fortsätter att utveckla teambaserade arbetssätt. Vidare pågår en översyn av vårdval. Läkarsatser i särskilt boende för att stärka läkarmedverkan i äldreomsorgen. Under slutet av 2021 lämnas förslag med fokus på att höja nivån på det medicinska omhändertagandet. Genomförandet av förslagen behöver ske i nära samverkan med länets kommuner. I maj 2021 beslutade riksdagen om ett statsbidrag till regionerna för utökad läkarkompetens i äldreomsorgen.

Region Stockholm har fått drygt 50 miljoner kronor som får användas under 2021 och 2022.

Stockholms län har en vidsträckt skärgård som innebär särskilda utmaningar för vården, bland annat då antalet människor som vistas där skiljer sig kraftigt mellan sommar och vinter. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda hur vårdkapaciteten i Stockholms skärgård kan utökas kostnadseffektivt, exempelvis genom att utreda förutsättningarna för inrättandet av ytterligare en husläkarbåt.

En mångfald av aktörer och vårdval

Hälso- och sjukvården utförs av många olika aktörer, såväl offentligt drivna som privata företag, stiftelser och andra idéburna aktörer. Med patienten i fokus bidrar en mångfald av aktörer, i olika storlek och driftform, till ökad valfrihet, tillgänglighet och kvalitet inom vården. Region Stockholm verkar för att öka andelen idéburna aktörer inom relevanta områden inom regionens verksamheter och för att ta fram en modell för detta.

Omstruktureringar av vårdvalen pågår i syfte att skapa tydligare uppdrag, större mottagningar, nivåstrukturering av vårdområden och kostnadskontroll med hänsyn till slutsatserna i den så kallade Vårdvalsutredningen (HSN 2020-0197). För att säkra hög kvalitet och patientsäkerhet ska överlappande uppdrag undvikas och vårdgivarnas roll i nätverksjukvården tydliggöras. Därtill måste vårdkonsumtionen och kostnaderna minska inom den specialiserade öppenvården utanför akutsjukhusen, framförallt de vårdområden som bedrivs genom vårdval enligt lagen om valfrihetssystemet, LOV. Därmed kan resurser frigöras för att stärka primärvårdsuppdragen.

För att stärka Region Stockholms avtalsuppföljning och granskning av vårdgivare som har avtal med regionen ska hälso- och sjukvårdsnämnden etablera en central resurs för att stävja fusk och motverka brott. Flera samhällsfunktioner är i dag utsatta för organiserad brottslighet, varför det är viktigt att även Region Stockholms verksamheter är vaksamma på dessa risker.

Mångfald och valfrihet bidrar till utvecklingen av vården i form av nya arbetssätt och effektivt resursutnyttjande. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att upphandla driften av specialiserad akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus inför att avtalet löper ut i början av 2026.

Korta vårdköerna

Covid-19-pandemin har kraftigt påverkat hälso- och sjukvården och har resulterat i köställd och undanträngd vård, direkt och indirekt försämrad

hälsa samt delvis förändrade vårdbehov i flera delar av hälso- och sjukvårdssystemet. Det finns ett behov av fortsatt arbete med bevakning och prevention av smittspridningen, kommunikation med invånarna och vaccination.

För att skapa förutsättningar för vårdgivarna i regionen att arbeta av den uppskjutna vården och omhänderta nya vårdbehov tillfördes hälso- och sjukvårdsnämnden ett extra anslag på 500 miljoner kronor för 2021. Vidare pågår kartläggning och hantering av pandemins konsekvenser för specialistvården. I den situation som Region Stockholm befinner sig, med ett stort uppdämt vårdbehov till följd av uppskjuten planerad vård, är det dock nödvändigt att prioritera resurserna. De uppskjutna vårdbehoven ska omhändertas skyndsamt utifrån medicinska prioriteringar så att den som har störst behov av vård får företräde i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen.

Patienter som inte får vård inom vårdgarantins gränser kan i dag vända sig till hälso- och sjukvårdsnämndens vårdgarantikansli för att få hjälp att hitta en annan specialist med kortare väntetider. Pandemin har inneburit att fler tvingats vänta på nödvändig vård. För att i snabbare takt korta väntetiderna ska hälso- och sjukvårdsnämndens vårdgarantikansli, i samarbete med vårdgivarna, arbeta uppsökande för att erbjuda patienter vård tidigare.

Region Stockholm har under pandemin pausat den regionala skarpare vårdgarantin för första besök hos specialist, och under 2021 följs den nationella garantin om 90 dagar. Under första halvåret 2022 ska stora delar av den återstående vårdskuld som uppstått under pandemin arbetas bort och Region Stockholm kommer att återgå till den regionala garantin på 30 dagar under tredje kvartalet 2022. Vårdgarantikansliets utökade uppdrag möjliggör ett mer skyndsamt och effektivt arbete med att korta väntetiderna.

Tillgängliga resurser behöver användas optimalt

Region Stockholms resurser, såväl ekonomi som personal, lokaler och utrustning, måste användas på bästa möjliga sätt. Före pandemin planerades omfattande åtgärder för effektiviseringar som har behövt senareläggas. Dessa måste revideras utifrån aktuella förutsättningar och de erfarenheter som har gjorts under pandemin, och därefter genomföras så snart det är möjligt.

För att möta utmaningen med snabbt ökande kostnader och säkerställa ansvarsfull hushållning kommer ytterligare åtgärder att krävas samtidigt som invånarnas behov ska tillgodoses och nya kostnadsdrivande ambitionshöjningar undvikas. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska fortsätta arbetet med att identifiera kostnadsutvecklingsbegränsande åtgärder i

hälso- och sjukvårdssystemet samt identifiera åtgärder för att bättre använda hela hälso- och sjukvårdssystemets resurser.

I den egenägda vårdproduktionen finns synergimöjligheter och behov av stärkt produktionssamordning. Gamla arbetssätt och prioriteringar måste omprövas. Region Stockholms moderbolag för de egenägda bolagen inom hälso- och sjukvården, LISAB, uppdras därför att under 2022 föreslå åtgärder för att på bättre använda tillgängliga resurser över tid i hela den egenägda vårdproduktionen.

En tydligare styrning ger en bättre hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att hälso- och sjukvården utformas och anpassas till befolkningens behov på kort och lång sikt samt har ett systemansvar i sin roll som beställare av vård. I en utmanande tid är det särskilt angeläget att nämnden, i nära dialog med vårdgivare, företrädare för patienter och anhöriga samt kommuner och berörda myndigheter, analyserar det samlade vårdbehovet på kort och lång sikt, som underlag bland annat till planeringen av investeringar, och utvärderar åtgärders och upphandlingars effektivitet. Nämnden ska utifrån regionfullmäktiges inriktning fokusera och effektivisera sin styrning och uppföljning så att det blir tydligt för vårdgivarna vad som är prioriterat och vilka resultat som ska uppnås.

För att planera långsiktigt för invånarnas framtida behov genomförs utredningen Hälso- och sjukvården 2040 (HSN 2018-0387). Utredningen leds av en parlamentarisk beredning som sedan 2018 har sammanställt delrapporter med nuläges- och framtidsanalyser för några av de mest centrala perspektiven. Under 2022 kommer slutrapporten att presenteras och ligga till grund för strategiska diskussioner och beslut om konkreta reformer.

Arbetet med vaccinationsfrågor förstärks

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd ansvarar för täckningsgraden av vaccination i länet samt för ett ordnat införande av nya vaccinationer och under 2022 kommer arbetet med vaccinationsfrågor att förstärkas. Nämnden arbetar bland annat med att ta fram en fungerande struktur för äldrevaccin och en långsiktig vaccinationssamordning. En utredning, som ska vara klar 2022, har tillsatts för att analysera de hälsoekonomiska effekterna av subventionerat TBE-vaccin till barn och unga. Ett intensivt arbete pågår med vaccination mot covid-19 och ytterligare insatser görs för att öka täckningsgraden i länet.

Minskad antibiotikaanvändning är fortsatt angeläget

Antibiotikaresistens klassas av WHO som en av världens största utmaningar för framtida hälsa. Fysisk distansering och förbättrad handhygien bidrar till att färre infektioner sprids och behovet av antibiotika minskar. Under covid-19-pandemin har antalet uthämtade antibiotikarecept minskat med 25 procent i länet. Samtidigt visar data att en del vårdgivare har en mer frikostig förskrivning och utvecklingen behöver följas upp. Det strategiska arbetet för en hållbar antibiotikaanvändning ska fortsatt prioriteras.

Säker och effektiv läkemedelsförsörjning är en strategisk fråga

En säker och effektiv läkemedelsförsörjning och läkemedelshantering är av största vikt för vården och en strategisk fråga för Region Stockholm. Bristssituationer på grund av leveranssvårigheter av både rekvisitions- och receptläkemedel har blivit allt vanligare. Effektivare processer för hantering av restsituationer och beredskapslager utvecklas genom både ökad nationell samverkan och upphandling av läkemedel och tjänster för läkemedelsförsörjning.

Upphandlingsarbetet av leverantör av läkemedelsförsörjningstjänster som initierats under 2021 fortsätter och förstärks under 2022. Utöver det sedvanliga upphandlingsarbetet behöver hänsyn tas till kommande större lagändringar. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd ansvarar för arbetet som förstärks under 2022. Den regionala läkemedelsstrategin för 2018-2022 löper ut under året och vårdens kunskapsstyrningsnämnd uppdras att utarbeta en uppdaterad strategi för kommande år.

Region Stockholms arbete med Kloka listan bidrar till en effektiv och säker läkemedelsanvändning, tillsammans med fortsatt utveckling av patientsamverkan och säkrare läkemedelsbehandling för äldre och multisjuka patientgrupper. Det är också angeläget att systematiskt utreda möjligheter till ökad kostnadseffektivitet i användningen och försörjningen av läkemedel. Läkemedelskostnaderna står för över en tiondel av hälso- och sjukvårdens kostnader och andelen ökar snabbt.

Kunskapsstyrning utvecklar vårdens kvalitet

Vårdens kunskapsstyrning bidrar till att patienter får likvärdig och evidensbaserad vård över hela länet, inte minst genom att ge beslutsstöd i mötet med patienten. Kunskapsstöd tas fram bland annat för att bidra till personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och säkerställa följsamhet till nationella vårdprogram och riktlinjer. Kunskapsstyrningen kompletterar den snabbt ökande mängden av nya medicintekniska produkter, läkemedel och innovationer, och bidrar till att Region Stockholms resurser prioriteras så att de gör störst nytta.

De regionala programområdena, RPO, i samverkan med det nationella programområdet, NPO, har en nyckelroll genom implementering av ny nationell kunskap. För att bättre kunna utvärdera den vetenskapliga evidensen, utfärda rekommendationer och ta fram beslutsunderlag för införande eller utfasning av metoder och processer ska det så kallade Metodrådet Region Stockholm-Gotland utvecklas. För att ytterligare stärka kunskapsstyrningen ska uppdraget till den så kallade sakkunnigstrukturen inom sjukvårdsregionen Stockholm-Gotlands tydliggöras vad gäller prioriteringar i hälso- och sjukvården. I arbetet utgör kvalitetsregister och andra tillgängliga datakällor utöver journaldata viktiga komponenter. Utveckling av databaser och ett digitalt vårdprocessstöd pågår med syfte att stödja personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp såväl som standardiserade vårdförlopp för cancer. Kvalitetsregistren integreras också i det nationella och regionala kunskapsstyrningssystemet.

Vårdskador orsakar stort lidande för den enskilda individen och stora samhällsekonomiska kostnader. Region Stockholm har en nollvision mot vårdskador i hälso- och sjukvården och arbetar systematiskt för att minska och förebygga dessa. Möjligheten att följa upp vårdskador ska förbättras.

Pandemin har visat på vikten av fungerande hygienrutiner. Därför uppdras vårdens kunskapsstyrningsnämnd att inom ramen för vårdhygienarbetet genomföra fortbildningsinsatser, däribland en digital utbildning, riktade till kommunernas särskilda boenden.

ME/CFS är en av världens mest funktionsnedsättande sjukdomar och kunskapsläget kring sjukdomen är i nuläget lågt. Internationellt har forskningen tagit fart de senaste åren och en rad behandlingsmetoder prövas och utvärderas. Det behövs mer forskning kring sjukdomens orsaker, samt vilka behandlingsmetoder som kan utvecklas. ME/CFS förekommer i olika svårighetsgrad och en fjärdedel av patienterna är bundna till sina hem eller sängliggande. Vården för ME/CFS-sjuka behöver fortsatt prioriteras, för att utifrån tillgänglig kunskap på bästa sätt hjälpa de drabbade.

Högspecialiserad vård räddar liv och ger konkurrenskraft

Region Stockholm är en stark aktör inom nationell högspecialiserad vård och erbjuder vård till patienter från andra län och länder, vilket ger en volym i verksamheten som bidrar till hög kvalitet i denna vård även för invånarna i Stockholms län. På världsledande Karolinska Universitetssjukhuset bedrivs den mest högspecialiserade vården som är till nytta för patienter och anhöriga i hela Sverige.

Vidare bidrar Karolinska Universitetssjukhuset till Stockholms läns och landets konkurrenskraft. Karolinska Universitetssjukhuset, tillsammans med Karolinska institutet, utgör navet i ett unikt Life Science-kluster som främjar samverkan mellan forskning, näringsliv, utbildning och vård. Ett exempel på detta är inrättandet av Precisionsmedicinskt centrum Karolinska, PMCK, som kan skapa unika möjligheter att omsätta spetsforskning och snabb teknikutveckling till konkret patientnytta. Genom samverkan mellan utförare och vårdgrenar nås mesta möjliga effekt för patienterna. De stora mängder data som samlas kan skapa nya möjligheter till forskningsinsatser och därmed fortsatt utveckling av behandlingsmöjligheter och högspecialiserad vård.

E-hälsa och it bidrar till kvalitet och tillgänglighet inom vården

Pandemin har bidragit till positiv utveckling inom vissa områden, inte minst för att vårdpersonalen har varit kreativ och lösningsorienterad för att kunna bedriva en god vård i ett oerhört ansträngt läge. Digitala satsningar, som appen Alltid Öppet, har varit en viktig förutsättning i hanteringen av pandemin. Många invånare och vårdgivare har utnyttjat och utvecklat möjligheterna att söka och ge vård digitalt, och de framsteg som gjorts i den digitala omställningen behöver befästas och stärkas under kommande år.

Digitala vårdtjänster utgör nu en naturlig del av vårdutbudet och bidrar till Region Stockholms mål om en god och nära vård för alla invånare. När patientens första kontakt med vården allt oftare är digital behöver Region Stockholm aktivt motverka digitalt utanförskap genom att alla digitala tjänster är anpassade efter invånarnas skiftande behov och förmågor. Samordnad individuell plan, SIP, är det huvudsakliga verktyget när olika aktörer samverkar kring patienten och hälso- och sjukvårdsnämnden ska sträva efter att det digitala stödet för SIP underlättar sådan samverkan.

Region Stockholm ska verka för en sammanhållen digital och fysisk vård. Utomlänsdebiteringen av digitala besök behöver därför ersättas av en ny nationell avtalsform, alternativt lagändring, som är anpassad till dagens digifysiska sjukvård.

Vårdavtal, ersättningssystem och uppföljningskrav måste vara väl anpassade för en digifysisk och platsoberoende sjukvård. Utifrån vårdavtalen ska utförarna ha rådighet över den it och digitalisering som är nödvändig för uppdraget, samtidigt som de ska söka synergier och anpassa sig efter gemensamma principer för digitalt informationsutbyte. I det fortsatta arbetet behöver digitala distansvårdslösningar i större utsträckning prövas och införas. Som ett led i detta arbete behöver hälso- och sjukvårdsnämnden utveckla de tekniska och avtalsmässiga förutsättningar som krävs för

att vårdgivare ska kunna erbjuda fler platsoberoende vårdtjänster för den digifysiska vården.

För vidareutvecklandet av Region Stockholms modulbaserade vårdinformationsmiljö krävs en nära samverkan mellan regionens utförare och beställare. Vidare ska Region Stockholm fortsätta att bidra till arbetet för att modernisera och anpassa det nationella tjänsteutbudet inom Inera AB till regionernas behov. Region Stockholm ska också vara delaktig i det nationella arbetet med att ta fram en jämförelsetjänst på 1177.se som möjliggör för invånare att jämföra olika vårdgivare.

En akutsjukvård för olika behov

För den som är i behov av akutsjukvård ska ett snabbt och tryggt omhändertagande finnas tillgängligt så nära patienterna som möjligt. Därför erbjuds det akuta omhändertagandet på flera olika nivåer. För att patienter ska vårdas på rätt nivå ska 1177 Vårdguiden få en tydligare roll avseende guidning av vården i Region Stockholm. Hänvisningsstödet utvärderas och utvecklas för att öka patientsäkerheten och kvaliteten och för att optimera patientflödet i sjukvårdssystemet.

Närakuterna i Stockholms län har en hög kompetens och har tagit över patienter som tidigare sökte till akutmottagningarna. Det stora flertalet patienter som har akuta, icke livshotande sjukvårdsbehov ska dock i första hand få det omhändertaget hos sin husläkarmottagning. Det är därför viktigt att husläkarmottagningarna har hög tillgänglighet och förmåga att omhänderta patienter för att under sina öppettider avlasta närakuterna.

Kostnadsökningstakten inom hälso- och sjukvården, och inte minst på akutsjukhusen, är fortsatt hög och ytterligare åtgärder krävs för resurseffektivitet. Det innebär utveckling av akut dagvård, förbättrade vårdkedjor och samarbeten med geriatriken utifrån ett breddat arbete, inte minst ur ett patientsäkerhetsperspektiv, för att minska undvikbara återinläggningar. Vidare behöver vänt- och vistelsetider på akutmottagningarna kortas, till exempel genom ett förbättrat flöde från akuten, utveckling av akut dagvård och förbättrade utskrivningsprocesser. De patienter som inte behöver akutsjukhusets resurser ska erbjudas vård hos andra vårdgivare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har avtal med Region Stockholms egenägda akutsjukhus som sträcker sig till och med 2023, samt ett avtal med Capio S:t Görans sjukhus om att bedriva akutsjukvård som sträcker sig till och med 2026. Avtalen har dock i praktiken inte tillämpats på grund av krissituationen under pandemin som har krävt omfattande omställning och kapacitetsuppbyggnad. Från 2022 är inriktningen att sjukhusavtalen ska tillämpas fullt ut. En årlig uppföljning ingår i avtalsmodellen och det är

angeläget att hälso- och sjukvårdsnämnden kontinuerligt för dialog med sjukhusen om hur avtalen kan utvecklas för att anpassas till uppdragen och stimulera effektiva och patientcentrerade vårdkedjor. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska höja den sammantagna ersättningen inom ramen för sjukhusavtalen för de regionägda sjukhusen med 1,5 procent.

För att ytterligare utveckla väntrumsmiljöerna på de egenägda akutsjukhusen avsätts sökbara medel för att finansiera insatser för att skapa mer trivsamma och trygga väntrumsmiljöer. Goda exempel finns bland annat på Sachsska barnsjukhuset.

Styrningen av den prehospitla vården utvecklas vidare

Regionens prehospitla vård består av ett multikompetent team av ambulanssjukvårdare, specialistsjuksköterskor och läkare som bedömer, vårdar, transporterar samt hänvisar mer än 300 000 invånare per år i behov av den prehospitla vårdens insatser och resurser.

De senaste årens utveckling av olika delar av den prehospitla vården har medfört stora förbättringar för länets patienter. En kraftigt ökad kapacitet har förbättrat omhändertagandet. Akut psykiatrisk vård ges av PAM, psykiatriambulans, som har kompetens att i större utsträckning vårda patienter på plats och undvika sjukhusinläggning. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska säkra god kapacitet till psykiatrisk prehospitla vård. Pandemin har också gett lärdomar om ambulansstyrningens betydelse i hela vårdkedjan för att med ökat samarbete jämna ut flöden mellan akutsjukhusen vid belastningstoppar. Under året beslutade Region Stockholm att utöka ambulanshelikoptertjänsten med ytterligare en helikopter i drift året om. Med beslutet inrättas även en specifik dirigeringsfunktion för tjänsten inom SOS Alarm.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fortsätter sitt arbete med att, i samråd med företrädare för vårdgivarna, utreda hur den prehospitla vårdens strategiska och operativa styrning ska utvecklas vidare. Beslut fattas under hösten 2021 utifrån erfarenheterna från pandemin och med fokus på att se över förutsättningarna för att utveckla den prehospitla vårdens övergripande styrning liksom de prehospitla vård- och transportprocesserna. Under 2022 kommer en pilotstudie att starta för att öka informationsbytet i syfte att stärka patientsäkerheten och trygghet för medarbetare inom den prehospitla vården.

Samarbete är en nyckelfaktor i seniorvården

Äldre ska känna trygghet med att vården i dess olika delar fungerar, där husläkare, basal och avancerad hemsjukvård, kommunernas omsorg och geriatrik verkar i ett väl sammanhållet nätverk och där tillgången till

Äldrepsykiatrisk kompetens är god. Äldre patienter erbjuds en fast och namngiven läkarkontakt inom husläkarverksamheten för att säkerställa en god och kvalificerad vård präglad av kontinuitet.

För äldre som har svårt att själva ta sig till vården finns möjlighet till vårdinsatser i hemmet och vid behov av akut vård ska vården kunna hänvisa patienter direkt till en geriatrisk klinik. Remittering och transport till rätt vårdnivå ska fungera effektivt och tryggt och en trygg hemgång är viktig bland annat för att bibehålla en låg återinläggningsfrekvens på akutsjukhusen.

Ett väl integrerat samarbete mellan Region Stockholm och kommunerna i fråga om omsorg och hälso- och sjukvård är central i vården av äldre. De som bor på kommunernas särskilda boenden, SÄBO, tillhör de äldsta, sjukaste och sköraste i samhället. Region Stockholm behöver som huvudman för läkarinsatserna säkerställa att de håller en kvalitet som svarar mot den enskildes behov, med bibehållen god boendemiljö. Erfarenheter från pandemin ska tas tillvara när verksamheterna utvecklas framåt.

Under mars 2020 beslutade Region Stockholm om att tillfälligt uppdra Avancerad sjukvård i hemmet, ASIH, att stötta de alltmer omfattande medicinska behoven i SÄBO som en följd av pandemin. Detta stöd behöver permanentas och hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras därför att återkomma med förslag på hur ett konsultativt läkarstöd från ASIH, och indirekt även via ASIH-sjuksköterskor, långsiktigt kan stötta vid svårare fall på SÄBO. Därmed ökar kvaliteten och möjligheterna till kvarstannande, det vill säga att patienten inte behöver förflyttas till sjukhus i onödan. För att ytterligare öka läkarkompetensen inom äldreomsorgen ska Palliativt kunskapscentrum skapa och erbjuda ett antal skraddarsydda utbildningar inom ramen för satsningen.

Få kommuner tar emot delegering från regionen inom ramen för hem-sjukvården. Detta gäller framför allt delegeringar av läkemedelshantering. När kommuner tar emot delegering används vård- och omsorgspersonalens resurser bättre samt att hemsjukvården blir mer sammanhållen för den enskilde patienten. Det är därför angeläget att se över hur kommunernas incitament att ta emot delegering kan stärkas, samtidigt som arbetssätten kring delegeringen förbättras.

Problemet med ofrivillig ensamhet har ökat under pandemin då många äldre har behövt isolera sig. Det är därför viktigt att Region Stockholms verksamheter arbetar aktivt med att minska den ofrivilliga ensamheten.

Trygg och anpassad vård vid graviditet och förlossning

Blivande föräldrar ska uppleva vården under och efter en graviditet som trygg och erbjudas stöd för att ta ansvar för sin egen vård. Verksamheter inom mödravården ska kunna ta emot akuta besök både fysiskt och digitalt så att blivande föräldrar inte behöver åka till en förlossningsklinik annat än när omvårdnaden om barnet eller den gravida så kräver. Region Stockholms förlossningsprognos har reviderats och den uppdaterade prognosen visar på ett mindre antal förlossningar under de kommande åren än vad som har bedömts tidigare.

Region Stockholm ska erbjuda individuellt anpassad förlossningsvård med närvaro av utbildad personal för stöd under förlossning och eftervård. Det förstärkta amningsstödet med nya amningsmottagningar är en viktig del av eftervården. Kompetensförsörjningen är viktig för en fortsatt hög kvalitet i förlossningsvården. Vidare bör kommande arbete med utveckling av förlossningsvården beakta hur hela vårdkedjan kan stärkas, både före, under och efter förlossningen. Som ett led i detta arbete bör även de rehabiliterande insatserna vid förlossningsskador beaktas.

Vid Karolinska Universitetssjukhuset finns hög kompetens kring så kallad intrauterin fosterdöd, när barnet har dött sent under graviditeten, och här finns möjlighet att samla kunskaperna till sjukhuset som då kan utgöra ett kunskapscentrum för dessa frågor. Utöver familjens sorg medförs samhällskostnader i form av psykisk ohälsa, sjukskrivningar och behov av stödinsatser. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att se över hur hälso- och sjukvården ska utvecklas för att ge föräldrar till barn som dött under sen graviditet eller förlossning en jämlik och anpassad vård.

Projektet Min Barnmorska, som har riktats till förlossningsrädda kvinnor, utvärderas och preliminära resultat visar en lägre andel kejsarsnitt och en attraktiv arbetsmodell för barnmorskor. Vårdformen innebär att samma barnmorskor följer den gravida kvinnan genom hela vårdkedjan. Vid goda resultat bör Region Stockholm överväga att implementera denna vårdform till prioriterade grupper.

Helhetsperspektiv kring barn och unga

Alla barn har rätt till en jämlik vård. Samverkan inom barnsjukvården, mellan olika vårdnivåer och med andra aktörer är viktig, liksom att vården har ett helhetsperspektiv som även omfattar anhöriga. I vårdkedjan för barn har barnavårdscentralerna en nyckelroll, exempelvis genom att identifiera och stödja familjer med barn som löper risk för övervikt, psykisk ohälsa och dålig tandhälsa.

Stärkt ansvar för geografisk samordning ingår också i husläkarmottagningsarnas uppdrag att tillgodose barn och ungas behov av vård för lätt till måttlig psykisk ohälsa. Uppdraget träder i kraft den 1 december 2021 och innebär samordning av vård och insatser med andra vårdgrenar eller huvudmän. Vidare kommer det nya uppdraget för barn- och ungdomsmedicinska mottagningar att implementeras och husläkarmottagningarna ges ett större helhetsansvar för barn och ungas basala hälso- och sjukvård.

Det gemensamma arbetet med kommunerna för att stödja barn och unga fortsätter, exempelvis genom de barnvårdscentraler som har godkänts för ett utökat hembesöksprogram och genom att familjecentraler ges stöd för att underlätta gemensamma strukturer och arbetssätt. Från januari 2021 utförs det medicinska uppdraget på de flesta av länets ungdomsmottagningar av Region Stockholm som nu samverkar med kommunerna för att på bästa sätt möta ungdomars behov.

Arbete på flera fronter inom psykisk ohälsa och psykiatri

Den psykiska ohälsan är ett växande problem i länet, vården behöver vara tillgänglig, sammanhållen och ges på rätt vårdnivå. De patienter som har störst behov ska prioriteras. De senaste åren har Region Stockholm initierat en strukturell förändring av vården vid psykisk ohälsa och psykisk sjukdom som bland annat innebär tydligare geografisk styrning. Förändringarna ger också bättre förutsättningar för ekonomisk effektivitet, obrutna vårdkedjor och samverkan.

Vården vid psykisk ohälsa och inom psykiatrin ska bli mer sammanhållen. Patientens valfrihet och vårdens förutsättningar för samverkan ska stärkas, såväl kring patienten som på strukturell nivå. En utredning pågår för att genomföra förbättrad vårdgaranti inom barn- och ungdomspsykiatrin inom två år.

Den ökade psykiska ohälsan gör det angeläget att förändringarna i vårdutbud och arbetssätt når ut till länets invånare, att patienterna hittar rätt i vårdsystemet och att rätt aktörer får kännedom om Region Stockholms arbetssätt inom området psykisk hälsa. En samlad insats för att kommunicera detta till rätt målgrupper görs under 2022.

En ny strategi ska bidra till att långsiktigt förbättra invånarnas förutsättningar till psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande (RS 2020-0457). Arbete enligt strategin är prioriterat och nämnder och bolag ska bidra till ett innovationsinriktat arbetssätt inom området.

Förändringar som har genomförts gällande vården för lätt till måttlig psykisk ohälsa ska följas upp och utvecklas kontinuerligt. Äldre, från 75 år och uppåt, har generellt svårare att nås av denna vård, trots att de ofta lider

av psykisk ohälsa. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska prioritera åtgärder som på kort och lång sikt säkerställer att vården når denna målgrupp.

Särskilt fokus ska också läggas på att nå utsatta grupper som lever under psykisk press och därmed löper särskilt stor risk att drabbas av psykisk ohälsa. Den nya överenskommelsen om tillgång till hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdats utanför det egna hemmet, som börjar gälla den 1 april 2022,¹ ska fullföljas i syfte att säkerställa god tillgång till vård vid psykisk ohälsa.

Det löpande arbetet för att säkerställa vårdplatser på lång sikt fortsätter. Det är stor brist på rättspsykiatriska vårdplatser i länet och befintliga lokaler är i behov av upprustning. En plan för upprustning av lokalerna och utbyggnad av antalet platser är beslutad och arbete pågår. Fler vårdplatser i den lägsta säkerhetsklassen behöver tillkomma så snart det är möjligt för att fler patienter ska kunna vårdas inom länet.

Tandvården förebygger sjuklighet i ett vidare perspektiv

En god tandhälsa förebygger annan sjuklighet och tandvården kan bidra till tidig upptäckt av olika sjukdomstillstånd. Jämlikheten ska stärkas och de med sämst tandhälsa ska prioriteras, vilket förutsätter tät samverkan med kommunerna. Tandvården ska samverka med andra vårdspecialiteter för en sammanhållen vård av patienten.

Det är av stor vikt att barn med risk att utveckla kariessjukdom identifieras tidigt. Den första tandkontrollen tidigareläggs till ett års ålder i de områden i länet där sannolikheten att utveckla kariessjukdom är som störst.

Den regionfinansierade vuxentandvården som rör nödvändig tandvård behöver utredas för att se över vilka förbättringar som kan komma till stånd. Genom att stärka ledning och styrning och säkerställa att patienter får ändamålsenliga insatser kan kostnaderna sänkas och patientsäkerheten förbättras.

Kunskap stärker folkhälsan

En god folkhälsa ger ett mer motståndskraftigt samhälle vilket covid-19-pandemin har visat. Ökad kunskap hos invånarna är en viktig hörnsten för en bättre folkhälsa. Region Stockholms folkhälsoarbete syftar till att förbättra människors hälsa men också till att minska behovet av sjukvård och ojämlikhet i vården. Det görs inom Region Stockholms egen struktur genom folkhälsopolicyn (RS 2020-0535) och i samverkan med länets

¹ Samverkan kring hälso-, sjuk-, och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet – Överenskommelse mellan Stockholms läns kommuner och Region Stockholm

kommuner och andra aktörer. Arbetet intensifieras under 2022 genom samverkansprojektet Arena Folkhälsa.

Husläkarmottagningarna har en central roll i det lokala folkhälsoarbetet. Särskilt angeläget är att stärka folkhälsoinsatserna i socioekonomiskt utsatta områden, där hälsan idag är sämre. Riktade hälsosamtal kan vara en effektiv åtgärd i detta arbete. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att genomföra en pilotstudie med riktade hälsosamtal under två till tre år med kontinuerlig uppföljning, stringent utvärderingsmetodik och jämförelse med andra hälsofrämjande insatser. En sådan studie kan förväntas bland annat ge kunskap om hur hälsosamtal bäst kan organiseras i praktiken.

För att nå Region Stockholms målsättningar kopplade till god folkhälsa behöver kunskapen kring obesitas som kronisk sjukdom öka och hälso- och sjukvårdsnämnden utreda hur patienter med obesitas bättre kan tas om hand i vårdsystemet. Vidare är fysisk aktivitet en viktig grund för god hälsa genom hela livet. Förskrivning av fysisk aktivitet på recept, FAR, har minskat under pandemin och hälso- och sjukvårdsnämnden behöver därför även utreda hur Region Stockholm kan förbättra tillgängligheten till FAR.

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utforma sociala utfallskontrakt, med fokus på att förbättra hälsan för barn i särskilt utsatta områden.

För en stärkt patientdelaktighet, ett utvecklat hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete, och för en hälso- och sjukvård som tar vara på den tekniska utvecklingen, behöver egenvården utvecklas. Under 2022 blir en strategi för egenvård (HSN 2019-1650) en del av primärvårdsstrategin.

Södersjukhuset bedriver ett prisbelönt arbete för att utbilda vårdpersonal i att bemöta och vårda kvinnor med erfarenhet av könsstympning. Avtalet med sjukhuset ska utökas för att utveckla sjukhusets funktion som kunskapsnod vad gäller könsstympning och hedersrelaterat våld.

Vården för sexuellt våldsutsatta ska förstärkas, exempelvis genom att utöka befintlig verksamhet på Södersjukhuset med denna kompetens och genom utbildning för medarbetare vid Region Stockholms egna akutmottagningar. Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer, i dialog med vårdgivarna, vad som är ett lämpligt tillvägagångssätt.

Antalet sexuellt överförbara infektioner, STI, ökar i Stockholms län och hälso- och sjukvårdsnämnden ska utreda förutsättningarna för att utvidga hemtestningen till att inkludera fler sexuellt överförbara infektioner som går under beteckningen STI. Köerna till den så kallade PrEP-vården för

behandling av HIV ska kortas och flera insatser pågår inom Region Stockholm i enlighet med målen i Agenda 2030 om att minska antalet nya fall av HIV-smitta, Hepatit C och TBC.

En del i folkhälsoarbetet är att informera och öka kunskapen om hälsa hos invånarna. Detta sker exempelvis genom informationsinsatser via 1177 samt genom att hälsoinformatörer informerar om cancerscreening, riskfaktorer och sjukdomar samt vaccination och covid-19. Detta arbete behöver intensifieras.

Satsning på prevention och tidig upptäckt av folksjukdomar

De vanligaste folksjukdomarna i Sverige idag är hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes och vissa cancerformer såsom cancer i bröst, prostata, tjock- och ändtarm. Genom tidig upptäckt av riskfaktorer som högt blodtryck, högt kolesterol och rökning kan hjärt- och kärlsjukdom samt stroke förebyggas kostnadseffektivt. Kunskapsstyrningen stödjer vårdgivarna i att använda bästa tillgängliga kunskap samt utveckla och förbättra tidig upptäckt och fullföljande behandling av hjärt- och kärlsjukdomar.

Kunskapsstyrningen stödjer vårdgivarna i att använda bästa tillgängliga kunskap samt utveckla och förbättra tidig upptäckt och fullföljande behandling av hjärt- och kärlsjukdomar. Under 2022 inleds ett arbete med så kallad kaskadscreening för att identifiera personer med familjär hyperkolesterolemi vilket är lika vanligt som diabetes typ 1 men en sjukdom som få känner till. Förebyggande behandling minskar risken för akut hjärt- och kärlsjukdom.

Under 2022 fortsätter arbetet med att implementera diabetesplanen i syfte att minska insjuknandet, öka följsamheten till nationella riktlinjer och Kloka listan samt öka hälsan och livskvaliteten hos personer med diabetes.

Det förebyggande arbetet inom cancer fortsätter i enlighet med de satta målen i den regionala cancerplanen 2020–2023 (VKN 2019-0070), med prevention och tidig upptäckt i fokus. De screeningprogram som erbjuds ska därför vara tillgängliga och bidra till ett högt deltagande i hela länet. Pilotprojekten Individuell lungcancerscreening och Organiserad prostatatestning bedöms kunna starta i början av 2022. Åldersintervallet för screening för tjock- och ändtarmscancer utökas. Från 2022 kommer även Region Stockholms anställda att erbjudas möjlighet till att delta i cancerscreening inom ramen för friskvårdstimmen.

Mer enhetliga patientavgifter förenklar

Från den 1 april 2022 förenklas regelverket för patientavgifter i syfte att underlätta administration och tillämpning av reglerna, och möjliggöra

smidigare betallosningar inom varden. Patientavgiften for vuxna 18–84 ar vid vardkontakter inom primar- och specialistvard andras till 250 kronor, med undantag for besok pa akutsjukhusens akutmottagningar dar avgiften 400 kronor ar oforandrad. Ett antal undantag och sarregler tas ocksa bort, daribland avgiftsreduktioner i olika specialfall samt tillaggsavgiften vid hembesok av lakare.

1.4 Attraktiv kollektivtrafik i ett hallbart transportsystem

Kollektivtrafiken har bidragit till att mildra pandemins effekter

Under covid-19-pandemin har resandet halverats. For att minimera risken for smittspridning har Region Stockholm sedan pandemins borjan kort med mer an fullt trafikutbud, trots det kraftigt vikande resenarsunderlaget. Extra avgangar har satts in och fler langa tag an vanligt har korts for att mojliggora saker resor. Kollektivtrafiken har darigenom bidragit till att minska risken for smittspridning och mojliggjort uppratthallandet av den ekonomiska aktiviteten i lanet och landet under krisen.

Fardtjansten har anpassat sin verksamhet under pandemin

Pandemin har ocksa haft betydande paverkan pa fardtjanstverksamheten da fyra av fem fardtjanstresenarer ar aldre an 70 ar och manga ingar i riskgrupper. Resandeminskningen har varit pataglig och aven om en normalisering vantas beraknas resandet aven under 2022 ske i mindre omfattning an under 2019. Antalet sjukresor har snabbare narimat sig normala nivauer. Region Stockholms fardtjanstverksamhet har under 2020 aktivt arbetat med att stodja taxinaringen genom diverse verksamhetsstod. Verksamheten har aven spelat en viktig roll i att forverkliga projektet om PCR-hemtaster via fardtjansttaxi.

Syftet med detta har varit att skydda branschen i man om att fardtjansten ska sta redo att mota framtidens resenarer med full kapacitet. Under 2022 kommer fardtjanstnamnden att se over grundtilldelningen av resor inom fardtjanst och rullstolstaxi, detta utifran givna ekonomiska forutsattningar med ambitionen att oka valfriheten for fardtjanstresenarerna. Fardtjanstnamnden fortsatter att arbeta med att forebygga, minska och ingripa mot fel, overutnyttjande samt fusk inom fardtjansten. Namnden kommer ocksa att arbeta vidare med att folja utvecklingen for hallbar innovation inom transportsektorn for att langsiktigt minska sitt klimatavtryck.

Resandet kan forandras aven pa sikt

Pandemin kan, tillsammans med samhallsforandringar som okad digitalisering, bidra till forandrade resvanor aven pa langre sikt. Det kan ske genom ett okat distansarbete och utglesning av resande over dygnets

alla timmar. Inför 2022 bedöms att en resenär av fem fortsatt kommer att välja bort kollektivtrafiken, det vill säga att resandet 2022 är 20 procent lägre än 2019. Från 2023 bedöms resandet öka i linje med den historiska årliga tillväxten om cirka 1,6 procent per år. Osäkerhet råder dock, bland annat då takten i länets befolkningsökning inte längre ligger på den höga nivå som den har legat på under senare år; den bedöms nu uppgå till i genomsnitt 0,7 procent per år.

Det är prioriterat att så snart som möjligt återfå ett högt antal påstigande resenärer i kollektivtrafiken varje dag. Offensiva åtgärder för att locka tillbaka resenärer och anpassningar till resenärernas nya resmönster med nya flexibla biljetter kommer att prövas.

Resenärerna ska känna förtroende för att resa kollektivt

Trots att intäkterna kraftigt understiger kostnaderna planerar Region Stockholm för att upprätthålla full trafik även under 2022 och att få tillbaka resenärerna till kollektivtrafiken i takt med att restriktionerna hävs och vaccination är genomförd. Med nuvarande bedömning av skatteunderlagets utveckling kan resultatutjämningsreserven användas i det fall intäkterna i kollektivtrafiken understiger budget och den statliga kompensationen är otillräcklig, och ett underskott därmed uppstår under 2022.

Närmare åtta av tio resenärer är nöjda med kollektivtrafiken och de senaste mätningarna visar att resenärer är fortsatt mycket positiva till att resa med SL. Kollektivtrafiken i Stockholms län hör till världens bästa och ambitionen är att kollektivtrafiken även framöver ska vara ryggraden för persontransporterna i länet och att invånare och besökare ska känna förtroende för att resa kollektivt. Det handlar även om att möta klimatförändringarna genom att erbjuda en attraktiv kollektivtrafik.

Framtidsbygget fortsätter med justerad tidplan

Den omfattande och långsiktiga satsningen för att utöka kollektivtrafikens kapacitet fortsätter. Tunnelbanan med sin stjärnstruktur utgör navet i länets kollektivtrafik och byggs ut mot Barkarby, Nacka och Arenastaden enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse. Under 2019 genomfördes en utredning som visade att kostnaderna för utbyggnaden blir högre än vad som beräknades vid 2013 års Stockholmsförhandling, bland annat på grund av höjda nationella krav för säkerhet och miljö. De ändrade förutsättningarna har resulterat i ett tilläggsavtal som reglerar hur den ökade kostnaden ska fördelas mellan förhandlingens parter. Fler resenärer ska därmed få tillgång till miljövänliga transportmedel med god kapacitet i takt med att kollektivtrafiken byggs ut.

Parallellt fortsätter arbetet med objekten inom Sverigeförhandlingen, enligt ingångna överenskommelser om tidigareläggning och förskottering av tunnelbana Fridhemsplan-Älvsjö, Spårväg Syd och Roslagsbanan till City. Följdinvesteringar görs också vid bytespunkter och för anpassning av trafikstyrningssystem. Utredningen av kollektivtrafikförsörjning av Norra Djurgårdsstaden, där bland annat en förlängning av Spårväg City till Ropsten ingår, kommer att utgöra grund för en fortsatt dialog om finansiering med berörda intressenter. Dessa och andra investeringar, som tvärbanan till Kista och de nya tunnelbanefordonen C30, bidrar till kollektivtrafikens mål genom att tillgänglighet, turtäthet, och trygghet ökar och trängsel åtgärdas.

När ny kollektivtrafik byggs förändras och förnyas stadsmiljön och varje utbyggnad har präglats av sin tids arkitektur, kultur och teknik. Därför har trafiknämnden ett särskilt ansvar för att bevara tidstypisk arkitektur och utformning för eftervärlden.

Pandemin har påverkat investeringsverksamheten bland annat på grund av försenade leveranser, begränsade möjligheter för entreprenörer att resa internationellt och åtgärder för ökade avstånd på byggarbetsplatser. Bedömningen är dock att pandemins påverkan på hela projektportföljen är måttlig, mycket tack vare projektens proaktiva agerande och initiativ från leverantörerna. Tillgången till cement är avgörande för planeringen av utbyggd kollektivtrafik; en säker och långsiktig lösning för god cementtillgång är avgörande för utvecklingsverksamheten.

Omsorg om den befintliga kollektivtrafiken är ryggraden

Det befintliga kollektivtrafiksystemet i Stockholms län är omfattande och delvis äldre, det gäller inte minst tunnelbanan vars äldsta delar är över 70 år. För att bevara funktion och säkerhet krävs uppgraderingar och ersättningsinvesteringar av såväl fordon, stationer och bytespunkter som depåer, spåranläggningar, energisystem och trafikstyrningssystem. Under 2022 utgörs en tredjedel av kollektivtrafikens investeringsvolym av ersättningsinvesteringar och över investeringsplanens tioårsperiod är andelen 46 procent. Utan dessa investeringar riskerar systemets robusthet och återställningsförmåga att försämrats, samtidigt som ny infrastruktur riskerar att inte kunna användas fullt ut. Parallellt krävs fortsatt fokus på underhåll.

Prioritering och biljettprisjustering är nödvändigt

Kollektivtrafiken står inför stora ekonomiska utmaningar på kort och medellång sikt där de största riskerna är en lägre resandeutveckling, utebliven eller otillräcklig statlig kompensation för förlorade biljettintäkter samt en högre ränte- och prisutveckling än vad som budgeteras.

Färdigställandet och driftsättningen av nyinvesteringar innebär att kollektivtrafikens drift- och kapitalkostnader ökar väsentligt och kommer att kräva underhåll och ersättningsinvesteringar. Det är angeläget med ansvarsfulla beslut om prioriteringar för att ge goda förutsättningar för planering och ett hållbart resursutnyttjande över tid. Det innebär att Region Stockholm tar hand om det befintliga och kraftsamlar för att bygga ut och säkra helheten i ett robust och pålitligt system.

SL-taxan har de senaste åren höjts årligen vilket är nödvändigt för att finansiera den fortsatta utbyggnaden av kollektivtrafiken och ett ökat utbud av kollektivtrafik inom länet. SL-taxan för ett månadskort höjs från den 4 januari 2022 till 970 kronor för vuxna och till 650 kronor för pensionär, ungdom och student. Parallellt anpassas utbud, biljettsystem och service för att så långt som möjligt få tillbaka resenärerna efter pandemin. Exempelvis studeras ett flertal biljettjusteringar inom ramen för den parlamentariska biljettutredningen, däribland flexibel månadsbiljett och en gruppbiljett.

Historiskt sett är kollektivtrafiken i stort sett finansierad till 50 procent genom biljettintäkter och till 50 procent genom skattefinansierade anslag. Skattefinansieringsgraden uppgick 2019 till 46 procent och 2020 ökade den till 55 procent. För 2022 beräknas skattefinansieringsgraden uppgå till 52 procent, oaktat pandemins effekter.

En hållbar kollektivtrafik utvecklas med sin omvärld

Kollektivtrafiken utgör en stor del av Stockholmsregionens transporter och bidrar till att minska trafikens klimatpåverkan. Region Stockholm ska sträva mot att Stockholmsregionen blir en klimatneutral region. För att bidra till att nå de högt uppsatta nationella och regionala klimatmålen arbetar trafiknämnden för att kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska fortsätta att öka.

Invanda resmönster måste brytas för att fler ska välja att åka med kollektivtrafiken istället för med bilen. Det är centralt att trafiknämnden anpassar sitt utbud, sitt biljettsystem och sin service för att så långt som möjligt få tillbaka resenärerna efter pandemin. Ny och bättre service, högre intäkter från reklam, utökad service och fler mobilitetstjänster ska, tillsammans med ett utvecklat trygghetserbjudande, bidra till att skapa en trygg, trivsamt och tillgänglig kollektivtrafik som välkomnar såväl gamla som nya resenärer efter pandemin.

En parlamentarisk biljettutredning är tillsatt och kommer under 2022 att fortsätta sitt arbete för att se över biljetter i syfte att säkra intäkter för kollektivtrafiken och skapa en mer attraktiv produkt för resenärerna.

Kollektivtrafikens biljettsystem ska ersättas med ett nytt då avtalen för det befintliga systemet går ut 2023 och systemet har begränsningar. Biljettförsäljning ska kunna erbjudas i flera kanaler, både via Region Stockholm och via andra aktörer.

Region Stockholm ska fortsatt vara ledande i den gröna omställningen. Redan i dag bedrivs all kollektivtrafik på land i Stockholms län helt och hållet av förnyelsebara bränslen, i det är Stockholm den första huvudstadsregionen i världen. Den grunden bygger Region Stockholm vidare på bland annat genom energieffektivisering och genom att elektrifieringen av busstrafiken breddas.

Sjötrafikens koldioxidutsläpp ska minska genom energisparkrav för fartygen, detta ska genomföras enligt en större utredning och pilotförsök. För att öka takten för en långsiktig hållbar sjötrafik kommer trafiknämnden att kartlägga dagens infrastruktur för emissionsfria drivmedel och behov av framtida utbyggnad i Stockholms län samt utreda vilka linjer för sjötrafiken som skulle vara lämpliga att köra på el och vätgas. Djurgårdsfärjans utveckling ska ges prioritet i detta arbete. Inriktningen innebär också att i framtida upphandlingar för sjötrafiken ska fossilfria drivmedel kravställas och andelen fartyg som drivs emissionsfritt öka. Ett pilotprojekt för att testa eldriven bärplansbåt i sjötrafiken förbereds inför test 2023. Även arbetet med källsortering i kollektivtrafiken ska fortsätta, ett led i detta är att installera pantrör i tunnelbanesystemet.

Region Stockholm är regional kollektivtrafikmyndighet i Stockholms län, med uppgift att i dialog med andra aktörer ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram. På grund av pandemin planeras det nuvarande trafikförsörjningsprogrammets giltighet att förlängas. Arbetet med ett nytt program har påbörjats och det väntas kunna antas vid årsskiftet 2023-2024.

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla länets resenärer

Resan ska vara enkel, smidig, trygg och bekväm oavsett transportmedel. Informationen om trafik och störningar ska vara lättillgänglig och tydlig både vid planerade och oplanerade händelser och genom digitaliseringens utveckling möjliggörs skraddarsydd trafikinformation. Region Stockholm förbättrar servicen och tillgängligheten för resenärerna genom att utveckla fler digitala lösningar både i kollektivtrafiken och för integrering av de hållbara trafikslagen.

För att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla ställs höga krav på fungerande hissar och rulltrappor samt på städning och kollektivtrafikens fysiska utformning. Användningen av artificiell intelligens i driften av rulltrappor och hissar ska fortsatt utvecklas och systematiseras för att

förebygga driftstopp. Hinder som utestänger exempelvis äldre och personer med funktionsvariationer från kollektivt resande ska undanröjas.

Vidare ska trafiknämnden fortsatt delta aktivt i arbetet med att utveckla replipunkterna, det vill säga bytespunkterna för kollektivtrafik mellan skärgårdens mer trafikerade öar och fastlandet. Resultatet från Region Stockholms tillgänglighetsinventering av bryggor för pendelbåtstrafiken ska framföras till bryggägarna.

För att höja resenärsupplevelsen och förbättra tillgängligheten behövs ett samlat grepp över de bryggor som Region Stockholm trafikerar och en mer likartad hantering som för landtrafikens hållplatser. Trafiknämnden kommer därför att stärka arbetet med att få väderskydd på plats vid bryggor med fler än 20 påstigande per dygn. Vidare kommer trafiknämnden att verka för att alla replipunkter har tillgänglighetsanpassad toalett, möjlighet till cykelparkering, en tydligare resenärsinformation och väderskydd.

Som en del av arbetet med smidiga och framkomliga resor ska blandpendling främjas. Det ska vara enkelt att betala för och byta mellan trafikslag, till exempel från tunnelbana till länecykel. För att klara av krav som kapacitet, säkerhet, resenärsflöden och tekniska möjligheter och samtidigt utöka möjligheten till att ta med cykel på kollektivtrafiken utreds förutsättningar för en långsiktig plan för genomförande. Det finns särskilda utmaningar med cyklar ombord på bussar och spårvagnar, till skillnad från pendeltåg och båtar. Medtag av cykel i kollektivtrafiken ska testas på en lokalbana i lågtrafik. Även cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafiken ska främjas i samarbete med länets kommuner. Genom att underlätta samplanering och byte mellan kollektivtrafikresor, cykelresor och länecykelsystem möjliggörs fler kombinationsresor.

I pandemins spår ses ett skifte i flyttmönster där allt fler flyttar från centrala och tätbebyggda områden till glesbefolkade delar av länet med begränsat underlag för kollektivtrafik. Trafiknämnden kommer, inom ramen för befintligt samverkansarbete, att föra dialog med länets kommuner om hur fler infartsparkeringar kan bidra till att möjliggöra kombinationsresor även för invånare i glesbebyggda områden.

En trygg kollektivtrafik

Fortsatta trygghetsinsatser är viktiga för att välkomna resenärerna tillbaka efter pandemin. Bland annat fortsätter utvecklingen av trygghetscentralen, samverkan för trygghetsskapande åtgärder och utbyggnaden av trygghetskameror för att täcka de vita fläckar som finns i och i anslutning till kollektivtrafiken. Trygghetsarbetet ska utvecklas successivt i hela kollektivtrafiken. I pendeltågstrafiken sker detta tillsammans med operatören samtidigt som avgångssignaleringen övergår till att skötas med

hjälp av internationellt beprövad kamerateknik. Det möjliggör fler resenärsnära medarbetare i trafiken.

Arbetet för att kollektivtrafikens resenärer ska känna sig trygga under hela resan från dörr till dörr ska utvecklas, det sker i samverkan med fastighetsägare, kommuner och polisen för att bland annat skapa tryggare miljöer i anslutning till stationer och perronger. Ett pilotprojekt med flexibla nattstopp som pausades under 2020 med anledning av pandemin ska återupptas.

För att motverka skadegörelse och klotter behöver egendomsskyddet av kollektivtrafikens fordon, fastigheter och anläggningar fortsatt utvecklas.

En attraktiv och effektiv kollektivtrafik kräver god framkomlighet

Medelhastigheten för busstrafiken i innerstaden är låg, kolonnkörning alltför ofta förekommande och framkomligheten i hela länet ofta påtagligt begränsad. Dagens läge för flera stombusslinjer medför negativa konsekvenser för driftekonomin medan förbättrad framkomlighet och hög medelhastighet ger förutsättningar för en god driftsekonomi. Genom ökad regularitet, en tydlig prioritering av framkomlighet och trafikantfrämjande åtgärder ska innerstadens stombussar uppnå en högre genomsnittlig hastighet inklusive kortare hållplatsstopp. God framkomlighet ökar kollektivtrafikens attraktivitet genom kortare väntetider och minskad trängsel ombord.

Behovet av framkomlighetsåtgärder är fortsatt stort och Framkomlighetskommissionen ska därför fortsätta att föreslå samt genomföra stora och små framkomlighetsåtgärder i samverkan med kommunerna. En särskild satsning på snabbare busstrafik genomförs, bland annat genomförs särskilda åtgärder för ökad framkomlighet på stomlinje 176/177 i samverkan med berörda kommuner. Arbetet med stombusslinje 4 fortsätter genom att lämpliga åtgärder testas och införs med sikte på att möjliggöra expressbuss. En av dessa åtgärder är ett försök med påstigning i bussens alla dörrar. Införande av kapacitetsstarka bussfordon utreds också.

Skärgårds- och pendelbåtstrafik för en levande stad och skärgård

Tillsammans med det regionala skärgårdsrådet utvecklar Region Stockholm samverkansarbetet med kommuner, resenärsorganisationer, näringslivet och intresseorganisationer för att förankra och kontinuerligt förbättra kollektivtrafiken i skärgården.

Under våren 2022 planeras start av nya trafikavtal kopplade till gods samt linje 82 Djurgårdsfärjan. Arbetet med försökslinje 84 fortsätter med möjlighet till driftstart hösten 2023. Under 2020 inleddes försök med pendelbåtlinje 83 (Rindö-Waxholm-Stockholm) som har utvärderats under hösten 2021 trafiknämnden uppdras att förlänga försöket med ett år.

Utredningen om framtidens sjötrafik, som omfattar trafikens upplägg, finansiering och tonnage, fortsätter under 2022. En viktig del i detta arbete är att säkerställa en effektivare och mer kapacitetsstark drift och bättre upphandlingar för pendelbåtstrafiken. Utredningen kommer också att ha fokus på vilket tonnage som är nödvändigt och ändamålsenligt.

Under senare år har Region Stockholm noterat problematiken kring finansiering av bryggor. Region Stockholm vill utöka möjligheten för brygghållare att söka medel för samfinansiering av bryggor som trafikeras av sjötrafiken och trafiknämnden bör avsätta riktade medel för brygginvesteringar som möjliggör ökad tillgänglighet bland öarna i skärgården. Trafiknämnden kommer att inleda dialog med berörda kommuner för att se över förutsättningarna för angöring av framtida pendelbåtstrafik enligt den strategiska pendelbåtsutredningen.

Anpassningar görs successivt i länets alla delar

Region Stockholms trafiknämnd förbereder nödvändiga Anpassningar av trafikutbudet vid en bestående förändring av resandet jämfört med tidigare prognoser. Det behöver göras med god framförhållning eftersom planeringen av kollektivtrafik har långa ledtider: trafiken för nästkommande år beställs under sensommar och tidig höst medan investeringar har ledtider på flera år. I planeringen tas hänsyn till ett flertal parametrar, bland annat befolkningstäthet, bebyggelseplaner och resandemönster i länets olika delar; i storstaden, på landsbygden och i skärgården.

Nya trafikavtal ska bidra till en ekonomi i balans

Köpt trafik står för cirka 75 procent av kollektivtrafikens kostnader exklusive kapitalkostnader. En stor mängd nya trafikavtal, som motsvarar över 80 procent av totalt köpt trafik, kommer att upphandlas de kommande åren. Det ger möjligheter till mer kostnadseffektiv trafik och därmed ett bidrag till en ekonomi i balans. Bland annat pågår upphandling av tunnelbanans drift och kringliggande verksamhet, vars kontraktvärde bedöms göra den till en av världens största offentliga, ickemilitära, upphandlingar. Den nuvarande operatören, MTR, driver tunnelbanan till 2023 med möjlighet till förlängning som längst till slutet av 2025. Upphandlingen är beräknad att avslutas vid årsskiftet 2023-2024.

1.5 Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion

Pandemin har förstärkt trender som påverkar länets utveckling

För att stärka Stockholms läns näringsliv, tillväxt och internationella ställning i spåren av covid-19-pandemin behöver kompetensomställning ske inom flera branscher, elkraftförsörjningen säkras, utbyggnaden av bredband fullföljas, den internationella tillgängligheten stärkas och en hållbar bostadsförsörjning möjliggöras. Det är förutsättningar för att människor med eftertraktad kompetens ska vilja leva i länet, och för att fler företag ska etablera sina huvudkontor här.

Dessa områden var angelägna även före pandemin men pandemin påverkar människors rörelse- och boendemönster med bland annat ökat digitalt distansarbete och ett förändrat resande. Det intensifierar trender med bäring på digitalisering, transportsektor, fastighetsmarknad och bostadsmarknad. De ökade möjligheterna till distansarbete ställer också större krav på den upplevda livskvaliteten i länet för att attrahera kompetens. Det handlar bland annat om bra skolor och sjukvård, trygghet, tillgång till bostäder, framkomlighet i trafiken och rimliga villkor för företag.

Dialog och samverkan med länets aktörer intensifieras

Samverkan med länets aktörer sker genom flera olika arbetsgrupper och nätverk och är en del i det löpande arbetet för att bidra till länets utveckling i enlighet med de gemensamma regionala inriktningsdokument som tidigare har beslutats. Det mest centrala av dessa inriktningsdokument är den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, och uppföljningen av RUF5 2050 ska utvecklas.

Ett av flera skäl till intensifierad dialog är att takten i länets befolkningsutveckling har minskat. RUF5 2050 bygger på en prognostiserad befolkningsutveckling om cirka 50 procent till 2050 vilket inte kommer att uppnås enligt den för året och föregående år gällande prognosen. Det är ännu för tidigt att säga vad denna långsammare befolkningsutvecklingstakt betyder på sikt, men en beredskap för att vidta åtgärder som ökar Stockholms läns attraktionskraft för såväl näringsliv som invånare i alla åldrar behöver skapas i dialog med näringsliv och kommuner.

Bostadsbristen och en dåligt fungerande bostadsmarknad kan antas vara starka orsaker till den bekymmersamma demografiska utvecklingen i länet. Trenden att fler, framför allt unga familjer och andra åldersgrupper som tidigare valt att stanna i länet, väljer att flytta har förstärkts under pandemin. Denna utveckling gör det alltmer angeläget för Region Stockholm att verka för att de bostäder som efterfrågas också finns att tillgå till rimliga priser. Länet förutsättningar skiljer sig från övriga Sverige och

problemen kan inte lösas utan engagemang från regering och statliga myndigheter.

En gemensam plattform har tagits fram i bostadssamtal mellan Region Stockholm, den kommunala samverkansorganisationen Storsthlm och Stockholms stad. Plattformen ska ligga till grund för Region Stockholms påverkansarbete och den dialog med regeringen som är nästa steg i de regionala bostadssamtalen. Samverkan kring de regionala bostadssamtalen och andra åtgärder för att främja ett ökat bostadsbyggande och en bättre bostadsförsörjning ska fortsatt ha hög prioritet.

I nästintill alla kommuner finns idag ett underskott på studentbostäder. Detta kan få en negativ påverkan på Stockholms läns tillväxt och utveckling, framför allt gällande möjligheten att attrahera unga talanger till länets lärosäten och näringsliv. Därför uppdras tillväxt- och regionplanenämnden att samla aktörerna från projektet Sthlm6000+ i syfte att se över möjligheterna till att återstarta projektet och påskynda tillskapandet av studentbostäder i länet.

Region Stockholm ska ta aktiv del i marknadsföringen av världens yrken, såväl inför gymnasie- som högskoleval. Samverkan inom ramen för Kompetensarena Stockholm är viktig.

Region Stockholm ansvarar för att i dialog med andra aktörer ta fram en länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län, planen används av regeringen för att fördela medel till regionala investeringar i länet. Den nuvarande länsplanen omfattar en investeringsram på knappt 8,5 miljarder kronor över tolv år. Regeringen har genom direktiv gett Stockholms län en preliminär planeringsram på 10,1 miljarder kronor för att revidera länsplanen som ska fastställas under våren 2022. Det tillkommande utrymmet när hänsyn tagits till förordningar i befintliga planobjekt är cirka 1,4 miljarder kronor.

Stockholms län påverkas av det nationella transportsystemet

Den statliga infrastrukturplaneringen påverkar länets utveckling eftersom Stockholm är beroende av ett väl fungerande transportsystem i hela landet. Pendeltågstrafiken påverkas dessutom av hur den statliga järnvägen underhålls och utvecklas på nationell nivå då störningar i järnvägssystemet i andra delar av landet kan spridas till Stockholms län. Region Stockholm välkomnar regeringens förslag till ny inriktning för transportsystemet men ifrågasätter att nya stambanor för höghastighetståg föreslås finansieras inom ramen för nationell plan. En sådan prioritering riskerar att tränga undan andra nödvändiga investeringar.

En återstående fråga är hur mycket medel som kommer att fördelas till den regionala infrastrukturen enligt förslagen i länsplanerna. Tilldelningen för Stockholms län har hittills varit alldeles för låg givet länets andel av befolkningen och betydelse för hela landets ekonomiska utveckling. Att döma av direktivet till Trafikverkets åtgärdsplanering kommer detta inte att förändras i kommande uppdatering av länsplanen. Den preliminära tilldelningen för Stockholms län är större än tidigare men mellanskillnaden kommer i huvudsak, på grund av kostnadsökningar, att behöva användas för att finansiera redan planerade investeringar.

Hög ambitionsnivå för en ny regional utvecklingsplan

Under 2022 kommer tillväxt- och regionplanenämnden att påbörja arbetet med att revidera och uppdatera den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS 2050, som också är regional utvecklingsstrategi, RUS. Sedan nuvarande regionala utvecklingsplan antogs i juni 2018 har landstinget blivit region med ett bredare regionalt utvecklingsansvar. Därför är det viktigt att samtliga berörda nämnder är delaktiga i framtagandet av planen. Arbetet ska präglas av en hög ambitionsnivå, ske i nära samverkan med länets kommuner och Region Stockholms nämnder, samt ha ett innovativt och mobiliserande förhållningsätt för att i slutändan göra planen mer levande och lättillgänglig för invånare, kommuner och andra regionala aktörer.

En plan med sikte mot trafikmålen

För att nå klimatmålen och säkra framkomligheten i Stockholms län är det av största vikt att trafikmålen i RUFSS 2050 om ökat resande med kollektivtrafik och cykel kan nås. I arbetet med Kollektivtrafikplan 2050 har Region Stockholms trafiknämnd noterat att även om alla åtgärder i planen genomförs, kommer kollektivtrafikmålet i RUFSS 2050 inte att nås. Även ökningen av cykeltrafiken i länet går för långsamt för att RUFSS-målet ska kunna nås. Därför behöver Region Stockholm ta initiativ till att kommunerna, regionen, Trafikverket och andra aktörer stärker samverkan och samordning för att nå trafik- och klimatmålen.

Regionstyrelsen ska i samverkan med berörda nämnder ta fram en plan för hur trafikmålen ska kunna nås med största möjliga effektivitet och samhällsnytta. Planen ska vara målstyrd och trafikslagsövergripande, samt beakta potentialen i kommunala, regionala och statliga insatser. Planen ska ligga till grund för stärkt samordning mellan Region Stockholm, Trafikverket och kommunerna för att nå trafikmålen, samt användas i utformandet av ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, kommande länsplaner och andra relevanta regionala inriktningsdokument.

Region Stockholm stärker det regionala cykelkansliet

I samband med beslut om budget antar Region Stockholm en uppdaterad regional cykelplan som syftar till att cykeltrafikens andel av persontransporterna ska öka till 20 procent. Planen föreslår stärkta insatser för implementering, bland annat genom inrättande av en regional styrgrupp. Det är viktigt att det regionala cykelkansliet har tillräcklig kapacitet för att bidra till denna stärkta implementering, och för andra åtaganden som ska bidra till att nå cykelmålet samt utbyggnaden av det regionala cykelnätet. Det regionala cykelkansliets synlighet behöver säkerställas, liksom dess kapacitet att främja implementeringen av den regionala cykelplanen och stödja den regionala cykelförhandlingen som beslutades i Budget 2021.

Tillväxt- och regionplanenämnden uppdras även att kartlägga det regionala cykelnätet i Stockholms län och skapa en databas över cykelnätet som uppdateras löpande, i syfte att stärka genomförandet av den regionala cykelplanen. Förutsättningarna till en nationell cykelled i länet kommer att sonderas tillsammans med länets kommuner.

Breddat regionalt samarbete för hållbar livsmedelsproduktion

En ökad regional livsmedelsproduktion skapar arbetstillfällen och bidrar till livsmedelsberedskapen. I Stockholms län finns det många entreprenörer med stor potential att utveckla lönsamma företag kring hållbar produktion och förädling av livsmedel, men befintliga företagsfrämjande aktörer inom området är sårbara. Tillväxt- och regionplanenämnden kommer att ta initiativ till en intressentdialog i samverkan med relevanta aktörer i syfte att gemensamt stärka länets nätverk och affärsutvecklingssystem för hållbar förädling och produktion av livsmedel.

Förläng säsongen i skärgården

Region Stockholm strävar efter att ha en levande skärgård året runt, vilket skulle gynna både fastboende på öarna och besöksnäringen i Stockholms län. Detta kräver samordnade och strategiska ansträngningar från både näringsliv och offentlig sektor. Därför ska tillväxt- och regionplanenämnden, i samverkan med regionala aktörer och med koppling till landsbygds- och skärgårdsstrategin (LS 2017-1513), arbeta fram ett förslag till långsiktig plan för säsongförlängning i syfte att hela skärgårdens besöksnäring senast 2030 ska kunna förlänga säsongen med en månad. Vidare ska Region Stockholm verka för att insatser genomförs för ett mer levande båtliv och servicefunktioner i skärgården.

1.6 Kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

Den regionala samordningen sätts i förgrunden

Covid-19-pandemin har, genom inställda föreställningar och minskad frekvens av sociala aktiviteter, drabbat de flesta som på något sätt får sin inkomst från konstnärligt arbete men även kulturkonsumenter över hela länet. Påverkan har varit stor också för länets förenings-, idrotts- och folkbildningsaktörer som är viktiga resurser för länets utveckling. Arbetet med länets kommuner och kulturlivets aktörer i enlighet med den regionala kulturstrategin (LS 2017-1514) blir fortsatt en viktig utgångspunkt för att värna länets kulturliv. Föreningslivet är en viktig aktör för delaktighet i länet och insatserna för att utveckla och modernisera stöden till länets ungdomsorganisationer ska fortsätta.

En regional folkbildningsstrategi (RS 2020-0827) har tagits fram för att komplettera RUFSS 2050, i syfte att inspirera och stödja strategiska processer kopplade till folkbildningsfrågor i Stockholms län.

Kulturens frihet ska värnas

Den konstnärliga friheten är en grundbult för Region Stockholms kulturpolitik och principen om armlängds avstånd för regionens stöd till kulturlivet ska vara styrande. En översyn och kartläggning ska göras av hur dessa styrande principer bäst värnas.

Pandemin har även synliggjort hur det offentliga samspelar med det privata inom samtliga konstområden. Under pandemin har intäkterna för länets kulturutövare kraftigt minskat. Region Stockholms återstartsarbete för kulturen innehåller målsättningen att fler aktörer ska kunna återgå till samma nivåer av privat finansiering som före pandemin.

Kulturen ska gå stärkt ur pandemin

Under pandemins gång har flera av länets kulturverksamheter arbetat med att digitalisera och på andra sätt utveckla sitt utbud. Bland annat har Stockholms Konserthus livesänt konserter digitalt och Stockholms läns museum erbjudit digitala utställningar. Lärdomarna från pandemin ska tas tillvara och arbetet med digitalisering ska utvärderas och fortsätta.

Kulturnämnden har sedan pandemins utbrott lagt fokus på att underlätta för kulturutövare i hela länet. Detta arbete går in i en ny fas när restriktionerna släpper och kulturverksamheten kan återgå till det normala. Region Stockholm utvärderar förutsättningarna för konstutövare och stärker stödet till kultursektorn för att underlätta återstarten efter pandemin.

Sedan 2021 samarbetar Region Stockholm och Stockholms stad genom det regionägda bolaget Film Stockholm AB för att stödja TV- och filmproduktion i länet. Satsningen skapar förutsättningar för fler TV- och filminspelningar i Stockholms län vilket bidrar till fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter men också till att länets olika miljöer synliggörs och marknadsförs med målet att stärka besöksnäringen.

Konst bidrar till kvalitet i Region Stockholms verksamheter

Region Stockholm äger och förvaltar ett konstbestånd om drygt 60 000 verk och bedriver ett framgångsrikt arbete med konstnärlig gestaltning som har intensifierats under de senaste årens omfattande investeringar. Parallellt renoveras konst från det befintliga beståndet och används på nya sätt i fastigheter för att bidra till trygga, attraktiva och hälsofrämjande miljöer. I budget 2020 tydliggjordes att fastighets- och servicenämnden ansvarar för den konst som nämnden äger och som Locum AB förvaltar. Kostnaden ska regleras i hyresavtalen för fastighets- och servicenämndens fastigheter.

Procentregeln för konst i Region Stockholms lokaler ska fortsatt värnas och konstnärliga gestaltningar ska vara en naturlig del av länets invånares vardag i interaktionerna med regionala verksamheter. I vårdens olika miljöer, i sjukhusens väntrum, på pendeltågens och tunnelbanans stationer bidrar den konstnärliga gestaltningen till trygga och attraktiva miljöer.

Arbetet för folkbildning stärks

Kulturens bildande roll är central för Region Stockholms kulturverksamhet. Kultur för barn och unga prioriteras, och Regionbibliotek Stockholms arbete med läs- och skrivfrämjande och att ge stöd till biblioteken runt om i länet förblir därför en viktig del av regionens kulturverksamhet. Bibliotekens möjlighet att upprätthålla sina läs- och utlåningsuppdrag ska stöttas av regionen, som även ska arbeta för att de fysiska biblioteken utgör trygga och säkra platser för läsning och bildning.

Region Stockholms stöd till folkhögskolor och studieförbund är en viktig del av regionens bildningsverksamhet. Genom välfungerande folkhögskolor som sätter utbildningens kvalitet i fokus stärks Stockholms län. Region Stockholms stöd till studieförbunden ska värna den kvalitativa utvecklingen av förbundens verksamhet. Folkbildningsstrategin (RS 2020-0827) ska vägleda regionens arbete. Stöden till folkhögskolorna ska effektiviseras genom att administrationen av mobilitetsersättningen centraliseras, dock kommer detta att innebära utökade kostnader för Region Stockholm.

Regionarkivets lokaler kan utnyttjas mer effektivt

Kulturnämnden är Region Stockholms arkivmyndighet och ansvarar för Regionarkivet. Alla Region Stockholms nämnder, bolag och stiftelser bildar

dock arkiv och svarar, till dess att arkiven överlämnas till Regionarkivet, för att hålla dem tillgängliga och kontinuerligt rensa, gallra, förteckna och paketera dem. Framöver ligger fokus på att stödja nämnder och bolag med att i högre takt ordna sina analoga arkiv och överlämna dem till Regionarkivet så att koncernens totala arkivhantering kan effektiviseras.

1.7 En hållbar utveckling för Region Stockholm

Stärkt styrning av hållbarhetsarbetet

Sedan den 1 juli 2021 finns det inom Region Stockholm en nämnd för klimat och hållbarhet som ska bidra till att leda, stödja och samordna Region Stockholms strategiska och långsiktiga hållbarhetsarbete inom miljö, klimat och social hållbarhet samt regionalt klimatarbete genom klimatfärdplanen. Nämndens arbete ska fortsatt utvecklas under 2022. Analyser eller konsekvensbedömningar avseende social hållbarhet, miljö och ekonomi tillämpas i relevanta beslut, styrande dokument, projekt, investeringar, inköp samt avtal. Hållbarhet behöver integreras tidigt i processer för att minimera risken för kostsamma insatser i efterhand. Med syfte att förenkla, effektivisera och undanröja dubbelarbete inom koncernens redovisning av hållbarhetsarbetet ska relevanta, befintliga system och arbetssätt utvecklas och kompletteras i linje med hållbarhetsarbetets redovisningsbehov.

Ny policy och strategi tar hållbarhetsarbetet vidare

För att möjliggöra ett sammanhållet arbete med Region Stockholms ambitioner inom miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet beslutas i december 2021 om en hållbarhetspolicy och en hållbarhetsstrategi. Policyn och strategin har tagits fram utifrån en analys av relevanta regionala och globala hållbarhetsutmaningar med prioritering av områden där Region Stockholm har stor möjlighet att bidra effektivt. Under 2022 kommer en samlad riktlinje för hållbarhet att tas fram som konkretiserar genomförandet av policyn och strategin.

De nya styrande dokumenten innebär ändrade arbetssätt för Region Stockholms verksamheter i genomförandet av hållbarhetsarbetet och vid behov utarbetas andra styrande eller stödjande dokument som ger medarbetare, chefer och förtroendevalda stöd i att säkerställa efterlevnad av lagar och styrande dokument gällande hållbarhet. Tillsammans kommer policyn, strategin och riktlinjen att kunna ersätta ett antal befintliga styrande dokument inom hållbarhetsområdet, inklusive Region Stockholms nuvarande miljöprogram som löper ut vid årsskiftet 2021/2022.

I denna budgets målbilaga presenteras långsiktiga mål för hållbarhet som kompletterar hållbarhetsstrategin. Under 2022 kommer målbilagens

hållbarhetsrelaterade mål och indikatorer att ses över med syfte att stärka sambandet.

Med detta sammanhållna grepp stärks hållbarhetsarbetet. Alla nämnder ska löpande i den ordinarie verksamhetsrapporteringen redovisa genomförandet av hållbarhetspolicyn och hållbarhetsstrategin. För bolagen redovisas genomförandet av dessa styrdokument i den ordinarie hållbarhetsredovisningen. Klimat- och hållbarhetsnämnden ska säkerställa att verksamheternas behov av stöd i detta möts med resurser för förankring och kompetenshöjande insatser. Region Stockholms årliga Miljöpris ska fortsätta att delas ut för att uppmärksamma inspirerande medarbetare och idéer som bidrar till en bättre miljö.

Utvecklat stöd till resurseffektivitet och cirkularitet vid inköp

Region Stockholm verkar för en långsiktigt hållbar resursanvändning och ökade cirkulära flöden. Genom insatser för ökad kompetens gällande hållbarhet inom koncernens upphandlande enheter ska arbetet med att kravställa och främja hållbara leveranskedjor i inköpsprocessen stärkas. Prioriteringar för att säkerställa hållbara leveranskedjor ska tydliggöras i det kategoristyrda inköpsarbetet. Processer inom koncernens verksamheter med hög resursförbrukning och möjlighet till cirkulära materialflöden ska identifieras.

Regionalt klimatarbete kräver samarbete

Stockholms län ska nå netto-noll-utsläpp senast år 2045, och både de direkta och de indirekta utsläppen per invånare ska i princip halveras till 2030 jämfört med 2014, samtidigt som energianvändningen ska effektiviseras och energiproduktionen i länet ska bli helt förnybar. Dessa klimatmål är redan satta genom det nationella klimatpolitiska ramverket och RUF5 2050. Det fortsatta arbetet med genomförandet av Klimatfärdplan 2050 bidrar i arbetet med klimatomställningen.

Under 2021 har arbetet med att skapa en plattform för det regionala klimatarbetet fortgått och samarbetet med länsstyrelsen i Stockholms län utvecklats. Det gemensamma projektet Klimatarena Stockholm fokuserar på samverkan mellan länets olika aktörer för att skapa nya kontaktytor och synergieffekter i omställningsarbetet. Genom fortsatt utveckling av klimatarenan skapas förutsättningar för effektiv och snabb klimatomställning.

Länsstyrelsen i Stockholms län har tidigare tagit fram en koldioxidbudget för Stockholms län samtidigt med framtagande av Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020–2045. En uppdaterad koldioxidbudget för länet kan vara ett stöd i uppföljningen av Klimatfärdplan 2050 och

Klimatarena Stockholm och därmed ett tydligt verktyg för länets aktörer att använda i sitt arbete. I arbetet med att revidera koldioxidbudget för Stockholms län ska en uppföljning göras av om tidigare framtagna koldioxidbudget kan användas eller om en ny behöver tas fram.

1.8 Satsningar för en starkare region

Region Stockholms säkerhetsarbete stärks långsiktigt

Under 2022 arbetar Region Stockholm för att ytterligare stärka förmågan att hantera extraordinära händelser, bland annat utifrån en oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av pandemin. Samtliga nämnder och bolag ska genomföra årliga risk- och sårbarhetsanalyser. Regionstyrelsen ansvarar för att genomföra en årlig samlad analys av arbetet för att säkerställa att Region Stockholms förmåga att hantera oförutsedda händelser är tillräcklig, som grund för fortsatt utveckling.

Arbetet med att bidra till ett stärkt civilt försvar fortsätter utifrån tre prioriterade områden; kompetenshöjning, säkerhetsskydd samt krigsorganisation och krigsplacering, med bland annat utbildnings- och övningsverksamhet inom totalförsvaret. För att kunna upprätthålla hög säkerhet och beredskap krävs också att verksamheten övar, internt och tillsammans med andra myndigheter inom nätverket Samverkan Stockholmsregionen. I takt med teknikutvecklingen ökar även de it- och cybersäkerhetsrelaterade riskerna. Region Stockholms förmåga att upptäcka avvikelser och potentiella hot i nätverk och kritiska it-system stärks ytterligare.

Fokus på ökad trygghet

Trygghetskommissionen presenterade en första delrapport våren 2021, vilken hade till syfte att kartlägga otryggheten i länet. Under hösten 2021 kommer kommissionen att presentera en slutrapport med förslag för att öka tryggheten. Regionstyrelsen ska ta hänsyn till och under 2022 implementera trygghetsskapande förslag från Trygghetskommissionen inom Region Stockholms ansvarsområden. Det påbörjade arbetet med kompetenshöjande insatser för medarbetare och chefer med syfte att förebygga hot och våld fortsätter. Trygghetskommissionens arbete ska fortgå under 2022 för att följa och bistå i implementeringsarbetet.

Utvecklade inköpsprocesser ska bidra till ökad hållbarhet

Arbetet med att etablera och utveckla så kallad kategoristyrning² av Region Stockholms inköp har inletts men delvis försenats på grund av omprioriteringar under pandemin. Det är nu angeläget att samtliga kategoriansvariga

² Kategoristyrning innebär att inköp inom i förväg definierade områdeskategorier samordnas inom koncernen, i syfte att uppnå kostnadseffektivitet och kvalitet.

nämnder och bolag påskyndar införandet så att ambitionen att öka kvaliteten och minska inköpskostnaderna kan realiseras. Genom kompetenshöjande insatser säkras kravställningen inom miljömässig och social hållbarhet.

Region Stockholms upphandlingar och avtal är i dag spridda mellan olika lokala tjänstelösningar varav några har nått sin tekniska och avtalsmässiga livslängd. En pusselbit för att skapa förutsättningar för effektiva inköp inom koncernen är att skapa ett gemensamt och digitalt systemstöd för upphandling och avtal, vilket också bedöms kunna ge sänkta administrativa kostnader. Arbete för att åstadkomma det har inletts och fortsätter 2022.

Digitalisering för en modern och välfungerande region

Digitaliseringen har en avgörande betydelse för regionens verksamheter. Fokus ligger på ökad samordning, effektivitet samt ökad trygghet och service för invånarna och digitaliseringen tar avstamp i Region Stockholms strategi för it och digitalisering (RS 2019-0669, RS 2019-0829). Regionstyrelsen samordnar digitaliseringsarbetet. Arbete pågår för att förbättra den regiongemensamma it-infrastrukturen och ett systemstöd planeras för aktiviteter kopplade till integritetsskyddsarbetet.

Behovet är stort av ett tekniskt skifte av världens informationsmiljöer för att skapa en mer sammanhållen och modern digital arbetsmiljö. Erfarenhet från det tidigare programmet Framtidens vårdinformationsmiljö visar att marknaden för ett sammanhängande system inom vårdproduktionen är begränsad. Region Stockholm har därför valt en inriktning med utveckling av flera system samt moduler för att uppnå högre digital utvecklingstakt och enklare kunna byta ut systemen om verksamheternas behov förändras eller om nya tekniksprång sker. Systemen och modulerna ska vara kompatibla med varandra, möjliggöra integration och säker överföring av information till andra vårdgivare och regioner samt vara kompatibla med relevanta nationella tjänster. Genomförandet av detta förändringsarbete har högsta prioritet under kommande år.

Ett stärkt lokalt ägande av det operativa digitala utvecklingsarbetet på vårdgivarnivå kräver även en stärkt central förmåga för att slå fast gemensamma principer för den samlade informationsmiljön. Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att slå fast de ramar inom vilka vårdgivarna kan agera för att säkerställa att olika system bygger på en sammanhållen arkitektur, gemensamma standarder och en hög nivå av informationssäkerhet.

Dagens digifysiska vård, som kombinerar digitala och fysiska behandlingsalternativ och kontaktmetoder, måste bygga på en säker och robust digital

infrastruktur. Med anledning av kraftigt ökade trafikvolymerna i Region Stockholms nätverk och digitala tjänster genomförs en treårig satsning för att stärka driftsäkerhet och kapacitet, satsningen finansieras inom regionstyrelsens anslag.

Forskning och innovation

Region Stockholm arbetar för att Stockholms län ska vara en internationellt ledande region för forskning, innovation, life-science och utveckling. Forskningen inom Region Stockholm ska utveckla verksamheterna till nytta för länets invånare och stärka länets attraktionskraft. Forskning möjliggör även bättre diagnostik, vård, trafik och hälsa för länets invånare. Det är viktigt med en bred och fri forskning, samtidigt som det är viktigt att forskningen möjliggör djupare kunskaper inom områden med idag otillräckliga kunskapsstöd. Det kan exempelvis handla om patientsäkerhet i ett systemperspektiv eller hur diagnostisering och behandling av vissa sjukdomar kan skilja sig åt mellan män och kvinnor, eller forskning kring sjukdomar som i större utsträckning drabbar kvinnor.

Inom Region Stockholms verksamheter genomförs ett innovationslöfte och ett forskningslöfte under mandatperioden. Sveriges och länets konkurrensfördelar ska tas tillvara genom tillgången till biobanker, kvalitetsregister och patient- och hälsodata. Alla utförare av regionfinansierade verksamheter ska delta i forskning.

Ett nära samarbete med länets alla lärosäten är viktigt för att främja forskning inom hälso- och sjukvården och framtidens transportlösningar som kan komma dagens och framtidens invånare till del. Samarbetet mellan Region Stockholm, sjukvården, industrin och akademien ska fördjupas för att gemensamt identifiera och avskaffa hinder som står i vägen för innovativ utveckling. Region Stockholm samlar årligen berörda aktörer till en problemlösarkonferens för att gemensamt avskaffa sådana hinder.

Stockholms medicinska bank säkras

Stockholms medicinska biobank innehar en nyckelfunktion för Region Stockholms vårdverksamheter och forskning. Verksamheten bidrar till bättre förutsättningar för medicinsk forskning och sjukvård genom att integritetssäkrat ställa humanbiologiskt material till förfogande. En samfinansiering krävs mellan Karolinska institutet, Karolinska universitetssjukhuset och regionstyrelsen för att verksamheten ska säkras.

Strategin för forskning och life science betonar långsiktighet

Ett välfungerande forskningssystem skapar förutsättningar att hitta lösningar när nya samhällsutmaningar uppstår, samtidigt som forskningen utmanas av händelser som en pandemi. Pandemin har bland annat försenat

studier och planerat forskningsarbete har prioriterats ned i relation till kliniskt arbete och forskning relaterad till covid-19. Den strategi för forskning, utveckling, utbildning inom Region Stockholm (RS 2019-0750) som beslutades i september 2021 betonar vikten av långsiktighet, detsamma gäller life science-strategin för Stockholmsregionen (RS 2019-0751). Under 2022 kommer regionstyrelsen att analysera forskningens förutsättningar, med fokus på att öka tilldelningen av externa forskningsmedel och stärka vårdgivarnas förutsättningar att medverka i forskning och innovation.

Under pandemin har det lokala innovationsarbetet bidragit med viktig avlastning och problemlösning. Genom nytänkande lösningar har vårdgivarna exempelvis kunnat erbjuda digital vård i hemmet för covid-patienter, förbättrad kommunikation och patientflöde på akutmottagningar samt skyddsutrustning som tillverkats på sjukhusens innovationsavdelningar. Region Stockholm vill stärka innovationsförmågan hos verksamheterna ytterligare genom att bland annat förbättra metodstödet och därmed öka spridningen av nya innovationer i enlighet med de behov som identifierats i utvärderingen av innovationsfonden.

Centrum för hälsodata ger forskningen förutsättningar

Vårdgivare, forskare och företag är beroende av att data av hög kvalitet kan användas för att utveckla säkrare diagnostiska verktyg, effektiva behandlingar och livsnödvändiga vacciner och läkemedel. Centrum för hälsodata, CHD, möjliggör systematisk och säker användning av hälsodata för forskning, utveckling och innovation. För att realisera den ambitionshöjning som beslutats genom strategierna för life science (RS 2019-0751) samt forskning, utveckling och utbildning (RS 2019-0750) prioriteras frågan inom regionstyrelsens anslag från 2022. Särskilt fokus ska läggas på att öka den juridiska kompetensen och den tekniska förmågan för ett säkert tillgängliggörande av hälsodata. Region Stockholm verkar för att de externa parter som nyttjar CHD ska bidra till finansieringen enligt självkostnadsprincipen.

Lokalförsörjningen utvecklas

Det finns sedan tidigare beslut om att ett antal av Region Stockholms fastigheter som klassificeras som marknadsfastigheter ska säljas och att regionstyrelsen ansvarar för arbetet. Genomförandet av beslutade försäljningar är till övervägande del ett operativt arbete som utförs av Locum AB på uppdrag av regionstyrelsen. En långsiktig plan för mark- och fastighetsägande beskriver hur lokalförsörjningen inom Region Stockholm överblickas och hanteras.

Under 2022 fortsätter arbetet inför utveckling och försäljning av Norra Hagastaden, i samarbete med Solna Stad. Beslut har fattats om att sälja

fastigheten Sabbatsberg 16 och försäljningen förbereds. Utvecklingen av fastigheten Asplunden, där landstingshuset ligger, utreds.

Hållbara fastigheter bidrar till effektiv resursanvändning

Region Stockholms fastigheter och utvecklingen av desamma ska ha en låg påverkan på miljön. För att minska Region Stockholms klimatpåverkan och reducera kostnader ska arbetet med energieffektiviseringar fortsätta. Region Stockholm har goda resultat i ryggen, men för att nå satta mål krävs fortsatt arbete med energieffektiviserande åtgärder vid reinvesteringar och nybyggnadsprojekt. Utöver detta behöver metoder för att medvetandegöra verksamheterna om sin energiförbrukning utvecklas och incitament för sänkning av verksamheternas energiförbrukning med bibehållen kvalitet utarbetas.

Nya lokaliseringar och driftformer ska ses över för att fortsätta arbetet med att utveckla den egenproducerade energin. Genom samarbete och samverkan med privata aktörer ska möjligheten till fler laddplatser i anslutning till regionens fastigheter undersökas.

1.9 Strukturerad styrning av Region Stockholm

Strukturerad styrning ska värna kärnverksamheten

Under senare år har ett medvetet arbete pågått för att effektivisera arbetet i alla delar av Region Stockholm, med syfte att frigöra resurser för kärnverksamheterna. Varje nämnd och bolag har som grunduppdrag att bedriva verksamheten effektivt vilket inkluderar att initiera förbättringsarbete. Parallellt arbetar regionstyrelsen, genom sin förvaltning regionledningskontoret, för att skapa allt mer ändamålsenliga och resurseffektiva koncernövergripande processer för planering, uppföljning och analys. Det är angeläget att arbetet, som bygger på ökad transparens mellan förvaltningar, fortgår såväl lokalt som centralt.

Samtliga nämnder och bolag har under 2021 arbetat med att minska sina administrativa kostnader, bland annat genom ökad samverkan, samordning och användning av digitala verktyg, liksom genom minskad användning av lokaler. Fortsatta effektiviseringar av administration och lokaler krävs för att ge större utrymme till kärnverksamheten, med hänsyn till att Region Stockholms verksamheter har olika förutsättningar, har arbetat olika mycket med att effektivisera sin administration och använder administrativa resurser som direkt stöd till kärnverksamheten i olika stor utsträckning.

Varje nämnd och bolag ska i sin verksamhetsplan för 2022 ange en särskild budget för administrativa kostnader och redogöra för hur

kostnadsutvecklingen ska begränsas. Regionstyrelsen följer utvecklingen under året, i enlighet med indikatorn om att de administrativa kostnaderna ska minska.

Region Stockholms nämnder och bolag har ett stort antal styrsignaler att förhålla sig till varav huvuddelen kommer från avtal, nationella riktlinjer, lagar och förordningar. För att skapa en tydligare, mer resurseffektiv och mer ändamålsenlig målstyrning har indikatorerna i budgetens målbilaga setts över. Principer för mål och indikatorer har tagits fram och antalet indikatorer har minskats. Några indikatorer som av olika skäl inte har varit fullt ändamålsenliga har justerats. Förändringarna har gjorts i dialog med berörda verksamheter och de mål och indikatorer som gäller för budgetåret 2022 och planeringsåren 2023-2024 redovisas i bilaga 2. Arbetet med att utveckla målstyrningen kommer att fortsätta.

Fortsatt utveckling av Region Stockholms serviceverksamhet

Fastighets- och servicenämndens serviceförvaltning har varit under uppbyggnad sedan 2019 med uppdraget att mot ersättning tillhandahålla it- och servicetjänster inom koncernen. Syftet är att effektivisera dessa processer och möjliggöra för övriga nämnder och bolag att fokusera på sina kärnverksamheter. Då hela 2020 och huvuddelen av 2021 har påverkats väsentligt av pandemin har inte serviceförvaltningen kunnat arbeta enligt plan med införande, överföring av verksamheter eller effektiviseringar av tjänster och system. Hänsyn har behövt tas till vad som har varit bäst framför allt för de vårdgivande verksamheterna.

Serviceverksamhetens förmåga att uppnå kostnadseffektivitet som får genomslag på tjänsternas pris, kvalitet och innehåll har en direkt påverkan på övriga verksamheters förutsättningar. Det är därför angeläget att fastighets- och servicenämnden nu fokuserar på att identifiera hur tjänsterna kan effektiviseras och potentiella skalfördelar omhändertas, samt på hur prismodellerna kan utvecklas. Indexeringen för tjänsternas löne- och prisutveckling får höjas med maximalt 2,0 procent under 2022 och utgångspunkten ska vara att nämnden antingen erbjuder en jämförelsevis kostnadseffektiv tjänst, eller att tjänsten köps av en extern aktör.

1.10 En hållbar arbetsgivare

Medarbetarna är Region Stockholms viktigaste resurs

Region Stockholm är en av Sveriges största arbetsgivare; verksamheten utförs av cirka 46 000 anställda, av vilka 96 procent arbetar inom hälso- och sjukvården. Till det kommer indirekt den personal som finansieras

genom köpt vård och trafik. Medarbetarna och den kompetens de besitter är den viktigaste tillgången för att regionen ska kunna uppfylla sitt uppdrag.

De senaste tre åren har antalet anställda inom hälso- och sjukvården ökat med drygt tre procent och personalomsättningen i Region Stockholm har totalt sett minskat. Strategiska och långsiktiga satsningar har gjorts på utbildning och för att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare. Det är viktigt att satsningarna fortsätter samtidigt som arbetssätt utvecklas som ökar verksamheternas produktivitet och effektivitet.

Region Stockholm fortsätter arbetet med att bli en mer attraktiv och hållbar arbetsgivare. Ett gott ledarskap, utvecklingsmöjligheter och en god arbetsmiljö stärker förutsättningarna för att säkra kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt. Därför fortsätter arbetet med att stärka ledarskapet på alla nivåer. Det är viktigt att lära av erfarenheter från pandemin om närvarande ledarskap och nya arbetssätt, inklusive chef- och ledarskap på distans eller tillfälligt för grupper av medarbetare som inte under normala förhållanden tillhör en enhet. En fördjupad analys av sjukfrånvaron genomförs i syfte att få ökad kunskap och möjlighet att sätta in tidiga insatser för att förebygga ohälsa.

Möjligheten för hälso- och sjukvården att behålla kompetens och erfarenhet, och för den enskilde att fortsätta arbetslivet även efter 68 års ålder, ska utvecklas. I syfte att möjliggöra samarbete kring jourlinjer och bemanning i 24/7-verksamheten behöver avtalet om bisysslor utvecklas.

Inhyrningen av personal inom hälso- och sjukvården minskade före pandemin och den utvecklingen behöver nu fortsätta. Den långsiktiga målsättningen att bli oberoende av inhyrd personal kvarstår. Dock kvarstår fortfarande ett behov av inhyrd personal och för att sänka kostnaderna deltar Region Stockholm i den gemensamma nationella upphandlingen av hyrpersonal. Ökad samordning förväntas minska konkurrensen mellan regionerna och därmed den kostnadsdrivande effekten.

Region Stockholm har nolltolerans mot all form av diskriminering och trakasserier som sker gentemot medarbetare. Hälso- och sjukvårdsnämnden implementerar en handlingsplan som tydliggör att vårdverksamheter som finansieras av Region Stockholm inte får tillmötesgå patientkrav av diskriminerande karaktär. Detta ska även tydliggöras för invånare och patienter.

Insatser för en bättre arbetsmiljö och attraktiv arbetsgivare

Region Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder såväl stimulerande arbetsuppgifter, goda möjligheter att utvecklas i sitt yrke som

en hållbar och hälsobefrämjande arbetsmiljö för de anställda. Under det gångna året har Covid-19-pandemin präglat arbetssituationen för alla i regionen, men i synnerhet har medarbetarna inom hälso- och sjukvården påverkats. En fördjupad analys av sjukfrånvaron genomförs i syfte att få ökad kunskap och möjlighet att sätta in fler tidiga insatser för att förebygga ohälsa. Att cykla till arbetet är för många ett smidigt transportmedel som dessutom bidrar till aktivitet och förbättrad hälsa. En smart cykelförmån, som ett erbjudande om förmånscykel, kan möjliggöra för fler anställda att cykla till arbete, varför lämpliga former för hur ett sådant kan utformas bör utredas.

Pandemin har inneburit extraordinära arbetsförhållanden för många medarbetare. För att säkra en hälsobefrämjande arbetsmiljö samt stärka Region Stockholm som attraktiv arbetsgivare avsätts 100 miljoner kronor inom regionstyrelsens anslag för en riktad satsning mot regionens egna anställda i vården 2022. Satsningen ska bidra till ökad trivsel, förbättrad hälsa, minskad sjukfrånvaro och minskad personalomsättning.

Satsningen på medarbetarna i vården finansieras genom en effektivisering av Region Stockholms administration samt lokalutnyttjande. Därutöver ska Region Stockholms bidrag och medlemsavgifter till externa organisationer ses över.

Utbildningen inom hälso- och sjukvården utökas och utvecklas
Kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården är en långsiktig utmaning trots att intresset för hälso- och sjukvårdens utbildningar och tjänster har ökat under det senaste året. Arbetet fortsätter med att utveckla det utbildningsuppdrag som ingår i all regionfinansierad hälso- och sjukvård, både i egen och privat regi. Region Stockholm ska ta aktiv del i marknadsföringen av vårdens yrken, såväl inför gymnasie- som högskoleval. Samverkan inom ramen för Kompetensarena Stockholm är viktig.

I uppdraget ingår bland annat att erbjuda platser för verksamhetsintegrerat lärande, VIL, för studerande inom vårdrelaterade utbildningar. Region Stockholm ansvarar också för läkarnas allmäntjänstgöring, AT, och specialiseringstjänstgöring, ST, inklusive den nya lagstadgade bastjänstgöringen, BT. För att säkra behovet av specialistläkare behöver Region Stockholm utöka antalet AT-tjänster. Bastjänstgöringen kommer successivt att ersätta allmäntjänstgöringen men det kommer att behövas parallella system under flera år.

Behovet av kompetens inom ett antal specialiteter medför också att fler ST-tjänster ska inrättas. Delaktigheten i ST-utbildningen behöver öka hos

privata vårdgivare inom den öppna specialiserade vården för att säkra utbildning inom både basal och högspecialiserad vård.

Sedan ett antal år tillbaka erbjuder Region Stockholm utbildning till barnmorska, specialistsjuksköterska och specialistundersköterska med bibehållen lön. Efter utbildningen förbinder sig medarbetaren att arbeta i Region Stockholm under två år. Behovsinventering i egna verksamheter visar på ett behov på att utbilda ytterligare drygt 100 specialistsjuksköterskor och barnmorskor per år utöver de dryga 300 som beviljats under åren 2019-2021.

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utveckla nya styr- och ersättningsmodeller för fortsatt utbildning efter läkarexamen fram till specialistkompetens. Syftet är att säkra kvalitet och framtida kompetensförsörjning av specialistläkare, möjliggöra ökad regional styrning av medel mot bristspecialiteter och öka samverkan gällande ST-tjänstgöringen mellan vårdgivare i hela hälso- och sjukvårdssystemet. Vidare uppdras hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla hållbara modeller och processer som stödjer en långsiktig kompetensförsörjning inom hela hälso- och sjukvårdssystemet.

Vårdgivarnas deltagande i utbildningsuppdraget följs idag upp med enkla kvantitativa mått. För att synliggöra utbildningsuppdraget i vårdverksamheterna, i synnerhet handledningsuppdraget, uppdras hälso- och sjukvårdsnämnden att i samråd med regionstyrelsen under 2022 ta fram förslag på kvalitativa mått gällande utbildning. Det innebär att utveckla nyckeltal för uppföljning av utbildningsuppdraget som en integrerad del i uppföljning av vårdgivarna.

Kompetensen hos vårdpersonal med hälso- och sjukvårdsutbildning utanför EU/EES ska tas till vara genom att underlätta vägen till svensk legitimation och erbjuda möjligheter till den praktiska tjänstgöring som Socialstyrelsen beslutar om. Den statliga ersättningen behöver dock höjas för att kompensera för utbildningsverksamhetens kostnader och för uteblivna intäkter från den ordinarie verksamhet som trängs undan.

2. Ekonomiska förutsättningar

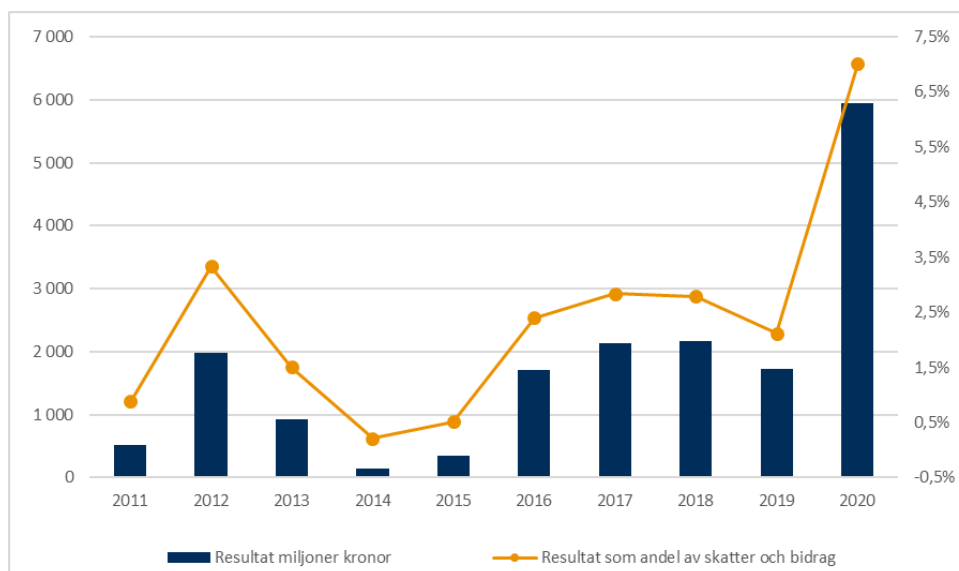
2.1 Ekonomiskt utgångsläge

I detta kapitel redovisas Region Stockholms övergripande ekonomiska förutsättningar för budgetåret 2022 och planeringsåren 2023–2024. Många av de beslut som fattas i Budget 2022 kommer att påverka regionkoncernens ekonomi under många år, bland annat redovisas investeringsplanen fram till år 2030.

Region Stockholm har uppvisat överskott under de senaste 14 åren. Under de senaste tio åren motsvarar resultaten exklusive omställningskostnader i genomsnitt 1,8 miljarder kronor per år, eller 2,4 procent uttryckt som andel av skatter och statsbidrag. Koncernens finansiella ställning har stärkts vilket bland annat framgår av att soliditeten har ökat från 5,7 procent 2011 till 13,3 procent 2020. Region Stockholms ratingbetyg från kreditvärderings- och ratinginstitutet Standard & Poor's är fortsatt AA+, vilket är oförändrat sedan 2007.

Under 2019 och 2020 var självfinansieringsgraden för koncernens investeringar 100 procent.

Figur 1: Region Stockholms resultat, exklusive omställningskostnader, miljoner kronor

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt osäkra. Pandemins effekter på den samhällsekonomiska utvecklingen är svårbedömda. Viktiga faktorer för den ekonomiska utvecklingen är hur långvarig pandemin blir, i vilken utsträckning regeringen vidtar åtgärder för att dämpa effekterna och i vilken utsträckning regionerna ersätts för merkostnader och intäktsbortfall.

Prognoserna baseras på att vaccinationsmålen nås på utsatt tid och har avsedd effekt på smittspridningen.

Pandemin är en fortsatt utmaning på kort sikt. Arbetet med att åtgärda och återhämta det som under den akuta perioden skjutits på framtiden har inletts och fortsätter under 2022. Det finns också en bedömd obalans med kostnadsökningar som prognosticeras överstiga intäkterna kommande år vilket behöver hanteras. Förändringar i det kommunala utjämningsystemet innebär dessutom att Region Stockholms avgift till systemet ökar kraftigt åren framöver.

Riktade statsbidrag särskilt i samband med pandemin har stärkt koncernens ekonomi, men dessa kommer att minska och kostnadsutvecklingen behöver bland annat av dessa skäl anpassas till en lägre intäktsökningstakt. För att Region Stockholm inte ska hamna i en situation med ekonomiska underskott krävs att ändamålsenliga och kostnadseffektiva åtgärder genomförs som ger effekter i närtid och under kommande år.

2.2 Makroekonomisk utblick

Den ekonomiska utvecklingen i världen

Pandemin fortsätter att påverka stora delar av världsekonomin. I slutet av 2020 tog smittspridningen fart igen och den ekonomiska tillväxten stannade då tydligt av efter att ha ökat snabbt i början av hösten. Under 2021 har pandemins grepp om världsekonomin lättat. En bidragande faktor är att vaccinering har genomförts i allt snabbare takt i många länder, vilket har minskat smittspridningen och bidragit till allt färre dödsfall. I såväl Sverige som i andra länder lättas allt mer på restriktionerna, vilket har bidragit till en gradvis normalisering av människors rörelsemönster.

Detaljhandeln inom EU återhämtade sig snabbt efter raset förra våren och har förbigått nivån före pandemin. Efter en nedgång i april steg EU-området detaljhandel i maj och juni. Dock observeras försäljningar sjunka under perioder av högre smittspridning.

Tabell 1. Ekonomiska nyckeltal 2020–2024

	Utfall 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
BNP i USA*	-3,5	6,6	3,6	1,6	1,6
BNP i euroområdet*	-6,7	4,6	4,4	2,2	1,6
BNP i världen*	-3,7	5,8	4,1	3,3	3,1
BNP i Sverige*	-3,0	4,4	3,5	1,8	1,7
Styrränta i euroområdet**	0	0	0	0	0
Styrränta i USA**	0,25	0,25	0,25	0,75	1,25
Styrränta i Sverige**	0	0	0	0	0,25

* Fasta priser, kalenderkorrigerade världen, procentuell förändring.

** Slutet av perioden.

Källor: Konjunkturinstitutet juni 2021

Den globala konjunkturen väntas återhämta sig 2021 och 2022. År 2023 väntas BNP-tillväxten dämpas och världsekonomin återgå till ett konjunkturläge nära det normala.

I de europeiska länderna föll BNP med nära 7 procent 2020 men under 2021 har en återhämtning skett i samtliga. Nedgången i de nordiska länderna var lägre än EU-genomsnittet. Prognosen för 2022 för innebär en fortsatt återhämtning på sammantaget drygt 4 procent, men osäkerheten är påtaglig. Den epidemiologiska situationen kan förändras, hushållens fortsatta sparande kan underskattas och ett för tidigt tillbakadragande av olika offentliga stöd kan påverka återhämtningen.

Hur covid-19-pandemin utvecklas kommer även fortsättningsvis att påverka den ekonomiska utvecklingen i omvärlden. En viktig faktor för hur väl världsekonomin återhämtar sig är hur snabbt vaccinationsarbetet fortskrider.

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige

Den senaste statistiken visar att den svenska ekonomin som helhet har återhämtat sig snabbare än väntat efter den kraftiga nedgång som pandemin orsakade. BNP ökade svagt under inledningen av 2021 men den senaste tiden har återhämtningen fått förnyad kraft och tillväxten har varit relativt god. Återhämtningen bedöms fortsätta under 2022 med relativt god utveckling av såväl BNP som arbetade timmar, medan prognoserna visar lägre tillväxttal under 2023 och 2024.

De flesta nyckeltalen har en positiv utveckling och i synnerhet var juni 2021 en stark månad. Industrin är, med draghjälp från exporten, ledande i denna återhämtning, medan vissa tjänstebranscher fortsatt släpar efter. Flera prognosinstitut gör nu bedömningen att Sveriges ekonomi återhämtar sig snabbare än väntat och har justerat upp förväntade tillväxttal för 2021. De senaste bedömningarna pekar på BNP-prognoser för Sverige på drygt fyra procent under 2021. Det skulle i så fall innebära att Sverige under slutet av 2021 är tillbaka på samma nivå för BNP som före pandemin.

Tabell 2: Nyckeltal för svensk ekonomi 2019–2024

Procentuell förändring om ej annat angett	Utfall	Utfall	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	1,4	-2,9	4,1	3,4	1,4	1,4
Arbetade timmar*	-0,3	-3,8	2,6	2,0	1,0	0,6
Arbetslöshet (procent av arbetskraften)	6,8	8,8	9,0	8,5	8,4	8,1

Sysselsättning	0,7	-1,3	-0,4 (1,4**)	1,0	0,6	0,6
Timlön (KL)	2,6	2,1	2,7	2,3	2,4	2,4
Konsumentpriser, KPIF	1,7	0,5	1,8	1,5	1,9	2,0

* Kalenderkorrigerad

** Hypotetisk utveckling exklusive omläggning av AKU statistik

Källa: SKR augusti 2021

Konjunkturindikatorerna har under 2021 stigit till mycket höga nivåer. Framför allt är det inom industrin som efterfrågan är stark för närvarande. Konfidensindikatorn för industrin i Konjunkturinstitutets barometer för maj låg på det högsta uppmätta värdet någonsin. Även inom tjänstesektorn har konfidensindikatorn stigit och är över en normal nivå.

Efter en inflationstakt på låga 0,5 procent förra året har inflationen varit betydligt högre i början av innevarande år. Inflationen enligt KPIF ligger för närvarande på 2,3 procent. Det är framför allt en stor omsvängning i energipriserna som bidrar till att höja inflationen för tillfället och det finns en risk för att inflationen både på kort och på lång sikt blir högre än nuvarande prognoser. Höga råvarupriser, vissa flaskhalsar i ekonomin som brist på halvledare, och en expansiv politik, inte minst i USA, kan driva upp inflationen. Uppreviderade prognoser och hög osäkerhet om externa effekter på den svenska inflationen kan påverka inflationsförväntningar i ekonomin, vilket kan leda till en mer långvarig period av hög inflation och högre lönekrav.

Under 2021 väntas en återhämtning av BNP och arbetade timmar, och även 2022 väntas tillväxten bli relativt hög. Jämfört med föregående prognoser antas BNP och timmarna stiga snabbare i år, vilket innebär att merparten av nedgången under 2020 nu är återhämtad. De efterföljande åren väntas tillväxten bli lägre. Uppgången för sysselsättningen antas ske med fördröjning i förhållande till återhämtningen för BNP. Speciellt bedöms antalet sysselsatta öka relativt sett långsamt jämfört med utvecklingen av antal arbetade timmar, bland annat som följd av en stigande medelarbetstid då bland annat åtgärder som korttidspermitteringar upphör. Andelen arbetslösa beräknas enligt SKR vara kvar på kvarvarande högre nivåer jämfört med före pandemin.

Nya varianter av coronaviruset är dock en betydande osäkerhetsfaktor. Om smittspridningen ökar och restriktionerna åter skärps, finns det en risk för att återhämtningen kommer av sig.

Tabell 3: BNP, arbetslöshet, sysselsättning och KPIF – utfall för 2019 och 2020 samt prognoser för 2021–2024 från Konjunkturinstitutet, regeringen och SKR

Prognosjämförelse		Utfall	Utfall	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos
Procentuell förändring om ej annat angett		2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP	Konjunkturinstitutet september	1,4	-3,0	4,6	3,9	1,6	1,5
	SKR augusti	1,4	-2,9	4,1	3,4	1,4	1,4
	Regeringen, augusti	1,4	-3,0	4,4	3,5	1,6	1,5
	Konjunkturinstitutet juni	1,3	-2,8	4,4	3,5	1,7	1,7
	SKR april	1,4	-3,1	3,2	3,5	1,9	2,0
Arbetslöshet (procent av arbetskraften)	Konjunkturinstitutet september	6,8	8,3	8,9	7,6	7,0	7,0
	SKR augusti	6,8	8,8	9,0	8,5	8,4	8,1
	Regeringen augusti	6,8	8,3	8,8	7,7	7,0	7,0
	Konjunkturinstitutet juni	6,8	8,3	8,7	7,6	6,9	7,0
Sysselsättning	SKR april	6,8	8,6	8,8	8,1	7,8	7,5
	Konjunkturinstitutet september	0,7	-1,3	-0,2	2,1	1,2	0,5
	SKR augusti	0,7	-1,3	-0,4	1,0	0,6	0,6
	Regeringen augusti	0,7	-1,3	-0,1	1,7	1,0	0,3
	Konjunkturinstitutet juni	0,7	-1,3	-0,4	2,0	1,1	0,4
Arbetade timmar	SKR april	0,7	-1,3	0,7	1,1	0,8	0,8
	Konjunkturinstitutet september	-0,3	-3,8	2,3	4,0	1,0	0,2
	SKR augusti	-0,3	-3,8	2,6	2,0	1,0	0,6
	Regeringen augusti	-0,3	-3,8	3,2	2,7	0,5	0,2
	Konjunkturinstitutet juni	-0,3	-3,8	3,3	2,9	1,0	0,4
KPI med fast ränta, KPIF	SKR april	-0,3	-3,8	1,8	2,4	0,9	0,7
	Konjunkturinstitutet	1,7	0,5	2,3	2,1	2,1	2,0
	SKR augusti	1,7	0,5	1,8	1,5	2,1	2,4
	Regeringen augusti	1,7	0,5	1,8	1,5	1,7	2,0
	Konjunkturinstitutet juni	1,7	-3,8	3,3	2,9	1,0	0,4
SKR april	1,7	0,5	1,8	1,4	1,8	2,0	

Källor: Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket och SKR.

** Utveckling inklusive omläggning av AKU statistik med nya definitioner, mätmetoder mm.

Arbetslösheten uppgick i juni 2021 till 10,3 procent enligt SCB:s arbeidskraftsundersökningar (AKU). Mätt i säsongsrensade och utjämnade siffror låg arbetslösheten på 9,2 procent. Samtidigt ökar antalet lediga jobb. Andra kvartalet 2021 fanns det cirka 132 000 lediga jobb på arbetsmarknaden, en ökning med 52,1 procent jämfört med motsvarande kvartal 2020. Långtidsarbetslösheten har ökat och uppgår på nationell nivå till cirka 190 000 personer. I Stockholms län uppgår antalet långtidsarbetslösa till cirka 44 000 personer.

Problemen med matchning på arbetsmarknaden innebär en stor utmaning under de kommande åren. Den pågående strukturomvandlingen riskerar att öka obalansen på arbetsmarknaden ytterligare då allt fler personer saknar efterfrågade kompetenser. Det finns därmed en risk för att strukturarbetslösheten stiger i spåren av pandemin, vilket kan medföra att den totala arbetslösheten permanentas på en högre nivå.

Den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län

Efter en relativt svag inledning på året har återhämtningen i stockholms-ekonomin tagit fart under det andra kvartalet 2021. Stockholmsbarometern ökade med 10,3 enheter till ett indexvärde på 114,6. Det är den högsta noteringen sedan mätningarna startade 2003 och markant över det historiska medelvärdet på 100.

Återhämtningen var bred under det andra kvartalet och de branscher som varit mest drabbade under pandemin påvisade en stark återhämtning. Stockholms näringsliv och hushåll påvisade båda en fortsatt återhämtning under det andra kvartalet 2021. Näringslivets konfidensindikator ökade med 11,0 enheter till ett indexvärde på 115,9. Återhämtningen för hushållen var något lägre med 5,0 enheter till ett värde på 105,9.

Figur 2. Konfidensindikator för näringslivet och enskilda sektorer i Stockholms län

Källa: Konjunkturinstitutet till och med kvartal 2, 2021.

Konjunkturinstitutets barometerindikator för Stockholms län visade en djup nedgång under början av 2020. Fallet var dubbelt så stort som under finanskrisen i slutet av 2008. Främst var det tjänstesektorn som föll med nästan 40 punkter medan tillverkningsindustrin och handeln föll hälften så mycket för att snabbt återhämta sig och till och med stiga över nivån före pandemin.

Stockholm drabbades hårdast av konjunkturedgången, och skillnaden mot hur det såg ut före pandemin är fortfarande större i huvudstadsregionen än i samtliga andra län. I de norra länen, som gynnas av hög efterfrågan på råvaror, är effekterna på till exempel arbetsmarknaden begränsade med i stort sett oförändrad sysselsättning och låg arbetslöshet.

Under det andra kvartalet 2021 förelåg en bred återhämning i Stockholms näringsliv. En majoritet av de branschvisa konfidensindikatorerna stärktes under andra kvartalet 2021 och läget på arbetsmarknaden förbättrades i länet. Nettotalet över företagens anställningar ökade med 14 procentenheter till ett värde på sju, vilket betyder att det var sju procentenheter fler företag som ökade sin personalstyrka under kvartalet, än som minskade den. Arbetskraftsbristen i Stockholm är tillbaka på nivåer som före pandemin och är särskilt hög inom data, uppdrag, hotell och restaurang.

Pandemin har påskyndat redan pågående trender, till exempel förändrade konsumtionsmönster. Näthandeln ökar på bekostnad av butikshandeln. Efterfrågan på butiksytor minskar, liksom på kontorsytor. Länets arbetsställen är huvudsakligen koncentrerade till ett fåtal kommuner där Stockholm har dominerat, särskilt inom tjänstenäringarna. Allt fler individer kommer sannolikt även efter pandemin att arbeta åtminstone delvis hemifrån även efter att smittspridningen är under kontroll. Enligt en undersökning av Sifo räknar företagen i Stockholm med att närmare 30 procent kommer att fortsätta att arbeta åtminstone deltid på distans efter pandemin.

Den demografiska utvecklingen i Stockholms län

Befolkningens utveckling har stor betydelse för Region Stockholms verksamhet. Behovet av hälso- och sjukvård och resandet i kollektivtrafiken påverkas både av befolkningens antal och fördelning över länet, och av dess sammansättning i termer av åldersgrupper med mera. Skatteunderlaget påverkas också genom att en långsammare ökning av den arbetsföra befolkningen också innebär en potentiellt lägre ökning av arbetade timmar.

Antalet invånare i Stockholms län uppgick den sista december 2020 till 2 391 990 personer. Det motsvarade en ökning på 14 900 personer jämfört med 2019, vilket är en ökningstakt på 0,6 procent – en betydligt lägre ökningstakt än under åren 2009-2019 då länets befolkning ökade med i genomsnitt ca 36 000 personer eller 1,6 procent per år. Folkökningen i riket har förändrats från drygt 1 procent till 0,5 procent per år. Att folkökningen i länet i fjol var lägre än tidigare år berodde framför allt på ett minskat flyttnetto där antalet inflyttare var 10 500 färre – det lägsta antalet sedan 2005 – och antalet utflyttare var 935 fler. Den naturliga folkökningen var också lägre då födelseöverskottet var 3 000 personer färre.

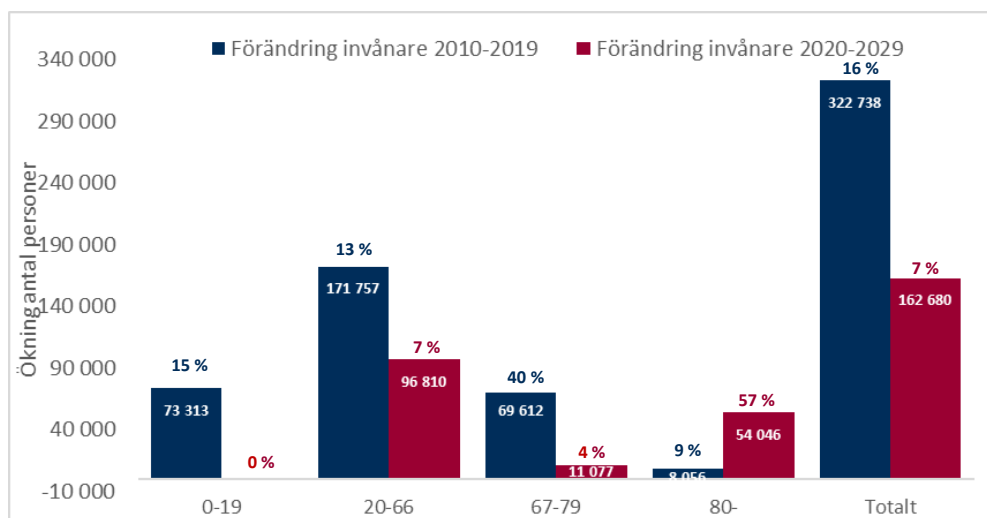
Hittills under 2021 har invandringsöverskottet varit mycket lågt. Inflyttningen till länet har hållit en jämförelsevis jämn nivå men utflyttningen har ökat sedan ett antal år tillbaka. Utflyttningen från Stockholms län till övriga län i landet har ökat under elva av de tolv senaste åren. Jämfört med 2019

flyttade 10,7 procent fler från länet förra året. De tre vanligaste länen att flytta till var Uppsala, Skåne, och Södermanland.

Enligt SCB:s befolkningsprognos från juni 2020 väntades befolkningen i Stockholms län öka i långsammare takt under kommande år jämfört med tidigare. Från att ha ökat med i genomsnitt med 1,6 procent per år väntades befolkningen öka med närmare 1 procent per år. Nu visar SCB:s senaste prognos från juni 2021 att ökningstakten under kommande år kan bli ännu lägre och i genomsnitt 0,7 procent fram till 2029.

Befolkningsutvecklingen går mot en större andel äldre. Den kommande tioårsperioden förväntas andelen äldre över 80 år öka mer än sex gånger jämfört med hur befolkningsutvecklingen har varit i samma grupp den gångna tioårsperioden. Detta samtidigt som ökningen av den arbetsföra befolkningen stannar av. Det är framför allt en minskad invandring som påverkar befolkningens ökningstakt, vilket innebär att osäkerheten om utvecklingen är stor.

Figur 3. Utveckling av antalet invånare i Stockholms län, procent

Källor: SCB och Region Stockholm TRN juni

Befolkningen i Stockholms län ökade med drygt 10 619 personer under första halvåret 2021, vilket är cirka 2 000 fler än första halvåret 2020 men betydligt färre än tidigare år då den genomsnittliga ökningen första halvåret 2015-2019 var 17 300 personer.

2.3 Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

Skatteintäkter

Region Stockholms samlade skatteintäkter består av tre delar: skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Skatteintäkterna påverkas av hur skatteunderlaget utvecklas i riket och i Stockholms län, liksom av befolkningsutvecklingen, statsbidragens storlek och fördelning mellan regionerna samt av regelverket för den kommunalekonomiska utjämningen. Region Stockholms skatteprognos, se Tabell 4, bygger på antaganden om dessa delar och på antagandet att skattesatsen ligger kvar på 12,08 procent under perioden.

Den senaste prognosen från SKR från augusti innebär för Region Stockholm att de samlade skatteintäkterna ökar i genomsnitt under åren 2021-2024 med endast 2,6 procent per år, att jämföra med 4,5 procent per år 2016-2020. Det beror dels på en lägre utveckling av skatteunderlaget, som tidigare har ökat med i genomsnitt 5 procent per år och nu väntas öka med 4,3 procent per år, dels på att avgiften i kommunalekonomisk utjämning nu väntas öka med 320 procent fram till 2024 – jämfört med att tidigare ha ökat med 12 procent per år. Den lägre ökningstakten av regionens intäkter innebär att kostnadsökningstakten måste dämpas under kommande år.

Tabell 4. Region Stockholms samlade skatteintäkter baserat på SKR:s underlag

Mkr	Utfall 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Skatteintäkter	77 392	81 381	84 881	87 884	90 848
Generella statsbidrag	9 132	7 161	7 379	7 600	7 828
Kommunalekonomisk utjämning	-1 619	-1 070	-2 572	-3 711	-4 296
Samlade skatteintäkter	84 905	87 472	89 481	91 566	94 174
Förändring från föregående år, mkr	3 487	2 567	2 009	2 085	2 608
Förändring från föregående år, procent	4,3	3,0	2,3	2,3	2,8
Förändring mot Budget 2021 mkr	-676	2 291	1 984	917	1 064

Skatteunderlag

Region Stockholm använder sig i sina skatteintäktsprognoser i huvudsak av underlag från SKR. Denna prognos baseras på den ekonomiska kalkyl som SKR redovisade den 26 augusti 2021 och utgår därmed från ett scenario där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023.

SKR bedömer i sin makroprognos från augusti att skatteunderlagstillväxten 2020 stannar på 2,1 procent, vilket är den lägsta på tio år. Det är en effekt av den kraftiga konjunkturedgång som har utlösts av pandemin. Att den inte blev ännu lägre förklaras bland annat av en mycket kraftig ökning av inkomster från arbetslöshetsersättning och sjukpenning samt tillfälliga

krisåtgärder som beslutats för att mildra effekterna av denna nedgång och motverka ett ännu svagare skatteunderlag.

För 2021 prognostiserar SKR en skatteunderlagstillväxt på 3,7 procent. Bedömningen baseras på antagandet om stadig konjunkturförbättring med en stor ökning av arbetade timmar, framför allt 2021. Därefter bedöms arbetade timmar öka långsammare men ändå i relativt hög takt såväl 2022 som 2023 och 2024, då arbetsmarknaden prognostiseras nå konjunkturrell balans.

I Tabell 5 nedan visas skatteunderlagsprognoser för riket från SKR, regeringen och Ekonomistyrningsverket. Skillnaderna mellan de olika prognosmakarna förklaras främst av att de gör olika bedömningar av sysselsättningens utveckling samt ökningen av lönesumman. Dessutom baseras SKR:s bedömning på senare statistik än regeringens och Ekonomistyrningsverket bedömningar. En förändring av skatteunderlagets utveckling med 0,1 procentenhet 2021 motsvarar cirka 70 miljoner kronor för varje år från och med 2021.

Totalt för perioden 2020-2024 innebär SKR:s prognos 1,8 miljarder kronor högre skatteintäkter jämfört med regeringens prognos och 3,5 miljarder kronor högre skatteintäkter jämfört med Ekonomistyrningsverkets prognos.

Tabell 5. Skatteunderlagsprognoser för riket, årlig procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024	2020-2024
Sveriges kommuner och regioner, augusti 2021	2,1	3,7	3,6	3,4	3,1	16,9
Regeringen, april 2021	2,0	3,2	3,6	3,4	3,0	16,1
Ekonomistyrningsverket, juni 2021	1,7	3,4	2,9	3,3	3,5	15,7
Sveriges kommuner och regioner, april 2021	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1	17,1

Källor: SKR, Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket.

Prognosen för de samlade skatteintäkterna 2021-2024 har reviderats upp jämfört med den bedömning som ligger till grund för Region Stockholms budget för 2021. Det beror dels på en förbättrad prognos för skatteunderlagstillväxten, dels på ökat generellt statsbidrag enligt regeringens budgetproposition för 2021.

Den genomsnittliga utvecklingen av de samlade skatteintäkterna ligger på 2,6 procent per år under perioden 2021-2024 vilket är en väsentligt långsammare ökningstakt jämfört med 4,5 procent per år under perioden 2016-2020.

2.4 Kommunalekonomisk utjämning

Den kommunalekonomiska utjämningen syftar enligt riksdagen till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för regioner och kommuner att ge service oberoende av skattekraft och kostnader som inte går att påverka. Historiskt sett är Region Stockholm nettobidragsgivare till systemet. År 2020 uppgick avgiften till 1,6 miljarder kronor. Avgiften ökar kraftigt för Region Stockholm och 2024 bedöms den bli cirka 4,5 miljarder kronor, se Tabell 6 nedan.

Utjämningsystemet består av fyra delar: kostnadsutjämning, införandebidrag, inkomstutjämning och regleringspost.

Tabell 6. Kommunalekonomisk utjämning för Region Stockholm, utfall 2019 och prognos för 2020–2024

	Utfall 2020	2021	2022	2023	2024
Kostnadsutjämning	-1 448	-1 715	-1 680	-1 884	-2 116
Införandebidrag	1 885	940	137	0	0
Inkomstutjämning	-1 489	-1 952	-2 316	-2 289	-2 352
Regleringspost	-567	1 657	1 080	255	-34
Summa kommunalekonomisk utjämning	-1 619	-1 070	-2 779	-3 918	-4 502

Källor: SKR och Region Stockholm.

Kostnadsutjämning och införandebidrag

I kostnadsutjämningen utjämnas för opåverkbara och kostnadsdrivande skillnader mellan regioner och till och med 2019 fick Region Stockholm ett kostnadsutjämningsbidrag. Enligt den nya modell för kostnadsutjämningen som trädde i kraft i januari 2020 betalar Region Stockholm 2021 istället en avgift om 717 kronor per invånare, totalt drygt 1,7 miljarder kronor. Enligt SKR:s preliminära beräkning minskar avgiften 2022 till 697 kronor per invånare, totalt knappt 1,7 miljarder kronor. Avgiften beräknas därefter öka med cirka 200 miljoner kronor per år.

Kostnadsutjämningen påverkas av åldersstrukturen i regionerna, de socioekonomiska förhållandena, bebyggelsestrukturen samt den regionala arbetsmarknaden. Systemet är relativt; den egna regionens behov jämförs med medelregionens och skillnaderna utjämnas inom systemet. Under 2021 lämnar storstadsregionerna med yngre befolkning och genomsnittlig högre utbildning, framför allt Stockholm, Skåne och Västra Götaland, ett bidrag till systemet, medan glesbygdsregionerna Värmland, Dalarna, Jämtland med flera erhåller ett bidrag från systemet. Kostnadsutjämningen ger en ökad omfördelning i takt med urbanisering och ökade demografiska skillnader.

Införandebidraget syftar till att mildra effekterna av genomgripande förändringar i den kommunalekonomiska utjämningen vilka utan införandebidrag skulle ha inneburit en kostnad från ett år till ett annat motsvarande nära två miljarder kronor för Region Stockholm. Under 2021 får Region Stockholm ett tillfälligt införandebidrag på 940 miljoner kronor. Bidraget trappas ned till 137 miljoner kronor 2022 och upphör helt från och med 2023.

Inkomstutjämning och regleringspost

Inkomstutjämningen beräknas utifrån skattekraft; skillnaden mellan regionens beskattningsbara inkomster och det skatteutjämningsunderlag, så kallad garantinivå, som för regionerna motsvarar 115 procent av medelskattekraften i riket. Inkomstnivån i Stockholms län ligger på 119 procent av genomsnittet i riket och Region Stockholm får därmed betala en inkomstutjämningsavgift. För 2021 uppgår avgiften till 2,0 miljarder kronor. Region Stockholm är den enda av landets regioner som betalar en inkomstutjämningsavgift medan övriga regioner får ett inkomstutjämningsbidrag. Avgiften från och med 2022 beror på hur rikets och regionens skatteinkomster utvecklas i förhållande till varandra. Avgiften ökar när regionens skatteinkomster ökar i förhållande till rikets.

Regleringsposten reglerar skillnaden mellan statens anslag till systemet och kostnaderna för detsamma, den påverkas av förändringar i statsbidrag mellan åren och kan vara positiv eller negativ. Ett exempel är välfärdsmiljarderna och de generella tillskotten som tillfördes under 2020, men som åren därefter minskar. Regleringsposten fördelas lika mellan regioner respektive kommuner utifrån befolkningsandel.

2.5 Statsbidrag

Generella statsbidrag och läkemedelsbidrag

I regeringens budgetproposition för 2022 aviserades en permanent höjning av generella statsbidrag som innebär 207 miljoner kronor från 2022. Generella statsbidrag inom regleringsposten minskar med 698 miljoner kronor 2021 jämfört med 2020 och ytterligare 137 miljoner kronor 2022.

Tabell 7. Generella statsbidrag till Region Stockholm 2020–2022

Generella statsbidrag (ingår i regleringsposten), mkr	2020	2021	2022
Aviserat av regeringen jan 2020	345		
Beslutat av riksdagen feb 2020	172		
Vårproposition 2020	1 035	863	863
Vårändringsbudget beslutad maj 2020	690		
Extra generella statsbidrag från BP2021		690	345

Aviserad permanent generell statsbidrag BP2022			207
Summa	2 242	1 553	1 416

Bidrag för läkemedelsförmånerna 2021 uppgår till 7 161 miljoner kronor, enligt överenskommelse med staten i januari 2021. Antagandet i Budget 2021 var en ökning med 3 procent jämfört med 2020 medan utfallet blev 2,1 procent, eller 62 miljoner kronor lägre än budgeterat för 2021.

Den låga uppräkningsförklaras av att en ny behovsmodell för läkemedel har införts från och med år 2021. Variablerna i behovsmodellen är desamma som i den reviderade behovsmodellen för hälso- och sjukvården i kostnadsutjämningsystemet, som infördes 2020, och innebär att Region Stockholm får minskade bidrag. I samband med en förändring av behovsmodellen från 2020 till 2021 får region Stockholm en mindre uppräkning med 114 kronor per invånare än riket i snitt vilket motsvarar totalt 272 miljoner kronor. Behovsmodellen för läkemedel syftar till att fördela statsbidraget till regionerna efter bedömt behov.

Riktade statsbidrag och överenskommelser

En bidragande förklaring till den stora ökningen av verksamhetens intäkter 2020 är de riktade (specialdestinerade) statsbidragen som är öronmärkta för särskilda ändamål, och därför i huvudsak även innebär en motsvarande ökad kostnad.

Inom Region Stockholm fördelas specialdestinerade statsbidrag oavkortat till den nämnd vars verksamhet bidraget avser. Det finns ännu inga överenskommelser för de specialdestinerade statsbidragen 2022 och beräkningsmässigt utgår Region Stockholm från att de minskar avseende ersättningar för merkostnader och intäktsbortfall, samt vaccinationer och testning. Inom befintliga satsningar har det aviserats förlängning av medel till 2022, men dessa tydliggörs först i samband med beslut om överenskommelser som väntas fattas i december 2021.

2.6 Pensioner

Region Stockholms pensionsprognos är baserad på beräkningar genomförda av KPA Pension i augusti 2021.

Region Stockholms totala pensionsåtaganden beräknas vid utgången av 2021 uppgå till 57,9 miljarder kronor och öka till 63 miljarder kronor vid utgången av 2024, en ökning om 5,1 miljarder kronor motsvarande 8,8 procent jämfört med 2021. Avsättningarna fortsätter således att öka och omfattar individer som är födda 1985 eller tidigare. Ansvarsförbindelsen nådde sin topp för ett antal år sedan och minskar sedan dess kontinuerligt varje år. Minskningen under 2021 blir dock mindre jämfört med tidigare år

på grund av att ansvarsförbindelsen reviderades upp i samband med förändrade livslängdsantaganden. Ansvarsförbindelsen beräknas vara avslutad omkring år 2060.

Av Tabell 8 nedan framgår att vid utgången av 2021 beräknas avsättningarna uppgå till 35,2 miljarder kronor och ansvarsförbindelsen till 22,7 miljarder kronor. Fram till och med utgången av 2024 beräknas avsättningarna öka med 21,2 procent och ansvarsförbindelsen minska med 10,5 procent i jämförelse med 2021.

Tabell 8. Totala pensionsåtaganden, jämförelser med Budget 2021

Mkr	2021	2022	2023	2024
Prognos 3:21 (2021-08-31)	57 894	59 383	61 073	62 980
- varav avsättningar	35 190	37 498	39 950	42 655
- varav ansvarsförbindelser	22 704	21 885	21 123	20 325
Budget 2021	55 471	56 545	57 860	59 731
- varav avsättningar	33 649	35 757	37 857	40 456
- varav ansvarsförbindelser	21 822	20 788	20 003	19 275
Differens Prognos 3:21 - Budget 2021	2 423	2 838	3 213	3 249

Region Stockholms pensionskostnader 2021 beräknas uppgå till 7,4 miljarder kronor, varav förändring av livslängdsantaganden utgör 1,3 miljarder kronor och förändring av bolagens diskonteringsränta utgör 543 miljoner kronor. I Budget 2021 har tillkommande kostnader om 1,8 miljarder kronor inarbetats avseende dessa poster. År 2024 beräknas pensionskostnaderna uppgå till 7,5 miljarder kronor vilket innebär en kostnadsökning om 100 miljoner kronor i jämförelse med 2021.

Tabell 9. Region Stockholms pensionskostnader, jämförelser med föregående prognos och budget

Mkr	2021	2022	2023	2024
Prognos 3:21 (2021-08-31)	7 358	6 694 *)	7 035 *)	7 461
Budget 2021 <i>Prognos 3:20 (2020-08-31) *</i>	7 129	6 465	6 596	7 302
Differens Prognos 2:21 - Budget 2021	229	229	439	159

Källa: KPA

*) Inklusive reserv för oförutsedda pensionskostnader om 500 miljoner kronor

De framtida pensionsåtagandena påverkas av ränteutvecklingen fram till respektive nominella pensionsåtagandes slutbetalningstillfälle. Därför nuvärdesberäknas pensionsåtagandena utifrån en beräknad årlig avkastning på avsatt kapital och ansvarsförbindelser. En lägre ränta medför högre kostnader eftersom större belopp årligen behöver sättas av för att kompensera för en lägre avkastning. Vid en högre ränteutveckling gäller att kostnaderna minskar eftersom avkastningen blir högre och lägre belopp behöver sättas av.

De framtida pensionsåtagandena nuvärdesberäknas utifrån två årligen externt fastställda diskonteringsräntor. Diskonteringsräntan för förvaltningsorganisationens pensionsåtaganden fastställs av SKR en gång per år. Då den är beroende av utvecklingen av marknadsräntor, inflation och SKR:s egen bedömning av omvärldsfaktorer är det mycket svårt att prognosticera utvecklingen över tid. Härigenom har antagits att räntan förblir oförändrad de kommande åren med anledning av att marknadsräntorna befinner sig på en lägre nivå än en procent i dagsläget.

Diskonteringsräntan för bolagsorganisationens pensionsåtaganden fastställs av Finansinspektionen. Den påverkas i större omfattning av marknadsräntan och har förändrats årligen. Diskonteringsräntan för 2022 offentliggörs i oktober 2021.

En annan faktor som påverkar pensionsåtagandenas storlek väsentligt är de livslängdsantaganden som ligger till grund för pensionsberäkningarna och bestämmer under hur lång tid som pensionsåtaganden för respektive individ kvarstår i pensionsskulden. Det tidigare livslängdsantagandet har tillämpats sedan 2007 och SKR:s styrelse beslutade i april 2021 att revidera det eftersom medellivslängden har ökat. Revideringen innebär att Region Stockholms totala pensionsåtaganden per ingången av 2021 har höjts med 2 079 miljoner kronor. Region Stockholms bolag berörs inte av förändringen.

3. Budgeterade ekonomiska förutsättningar

3.1 Resultaträkning

Inledning

De ekonomiska förutsättningarna för budgetåret 2022 samt planeringsåren 2023 och 2024 bygger på inrapporterade budgetunderlag från nämnder och bolag. Därutöver har förändringar gjorts utifrån nya prognoser för skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, en ny bedömning av pensionskostnadernas utveckling samt justeringar av avskrivningskostnader. Förutsättningarna för budgeten inkluderar förändrade resultatkrav och anslag.

Budgeten är upprättad enligt kommunallagens krav på att intäkterna överstiger kostnaderna, vilket motsvarar ett resultat på 290 miljon kronor 2022 samt 290 miljon kronor för planeringsåren 2023 och 2024. Resultatet ger Region Stockholm en god hushållning för kommande budgetperiod samt ger en bibehållen soliditet på 10,8 procent vilket är högre än 2019 års soliditet, före det exceptionella året 2020, på 9,7 procent. Då det råder osäkerhet till följd av pandemins effekter, bland annat för kollektivtrafikresandet, är det av stor vikt att åtgärder identifieras och genomförs i syfte att uppnå fastställda resultatkrav.

Tabell 10. Resultaträkning för 2022 med plan för 2023–2024

Resultaträkning	Utfall	Budget	Budget	Ändring	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	B22/21	2023	2024
Verksamhetens intäkter	29 794	28 605	29 198	2,1%	28 074	28 516
Personalkostnader och inhyrd personal	-33 507	-36 357	-37 871	4,2%	-38 383	-39 273
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård, mm.	-23 874	-23 145	-24 235	4,7%	-24 553	-25 367
Köpt trafik	-14 697	-15 724	-16 314	3,8%	-16 661	-17 076
Övriga kostnader	-27 933	-29 294	-30 674	4,7%	-29 964	-30 347
Verksamhetens kostnader	-100 011	-104 520	-109 094	4,4%	-109 561	-112 063
Avskrivningar	-6 589	-7 200	-7 256	0,8%	-7 623	-8 031
Verksamhetens nettokostnader	-76 806	-83 116	-87 151	4,9%	-89 109	-91 578
Skatteintäkter	77 392	79 703	84 881	6,5%	87 884	90 847
Generellt statsbidrag	9 132	7 226	7 379	2,1%	7 600	7 828
Utjämningsystemet	-1 619	-1 747	-2 572	47,2%	-3 711	-4 296
Summa samlade skatteintäkter	84 905	85 182	89 688	5,3%	91 773	94 380
Verksamhetens resultat	8 099	2 066	2 537		2 664	2 802
Finansiella intäkter	78	45	44	-3,3%	33	16
Finansiella kostnader	-2 375	-2 111	-2 291	8,5%	-2 407	-2 528

Resultat efter finansiella poster	5 802	1	290	290	290
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	5 802	1	290	290	290

De ekonomiska förutsättningarna för budgetåret 2022 samt planeringsåren 2023 och 2024 är osäkra till följd av pandemins efterverkningar. Samtidigt försvagas Region Stockholm intäktsutveckling till följd av minskade riktade statsbidrag samt högre avgifter till kommunalekonomisk utjämning. Därtill finns betydande risk för att biljettintäkterna inom kollektivtrafiken inte når de nivåer som budgeterades före pandemin och för att kostnadsutvecklingen är fortsatt hög inom hälso- och sjukvården.

Region Stockholms ekonomiska ställning behöver stärkas samtidigt som koncernens verksamheter fortsatt ska leverera tjänster av hög kvalitet. Detta innebär för 2022, 2023 och 2024 att kostnadsökningstakten inte i genomsnitt kan överstiga 2,6 procent för de totala intäkterna i förhållande till Budget 2021. Detta kan jämföras med kostnadsökningstakten för perioden 2016 till och med 2019 som i genomsnitt var 4,6 procent per år.

Region Stockholms intäkter

Med anledning av pandemin föreligger det stor osäkerhet om den fortsatta ekonomiska utvecklingen, och därmed om skatteintäkternas utveckling. De samlade skatteintäkterna utgör basen i Region Stockholms ekonomi och uppgår till 75 procent av de totala intäkterna. Budgeten utgår från en prognos för de samlade skatteintäkterna som har gjorts utifrån SKR:s prognos från den 26 augusti vilken har kompletterats med det generella statsbidrag som regeringen aviserat i budgetpropositionen i september. Denna prognos jämförs med Budget 2021 som avser SKR:s prognos från den 24 augusti 2020. Sedan dess har de prognostiserade skatteintäkterna ökat, främst från skatteunderlaget som prognostiseras förbättras. Ökningen ska dock ses i ljuset av att riktade statsbidrag minskar, vilket sammantaget ger en lägre intäktsutveckling jämfört med tidigare.

Avgifterna för det kommunalekonomiska utjämningsystemet budgeteras öka med 825 miljoner kronor under 2022 och med ytterligare 1 139 respektive 585 miljoner kronor 2022 respektive 2023. De högre utgifterna i systemet beror främst på att införandebidraget trappas av och upphör helt 2023. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet försämrar Region Stockholms förutsättningar att bedriva verksamhet.

Biljettintäkterna inom kollektivtrafiken budgeteras under 2022 öka med 3,1 procent jämfört med Budget 2021. Ökningen består av biljettprishöjningen, som motsvarar en ökning med 20 kronor på ett 30-dagarskort till 970 kronor, samt antaganden om resandeökning och förändringar i

resenärernas val av biljettyper. Antagandet om resandeökningen gjordes före pandemin och enligt aktuell prognos kan biljettintäkterna 2022 komma att bli 2,3 miljarder kronor lägre än vad som har budgeterats med anledning av förändrade resandemönster efter pandemin. Under planeringsåren 2023-2024 budgeteras biljettintäkternas ökningstakt vara i genomsnitt 1,7 procent per år vilket endast motsvarar antagen resandeökning då ingen biljettprishöjning är aviserad. Den låga intäktsökningen kommer att vara utmanande för verksamheten.

Riktade statsbidrag budgeteras vara i nivå med Budget 2021 vilket beaktat de förändringar som är aviserade i regeringens budgetproposition. För planeringsåren 2023 och 2024 antas de riktade statsbidragen minska med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2022.

Övriga verksamheters intäkter, exklusive biljettintäkter inom kollektivtrafiken och riktade statsbidrag, budgeteras jämfört med Budget 2021 öka med 3,0 procent till 14,2 miljarder kronor. Främst ökar den planerade försäljningen av hälso- och sjukvårdstjänster till andra regioner.

Budget 2022 innebär en höjning av Region Stockholms totala intäkter med sammantaget 4,5 procent till drygt 119 miljarder kronor. De totala intäkterna består av verksamhetens intäkter och samlade skatteintäkter. Ökningen är drygt nära en miljard kronor lägre än utfallet under perioden 2016–2019, då ökningstakten var i genomsnitt 5,3 procent. Givet osäkerheterna kopplade till pandemins och konjunkturens fortsatta utveckling kan de totala intäkterna dessutom komma att behöva revideras ned i ett senare skede. Det råder även en osäkerhet gällande villkoren för de riktade statsbidragen, vilka ska täcka de kostnader inom de verksamheter som de är ämnade för.

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna för egen och inhyrd personal förväntas öka med 4,2 procent under 2022 jämfört med Budget 2021. Som jämförelse ökade personalkostnaderna före pandemin med i genomsnitt 4,8 procent per år 2016–2019. För att få en långsiktigt hållbar ekonomi 2022 och framåt är det av stor vikt att personalresurser och övriga resurser används effektivt.

Kostnader för köpt hälso- och sjukvård, tandvård med mera, har budgeterats öka med 4,7 procent i förhållande till Budget 2021. Den sammantagna kostnadsutvecklingen behöver utvecklas i enlighet med budget och planering för att få en långsiktigt hållbar ekonomi i balans.

Köpt trafik budgeteras öka med 3,8 procent 2022 jämfört med Budget 2021. Ökningstakten beror främst på avtalad indexering av trafikavtalen

och ökningen förutsätter att intäkterna utvecklas i enlighet med budgeten så att resultatkravet uppnås. Om intäkterna utvecklas i lägre takt än så behöver också kostnaderna sänkas.

Posten övriga kostnader inkluderar samtliga övriga kostnader, exempelvis material- och läkemedelskostnader, lämnade bidrag samt lokal- och fastighetskostnader. Övriga kostnader budgeteras öka med 4,7 procent, vilket motsvarar 1 380 miljoner kronor. Den höga utvecklingstakten behöver begränsas genom effektivare användning av resurserna, bland annat för inhyrda lokaler.

Sammantaget budgeteras verksamhetens kostnader öka med 4,4 procent 2022 jämfört med Budget 2021. Detta under förutsättning att samtliga åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans under 2021 är genomförda så att nämnder och bolag är i nivå med resultatkraven vid ingången av 2022. Att uppnå det och begränsa kostnadsökningstakten till 4,4 procent kräver åtgärder.

Inom de budgeterade kostnaderna för verksamheten ska under 2022 även inrymmas den hälso- och sjukvård som inte har utförts med anledning av att covid-19-patienter har prioriterats under 2021.

Kapitalkostnader

Region Stockholms avskrivningskostnader har ökat de senaste åren i takt med färdigställande och driftsättning av sjukhusinvesteringar samt utökad service och kvalitet inom kollektivtrafiken. De innebär att avskrivningskostnadernas andel av verksamhetens kostnader ökar. Under pandemin har ett flertal investeringsobjekt drabbats av försenade tidplaner vilket skjuter fram driftsättningar och därmed de nya anläggningarnas påverkan på resultatet. Detta kan även leda till fördyrningar av objekten och högre kapitalkostnader när de driftsätts. Under 2022 budgeteras kostnaderna öka med 0,8 procent, motsvarande 56 miljoner kronor, till 7,2 miljarder kronor.

Finansiella kostnader inkluderar bland annat räntekostnader för upptagna lån och leasingkulder samt pensionskostnadernas finansiella del. De finansiella kostnaderna budgeteras öka med 180 miljoner kronor med anledning av högre pensionskostnader.

Planeringsåren 2023 och 2024

Region Stockholms samlade intäkter budgeteras öka med 0,8 procent 2023 och med 2,5 procent 2024, vilket sammantaget utgör en lägre ökningstakt än för 2022. Det finns dock osäkerhet om hur det kommande konjunkturläget påverkar intäkterna och då främst skatteintäkterna.

Verksamhetens kostnader budgeteras öka med 0,4 procent 2023 och med 2,3 procent 2024. Avskrivningskostnaderna budgeteras öka med 5,1 procent 2022 och med 5,4 procent 2023. För att lyckas bedriva verksamhet under dessa förutsättningar krävs att åtgärder genomförs.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får regioner använda medel från en resultatutjämningsreserv, RUR, för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt Region Stockholms policy för god ekonomisk hushållning får RUR disponeras då utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. Enligt den prognos som SKR presenterade i augusti är det möjligt att disponera resultatutjämningsreserv för åren 2022, 2023 och 2024.

3.2 Balansräkning

Region Stockholms anläggningstillgångar 2022 beräknas till 145 miljarder kronor, varav ökade investeringsutgifter med 17,0 miljarder kronor. Det är en nettoökning med 10,5 miljarder kronor jämfört med prognosen för 2021. Av anläggningstillgångarna uppgår pågående ej driftsatta anläggningar till 31,1 miljarder kronor. Värdet av anläggningstillgångarna inom Region Stockholm beräknas sammantaget uppgå till cirka 59 600 kronor per invånare i länet.

Tabell 11. Balansräkning för 2022 med plan för 2023–2024

Balansräkning	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	369	459	638	742	822
Materiella anläggningstillgångar	126 027	132 508	142 846	152 139	159 744
Finansiella anläggningstillgångar	1 199	1 194	1 193	1 193	1 193
Summa anläggningstillgångar	127 595	134 162	144 677	154 074	161 759
Omsättningstillgångar					
Övriga omsättningstillgångar	10 247	10 574	9 310	7 907	8 115
Kassa och bank	4 012	3 715	3 715	3 715	3 715
Summa omsättningstillgångar	14 259	14 289	13 026	11 622	11 830
Summa tillgångar	141 854	148 451	157 702	165 696	173 589
Eget Kapital					
Årets resultat	5 802	-1 261	290	290	290
Övrigt eget kapital	13 068	18 567	16 815	17 605	18 459
Summa eget kapital	18 870	17 306	17 105	17 895	18 749

Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31 604	35 217	37 430	39 486	42 130
Andra avsättningar	1 307	698	714	714	714
Summa avsättningar	32 911	35 915	38 144	40 200	42 844
Skulder					
Långfristiga skulder lån och leasing	42 254	44 939	47 696	48 122	47 929
Övriga långfristiga skulder	17 622	19 619	23 721	28 725	33 850
Summa långfristiga skulder	59 876	64 558	71 417	76 848	81 779
Kortfristiga skulder	30 197	30 672	31 036	30 754	30 217
Summa skulder	90 073	95 229	102 453	107 601	111 996
Eget kapital, avsättningar och skulder	141 854	148 451	157 702	165 696	173 589
<i>Soliditet</i>	13,3%	11,7%	10,8%	10,8%	10,8%

Vid 2019 års utgång var soliditeten 9,7 procent och den bedöms långsiktigt behöva öka för att ge goda långsiktiga finansiella förutsättningar för Region Stockholm. Under 2020 steg soliditeten till 13,3 procent med anledning av det höga resultatet till följd av effekter av engångskaraktär för covid-19 samt lägre pensionskostnader. Med anledning av de ekonomiska förutsättningar som koncernen befinner sig i bedöms soliditeten fortsatt vara i nivå högre än 2019 års utfall och uppgå till 10,8 procent 2022, vilket ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk uthållighet.

Avsättningar för pensioner budgeteras öka netto med 2,2 miljarder kronor 2022 i förhållande till prognos för 2021.

Skulderna för nyupptagna lån och leasing budgeteras öka med 2,8 miljarder kronor 2022. Övriga långfristiga skulder, bland annat medfinansiering av investeringar i anläggningstillgångar där Region Stockholm har slutit överenskommelser med staten och berörda kommuner, ökar netto med 4,3 miljarder kronor. Nettot av långfristig lån- och leasingskuld samt kassa i förhållande till de totala intäkterna uppgår till 37 procent, vilket understiger det finansiella gränsvärdet för indikatorn.

År 2024 beräknas de långfristiga skulderna uppgå till drygt 82 miljarder kronor vilket kan jämföras med prognosen för 2021 som uppgår till nära 65 miljarder kronor.

Försäljningar av fastigheter är inte budgeterade. När försäljningar genomförs förändras Region Stockholms tillgångar och kassan förstärks, vilket minskar koncernens upplåningsbehov under de kommande åren.

3.3 Kassaflödesanalys och finansieringsbudget

Kassaflödet från den löpande verksamheten beräknas vara stabilt 2022 och ytterligare under planeringsåren 2023–2024. Detta främst till följd av att avskrivningarna ökar i takt med att investeringar driftsätts. Avsättningar för pensioner påverkar Region Stockholms kassaflöde positivt och avsättningarna återinvesteras i verksamheten i enlighet med Region Stockholms finanspolicy.

Investeringarna i anläggningstillgångar beräknas öka 2022 i förhållande till prognosen för 2021 och därefter beräknas volymen investeringsutgifter öka ytterligare 2023 för att sedan minska något 2024. Den ökade volymen avspeglas i det ökade finansieringsbehovet under perioden.

Tabell 12. Kassaflödesanalys för 2022 med plan för 2023–2024

Kassaflödesanalys	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Årets resultat	1 383	-1 261	290	290	290
Avskrivningar	6 589	6 946	7 256	7 623	8 031
Avsättningar, övrigt	207	2 702	786	3 609	3 923
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	8 179	8 387	8 332	11 522	12 244
Förändring av rörelsekapital	197	147	1 628	1 121	-744
Kassaflöde från den löpande verksamheten	8 376	8 534	9 961	12 643	11 500
Investering i anläggningstillgångar	-12 211	-13 767	-16 969	-18 304	-16 667
Försäljning av anläggningstillgångar	735	900	0	0	0
Kassaflöde efter investeringar	-3 100	-4 333	-7 008	-5 661	-5 167
Nettoökning långfristiga upplåning	1 361	2 151	2 757	427	-193
Erhållna bidrag/medfinansiering	1 650	2 531	4 252	5 234	5 361
Summa förändring av likvida medel	-89	350	0	0	0

Självfinansieringen av Region Stockholms tillgångar uppgår till 84 procent för budgetåret 2022 och beräknas uppgå till i genomsnitt 99 procent under planeringsåren 2023–2024.

Tabell 13. Finansieringsbudget för 2022 med plan för 2023–2024

Mkr	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringar	10 916	13 767	16 969	18 304	16 667
Finansiering egen likviditet	-10 238	-8 534	-9 961	-12 643	-11 306
Medfinansiering	-678	-2 531	-4 252	-5 234	-5 361
Lån- och leasingfinansiering	0	-2 702	-2 756	-427	0
Resultat	0	0	0	0	0
<i>Självfinansieringsgrad</i>	<i>100%</i>	<i>76%</i>	<i>84%</i>	<i>98%</i>	<i>100%</i>

3.4 Anslag till nämnder

Anslagsjusteringar

Anslagen till nämnder ökar med totalt 4,0 procent 2022 jämfört med Budget 2021, till 85,6 miljarder kronor. Anslagen utgår från de anslag som beslutats i Budget 2021 för planeringsåren 2022–2023 samt beslutade tekniska justeringar i regionstyrelsens beslut om Avstämning av Budget 2021 för Region Stockholm (RS 2020-0536). Under planeringsåren 2023–2024 ökar anslagen sammantaget med 3,1 procent per år. I Budget 2021 fattades inget beslut för 2024 och för 2024 antas samma anslagsökning som för 2023 i förhållande till 2022.

Tabell 14. Anslagsjusteringar i förhållande till planeringsår i Budget 2021 samt ärendet Avstämning av budget 2021 för Region Stockholm, miljoner kronor

Anslagsjustering	Nämnd	2022	2023	2024
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknings på 3,3 procent årligen jämfört med Budget 2021	Hälso- och sjukvårdsnämnden	504,9	1 006,6	1 546,1
Ansvar för medlemsbidraget för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje flyttas till hälso- och sjukvårdsnämnden	Hälso- och sjukvårdsnämnden	1 708,0	1 751,0	1 794,8
Förändrat medlemsbidrag till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje i enlighet med regionfullmäktiges beslut RS 2020-0879	Hälso- och sjukvårdsnämnden	56,4	57,8	59,2
Finansiering av Karolinskas hyra för Nya Karolinska Solna och motsvarande rabatt upphör	Hälso- och sjukvårdsnämnden	150,0	150,0	150,0
Växling generella statsbidrag till anslag	Hälso- och sjukvårdsnämnden	412,0	412,0	412,0

**BUDGET 2022 FÖR REGION
STOCKHOLM**

 Diarienummer
RS 2020-0775

Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,0 procent årligen jämfört med Budget 2021	Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	16,3	33,1	50,4
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,0 procent årligen jämfört med Budget 2021	Patientnämnden	0,9	1,9	2,9
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,3 procent årligen jämfört med Budget 2021	Tillväxt- och regionplanenämnden	6,2	12,6	19,1
Tillfälligt anslag enligt hemställan om högre anslag för år 2022	Tillväxt- och regionplanenämnden	10,1	0,0	0,0
Förstärkt anslag avseende utbyggd tunnelbana	Trafiknämnden	13,0	3,0	15,0
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 2,7 procent årligen jämfört med Budget 2021	Kulturnämnden	14,6	29,6	44,9
Flytt av anslag till klimat- och hållbarhetsnämnden	Regionstyrelsen	-20,9	-20,9	-20,9
Flytt av anslag till klimat- och hållbarhetsnämnden	Tillväxt- och regionplanenämnden	-4,3	-4,3	-4,3
Nytt anslag fördelat från regionstyrelsen samt tillväxt- och regionplanenämnden	Klimat- och hållbarhetsnämnden	25,2	25,2	25,2
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,2 procent årligen jämfört med överfört anslag	Klimat- och hållbarhetsnämnden	0,8	1,5	2,3
Anslagshöjande tillskott	Regionstyrelsen	85,4	91,4	91,4
Flytt av anslag för medlemsbidrag Stockholmsregionens Europaförening	Regionstyrelsen	2,5	2,5	2,5
Flytt av anslag för medlemsbidrag Stockholmsregionens Europaförening	Tillväxt- och regionplanenämnden	-2,5	-2,5	-2,5
Ändrade anslag¹		1 270,4	1 799,4	2 393,5

¹ Tidigare redovisades Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtäljes medlemsbidrag i samma tabell som anslagen till nämnderna. Flytten av ansvaret för medlemsbidraget till hälso- och sjukvårdsnämnden påverkar således inte den totala nivån på anslaget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, tillväxt- och regionplanenämnden, klimat- och hållbarhetsnämnden samt regionstyrelsen erhåller en generell förstärkning av anslaget motsvarande 629 miljoner kronor under 2022. Specifika uppgifter för respektive nämnd framgår av kapitel 5.

I syfte att renodla Region Stockholms anslagsfinansiering ska ansvarig nämnd från och med 2022 också ansvara för medlemsbidragen till de kommunalförbund i vilka Region Stockholm är medlem. Detta innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden från och med 2022 ansvarar för medlemsbidraget till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Medlemsbidraget har tidigare hanterats som ett anslag till en nämnd.

Förändringen förbättrar förutsättningarna att följa kostnadsutvecklingen inom Region Stockholms verksamhetsområden samt säkerställer ett närmare samarbete mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och kommunalförbundet. Region Stockholm kan också bättre utnyttja hälso- och sjukvårdsnämndens kompetens för att säkerställa en effektiv styrning utan att skapa ytterligare administration. Hälso- och sjukvårdsnämndens anslag har därmed höjts med motsvarande belopp som medlemsbidraget. För att kunna jämföra anslagsnivåerna har anslaget även räknats in retroaktivt.

I anslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden inkluderas även en höjning av medlemsbidraget till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje i enlighet med regionfullmäktiges beslut (RS 2020-0879). Höjningen motsvarar 56,4 miljoner kronor 2022, 57,8 miljoner kronor 2023 samt 59,2 miljoner kronor 2024, utöver tidigare planerad uppräknings av medlemsbidraget på 2,5 procent per år jämfört med Budget 2021.

Den rabatt på 150 miljoner kronor som Karolinska Universitetssjukhuset tidigare har erhållit från fastighets- och servicenämnden, och som har finansierats av resultatenheten koncernfinansiering, tas bort. I stället höjs anslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden med 150 miljoner kronor vilket oavkortat ska ge motsvarande höjning i vårdavtalet för Karolinska Universitetssjukhuset. Hyran från fastighets- och servicenämnden höjs med motsvarande belopp.

Tidigare har delar av de generella statsbidragen till Region Stockholm vidareförmedlats från resultatenheten koncernfinansiering till hälso- och sjukvårdsnämnden, på samma vis som de riktade statsbidragen. Anslag finansieras dock inom Region Stockholm av de samlade skatteintäkterna, där generella statsbidrag utgör en del. För att renodla hanteringen av de generella statsbidragen höjs anslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden med motsvarande belopp, 412 miljoner kronor. Höjningen finansieras av koncernfinansiering.

I samband med rapportering av budgetunderlag har tillväxt- och regionplanenämnden hemställt om ett förstärkt anslag med drygt 10 miljoner kronor 2022. Förstärkningen avser tillväxtfrämjande åtgärder

samt utökat bidrag till Almi Företagspartner AB. Förstärkningen är tillfällig, kopplad till pandemins effekter, och upphör den 1 januari 2023. Trafiknämnden har i budgetunderlaget inkluderat ett höjt anslag för att täcka räntekostnader för den utbyggda tunnelbanan. Anslaget har höjts med 13 miljoner kronor 2022, 3 miljoner kronor 2023 och 15 miljoner kronor 2024 jämfört med anslagsnivån för planeringsåren i Budget 2021.

Under 2021 inrättas en klimat- och hållbarhetsnämnd i Region Stockholm. I enlighet med regionfullmäktiges beslut (RS 2020-0855, RS 2020-0856) budgeteras ett anslag för nämnden motsvarande 25,2 miljoner kronor för åren 2022-2024. Anslaget skapas genom att regionstyrelsens anslag minskas med 20,9 miljoner kronor och tillväxt- och regionplanenämndens anslag minskas med 4,3 miljoner kronor under perioden. Nämnden ska köpa förvaltningstjänster av regionledningskontoret.

I samband med rapportering av budgetunderlag har några nämnder föreslagit flytt av verksamheter till andra nämnder. Trafiknämnden och färdtjänstnämnden har budgeterat att flytta anslag motsvarande 18 miljoner kronor avseende en del av närtrafiken från färdtjänstnämnden till trafiknämnden. Hälso- och sjukvårdsnämnden har hemställt om att flytta ansvaret för sjukresor till färdtjänstnämnden, vilket motsvarar 423 miljoner kronor. Patientnämnden har hemställt om ett utökat anslag för att anställa analytiker. Dessa förslag till förändringar avslås.

Regionstyrelsens anslag höjs med 2,5 miljoner kronor och tillväxt- och regionplanenämndens anslag sänks med motsvarande mot bakgrund av att ansvaret för Stockholmsregions Europaförening förs över från och tillväxt- och regionplanenämnden till regionstyrelsen.

Anslag 2022 och plan för åren 2023-2024

Anslagen enligt tabellen nedan ska ge kostnadstäckning för drift- och kapitalkostnader inom respektive nämnds ansvarsområde.

Tabell 15. Anslag till nämnder för 2022 samt planering för åren 2023–2024

Mkr	Utfall	Budget	Budget	Ändring	Plan	Plan
	2020	2021	2022	B22/21	2023	2024
Hälso- och sjukvårdsnämnden	65 329	67 027	69 827	4,2%	72 049	74 350
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	488	543	559	3,0%	576	593
Patientnämnden	32	32	33	3,0%	34	35
Trafiknämnden	9 804	10 137	10 494	3,5%	10 846	11 214
<i>varav trafikförvaltningen</i>	<i>9 794</i>	<i>10 117</i>	<i>10 451</i>	<i>3,3%</i>	<i>10 796</i>	<i>11 152</i>
<i>varav förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	<i>10</i>	<i>20</i>	<i>43</i>	<i>115,0%</i>	<i>50</i>	<i>62</i>
Färdtjänstnämnden	1 226	1 226	1 226	0,0%	1 226	1 226
Kulturnämnden	540	540	555	2,7%	570	585

Tillväxt- och regionplanenämnden	187	187	196	5,0%	193	199
Regionstyrelsen	2 520	2 626	2 693	2,6%	2 699	2 699
Fastighets- och servicenämnden	48	7	0	-100,0%	0	0
Klimat- och hållbarhetsnämnden	0	0	26	-	27	28
Revisorskollegiet	35	36				
Summa anslag	80 208	82 361	85 645	4,0%	88 254	90 967

¹ Inkluderar medlemsbidraget till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje.

² Regionfullmäktiges presidium bereder revisorskollegiets budget.

3.5 Resultatkrav för nämnder och bolag

Utgångspunkten för Region Stockholms verksamhets- och ekonomistyrning är resultatstyrning och målstyrning, vilket innebär att nämnder och bolag ska utföra sina uppdrag och uppnå fastställda mål samtidigt som de minst uppfyller det ekonomiska resultatkrav som fullmäktige har beslutat.

Regionkoncernen består av resultatenheter och respektive bolag utgör naturligt en resultatenhet med anledning av associationsformen. En nämnd kan däremot ha ansvar för flera resultatenheter, det gäller bland annat fastighets- och servicenämnden.

Resultatkravet avser resultatet före bokslutsdispositioner och skatt och är ett minimikrav vilket innebär att resultat som överstiger resultatkravet får behållas inom det egna kapitalet, under förutsättning att koncernens eget kapital ökar med motsvarande belopp. Resultatkraven överensstämmer med det kommunala balanskravet och inkluderar därför inte exempelvis reavinster.

Resultatkraven följer i huvudsak av Region Stockholms beräkningsmodell för resultatkrav, beslutad av regionfullmäktige i budget 2019. Modellen beaktar koncernens behov av avkastning på återinvesterade medel bland annat för avsättningar för pensioner och avkastning på eget kapital. Modellen beaktar också konkurrensneutralitet och hänsyn ska tas till varje nämnds och bolags specifika förutsättningar.

För budgetåret 2022 och planeringsåren 2023-2024 har några resultatkrav justerats med anledning av förändrade förutsättningar. Det gäller Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, fastighets- och servicenämnden, Folkandvården AB, Locum AB samt koncernfinansiering. Se vidare i avsnittet för respektive nämnd, bolag och resultatenhet. En ny bedömning av resultatkraven görs inför budget 2023.

Det sammantagna resultatet för koncernen uppgår till 290 miljoner kronor, vilket är i linje med en god hushållning och långsiktig ekonomisk uthållighet.

Tabell 16. Resultatkrav för nämnder och bolag 2022–2024

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020*	2021	2022	2023	2024
Hälso- och sjukvård					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	253,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje	62,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	228,7	225,0	232,0	243,0	245,0
Karolinska Universitetssjukhuset	73,2	83,0	42,0	42,0	45,0
Södersjukhuset AB	66,5	15,0	15,0	15,0	15,0
Danderyds Sjukhus AB	18,6	11,0	11,0	11,0	11,0
Södertälje Sjukhus AB	94,9	4,0	4,0	4,0	4,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	9,4	10,0	10,0	10,0	10,0
Folktandvården Stockholms Län AB	112,5	112,5	100,0	100,0	100,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	30,5	9,0	6,0	3,0	3,0
Tobiasregistret AB (tid. Stockholm Care AB)	-7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
MediCarrier AB	36,6	1,0	1,0	1,0	1,0
Hälso- och sjukvård totalt	981,1	470,5	421,0	429,0	434,0
Kollektivtrafik					
Trafiknämnden	-1 096,2	0,0	0,0	0,0	0,0
- varav Trafikförvaltningen	14,1	0,0	0,0	0,0	0,0
- varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	-7,3	0,0	0,0	0,0	0,0
AB Storstockholms Lokaltrafik	-1 103,0	404,0	404,0	404,0	404,0
- varav AB SL Finans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- varav SL Nya Tunnelbanan AB	-	-	0,0	0,0	0,0
- varav Waxholms Ångfartygs AB	-39,3	4,0	4,0	4,0	4,0
Färdtjänstnämnden	376,6	4,0	4,0	4,0	4,0
Kollektivtrafik totalt	-719,6	408,0	408,0	408,0	408,0
Kultur					
Kulturnämnden	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholm Film AB	-	-	0,0	0,0	0,0
Kultur totalt	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Tillväxt- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionstyrelsen	564,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimat- och hållbarhetsnämnden	-	-	0,0	0,0	0,0
Fastigheter och service					
Fastighets- och servicenämnden	1 096,8	549,0	599,5	620,4	620,4
varav serviceförvaltningen	70,9	5,0	6,0	7,0	7,0
varav fastighetsförvaltningen	1 025,9	544,0	593,5	613,4	613,4
Locum AB	13,3	7,0	3,5	4,0	4,0
Fastigheter och service totalt	1 110,1	556,0	603,0	624,4	624,4

Övriga					
Revisorskollegiet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Landstingshuset Stockholm AB	-107,8	-18,0	-18,0	-18,0	-18,0
AB SLL Internfinans	5,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Koncerngemensamma funktioner					
Skadekontot	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
		-1			
Koncernfinansiering	3 876,8	416,6	-1 125,0	-1 154,4	-1 159,4
Koncernjusteringar	90,1				
Totalt	5 801,6	1,0	290,0	290,0	290,0

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

3.6 Koncernfinansiering

Koncernfinansiering är Region Stockholms centrala redovisningsenhet där poster av regionövergripande karaktär redovisas. Dit hör exempelvis skatteintäkter och utbetalningar av anslag samt arbetsgivaravgifter och pensioner som avser personalen inom regionens förvaltningar. Koncernfinansiering förvaltas av regionstyrelsen genom regionledningskontoret.

Resultatkravet för koncernfinansiering är -1 125 miljoner kronor 2022 vilket innebär en höjning med 292 miljoner kronor jämfört med 2021. För planeringsåren 2023–2024 är resultatkravet -1 154 respektive -1 159 miljoner kronor.

Tabell 17. Resultaträkning för Koncernfinansiering

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	100 421	97 054	101 626	4,7%	101 870	104 615
Kostnader	-96 544	-98 471	-102 751	4,3%	-103 024	-105 774
Resultat	3 877	-1 417	-1 125		-1 154	-1 159

3.7 Skadekontot

Skadekontot är Region Stockholms försäkringssystem för egendoms- och följdskadeförsäkring. Resultatenheten, som regionstyrelsen ansvarar för, har inga anställda och finansieras genom årliga premier från nämnder och bolag. Skadekontots resultatkrav är oförändrat noll kronor för 2022 och planeringsåren 2023–2024.

Tabell 18. Resultaträkning för Skadekontot

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	19	18	18		18	18
Kostnader	-19	-18	-18		-18	-18
Resultat	0	0	0		0	0

4. Investeringar

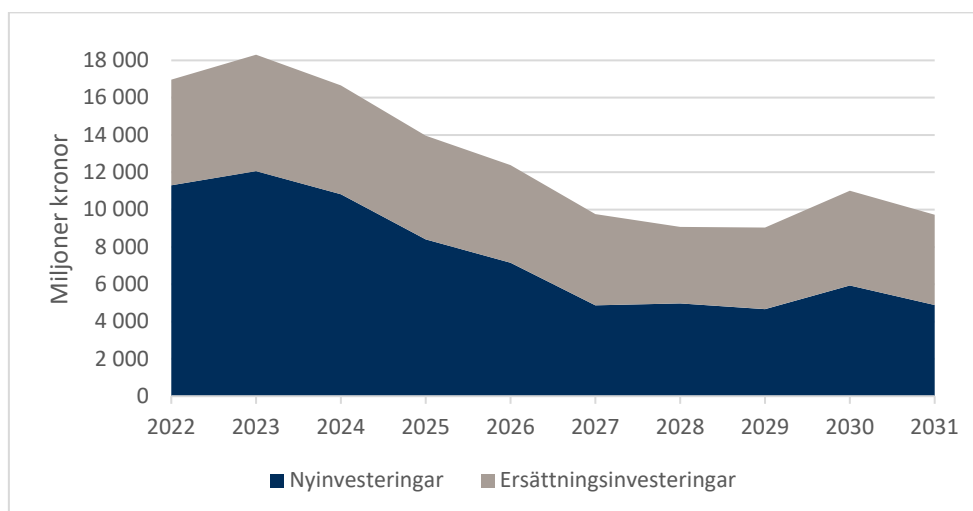
4.1 Budgeterade investeringsförutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholms investeringsplan 2022–2031 bygger på inrapporterade budgetunderlag från nämnder och bolag. Investeringsplanens investeringsutrymme medger att Region Stockholm under tioårsperioden kan investera totalt 126,9 miljarder kronor vilket är 15,3 miljarder kronor mer än det beslutade investeringsutrymmet 2021–2030. I den utökade investeringsplanen har hänsyn tagits till 2021 års tilläggsavtal till Stockholmsöverenskommelsen för utbyggd tunnelbana. Kapitalkostnadernas andel av de totala intäkterna är i linje med Region Stockholms finansiella mål.

Beaktat de 43,4 miljarder kronor som medfinansieras av staten och de kommuner som Region Stockholm har överenskommelser med, uppgår de investeringar som Region Stockholm bär finansieringsansvaret för till totalt 83,5 miljarder kronor för tioårsperioden. Investeringsutrymmet för åren 2022–2024 uppgår till 51,9 miljarder kronor varav 14,9 miljarder kronor avser medfinansiering. Under 2022 uppgår investeringarna till totalt 17,0 miljarder kronor varav 4,3 miljarder kronor medfinansieras av staten och de kommuner som Region Stockholm har överenskommelser med.

Medfinansiering innebär att Region Stockholm, staten och berörda kommuner har ett gemensamt finansieringsansvar för de investeringar där avtal har ingåtts om medfinansiering. När investeringarna har färdigställts blir de Region Stockholms anläggningstillgångar. Kommande avskrivningskostnader täcks till den del som medfinansieras av parterna utanför Region Stockholm.

Figur 4. Fördelning av ny- och ersättningsinvesteringar 2022-2031

Av Region Stockholms totala investeringsutrymme avser 59,2 procent nyinvesteringar och 40,8 procent ersättningsinvesteringar. Investeringsvolymen för enskilda år är ibland svårbedömd och faktorer utanför Region Stockholms kontroll kan inverka. Investeringsvolymen är högre i början av tioårsperioden, då en viss förskjutning av investeringar har skett från tidigare år med anledning av pandemin. Tyngdpunkten i början av perioden beror också på den höga andelen nyinvesteringar i utbyggd tunnelbana.

Behovet av ersättningsinvesteringar i anläggningar och fastigheter ökar inom både hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken. För att säkerhet, funktion och värde ska kunna upprätthållas i Region Stockholms nuvarande anläggningar och fastigheter behöver detta behov omhändertas, med hänsyn till Region Stockholms finansiella mål och inom ramen för en god hushållning. När investeringsutrymmet prioriteras framgent behöver grunden i investeringsplanen utgöras av ersättningsinvesteringar och ingångna avtal om medfinansiering. Inom återstående utrymme behöver nyinvesteringar prioriteras utifrån ett systemperspektiv.

4.2 Investeringsutrymme 2022–2031

Tabellen nedan visar en översiktlig sammanställning av investeringsplanen för 2022–2031. Investeringsplanen i sin helhet redovisas i bilaga 5 och investeringarna beskrivs övergripande i respektive investerande nämnds och bolags avsnitt i kapitel 5 respektive 6.

Tabell 19. Region Stockholms investeringsplan 2022–2031

Mkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Totalt
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027–2031	
Hälso- och sjukvård	1 300	1 221	1 581	1 849	2 057	2 314	1 948	8 632	18 382
Kollektivtrafik	8 134	10 406	13 070	13 234	11 868	9 895	9 088	34 300	91 455
<i>varav medfinansiering</i>	<i>680</i>	<i>4 695</i>	<i>4 252</i>	<i>5 243</i>	<i>5 361</i>	<i>4 959</i>	<i>4 268</i>	<i>19 288</i>	<i>43 371</i>
Fastigheter och service	1 478	2 336	2 298	3 212	2 733	1 864	1 349	5 508	16 964
Övrig verksamhet	3	91	20	9	9	9	9	49	103
TOTALT	10 916	14 054	16 969	18 304	16 667	14 082	12 393	48 489	126 903
<i>Totalt Region Stockholms finansieringsansvar</i>	<i>10 236</i>	<i>9 360</i>	<i>12 717</i>	<i>13 060</i>	<i>11 306</i>	<i>9 123</i>	<i>8 125</i>	<i>29 201</i>	<i>83 532</i>

Investeringsutrymmet för Region Stockholms hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag är 18,4 miljarder kronor för perioden 2022–2031, varav 1,6 miljarder kronor avser 2022. Dessa investeringar består av medicinteknisk utrustning, inventarier och informations- och kommunikationsteknik. De avser främst ersättningsinvesteringar för att upprätthålla driften i den befintliga vårdverksamheten.

Investeringsutrymmet för kollektivtrafikinvesteringar är 91,5 miljarder kronor för perioden 2022–2031. Med hänsyn till medfinansiering uppgår de investeringar som Region Stockholm har finansieringsansvar för till 48,1 miljarder kronor under perioden. Investeringar som understiger 100 miljoner kronor uppgår till totalt 14,4 miljarder kronor för perioden 2022–2031. Under 2022 planeras investeringar i kollektivtrafiken om motsvarande 13,1 miljarder kronor, varav 4,3 miljarder kronor medfinansieras av staten och de kommuner som Region Stockholm har överenskommelser med.

Investeringsutrymmet för investeringar i fastigheter och service uppgår till 17,0 miljarder kronor under perioden 2022–2031, varav investeringar i fastigheter inom resultatenheten Landstingsfastigheter Stockholm uppgår till 13,6 miljarder kronor. Investeringar som understiger 100 miljoner kronor i dessa verksamheter uppgår till 11,2 miljarder kronor under perioden 2022–2031. Under 2022 planeras investeringar motsvarande 2,3 miljarder kronor i fastigheter och service.

Investeringsutrymmet för övrig verksamhet uppgår till 0,1 miljarder kronor under perioden 2022–2031, varav 19,7 miljoner kronor 2022. Dessa investeringar avser mindre ersättningsinvesteringar och inventarier.

Olika typer av investeringar i anläggningstillgångar ger olika höga årliga avskrivningskostnader beroende på deras genomsnittliga nyttjandeperioder, vilket illustreras i tabellen nedan.

Tabell 20. Nyttjandeperioder och avskrivningskostnader för olika typer av investeringar

Investeringsobjekt	Genomsnittlig nyttjandeperiod ¹	Avskrivningskostnad vid investering på 1 000 mkr
IT (infrastruktur/klienter)	4 år	250 mkr/år
Medicinteknisk utrustning	7 år	143 mkr/år
Kollektivtrafikanläggningar	25 år	40 mkr/år
Fastigheter	35 år	29 mkr/år

¹ Nyttjandeperioder enligt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och Bokföringsnämndens K3-regelverk.

5. Nämnder

5.1 Regionstyrelsen

Grundläggande uppgifter

Regionstyrelsen är Region Stockholms ledande politiska förvaltningsorgan med ett helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Stockholms angelägenheter och har uppsikt över verksamhet och måluppfyllelse i nämnder, bolag, stiftelser och kommunalförbund. Regionstyrelsen följer också frågor som kan påverka Region Stockholms utveckling och bereder de ärenden som ska behandlas i fullmäktige. Se vidare i regionstyrelsens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Regionstyrelsens anslag för 2022 är 2 693 miljoner kronor vilket innebär ett ökat anslag med 67 miljoner kronor, motsvarande 2,6 procent, jämfört med 2021. Förändringen 2023 är en följd av att verksamhet motsvarande 20,9 miljoner kronor flyttas till klimat- och hållbarhetsnämnden samt av att ansvaret för medlemsavgiften till Stockholmsregionens Europaförening, motsvarande 2,5 miljoner kronor, förs över till regionstyrelsen från tillväxt- och regionplanenämnden.

Regionstyrelsens resultatkrav för 2022 är noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med resultatkravet för 2021.

Tabell 21. Resultaträkning för regionstyrelsen

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	2 680	2 709	2 776	2,5%	2 782	2 782
- varav anslag	2 520	2 626	2 693	2,6%	2 699	2 699
Kostnader	-2 115	-2 709	-2 776	2,5%	-2 782	-2 782
Resultat	565	0	0		0	0

Anslaget till regionstyrelsen finansierar regionledningskontorets kostnader liksom den politiska organisationens kostnader som till exempel mandatstöd och kanslianslag. Anslaget täcker också kostnader för bland annat forskning och utbildning, medlemskap i organisationer samt övriga bidrag.

Med anledning av den genomförda effektiviseringen av förvaltningsorganisationen och överföringen av tillväxt- och regionplaneförvaltningens verksamhet till regionledningskontoret samt inrättande av klimat- och hållbarhetsnämnden ska klimat- och hållbarhetsnämnden samt tillväxt-

och regionplanenämnden köpa förvaltningstjänster av regionledningskontoret. Förändringarna ska inte påverka regionstyrelsens ersättning till regionledningskontoret.

Investeringar

Regionstyrelsens investeringsutrymme för 2022 är 17,6 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 89,9 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 32,4 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar inom it och teknik samt inventarier.

Tabell 22. Regionstyrelsens investeringsutrymme

Mkr	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024
Beslutade investeringar >100 mkr	0,0	0,0	0,0
Nyinvesteringar <100 mkr	5,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	12,6	7,4	7,4
Totalt	17,6	7,4	7,4

Mål och indikatorer

Regionstyrelsen ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och dess indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att regionstyrelsen ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Regionstyrelsen ska också följa upp inriktningsmålen för koncernen som helhet. Regionstyrelsen har även huvudansvar för det nämndspecifika målet Uppnä strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter, se bilaga 2.

Uppdrag

1. Regionstyrelsen uppdras att omhänderta och implementera trygghetsskapande förslag från Trygghetskommissionen inom Region Stockholms ansvarsområden
2. Regionstyrelsen uppdras att utveckla möjligheter för medarbetare att fortsätta att arbeta i Region Stockholm efter 68 års ålder.
3. Regionstyrelsen uppdras att utveckla möjligheten till bisysslor för Region Stockholms anställda för att underlätta samarbete jourlinjer och bemanning i dygnet runt-verksamheter.
4. Regionstyrelsen uppdras att följa upp införandet av Region Stockholms riktlinjer mot kränkande särbehandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier (RS 2019-0446).

5. Regionstyrelsen uppdras att anslå 100 miljoner kronor i en särskild satsning på hälsobefrämjande arbetsmiljö 2022.
6. Regionstyrelsen uppdras att i samverkan med berörda nämnder ta fram en strategi för hur trafikmålen ska kunna nås med största möjliga effektivitet och samhällsnytta. Planen ska vara målstyrd och trafikslagsövergripande, samt beakta potentialen i kommunala, regionala och statliga insatser.

5.2 Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Övergripande uppgifter

Hälsa- och sjukvårdsnämnden utövar beställarstyrning av all hälsa- och sjukvård samt tandvård som bedrivs eller finansieras av Region Stockholm, i enlighet med hälsa- och sjukvårdslagen respektive tandvårdslagen. Nämnden ansvarar för att beställningen av hälsa- och sjukvården och tandvården i Stockholms län utformas och anpassas till befolkningens behov på kort och lång sikt samt för att produktionen kan fungera effektivt på övergripande systemnivå för att säkerställa en vård som präglas av kvalitet, tillgänglighet och kostnadskontroll. Se vidare i hälsa- och sjukvårdsnämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Hälsa- och sjukvårdsnämndens anslag för 2022 är 69 827 miljoner kronor vilket jämfört med 2021 innebär en höjning med 2 800 miljoner kronor, motsvarande 4,2 procent, inklusive tekniska justeringar enligt vad som beskrivs nedan. Innan tekniska justeringar höjs anslaget med 3,3 procent. Anslaget ska täcka de merkostnader som kan uppstå för att hantera den hälsa- och sjukvård som inte har utförts med anledning av att covid-19-patienter har prioriterats under 2021.

Höjningen består av en höjning med 2 140 miljoner kronor, motsvarande 3,3 procent, samt följande tekniska justeringar:

- Ansvar för styrning av och medlemsbidrag för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON, flyttas från regionstyrelsen till hälsa- och sjukvårdsnämnden. Därför höjs hälsa- och sjukvårdsnämndens anslag med 1 764,4 miljoner kronor, där det också ingår ett höjt medlemsbidrag till kommunalförbundet med 56,4 miljoner kronor i enlighet med tidigare fullmäktigebeslut.
- Hanteringen av generella statsbidrag renodlas. Praxis inom Region Stockholm är att generella statsbidrag ingår i anslaget men för hälsa- och sjukvårdsnämnden har en del av det generella statsbidraget vidareförmedlats separat. Förändringen innebär att hälsa- och sjukvårdsnämndens anslag höjs med motsvarande belopp som det som tidigare vidareförmedlats, 412 miljoner kronor, vilket finansieras via resultatenheten koncernfinansiering.
- Den rabatt på 150 miljoner kronor tas bort som Karolinska Universitetssjukhuset har erhållit från fastighets- och servicenämnden, och som har finansierats av koncernfinansiering. Anslaget till hälsa- och sjukvårdsnämnden höjs istället med 150 miljoner kronor vilket oavkortat ska ge motsvarande höjning i vårdavtalet med Karolinska Universitetssjukhuset.

Hälso- och sjukvårdsnämndens resultatkrav för 2022 är noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021.

Tabell 23. Resultaträkning för hälso- och sjukvårdsnämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	65 363	72 687	73 773	1,5%	75 300	77 620
- varav anslag*	62 138	67 027	69 827	4,2%	72 049	74 350
- varav statsbidrag	2 104	2 335	1 822	-22,0%	1 837	1 871
Köpt vård	-54 263	-61 235	-62 225	1,6%	-64 022	-65 906
Läkemedelsförmånen	-5 906	-6 885	-7 300	6,0%	-7 741	-8 117
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-5 137	-4 566	-4 248	-7,0%	-3 537	-3 596
<i>Summa kostnader</i>	<i>-65 306</i>	<i>-72 687</i>	<i>-73 773</i>	<i>1,5%</i>	<i>-75 300</i>	<i>-77 620</i>
Resultat	57	0	0		0	0

*) Utfall 2020 och Budget 2021 är justerat med värden för KSON.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för hanteringen av kostnaderna för läkemedel inom läkemedelsförmånen och erhåller återbäring från läkemedelsföretagen i enlighet med avtalet mellan regioner, staten och läkemedelsföretagen. Den del av återbäringen som ska återbetalas till staten ska ske genom koncernfinansiering som fakturerar hälso- och sjukvårdsnämnden motsvarande summa.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att vidareförmedla Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtäljes, KSON:s, andel av riktade statsbidrag. De riktade statsbidragen ska avräknas de kostnader som hälso- och sjukvårdsnämnden har gentemot patienterna inom KSON:s ansvarsområde.

Regionfullmäktige beslutar om anslag, resultatkrav och taxor samt avgifter. Budgeten bygger på antagandet att intäkterna från riktade statsbidrag är lägre 2022 jämfört med Budget 2021. Slutligt ställningstagande avseende de riktade statsbidragen samt andra intäkter görs dock av hälso- och sjukvårdsnämnden i samband med nämndens beslut om verksamhetsplan för 2022, där de riktade statsbidragen ska särredovisas.

Investeringar

Hälso- och sjukvårdsnämndens investeringsutrymme för 2022 är 9 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 58 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 23 miljoner kronor.

Tabell 24. Hälso- och sjukvårdsnämndens investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024

Nyinvesteringar <100 mkr	9,0	7,0	7,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Totalt	9,0	7,0	7,0

Investeringarna består av en it-plattform för prehospital vård, FRAPP, uppbyggnad av civilt försvar inom den katastrofmedicinska verksamheten samt upprustning av ledningsplatser.

Mål och indikatorer

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har även huvudansvar för det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet, se bilaga 2.

Uppdrag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att höja ersättningen till husläkarmottagningarna med fyra procent.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att höja den sammantagna ersättningen inom ramen för sjukhusavtalen för de regionägda sjukhusen med 1,5 procent.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att initiera aktivt uppsökande verksamhet till patienter som har väntat på vård längre än vad vårdgarantin anger i syfte att uppfylla vårdgarantin.
4. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att upphandla vården vid S:t Görans sjukhus efter att avtalet löper ut i början av 2026.
5. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att implementera ett konsultativt läkarstöd från ASIH för att stötta vid svårare fall på SÄBO.
6. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utforma sociala utfallskontrakt, med fokus på att förbättra hälsan för barn i särskilt utsatta områden.
7. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utveckla fungerande modeller och processer som stödjer en långsiktig kompetensförsörjning inom hela hälso- och sjukvårdssystemet.

8. Hälsa- och sjukvårdsnämnden uppdras att utveckla nya styr- och ersättningsmodeller för fortsatt utbildning efter läkarexamen fram till specialistkompetens.
9. Hälsa- och sjukvårdsnämnden uppdras att i samråd med regionstyrelsen ta fram förslag på kvalitativa mått gällande utbildning.
10. Hälsa- och sjukvårdsnämnden uppdras att genomföra en pilotstudie med riktade hälsosamtal under två till tre år med kontinuerlig uppföljning, stringent utvärderingsmetodik och jämförelse med andra hälsofrämjande insatser.

5.3 Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Övergripande uppgifter

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd leder arbetet med kunskapsstyrning inom Region Stockholms hälso- och sjukvård och tandvård. Nämnden leder regionens arbete med nivåstrukturering och beslutar om ansökningar som berör nationell högspecialiserad vård. Nämnden ansvarar för frågor om vårdens prioriteringar, Akademiskt primärvårdscentrum samt den centrala samordningen av och riktlinjer för patientsäkerhets- och hygienfrågor. Nämnden ansvarar också för frågor om läkemedelskommittéer och kvalitetsregister, för att Region Stockholm når antibiotikamålet, för att vaccinationsgraden håller nationellt fastställt nivå samt för införande av nya vaccinationer. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Anslaget till vårdens kunskapsstyrningsnämnd är 559 miljoner kronor 2022 vilket innebär en höjning av anslaget motsvarande 3,0 procent jämfört med 2021. Nämndens resultatkrav för 2022 fastställs till noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021.

Tabell 25. Resultaträkning för vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	428	543	559	3,0%	576	593
- varav anslag	428	543	559	3,0%	576	593
Kostnader	-384	-543	-559	3,0%	-576	-593
Resultat	44	0	0		0	0

Mål och indikatorer

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Nämnden ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

Uppdrag

1. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd uppdras att inom ramen för vårdhygienarbetet genomföra fortbildningsinsatser, däribland en digital utbildning, riktade till kommunernas särskilda boenden.

2. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd uppdras att förstärka arbetet kring vaccinationsfrågor, som omfattar såväl införande av nya vaccinationer som åtgärder för att nå ökad täckningsgrad.
3. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd uppdras att utarbeta en uppdaterad regional läkemedelstrategi.

5.4 Patientnämnden

Övergripande uppgifter

Patientnämnden är en lagstadgad verksamhet som ska finnas i varje region. Patientnämnden är hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens fristående och opartiska instans dit patienter, anhöriga och anställda inom vården kan vända sig när det har uppstått problem i kontakterna med vården eller när det finns klagomål på vårdens utförande. Nämnden ansvarar även för att analysera inkomna klagomål och synpunkter för att användas i hälso- och sjukvårdsnämndens och vårdgivarnas förbättringsarbete. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Patientnämndens anslag för 2022 är 33 miljoner kronor vilket innebär ett ökat anslag med 3,0 procent jämfört med 2021. Patientnämndens resultatkrav för 2022 är noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021. Resultatkravet är oförändrat också för planeringsåren 2023–2024.

Tabell 26. Resultaträkning för patientnämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	33	33	34	2,9%	35	36
- varav anslag	31	32	33	3,0%	34	35
Kostnader	-32	-33	-34	2,9%	-35	-36
Resultat	0	0	0		0	0

Mål och indikatorer

Patientnämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att målvärden inte uppnås.

Patientnämnden ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

5.5 Stockholms läns sjukvårdsområde

Övergripande uppgifter

Stockholms läns sjukvårdsområde, SLSO, ansvarar för Region Stockholms verksamhet inom primärvård, geriatrik, psykiatri, habilitering, avancerad sjukvård i hemmet, beroendevård samt funktionshindersverksamhet. SLSO ansvarar också för forskning och utveckling inom sina verksamhetsområden samt för it och digitalisering inom sina verksamhetsområden. Verksamheten omfattar den vård och de tjänster som har överenskommit med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Resultatkravet för SLSO 2022 är 232 miljoner kronor vilket innebär ett ökat resultatkrav med 7 miljoner kronor jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023 och 2024 är 243 respektive 245 miljoner kronor.

Tabell 27. Resultatkrav för SLSO

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	229	225	232	243	245

SLSO:s intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Nämndens intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

SLSO:s investeringsutrymme för 2022 är 252,4 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 2 772,2 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 830,4 miljoner kronor.

Tabell 28. Investeringsutrymme för SLSO

	Budget	Plan	Plan
Mkr	2022	2023	2024
Planerade investeringar >100 mkr	0,0	0,0	30,0
Nyinvesteringar <100 mkr	50,0	50,0	50,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	202,4	232,4	215,6
Totalt	252,4	282,4	295,6

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier, informations- och kommunikationsteknik samt tekniska hjälpmedel. Nyinvesteringar i utrustning till Helix etapp 2 är medräknade i investeringsutrymmet för 2024.

Mål och indikatorer

SLSO ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Nämnden ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

5.6 Karolinska Universitetssjukhuset

Övergripande uppgifter

Karolinska Universitetssjukhuset, Karolinska, är en nämnd med ansvar för nationell högspecialiserad vård och regionsjukvård med undantag av ögonsjukvård, rehabiliteringsmedicin och handkirurgi. Nämnden ansvarar vidare för tjänsteexport av hälso- och sjukvårdstjänster. Som Region Stockholms universitetssjukhus har nämnden ett särskilt forsknings- och utbildningsuppdrag relaterat till sjukvårdsuppdraget. Nämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med överenskommelser som ingås med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Karolinskas resultatkrav för 2022 är 42 miljoner kronor vilket innebär ett minskat resultatkrav med 41 miljoner kronor jämfört med 2021. För planeringsåren 2022 och 2023 är resultatkravet 42 respektive 45 miljoner kronor.

Tabell 29. Resultatkrav för Karolinska Universitetssjukhuset

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	-1 867	83	42	42	45

Karolinskas intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Karolinskas investeringsutrymme för 2022 är 700 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 8 800 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 2 750 miljoner kronor.

Tabell 30. Karolinska Universitetssjukhusets investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	25,0	25,0	50,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	675,0	975,0	1 000,0
Totalt	700,0	1 000,0	1 050,0

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Mål och indikatorer

Karolinska ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Karolinska ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

5.7 Trafiknämnden

Övergripande uppgifter

Trafiknämnden ansvarar för allmän kollektivtrafik på land och till sjöss i enlighet med kollektivtrafiklagen och för att kollektivtrafiken samordnas med transportsystemets övriga delar. Nämnden ansvarar för kollektivtrafikens infrastruktur, drift och underhåll, investeringar samt utveckling och marknadsföring. All trafik utförs av entreprenörer som upphandlas i konkurrens. Nämnden ansvarar för koncernen AB Storstockholms Lokaltrafik, där bland annat Waxholms Ångfartygs AB ingår, och har två förvaltningar: trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Trafiknämndens anslag för 2022 är 10 494 miljoner kronor vilket innebär en ökning med 357 miljoner kronor eller 3,5 procent jämfört med 2021. Av ökningen erhåller trafikförvaltningen 334 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 3,3 procent, och förvaltning för utbyggd tunnelbana 23 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 115 procent.

Trafiknämndens resultatkrav för 2022 är 404 miljoner kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021.

Tabell 31. Resultaträkning för trafiknämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	21 155	23 697	24 428	3,1%	25 013	25 537
- varav anslag	9 804	10 137	10 494	3,5%	10 846	11 214
- varav biljettintäkter	5 437	9 610	9 904	3,1%	10 054	10 206
Summa kostnader	-22 209	-23 293	-24 024	3,1%	-24 609	-25 133
Resultat	-1 054	404	404		404	404

Trafikförvaltningens anslag ökar 2022 med 334 miljoner kronor, motsvarande 3,3 procent, till 10 451 miljoner kronor. Trafikförvaltningens resultatkrav för 2022 är noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021. Resultatkravet är noll kronor också för planeringsåren 2023–2024.

Tabell 32. Resultaträkning för trafikförvaltningen

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	11 041	11 285	11 620	3,0%	11 967	12 323
- varav anslag	9 794	10 117	10 451	3,3%	10 796	11 152
Kostnader	-11 027	-11 285	-11 620	3,0%	-11 967	-12 323
Resultat	14	0	0		0	0

Inom trafiknämndens anslag utgör vidare anslaget till förvaltning för utbyggd tunnelbana, FUT, 43 miljoner kronor 2022 vilket innebär en ökning med 23 miljoner kronor jämfört med 2021. Anslaget motsvarar de prognostiserade interna räntekostnader som uppstår som en konsekvens av Region Stockholms upptagna lån för att finansiera Region Stockholms andel av tunnelbanans utbyggnad. Detta för att Region Stockholms hantering av interna räntekostnader ska vara resultatneutral för FUT.

Resultatkravet för FUT 2022 är noll kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021. Resultatkravet är noll kronor också för planeringsåren 2023–2024.

Tabell 33. Resultaträkning för förvaltning för utbyggd tunnelbana

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	179	190	232	22,0%	228	232
- varav anslag	10	20	43	115%	50	62
Kostnader	-174	-190	-232	22,0%	-228	-232
Resultat	4	0	0		0	0

Investeringar

Trafiknämndens investeringsutrymme 2022 är 13 018,9 miljoner kronor, varav 4 251,8 miljoner kronor avser medfinansiering. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 91 266,6 miljoner kronor, varav 43 371,2 miljoner kronor avser medfinansiering. För perioden 2022–2024 är investeringsutrymmet 38 047,4 miljoner kronor, varav 14 856 miljoner kronor avser medfinansiering. Trafiknämndens investeringar består främst av spår och banor, terminaler, depåer, fordon och kollektivtrafiksystem samt utbyggnad av tunnelbanan.

Tabell 34. Trafiknämndens investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Trafikförvaltningen			
Beslutade investeringar >100 mkr	4 832,5	4 412,2	2 601,9
Planerade investeringar >100 mkr	501,7	963,0	1 403,3
Investeringar <100 mkr	1 523,0	1 082,9	1 228,0
Förvaltning av utbyggd tunnelbana			

Beslutade investeringar >100 mkr	6 161,7	6 739,0	6 598,1
Totalt	13 018,9	13 197,2	11 831,3
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>10 503,7</i>	<i>10 861,9</i>	<i>9 818,9</i>
<i>varav ersättningsinvesteringar</i>	<i>2 515,2</i>	<i>2 335,3</i>	<i>2 012,4</i>
varav medfinansiering	4 251,8	5 243,5	5 360,7

Under 2021 ökar trafiken med de nya tunnelbanefordonen C30, totalt planeras 48 fullängdståg introduceras successivt i trafik till 2023. På Roslagsbanan driftsätts spårfordon X15p och utbyggnaden av Roslagsbanan fortsätter.

Tvärbanans utbyggnad mot Kista fortsätter och på Lidingöbanan kommer Lidingö stad att bygga en ny spårvägsbro med dubbelspår för ökad kapacitet, som beräknas vara klar under 2022. Saltsjöbanans upprustningsarbete fortsätter med ett planerat genomförande till 2022.

Utbytet av norra Danviksbron planeras tillsammans med Stockholms stad för att genomförandet ska samordnas med återläggningen av Saltsjöbanans spåranläggning in till Slussen där bytespunkten byggs om.

På gröna tunnelbanelinjen planeras renovering av sex betongbroar samt åtgärder i banan längs Skarpnäcksgrenen.

Region Stockholm fortsätter att bygga ut tunnelbana till Arenastaden, Barkarby samt Nacka och Söderort, enligt Stockholmsförhandlingen. Under 2019 gjordes nya kostnadsbedömningar som visade på en fördyring på 9,3 miljarder kronor för de tre utbyggnadssträckorna inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling. En överenskommelse om ett tilläggsavtal om fördelning av tillkommande kostnader har nåtts. Region Stockholms andel i tilläggsavtal utgör tre miljarder kronor, berörda kommuner står för sammantaget 2,3 miljarder kronor och staten för fyra miljarder kronor. Hänsyn har tagits till tilläggsavtalet i trafiknämndens investeringsplan 2022–2031.

Till det kommer följdinvesteringar i tunnelbanesystemet inklusive bytespunkter, nya bussterminaler och anpassning av trafikstyrningssystem. Bland annat utvecklas nya bytespunkter i Barkarby och Nacka i syfte att komplettera den utbyggda tunnelbanan.

Sverigeförhandlingens avtal om storstadsåtgärder i Stockholm ger tillfälle till samplanering av kollektivtrafik och bostäder. I Hagalund byggs en ny tunnelbanestation, station Södra Hagalund, och arbetet med tunnelbana Fridhemsplan-Älvsjö, Spårväg syd och Roslagsbanan till City fortsätter enligt överenskommelser om tidigareläggning och förskottering.

Planperiodens ersättningsinvesteringar omfattar bland annat teknisk upprustning och modernisering av banor och fordon, anpassning av depåer till förnybara drivmedel, satsning på hissar och rulltrappor, åtgärder för att öka trygghet och säkerhet i kollektivtrafiken samt åtgärder för fortsatt digitalisering.

Planperiodens underhållsinvesteringar avser depåer och stationer, modernisering av fordon, renovering av fartyg och kajer, signalsystem i spåranläggningen, elförsörjning och reservkraftverk, banunder- och överbyggnad.

Mål och indikatorer

Trafiknämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Trafiknämnden har även huvudansvar för det nämndspecifika målet Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem, se bilaga 2.

Uppdrag

1. Trafiknämnden uppdras att fortsätta utveckla Stockholms kollektivtrafik med fokus på en hel, ren, snygg, trygg och punktlig kollektivtrafik av hög kvalitet som bidrar till hållbar tillväxt i Stockholms län.
2. Trafiknämnden uppdras att fortsätta med det nystartsarbete som pågår med syfte att stärka servicen, anpassa utbudet och utreda nya biljetter i syfte att öka intäkterna och få tillbaka resenärerna efter pandemin.
3. Trafiknämnden uppdras att fortsätta utveckla trygghetsarbetet i och i anslutning till kollektivtrafiken. Bland annat genom att stärka trygghetscentralen, ökad samverkan för trygghetsskapande åtgärder och utbyggnad av trygghetskameror.
4. Trafiknämnden uppdras att säkra kostnadskontrollen, genomföra kostnadseffektiva upphandlingar och utveckla arbetet med effektivt resursutnyttjande avseende såväl administration som verksamhet.
5. Trafiknämnden uppdras att ta fram en kartläggning av dagens infrastruktur för emissionsfria drivmedel och behov av framtida utbyggnad, samt utreda vilka linjer som kan köras på el och vätgas.

6. Trafiknämnden uppdras att avsätta riktade medel för medfinansiering för brygginvesteringar i skärgården.
7. Trafiknämnden uppdras att förlänga försök med pendelbåtlinje 83 med ett år.
8. Trafiknämnden uppdras att fortsätta den gröna omställningen i kollektivtrafiken genom att stärka energieffektiviseringsarbetet, ökad elektrifiering av busstrafiken och en inriktning mot emissionsfri sjötrafik.

5.8 Färdtjänstnämnden

Övergripande uppgifter

Färdtjänstnämnden ansvarar för särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om färdtjänst, lagen om kollektivtrafik vad avser färdtjänstresor samt avtal mellan Region Stockholm och länets kommuner. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Färdtjänstnämndens anslag för 2022 är 1 226 miljoner kronor vilket innebär ett oförändrat anslag jämfört med 2021. Färdtjänstnämndens resultatkrav för 2022 är fyra miljoner kronor vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021.

Tabell 35. Resultaträkning för färdtjänstnämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	1 907	1 804	1 825	1,2%	1 864	1 889
- varav anslag	0	1 226	1 226		1 226	1 226
Kostnader	-1 530	-1 800	-1 821	1,2%	-1 860	-1 885
Resultat	377	4	4		4	4

Om resultatet blir högre än fyra miljoner kronor under 2022, till följd av förändrade resandemönster i spåren efter pandemin, ska överskjutande resultat oavkortat tillfalla Region Stockholm.

Investeringar

Färdtjänstnämndens investeringsutrymme 2022 är 51 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 188 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 124,3 miljoner kronor.

Färdtjänstnämndens investeringar består främst av ett nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten och ett nytt trafikhanteringssystem.

Tabell 36. Färdtjänstnämndens investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	51,0	36,7	36,7
Totalt	51,0	36,7	36,7

Mål och indikatorer

Färdtjänstnämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska

följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Färdtjänstnämnden har även huvudansvar för ett antal indikatorer under det nämndspecifika målet Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem, se bilaga 2.

5.9 Tillväxt- och regionplanenämnden

Övergripande uppgifter

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen och för regionens uppgifter enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar, förutom de uppgifter som ligger hos regionstyrelsen. Nämnden ansvarar också för Region Stockholms åtaganden gentemot Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län och Stiftelsen Flemingsberg Science. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Tillväxt- och regionplanenämndens anslag för 2022 är 196 miljoner kronor vilket jämfört med 2021 innebär ett ökat anslag med drygt 9 miljoner kronor inklusive tekniska justeringar. Utan tekniska justeringar ökar anslaget med 3,3 procent jämfört med Budget 2021. Förstärkningen, som avser tillväxtfrämjande åtgärder samt utökat bidrag till Almi Företagspartner AB, är tillfällig och kopplad till pandemins effekter. Den upphör 1 januari 2023 då anslaget är 10 miljoner kronor lägre än år 2022. Minskningen 2023 är också en följd av att verksamhet motsvarande 4,3 miljoner kronor flyttas till klimat- och hållbarhetsnämnden samt av att ansvaret för medlemsavgiften Stockholmsregionens Europaförening, motsvarande 2,5 miljoner kronor, flyttas till regionstyrelsen.

Tillväxt- och regionplanenämndens resultatkrav för 2021 är noll kronor vilket är oförändrat jämfört med 2020. Nämndens resultatkrav är oförändrat noll kronor också för planeringsåren 2022–2023.

Tabell 37. Resultaträkning för tillväxt- och regionplanenämnden

	Utfall	Budget	Budget	Ändring	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	B22/21	2023	2024
Intäkter	192	193	203	4,8%	199	206
- varav anslag	187	187	196	5,0%	193	199
Kostnader	-192	-193	-203	4,8%	-199	-206
Resultat	0	0	0		0	0

En uppräknig av nämndens lämnade bidrag med mer än ökningen av anslaget förutsätter effektiviseringar i andra delar av verksamheten. Nämnden ska köpa förvaltningstjänster av regionledningskontoret.

Mål och indikatorer

Tillväxt- och regionplanenämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Nämnden har även huvudansvar för det nämndspecifika målet Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion, se bilaga 2.

Uppdrag

1. Tillväxt och regionplanenämnden uppdras att samla aktörerna från projektet Sthlm6000+ i syfte att se över möjligheterna till att återstarta projektet och påskynda tillskapandet av studentbostäder i länet.
2. Tillväxt och regionplanenämnden uppdras att under 2022 påbörja arbetet med att revidera och uppdatera den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, som också är regional utvecklingsstrategi, RUS. Arbetet ska präglas av en hög ambitionsnivå, ske i nära samverkan med länets kommuner och Region Stockholms övriga nämnder, samt ha ett innovativt och mobiliserande förhållningsätt för att i slutändan göra planen mer levande och lättillgänglig för invånare, kommuner och andra regionala aktörer.
3. Tillväxt och regionplanenämnden uppdras att kartlägga det regionala cykelnätet i länet och skapa en databas över cykelnätet som uppdateras löpande, i syfte att stärka genomförandet av den regionala cykelplanen.
4. Tillväxt- och regionplanenämnden uppdras att i samverkan med regionala aktörer arbeta fram ett förslag till långsiktig plan för säsongförlängning i syfte att hela skärgårdens besöksnäring senast år 2030 ska kunna förlänga säsongen med en månad.

5.10 Kulturnämnden

Övergripande uppgifter

Kulturnämnden främjar kulturen inom Region Stockholm och i Stockholms län samt leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet.

Kulturnämnden är även Region Stockholms arkivmyndighet enligt arkivlagen och ansvarar för regionens åtaganden gentemot Stockholms Konserthusstiftelse. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämnden anslag för 2022 är 555 miljoner kronor vilket jämfört med 2021 innebär en höjning med 15 miljoner kronor, motsvarande 2,7 procent.

Kulturnämndens resultatkrav för 2022 är noll kronor vilket är oförändrat jämfört med 2021. Nämndens resultatkrav är oförändrat noll kronor också för planeringsåren 2023–2024.

Tabell 38. Resultaträkning för kulturnämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	589	589	604	2,5%	619	634
- varav anslag	540	540	555	2,7%	570	585
Kostnader	-588	-589	-604	2,5%	-619	-634
Resultat	0	0	0		0	0

I det pågående arbetet med att inordna Läns museet i kulturnämndens förvaltning kommer tillgängliga likvida medel inte att kunna användas under 2021. Återstoden av beloppet kan användas till och med 2024 för avsedd verksamhet samt i enlighet med stiftelsens ursprungliga intentioner.

Investeringar

Kulturnämndens investeringsutrymme 2022 är 1,9 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 10,9 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 3,9 miljoner kronor. Investeringarna består främst av it-stöd och utrustning för digitalisering.

Tabell 39. Kulturnämndens investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	1,9	1,0	1,0
Totalt	1,9	1,0	1,0

Mål och indikatorer

Kulturnämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Kulturnämnden har även huvudansvar för det nämndspecifika målet Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet, se bilaga 2.

Uppdrag

1. Kulturnämnden uppdras att under 2022 arbeta för att underlätta kultursektorns återstart efter covid-19-pandemin.
2. Kulturnämnden uppdras att göra en översyn och kartläggning av hur den konstnärliga friheten och principen om armlängds avstånd bäst värnas i Region Stockholms stödgivning till kulturlivet.
3. Kulturnämnden ska stötta de kommunala biblioteken i deras läs- och utlåningsuppdrag genom att stödja de fysiska bibliotekens skapande av trygga och säkra platser för läsning och bildning.

5.11 Fastighets- och servicenämnden

Övergripande uppgifter

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för Region Stockholms fastighetsbestånd med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Nämnden tillhandahåller också it- och servicetjänster till övriga nämnder och bolag mot ersättning. Nämndens arbete med fastigheter sker genom Locum AB medan det servicerelaterade arbetet sker genom serviceförvaltningen. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Fastighets- och servicenämndens anslag för 2022 minskar med sju miljoner kronor jämfört med 2021. Nämnden ges inget anslag för planeringsåren 2023 och 2024. Anslagsminskningen innebär en normalisering efter att nämnden tillfälligt har getts ett anslag för att färdigställa uppbyggnaden av serviceförvaltningen.

Fastighets- och servicenämndens resultatkrav för 2022 är 599 miljoner kronor vilket innebär ett ökat resultatkrav jämfört med 2021 motsvarande 51 miljoner kronor. För planeringsåren 2023–2024 fastställs resultatkravet till 620 miljoner kronor för respektive år.

Tabell 40. Resultaträkning för fastighets- och servicenämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	7 780	7 407	7 620	2,9%	7 578	7 626
- varav anslag	48	7	0	-100%	0	0
Kostnader	-6 683	-6 858	-7 020	2,4%	-6 957	-7 006
Resultat	1 097	549	599		620	620

Nämndens båda förvaltningar, fastighetsförvaltningen och serviceförvaltningen, består båda av flera koncernresultatenheter med olika ekonomiska förutsättningar. Av nämndens resultatkrav för 2022 avser 514,5 miljoner kronor koncernresultatenheten Landstingsfastigheter Stockholm inom fastighetsförvaltningen, vilket innebär ett ökat resultatkrav jämfört med Budget 2021. Vidare avser 79 miljoner kronor koncernresultatenheten Nya Karolinska Solna Bygg inom fastighetsförvaltningen, vilket är ett oförändrat resultatkrav jämfört med tidigare budgetår. Resultatkraven förutsätter att beslutade modeller för hyressättning används och att hyror debiteras i enlighet med indexering enligt avtal.

Fastighetsförvaltningens resultatkrav för 2022 är 594 miljoner kronor vilket innebär ett ökat resultatkrav med 49,5 miljoner kronor jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är 613 miljoner kronor för respektive år. Reavinster får inte räknas in i resultatkravet.

Tabell 41. Resultaträkning för fastighets- och servicenämndens fastighetsförvaltning

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	6 123	5 637	5 722	1,5%	5 690	5 699
- varav anslag	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Kostnader	-5 097	-5 093	-5 129	0,7%	-5 076	-5 086
Resultat	1 026	544	594		613	613

Serviceförvaltningens resultatkrav för 2022 är sex miljoner kronor vilket innebär ett ökat resultatkrav med en miljon kronor jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är sju miljoner kronor för respektive år. Förvaltningens resultatkrav innebär att indexeringen för löne- och prisutveckling per tjänst med motsvarande kvalitet och innehåll kan höjas med som mest 2,0 procent under 2022.

Tabell 42. Resultaträkning för fastighets- och servicenämndens serviceförvaltning

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	1 719	1 837	1 970	7,3%	1 958	1 997
- varav anslag	48	7	0	-100%	0	0
Kostnader	-1 648	-1 832	-1 964	7,2%	-1 951	-1 990
Resultat	71	5	6		7	7

Investeringar

Fastighets- och servicenämndens investeringsutrymme för 2022 är 2 293,8 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 16 919,5 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 8 230,2 miljoner kronor. Investeringarna består av investeringar i vårdfastigheter och administrativa lokaler.

Tabell 43. Fastighets- och servicenämndens investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Fastighetsförvaltningen			
Beslutade investeringar >100 mkr	702,6	938,3	396,6
Planerade investeringar >100 mkr	391,7	1 097,7	1 214,5
Investeringar <100 mkr	871,9	885,0	869,0
Serviceförvaltningen			
Investeringar <100 mkr	327,6	286,6	248,7
Totalt	2 293,8	3 207,6	2 728,8
varav nyinvesteringar	670,3	1 033,7	700,8
varav ersättningsinvesteringar	1 623,5	2 173,9	2 028,1

Fastighetsförvaltningen

Av nämndens investeringsutrymme för 2022 avser 1 894,3 miljoner kronor fastighetsinvesteringar inom koncernresultatenheten Landstingsfastigheter Stockholm. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 13 558,3 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är investeringsutrymmet 7 141,4 miljoner kronor.

Vidare avser nämndens investeringsutrymme för 2022, 71,9 miljoner kronor hyresgäst Anpassningar och mindre ersättningsinvesteringar i koncernresultatenheten Nya Karolinska Solna Bygg. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 610,9 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är investeringsutrymmet 225,9 miljoner kronor.

Planerade fastighetsinvesteringar skapar möjligheter för Region Stockholm att långsiktigt bedriva en effektiv vård inom prioriterade vårdområden och samtidigt bibehålla nuvarande sjukvårdsverksamhet genom robusta och energieffektiva fastigheter.

Under planperioden slutförs de större investeringarna vid S:t Görans sjukhus. Två nya vårdbyggnader har färdigställts, ombyggnation fortsätter av intilliggande vårdlokaler med sterilcentral och röntgenavdelning som planeras färdigställas i början av planperioden. Vid Danderyds sjukhus genomförs byggnation av en ny vårdbyggnad som ska inrymma minst 164 vårdplatser samt mottagningsverksamheter

Ett antal större om- och tillbyggnader av akutsjukhusen och närsjukhusen planeras under planperioden, som ombyggnation av vårdavdelningar och IVA-platser på Södersjukhuset. Vid Löwenströmska sjukhuset planeras ombyggnad av rättspsykiatriska vårdavdelningar, på S:t Görans sjukhusområde planeras om- och tillbyggnad av psykiatriska vårdplatser för barn och ungdom, i Huddinge planeras tillbyggnad för att skapa fler rättspsykiatriska vårdplatser.

Vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge fortsätter ombyggnation av vårdavdelningar och mottagningar, en ombyggnation av akutmottagningen planeras också för att dimensionera och förbereda den för inflödet av akuta besök.

Region Stockholms bestånd av vårdfastigheter är till delar i behov av upprustning till modern standard. För att vårdens fastigheter ska vara långsiktigt ekonomiskt hållbara och ändamålsenliga prioriteras framgent ersättnings- och underhållsinvesteringar. Inom återstående utrymme prioriteras nyinvesteringar därutöver utifrån behov ur ett systemperspektiv. Detta för att upprätthålla säkerhet, funktion och värde i vårdens fastigheter.

Ersättningsinvesteringar planeras under planperioden för att åtgärda akuta upprustningsbehov, däribland upprustning av en försörjningsbyggnad vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, säkerställande av reservkraft på Södersjukhuset samt teknisk upprustning av enskilda byggnader vid Södertälje sjukhus, Dalens sjukhus och Rosenlunds sjukhus.

Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningens investeringsutrymme för 2022 är 327,6 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 2 750,3 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 862,9 miljoner kronor. Investeringarna består främst av investeringar inom it-verksamheten och utgörs av ersättningsinvesteringar i utbyte och livscykelhantering av nätinfrastruktur och klienter.

Samlokaliseringen av centrala förvaltningar har till viss del förskjutits och projektet kommer att fortsätta under 2022 och 2023 med återstående investeringar på 55 miljoner kronor. Förskjutningar har även skett av investeringar i utbyte och livscykelhantering av nätinfrastruktur och klienter. Förskjutningarna beror i huvudsak på covid-19-pandemin.

Mål och indikatorer

Fastighets- och servicenämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Fastighets- och servicenämnden har även huvudansvar för indikatorer som hör till det verksamhetsspecifika målet Region Stockholms klimatpåverkan ska minska respektive det nämndspecifika målet Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet, se bilaga 2.

5.12 Klimat- och hållbarhetsnämnden

Övergripande uppgifter

Klimat- och hållbarhetsnämnden ansvarar för att leda, stödja och samordna Region Stockholms strategiska och långsiktiga hållbarhetsarbete vilket inkluderar ansvar för frågor som gäller miljö, klimat och social hållbarhet. Se vidare i nämndens reglemente (RS 2019-1079).

Ekonomiska förutsättningar

Klimat- och hållbarhetsnämndens anslag för 2022 är 26,0 miljoner kronor. För planeringsåren 2023–2024 är anslaget 26,8 miljoner kronor respektive 27,6 miljoner kronor. Anslaget ökar med 3,2 procent i jämförelse med det överförda anslaget år 2021 från regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden.

Tabell 44. Resultaträkning för klimat- och hållbarhetsnämnden

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B21/20	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	0	0	26	-	27	28
- varav anslag	0	0	26,0	-	26,8	27,6
Kostnader	0	0	26	-	27	28
Resultat	0	0	0		0	0

Nämnden ska köpa förvaltningstjänster av regionledningskontoret.

Mål och indikatorer

Klimat- och hållbarhetsnämnden ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att nämnden ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Uppdrag

1. Klimat- och hållbarhetsnämnden uppdras att genomföra insatser som stärker förankringen och kompetensen i Region Stockholms verksamheter för genomförande av den hållbarhetspolicy och den hållbarhetsstrategi som planeras fastställas under 2021.
2. Klimat- och hållbarhetsnämnden uppdras att genomföra insatser som stärker kompetensen i Region Stockholms verksamheter avseende hållbara upphandlingar med särskilt fokus på cirkulär och resurseffektiv upphandling.
3. Klimat- och hållbarhetsnämnden uppdras att göra bedömning om en redan framtagna koldioxidbudget kan uppdateras eller om en ny

behöver tas fram, komplettera Klimatfärdplan 2050 och Klimatarena Stockholm med en koldioxidbudget för länet.

5.13 Revisorskollegiet

Regionfullmäktiges presidium bereder revisorskollegiets budget inför regionfullmäktiges beslut om Budget 2022 för Region Stockholm. Tabellen för resultaträkningen är därför tom, anslag och resultatkrav anges med "X".

Övergripande uppgifter

De förtroendevalda revisorerna har fullmäktiges uppdrag att granska all verksamhet i Region Stockholm. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om nämnder och bolag verkar inom ramen för och verkställer regionfullmäktiges beslut liksom om nämnder och bolag uppnår de beslutade målen och uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Revisorerna bidrar också till en god styrning och en god intern kontroll.

Ekonomiska förutsättningar

Anslaget till revisorskollegiet ökar med X miljoner kronor 2021 eller X procent jämfört med 2021. Revisorskollegiets resultatkrav är X kronor för 2022 och planeringsåren 2023–2024.

Tabell 45. Resultaträkning för revisorskollegiet

	Utfall	Budget	Budget	Ändring	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	B22/21	2023	2024
Intäkter	38	39				
- varav anslag	35,3	36,0				
Kostnader	-38	-39				
Resultat	0	0				

Investeringar

Revisorskollegiets investeringsutrymme är X miljoner kronor 2022. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet X miljoner kronor. Investeringarna består av inventarier.

Tabell 46. Revisorskollegiets investeringsutrymme

	Budget	Plan	Plan
Mkr	2022	2023	2024
Nyinvesteringar <100 mkr			
Ersättningsinvesteringar <100 mkr			
Totalt			

6. Bolag

6.1 Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag

Mål och ekonomiska krav

Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av regionfullmäktige med utgångspunkt i Region Stockholms policy för integrerad ledning och styrning, ILS. Bolagets styrelse och ledning ansvarar för att de fastställda målen uppnås effektivt inom ramen för de ekonomiska kraven. Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från regionfullmäktige till verksamheten. För att bidra till effektivitet också på koncernnivå krävs en gemensam styrning och samordning av resurser som kan samnyttjas. Bolaget ska bidra till detta.

Uppföljning och rapportering

Bolagets styrelse och ledning ansvarar för att verksamheten genomförs enligt verksamhetsplan och följs upp och analyseras avseende ekonomi, kvalitets-, och produktivitetsutveckling samt de övriga mål och uppdrag som ges av regionfullmäktige.

Uppföljning och analys av verksamheten enligt ovan ska omfatta såväl verkligt utfall som prognoser. Vid avvikelser mot mål ska orsaker analyseras och åtgärder för att korrigera avvikelserna vidtas och följas upp. Rapportering ska ske till ägaren enligt de krav som ägaren specificerar. Bolaget är skyldigt att löpande förse regionstyrelsen med information i den utsträckning som det är nödvändigt för regionstyrelsens uppsikt.

Efterlevnad av lagar och styrande dokument

Styrelse och ledning ansvarar för

- att verksamheten följer tillämpliga lagar och regler
- att verksamheten följer de styrande dokument som regionfullmäktige och regionstyrelsen har fastställt
- att kompletterande interna riktlinjer och föreskrifter upprättas för bolaget där så är tillämpligt samt att arbeta för att de efterlevs
- att efterlevnaden av styrande dokument följs upp och misstänkta eller konstaterade överträdelser rapporteras till regionstyrelsen
- att rapporteringsinstruktioner från regionledningskontoret följs
- att årligen i årsrapporten, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen angivna syftet och ramarna för densamma. Årsrapporten ska vara så utformad att den kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för regionstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 9 §§ kommunallagen.

Principiellt viktiga beslut

Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska hänskjutas till regionfullmäktige. Besluten bör därefter fattas av bolagsstämman. Exempel på beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt är köp och försäljning av aktier, bildande av dotterbolag, förändring av aktiekapital, ingående av principiellt viktiga avtal samt principiellt viktiga investeringar och finansieringsfrågor.

Vid tveksamhet om huruvida en fråga är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ansvarar styrelse och ledning för att rådgöra med regionstyrelsen och dess förvaltning regionledningskontoret.

Till bolagens styrelser ska regiondirektören eller av regiondirektören utsedd representant adjungeras.

Samverkan

Region Stockholms bolag har, tillsammans med nämnderna, ett gemensamt ansvar för att utföra Region Stockholms verksamhet i enlighet med lagkrav och regionfullmäktiges mål. För att effektivt utföra de uppgifter som Region Stockholm har gentemot länets invånare, eller i förekommande fall gentemot en gemensam beställare i hälso- och sjukvårdsnämnden, krävs att alla bolag samverkar på ett ändamålsenligt sätt och ser till nyttan för Region Stockholm som helhet. Bolaget ska utveckla verksamheten i samverkan med övriga nämnder och bolag inom Region Stockholm liksom med kunder och leverantörer.

Rätt till insyn

Regionstyrelsen respektive Landstingshuset i Stockholm AB äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Fastighets- och servicenämnden äger samma rätt för Locum AB och Terreno AB. Likaså äger trafiknämnden samma rätt för AB Storstockholms Lokaltrafik, AB SL Finans, Waxholms Ångfartygs AB och SL Nya Tunnelbanan AB. Kulturnämnden äger samma rätt för Film Stockholm AB.

Region Stockholms styrprinciper inom hälso- och sjukvården

Region Stockholms hälso- och sjukvårdsorganisation, med en uppdelning på en beställarfunktion (hälso- och sjukvårdsnämnden) och en ägarfunktion (regionstyrelsen respektive Landstingshuset i Stockholm AB), har ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller avseende såväl förtroendevalda som tjänstemannanivån. Härigenom tydliggörs spelreglerna mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och vårdgivarna. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för sina bolag. Med utgångspunkt i regionfullmäktiges beslutade mål och indikatorer samt uppdrag kan hälso- och sjukvårdsnämnden sluta avtal med bolagen om vårdinnehåll, volymer

och priser, utifrån befolkningens behov och inom de ekonomiska förutsättningar som hälso- och sjukvårdsnämnden har tilldelats.

I Region Stockholms ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de regionägda vårdgivarna och därigenom skapa ramar för deras uppgifter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur vårdgivarna fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med hälso- och sjukvårdsnämnden. I ägaruppdraget finns därmed också ansvaret för att samordna de egna bolagens arbete/produktion när behov föreligger samt att vara pådrivande i arbetet med att uppnå en god kvalitet, produktivitet och effektivitet i de egenägda bolagen.

6.2 Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB)

Bolagets syfte

Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB, är helägt av Region Stockholm och moderbolag i en koncern som består av flera dotterbolag samt dotterdotterbolag. Bolaget ska äga och förvalta aktier i aktiebolag som Region Stockholm använder för sin verksamhet.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv under avsnitt 6.1.

Dotterbolagens och dotterdotterbolagens styrelser och ledningar har det strategiska och operativa ansvaret för att nå regionfullmäktiges mål inom respektive ansvarsområde. Bolaget ansvarar för uppföljning av att dotterbolagens och dotterdotterbolagens bolagsordningar samt ägarens generella och specifika ägardirektiv efterlevs. Bolaget ska också som ägare bidra till strategisk samordning och utveckling av dotterbolagens verksamhet.

Bolaget ska, inom ramen för regionfullmäktiges riktlinjer, fatta för dotterbolagen och helägda dotterdotterbolag bindande kompletterande beslut rörande koncernbidrag och aktieägartillskott.

Bolaget ska, inom ramen för regionfullmäktiges beslut, fatta beslut om kapitaltäckningsgarantier för dotterbolag och dotterdotterbolag.

Bolaget beslutar vid vilket senaste datum som bolagsstämmor i dotterbolagen ska hållas.

Resultatkrav

LISAB:s resultatkrav för 2022 är -18 miljoner kronor vilket är oförändrat jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är oförändrat -18 miljoner kronor för respektive år. Bolaget har räntekostnader och inga intäkter.

Tabell 47. Resultatkrav för LISAB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultatkrav	373	-18	-18	-18	-18

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Uppdrag

1. LISAB uppdras att under 2022 utreda synergimöjligheter i Region Stockholms egenägda vårdproduktion och föreslå åtgärder för att bättre använda tillgängliga resurser över tid.

6.2.1 Södersjukhuset AB

Bolagets syfte

Södersjukhuset AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus och bedriver specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad kärl- och handkirurgisk vård samt viss högspecialiserad gynekologisk kirurgi. Verksamheten omfattar den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ansvarar för att

- jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom regionen och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
- överlåtelse av egendom och verksamhet godkänns av Landstingshuset i Stockholm AB
- godkännande vid egenregionbud inhämtas från Landstingshuset i Stockholm AB.

Bolaget ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra regionfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner. Genom samverkan ska bolaget säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt för att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.

Bolaget ska regelbundet delta i systemövergripande dialog med regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga sjukhus om verksamhetens utveckling, inklusive investeringar, över tid.

Bolaget ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Region Stockholm. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Region Stockholm har tecknat avtal med. Bolaget ska ta ansvar för sin andel av AT-, BT- och ST-utbildning samt hålla sig väl förtrogna med utbildningsdirektivet.

Bolaget ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.

Resultatkrav

Södersjukhuset AB:s resultatkrav är 15 miljoner kronor 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2020. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är 15 miljoner kronor för respektive år.

Tabell 48. Resultatkrav för Södersjukhuset AB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	-112	15	15	15	15

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Bolagets intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Bolagets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Investeringsutrymmet för Södersjukhuset AB 2022 är 218,3 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 2 637,8 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 581,4 miljoner kronor.

Tabell 49. Södersjukhuset AB:s investeringsutrymme

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	2,0	30,0	50,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	216,3	132,7	150,4
Totalt	218,3	162,7	200,4

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik. Nyinvesteringar i utrustning för modernisering av vårdplatser i sjukhusets byggnad 17 och 18 är medräknade i investeringsutrymmet för perioden 2022–2024.

Mål och indikatorer

Södersjukhuset AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Bolaget ska även styra mot det nämnds specifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

Uppdrag

1. Södersjukhuset AB uppdras att under 2022 genomföra åtgärder som säkerställer att den genomsnittliga väntetiden på akutmottagningen minskar.

6.2.2 Danderyds Sjukhus AB

Bolagets syfte

Danderyds Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus och bedriver specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad rehabiliteringsmedicin. Verksamheten omfattar den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ansvarar för att

- jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom regionen och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
- överlåtelse av egendom och verksamhet godkänns av Landstingshuset i Stockholm AB
- godkännande vid egenregianbud inhämtas från Landstingshuset i Stockholm AB.

Bolaget ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra regionfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner. Genom samverkan ska bolaget säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt för att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.

Bolaget ska regelbundet delta i systemövergripande dialog med regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga sjukhus om verksamhetens utveckling, inklusive investeringar, över tid.

Bolaget ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Region Stockholm. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Region Stockholm har tecknat avtal med. Bolaget ska ta ansvar för sin andel av AT-, BT- och ST-utbildning samt hålla sig väl förtrogna med utbildningsdirektivet.

Bolaget ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.

Resultatkrav

Resultatkravet för Danderyds Sjukhus AB är elva miljoner kronor för 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är elva miljoner kronor för respektive år.

Tabell 50. Resultatkrav för Danderyds Sjukhus AB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	-158	11	11	11	11

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Bolagets intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Bolagets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Investeringsutrymmet för Danderyds Sjukhus AB 2022 är 181,5 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 2 193,5 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 683,5 miljoner kronor.

Tabell 51. Investeringsutrymme för Danderyds Sjukhus AB

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Planerade investeringar >100 mkr	10,0	12,0	50,0
Nyinvesteringar <100 mkr	20,0	20,0	20,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	151,5	181,0	219,0
Totalt	181,5	213,0	289,0

Investeringarna består av ny- och ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik. Nyinvesteringar i utrustning till en ny vårdbyggnad är medräknade i investeringsutrymmet för perioden 2022–2024.

Mål och indikatorer

Danderyds Sjukhus AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Bolaget ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

6.2.3 Södertälje Sjukhus AB

Bolagets syfte

Södertälje Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus och bedriver specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård. Verksamheten omfattar den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ansvarar för att

- jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom regionen och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
- överlåtelse av egendom och verksamhet godkänns av Landstingshuset i Stockholm AB
- godkännande vid egenregionbud inhämtas från Landstingshuset i Stockholm AB.

Bolaget ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra regionfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner. Genom samverkan ska bolaget säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt för att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.

Bolaget ska regelbundet delta i systemövergripande dialog med regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga sjukhus om verksamhetens utveckling, inklusive investeringar, över tid.

Bolaget ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Region Stockholm. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Region Stockholm har tecknat avtal med. Bolaget ska ta ansvar för sin andel av AT-, BT- och ST-utbildning samt hålla sig väl förtrogna med utbildningsdirektivet.

Bolaget ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.

Resultatkrav

Resultatkravet för Södertälje Sjukhus AB är fyra miljoner kronor för 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är fyra miljoner kronor för respektive år.

Tabell 52. Resultatkrav för Södertälje Sjukhus AB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	23	4	4	4	4

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Bolagets intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Bolagets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Investeringsutrymmet för Södertälje Sjukhus AB 2022 är 75 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 653 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 230 miljoner kronor.

Tabell 53. Investeringsutrymme för Södertälje Sjukhus AB

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	25,0	50,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	75,0	37,0	43,0
Totalt	75,0	62,0	93,0

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik. Nyinvesteringar i utrustning till ombyggnation av sjukhusets byggnad 18 är medräknade i investeringsutrymmet för perioden 2023–2024.

Mål och indikatorer

Södertälje Sjukhus AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att de ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Södertälje sjukhus AB ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

6.2.4 S:t Eriks Ögonsjukhus AB

Bolagets syfte

S:t Eriks Ögonsjukhus AB bedriver specialiserad och högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Verksamheten omfattar de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ansvarar för att

- jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom regionen och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
- överlåtelse av egendom och verksamhet godkänns av Landstingshuset i Stockholm AB
- godkännande vid egenregionbud inhämtas från Landstingshuset i Stockholm AB.

Bolaget ska bedriva akut och planerad primärvård endast i begränsad omfattning och i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde som stöd för FOU-uppdraget enligt avtal.

Bolaget ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra regionfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner. Genom samverkan ska bolaget säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt för att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.

Bolaget ska bedriva och medverka i klinisk forskning inom ögonsjukvård och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Region Stockholm. Bolaget ska i samråd med ägaren och Karolinska Institutet utvecklas till ett nationellt och internationellt konkurrenskraftigt centrum inom forskning och inom ögonsjukvården. Bolaget ska generera och sprida ny kunskap inom ögonsjukvård till övrig sjukvård inom Region Stockholm och landet enligt regionfullmäktiges fastställda mål.

Bolaget ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Region Stockholm har tecknat avtal med. Samverkan ska ske med Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset. Bolaget ska ta ansvar för sin andel av AT-, BT- och ST-utbildning samt hålla sig väl förtrogena med utbildningsdirektivet.

Bolaget ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.

Resultatkrav

Resultatkravet för S:t Eriks Ögonsjukhus AB är tio miljoner kronor 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2021. För planeringsåren 2023–2024 är resultatkravet tio miljoner kronor för respektive år.

Tabell 54. Resultatkrav för S:t Eriks Ögonsjukhus AB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	56	10	10	10	10

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Bolagets intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Bolagets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Investeringsutrymmet för S:t Eriks Ögonsjukhus AB 2022 är 20 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 215 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 60 miljoner kronor.

Tabell 55. Investeringsutrymme för S:t Eriks Ögonsjukhus AB

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	20,0	20,0	20,0
Totalt	20,0	20,0	20,0

Investeringarna består av ny- och ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Mål och indikatorer

S:t Eriks Ögonsjukhus AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

6.2.5 Folktandvården Stockholms län AB

Bolagets syfte

Folktandvården Stockholms län AB, Folktandvården, bedriver tandvård inom Region Stockholm inom ramen för regionens ansvar enligt tandvårdslagen. Bolaget utför också uppdrag för hälso- och sjukvårdsnämnden som i huvudsak omfattar barntandvård.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska vara ett konkurrenskraftigt tandvårdsföretag. Bolaget ska erbjuda ett brett utbud av tjänster med hög service och god kvalitet utförd av kompetent personal till ett pris som är väl avvägt ur ett befolkningsperspektiv samt med hänsyn till Region Stockholms intressen.

Bolagets verksamhet ska kontinuerligt utvecklas och omfatta barntandvård, vuxentandvård, specialisttandvård, medicinsk tandvård, tandvård som ett led i sjukdomsbehandling samt nödvändig tandvård.

Bolaget ska på tandvårdens område utföra kliniskt forskningsarbete, bedriva ST-utbildning samt bedriva utbildning och utföra kliniskt forskningsarbete i samarbete med Styrgruppen KI/SLL för Odontologisk forskning, SOF.

Bolaget ska samverka med hälso- och sjukvården i syfte att tidigt upptäcka risk för ohälsa.

Resultatkrav

Folktandvårdens resultatkrav är 100 miljoner kronor 2022 vilket är en sänkning med 12,5 miljoner kronor jämfört med Budget 2021. För planeringsåren 2022–2023 är resultatkravet 100 miljoner kronor för respektive år.

Tabell 56. Resultatkrav för Folktandvården Stockholms län AB

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	112,5	112,5	100	100	100

**Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.*

Styrelsen för Folktandvården Stockholms län AB har hemställt till regionfullmäktige om att höja taxan för vuxentandvård med 2,5 procent. För att ge bolaget goda ekonomiska förutsättningar bemyndigar

regionfullmäktige styrelsen för Folk tandvården Stockholms län AB att höja taxan för vuxentandvård med 2,5 procent.

Eftersom principen att inga fria nyttigheter ska förekomma gäller inom Region Stockholm ska bolaget kräva ersättning för genomförda tjänster, exempelvis inom klinisk forskning och utbildning.

Investeringar

Investeringsutrymmet för Folk tandvården 2022 är 85 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är utrymmet 715 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 225 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Tabell 57. Investeringsutrymme för Folk tandvården Stockholms län AB

Mkr	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	85,0	70,0	70,0
Totalt	85,0	70,0	70,0

Mål och indikatorer

Folk tandvården ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Folk tandvården ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

6.2.6 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)

Bolagets syfte

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, AISAB, utför ambulanssjukvård, interhospitala transporter och transport av avlidna åt Region Stockholm. Verksamheten omfattar de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska samverka med hälso- och sjukvårdsnämnden, Region Stockholms övriga prehospitala vård, närsjukvård, akutsjukvård, sjukvårdsrådgivning samt prioriterings- och dirigeringsstjänsten för att säkerställa snabbt omhändertagande, god vård och säker transport av sjuka och skadade till rätt vårdnivå.

Bolaget ska ansvara för ett kliniskt träningscentrum för den regionfinansierade ambulanssjukvården och samverkande aktörer.

Bolaget ska bedriva och medverka i forskning och utveckling och bidra till en evidensbaserad prehospital vård inom Region Stockholm.

Bolaget ska bedriva utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Region Stockholm har tecknat avtal med.

Bolaget ansvarar för

- att överlåtelse av egendom och verksamhet godkänns av Landstingshuset i Stockholm AB
- att inhämta Landstingshuset i Stockholm AB:s godkännande av egenregianbud.

Resultatkrav

AISAB:s resultatkrav är nio miljoner kronor 2022 vilket är en sänkning med tre miljoner kronor jämfört med 2021. För planeringsåren 2023–2024 sänks resultatkravet ytterligare till tre miljoner kronor för respektive år.

Tabell 58. Resultatkrav för AISAB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	26	9	6	3	3

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Bolagets intäkter beslutas i överenskommelser och avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden och andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm. Bolagets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Investeringsutrymmet för AISAB 2022 är 28 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 298 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 86 miljoner kronor. Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i ambulansfordon samt i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Tabell 59. AISAB:s investeringsutrymme

Mkr	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024
Nyinvesteringar <100 mkr	4,0	4,0	4,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	24,0	25,0	25,0
Totalt	28,0	29,0	29,0

Mål och indikatorer

AISAB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

AISAB ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet som anges i bilaga 2.

6.2.7 Tobiasregistret AB

Bolagets syfte

Tobiasregistret AB förvaltar det svenska registret för blodstamceller; Tobiasregistret. Bolaget har bytt namn från Stockholm Care AB i samband med att dess vårdverksamhet för utländska patienter har övergått i Karolinska Universitetssjukhusets regi.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska driva och utveckla Tobiasregistret för att främja att registret på ett säkert sätt utökar antalet donatorer till nytta för vården. Bolaget ska prioritera information till godkända och presumtiva donatorer om registret och hur Tobiasregistret arbetar.

Resultatkrav

Resultatkravet för Tobiasregistret AB är noll kronor 2022 liksom för planeringsåren 2023–2024.

Tobiasregistret finansieras gemensamt av Sveriges regioner och utgör en nationell resurs, varför resultatenheten ska särredovisas.

Tabell 60. Resultatkrav för Tobiasregistret AB (tidigare Stockholm Care AB)

	Utfall*	Budget	Budget	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	2	0	0	0	0

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.

Mål och indikatorer

Tobiasregistret AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

6.2.8 MediCarrier AB

Bolagets syfte

MediCarrier AB är Region Stockholms logistik- och transportbolag. Bolaget distribuerar sjukvårds- och förbrukningsartiklar samt utför transporttjänster åt verksamheter inom Region Stockholm. Bolaget ansvarar även för regionens beredskapslager avseende kritisk skyddsutrustning och kritiska förbrukningsartiklar till hälso- och sjukvården.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska på affärsmässiga grunder avropa, lagerhålla, förpacka samt distribuera sjukvårds- och förbrukningsartiklar till Region Stockholms nämnder och bolag. Fastighets- och servicenämnden står för upphandling och bolagets avrop görs inom ramen för de upphandlade avtalen.

Bolaget ska ansvara för Region Stockholms nämnders och bolags beredskapslager avseende kritisk skyddsutrustning och kritiska förbrukningsartiklar för hälso- och sjukvården. Lagerhållningen ska omfatta minst tre månaders förbrukning och utgå från kundernas behov. Lagerhållningen ska ske så att risken för att behöva kassera materiel minimeras.

Bolaget ska tillhandahålla och utveckla transporttjänster för gods, primärt för hälso- och sjukvården. Det inkluderar transporttjänster med särskilda krav såsom akuttransporter, farligt och känsligt gods. Bolaget bör upphandla transporttjänsterna, nya fordon som upphandlas ska som standard vara nollutsläppsfordon.

Bolaget ska skapa mervärde för kunderna genom effektivt och kundanpassade logistik- och distributionstjänster samt genom kundanpassade leveranser.

Bolaget ska aktivt följa utvecklingen inom logistik, varuhantering och distribution i syfte att förbättra och effektivisera verksamheten, samt bidra till ökad lönsamhet och miljöeffektiva lösningar genom att exempelvis fortsatt minska antalet artiklar i dialog med vårdgivarna.

Bolaget ska samverka med regionstyrelsen i strategiska inköpsfrågor och med fastighets- och servicenämnden i upphandlingsfrågor och med hälso- och sjukvården för ökad cirkularitet och resurseffektivitet.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ansvara för bolagets egen säkerhet och krisberedskap samt medverka i Region Stockholms arbete kring säkerhet och krisberedskap i syfte att säkerställa en robust och resilient varu- och tjänsteförsörjning såväl då verksamheten är i normalläge som vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Resultatkrav

Resultatkravet för MediCarrier AB är en miljon kronor 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2020. Resultatkravet är oförändrat en miljon kronor också för planeringsåren 2023–2024.

Tabell 61. Resultatkrav för MediCarrier AB

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Resultat	36,6	1	1	1	1

**Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.*

Resultatkravet innebär att indexeringen för löne- och prisutveckling per tjänst eller vara med motsvarande kvalitet och innehåll kan höjas med som mest 2,1 procent under 2022.

Investeringar

Investeringsutrymmet för MediCarrier AB 2022 är 12 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 39 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 18 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Tabell 62. Investeringsutrymme MediCarrier AB

Mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	12,0	3,0	3,0
Totalt	12,0	3,0	3,0

Mål och indikatorer

MediCarrier AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Bolaget ska även styra mot det nämndspecifika målet En hälso- och sjukvård av god kvalitet som anges i bilaga 2.

6.2.9 Locum AB

Bolagets syfte

Locum AB förvaltar Region Stockholms vårdfastigheter inom ramen för regionens resultatenhet Landstingsfastigheter Stockholm och på uppdrag av fastighets- och servicenämnden. Bolaget bistår också nämnden i fastighetsstrategiska frågor. Den tekniska driften av fastigheterna sköts av upphandlade entreprenörer.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska, mot ersättning som årligen fastställs i budget, förvalta Region Stockholms samtliga fastigheter med tillhörande tillgångar, med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Bolaget ska även förvalta fastigheter tillhörande stiftelsen Löwenströmska Lasarettet. Ersättningen baseras på förvaltat bruttoarea. Med förvaltning avses dels teknisk förvaltning som omfattar drift och underhåll, dels ekonomisk förvaltning som omfattar administration av såväl Region Stockholms internhyressystem som övrig hyresadministration.

Bolagets förvaltning av konst i fastigheterna inkluderar underhåll, omramning, lagring, evakuering och omhängning. Locum beställer dessa tjänster mot ersättning från kulturnämndens förvaltning.

Bolaget ansvarar för fullgörandet av de uppgifter som enligt gällande lagar och regler åligger en fastighetsägare inom områdena arbetsmiljö, miljö, byggherreansvar och fastighetstillsyn samt el- och brandsäkerhet.

Region Stockholm har i särskild fullmaktshandling gett bolaget fullmakt att svara för vissa uppgifter som åligger en fastighetsägare.

Fastigheter som är verksamhetsmässigt nödvändiga för att Region Stockholm ska kunna fullgöra sina uppgifter, och där lokalförsörjning via den externa hyresmarknaden inte är en effektiv lösning, ska Region Stockholm ha en långtgående förfoganderätt över. Dessa fastigheter benämns strategiska fastigheter. De strategiska fastigheterna ska i första hand ägas av Region Stockholm men i undantagsfall kan långsiktiga hyresavtal användas. I båda fallen ska regionfullmäktige fatta besluten.

Regionfullmäktige beslutade år 2000 att hyressättning av lokaler som hyres av enheter inom Region Stockholm ska ske på marknadsanpassade villkor om inte regionfullmäktige beslutar annat. För akutsjukhuslokaler ska de

marknadsanpassade hyrorna ligga på en försiktig nivå. I övriga fall gäller marknadsmissig hyressättning.

Bolaget svarar för investeringar i enlighet med Region Stockholms investeringsprocess. I tillämpliga delar gäller detta även fastigheter tillhöriga stiftelsen Löwenströmska Lasarettet samt vissa andra regionanknutna organ.

Bolaget ska för Region Stockholms räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till regionkoncernens verksamheter enligt de principer för uthyrning som regionfullmäktige beslutar. Bolaget ska bistå hyresgästerna med att utnyttja lokalerna på ett sammantaget kostnadseffektivt sätt.

Bolaget ska, i samråd med berörda enheter inom regionkoncernen, upprätta underhållsplaner, förvaltningsplaner och dylikt samt upprätta fastighetsutvecklingsplaner för strategiska fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm.

Bolaget ansvarar efter uppdrag från fastighets- och servicenämnden för inhyrning av strategiska lokaler på den externa hyresmarknaden.

Bolaget har rätt att erbjuda interna och externa hyresgäster fastighetsanknutna tjänster (Facility Management). Prissättningen av sådana tjänster ska ske på marknadsmissiga villkor.

Bolaget ska, inom ramen för sitt uppdrag, aktivt arbeta för att skapa hållbara och hälsofrämjande miljöer i fastigheter som nyttjas av regionkoncernens verksamheter.

För att möjliggöra effektiv planering och effektivt genomförande ska bolaget samordna fastighetsinvesteringar med de investeringar som görs avseende medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Bolaget har rätt att fatta inriktnings-, planerings- och genomförandebeslut upp till 100 miljoner kronor för fastighetsförvaltningens investeringar inom fastighets- och servicenämnden, förutsatt att investeringen finns upptagen i budget som specificerat investeringsobjekt eller ryms inom budget för fastighets- och hyresgästinitierade investeringar under 100 miljoner kronor.

Bolaget ska administrera och ha resultatansvar för Landstingsfastigheter Stockholm.

Bolaget ska utöver förvaltningsuppdraget utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare samt fastighets- och servicenämnden. Bolaget ska bistå ägaren i fastighetsstrategiska frågor bland annat i samband med investeringsplaneringen. Bolaget har rätt att på uppdrag av nämnder och bolag inom Region Stockholm bistå i deras inhyrning av lokaler på den externa hyresmarknaden.

Bolaget ansvarar för att förvalta externt förhyrda lokaler för nämnder och bolag inom Region Stockholm. Bolaget ska tillsammans med nämnder och bolag i första hand tillgodose förhyrning i befintliga lokaler ägda av Region Stockholm.

Bolaget äger rätt att anlita extern utförare för fullgörande av uppgifter som åligger bolaget.

Bolaget har, enligt god redovisningssed, rätt att debitera fastighets- och servicenämnden för sådana kostnader som uppstår vid förädling och utveckling samt vid genomförande av investeringar och andra byggentreprenader i det förvaltade fastighetsbeståndet.

Bolaget ska genomföra jämförande studier (benchmarking) med andra ägare/förvaltare av ändamålsfastigheter.

Resultatkrav

Resultatkravet för Locum AB är 3,5 miljoner kronor 2022 vilket är en sänkning med 3,5 miljoner kronor jämfört med 2021. Resultatkravet för planeringsåren 2023–2024 är fyra miljoner kronor för respektive år.

Tabell 63. Resultatkrav för Locum AB

	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Mkr						
Intäkter	376,9	356,0	351,3	-1,3%	351,5	351,5
Kostnader	-363,6	-349,0	-347,8	-0,3%	-347,5	-347,5
Resultat	13,3	7,0	3,5		4,0	4,0

**Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.*

Investeringar

Investeringsutrymmet för Locum AB 2022 är 4,5 miljoner kronor. För perioden 2022–2031 är investeringsutrymmet 45 miljoner kronor och för perioden 2022–2024 är utrymmet 13,5 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i it och inventarier.

Tabell 64. Investeringsutrymme för Locum AB

Mkr	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024
Nyinvesteringar <100 mkr	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mkr	4,5	4,5	4,5
Totalt	4,5	4,5	4,5

Mål och indikatorer

Locum AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

6.2.10 Terreno AB**Bolagets syfte**

Terreno AB bistår Locum AB i förvaltningen av de solcellanläggningar för elproduktion som finns i Region Stockholms fastigheter.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv under avsnitt 6.1.

Aktiebolaget Terreno är ett helägt dotterbolag till Locum AB som ägs av Landstingshuset i Stockholm AB.

6.2.11 AB Stockholms Läns Landstings Internfinans

Bolagets syfte

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans, Internfinans, är Region Stockholms internbank och säkerställer regionens likviditet. Bolaget lånar upp medel på kapitalmarknaden, bedriver utlåning för investeringar inom regionkoncernen och hanterar finansiella risker samt finansiella redovisningsfrågor kopplade till skuldportföljen. Bolaget förvaltar även Region Stockholms donationsfonder och stiftelser.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska på affärsmässiga grunder bistå Region Stockholm, dess nämnder, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva utlåning för investeringar till Region Stockholms nämnder och bolag.

Bolaget ska agera externt i finansiella frågor kopplade till bolagets uppdrag för Region Stockholms räkning, bland annat genom utformandet av sociala utfallskontrakt.

Bolagets arbetsuppgifter samt formerna för ersättning till bolaget regleras i särskilt samverkansavtal med Region Stockholm. För arbetsuppgifter kopplade till donationsfonder och stiftelser tecknas separat avtal med Region Stockholm.

Bolagets styrelse ska anta riktlinjer för lån och räntehantering, vilka ska anmälas till regionstyrelsen. Även ändringar i dessa riktlinjer ska anmälas till regionstyrelsen.

Bolaget ska med hjälp av extern kompetens göra en genomgång av den interna kontrollen i syfte att säkerställa riskhanteringen. Denna genomgång ska uppdateras årligen och dess resultat ska rapporteras till regionstyrelsen i delårsbokslutet.

Resultatkrav

Internfinans resultatkrav är en miljon kronor 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2021. För planeringsåren 2023–2024 är resultatkravet en miljon kronor för respektive år.

Tabell 65. Resultatkrav för AB SLL Internfinans

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	17	17	17	17	17

Kostnader	-11	-16	-16	-16	-16
Resultat	5	1	1	1	1

**Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.*

Mål och indikatorer

Internfinans ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

6.2.12 Film Stockholm AB

Bolagets syfte

Bolagets huvuduppdrag är att verka för att filmproduktioner och TV-serier genomförs i Stockholms län och att stärka och bidra till utvecklingen av och infrastrukturen inom filmen och den audiovisuella industrin i länet. Detta ska ske genom samproduktion, talangutveckling och investering av kapital och andra resurser i filmer som genomförs i Stockholms län eller av regionala produktionsbolag samt genom filmkommissionsverksamhet.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska arbeta för att maximera länets utfall av filmproduktion och TV-serier i form av spendering av kapital, nationell och internationell uppmärksamhet samt ökad tillväxt i länets audiovisuella industri.

Genom filmkommissionsverksamheten ska bolaget marknadsföra Stockholms län som inspelningsplats och främja lokala produktionsbolags möjligheter till internationellt handelsutbyte. Detta ska främst ske genom marknadsföringsinsatser, rådgivning och förmedling av regional kompetens samt förmedling av internationella kontakter.

Bolaget ska verka i nära samarbete med länets filmbransch men också samverka med nationella och internationella nätverk som syftar till att stärka bolagets möjligheter att genomföra huvuduppdraget och stärka sektorn.

Bolaget ska tillsammans med länets kommuner utveckla samverkansformerna i syfte att optimalt nyttja gemensamma resurser.

Initiativ till gemensamma satsningar och till gemensamt deltagande i evenemang, näringslivsarrangemang och projekt kan komma från både bolaget och ägaren.

Bolaget ska successivt stärka samverkan med näringslivet i syfte att öka näringslivets engagemang i verksamheten.

Bolaget ska verka för att främja filmkultur och filmpedagogisk verksamhet i samverkan med Region Stockholms kulturnämnd och i dialog med länets kommuner och branschaktörer.

Bolaget ska tillse att ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för

denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.

Bolaget föreslås vara en av Region Stockholms egenprofilerade verksamheter med möjlighet att utveckla en egen varumärkesplattform. För att tydliggöra tillhörigheten till Region Stockholm ska bolaget tydligt markera att de är en del av Region Stockholm enligt gällande regelverk för egenprofilerad verksamhet.

Resultatkrav

Film Stockholm AB:s resultatkrav är noll kronor för 2022 och för planeringsåren 2023-2024.

Tabell 66. Resultatkrav för Film Stockholm AB

	Budget	Plan	Plan
Mkr	2022	2023	2024
Resultat	0	0	0

Mål och indikatorer

Film Stockholm AB ska styra mot Region Stockholms inriktningsmål och mer specifikt mot de verksamhetsspecifika mål och indikatorer som anges i bilaga 2 samt bidra till att dessa mål uppnås. Det innebär att bolaget ska följa upp dem och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

6.3 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Bolagets syfte

AB Storstockholms Lokaltrafik, SL, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på land i Stockholms län. Via SL förvaltar Region Stockholm genom trafiknämnden vissa avtal och tillgångar. SL har tre helägda dotterbolag: AB SL Finans, SL Älvsjö AB och Waxholms Ångfartygs AB.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Inom ramen för bolagets ändamål så som det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att

- trafiknämnden bereds möjlighet att godkänna strategiska och övergripande frågor hänförliga till AB SL:s verksamhet;
- överta och förvalta sådana avtal för kollektivtrafiken på land som trafiknämnden överläter till AB SL. AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att förvalta AB SL:s avtal och tillgångar.

Region Stockholm har den formella nyttjanderätten till kollektivtrafikanläggningar samt äganderätten till vissa trafikfastigheter. Ansvaret i förhållande till AB SL förtydligas nedan.

Region Stockholm uppläter, utan ersättning, till AB SL, med den rätt regionen har, dels till regionen upplåtna tunnelbane-, spårvägs- och övriga trafikanläggningar, dels de anläggningar regionen utfört, förvärvat eller innehar för den kollektiva trafiken dels den rätt till mark i övrigt som erfordras för AB SL:s verksamhet som regionen anskaffat.

Region Stockholms skyldigheter och rättigheter som regionen genom avtal åtagit sig eller förvärvat i förhållande till kommun eller annan markägare ska äga giltighet gentemot AB SL. Regionen behåller dock ansvaret för genom nämnda avtal gjorda inskränkningar i skyldigheter som enligt lag åvilar kommun eller annan.

Om, och i den omfattning, tredje parts tillstånd, samtycke eller annan åtgärd (gemensamt benämnt "tillstånd") behövs för att genomföra upplåtelse samt överföring av rättigheter och skyldigheter enligt ovan ska parterna så snart det är möjligt gemensamt söka erhålla sådana tillstånd. I det fall tillstånd inte erhålls, samt för tiden fram till sådant(a) tillstånd erhållits ska AB SL, i den omfattning som de underliggande rättigheterna och skyldigheterna tillåter, agera på uppdrag av regionen avseende samtliga regionens åtaganden.

Region Stockholms ansvar för rättigheter och skyldigheter avseende mark anskaffad genom expropriation bestäms med hänsyn till expropriationsdomen.

AB SL ska under förutsättning av trafiknämndens och i förekommande fall regionfullmäktiges godkännande

- genomföra inköp och försäljning av mark samt förändringar av trafikanläggningar.
- aktivt verka för förvaltning och utveckling av kollektivtrafikanläggningarna för att tillförsäkra hög trafiksäkerhet, trygghet, tillgänglighet och service för alla resenärer.
- aktivt arbeta för att regionens rättigheter tillvaratas vid drift och utbyggnad av kollektivtrafik samt störningsfri trafik i samband med olika former av ut- och ombyggnadsarbeten.
- vid utbyggnad av tunnelbana och andra fasta anläggningar ombesörja anskaffande av mark i enlighet med trafiknämndens instruktioner.
- projektera och bygga tunnelbana och andra fasta trafikanläggningar.
- förvalta och bekosta planläggning, projektering, och utförande av samt anskaffa mark för drifanläggningar såsom verkstäder, vagnhallar, och förråd även som AB SL:s verksamhet i övrigt erforderliga byggnader och lokaler med till dessa anläggningar hörande inredning och utrustning.

AB SL ska i enlighet med fullmäktiges beslut den 9 december 2008, LS 0712–1398, företräda regionen i frågor som gäller förvaltarskap och ägandefrågor avseende kollektivtrafikanläggningar och fastigheter. Fullmakt i enlighet med nämnda beslut av fullmäktiges ska finnas.

AB SL ska äga rätt att träffa avtal om taxor och leverans av elektrisk energi för driften.

AB SL svarar för skada på anläggning som upplåtits till eller bekostats av AB SL.

AB SL svarar för skada i form av skakningar, buller och dylikt från trafiken på tunnelbanan. AB SL ska i övrigt svara för skada på person eller egendom till följd av den av AB SL bedrivna verksamheten.

Regionen ska verka för att AB SL tillförsäkras ensamrätt att upplåta utrymme dels för reklam och för försäljningskiosker, butiker, montrar, skyltskåp och servicemaskiner inom tunnelbaneanläggningen, dels för reklam på fasta anläggningar för buss- och spårvägstrafik jämte därtill hörande vänthallar med mera.

Intäkter av upplåtelseerna enligt föregående stycke tillfaller AB SL. AB SL ska vidmakthålla en särskild resultatenhet, inom vilken all upparbetning och redovisning av investeringsbudget inklusive medfinansiering avseende utbyggnad av tunnelbanan inom förvaltning för utbyggd tunnelbana ska ske åtskilt från AB Storstockholms Lokaltrafiks övriga verksamhet.

AB SL ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden, att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan, varvid avtal som upphandlats av trafiknämnden avseende tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter dess ingående ska överlätas från trafiknämnden till AB Storstockholms Lokaltrafik.

AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av AB Storstockholms Lokaltrafiks avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda AB Storstockholms Lokaltrafik gentemot tredje part, vad avser sådana avtal och tillgångar som är hänförliga till tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Resultatkrav

AB SL:s resultatkrav är 404 miljoner kronor 2022 vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2021. Också för planeringsåren 2022–2024 är resultatkravet oförändrat 404 miljoner kronor för respektive år.

Resultatkravet ska fördelas över AB SL:s dotterbolag, där bland annat Waxholms Ångfartygs AB:s resultatkrav ska ge konkurrensneutrala förutsättningar för den verksamhet som bedrivs.

Tabell 67. Resultatkrav för AB SL

Mkr	Utfall 2020*	Budget 2021	Budget 2022	Ändring B22/21	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	20 980	23 420	24 050	2,7%	24 647	25 172
- varav						
biljettintäkter	5 455	9 626	9 919	3,0%	10 069	10 222
Summa kostnader	-22 053	-23 016	-23 646	2,7%	-24 243	-24 768
Resultat	-1 073	404	404		404	404

**Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för kostnadseffekt för förändrad diskonteringsränta för pensioner hos bolagen.*

Trafikavgifterna budgeteras 2022 höjas med motsvarande 20 kronor för ett 30-dagarskort vilket beräknas innebära en intäktshöjning med cirka 200 miljoner kronor under året.

6.3.1 Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)

Bolagets syfte

Waxholms Ångfartygs AB, WÅAB, sköter kollektivtrafiken på vatten i Stockholms skärgård. WÅAB är dotterbolag till AB SL och via bolaget förvaltar Region Stockholm genom trafiknämnden vissa avtal och tillgångar. WÅAB är ett renodlat tjänstebolag och äger ett tjugotal av de fartyg som går i reguljär linjetrafik medan all trafik drivs av privata entreprenörer som upphandlas i konkurrens.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska kontinuerligt genomföra de åtgärder som beslutats av trafiknämnden vad avser utveckling av passagerar- och godstrafiken i skärgården för fast- och fritidsboende samt andra besökare.

Bolaget ska även kontinuerligt genomföra de åtgärder som beslutats av trafiknämnden vad avser utveckling av arbetsresor och resor för besökare i hamntrafiken.

Bolaget ska verka aktivt för att utveckla eget och entreprenörers tonnage vad beträffar tillgänglighet, kvalitet, miljö, säkerhet och komfort. Ett gott underhåll ska syfta till hög drifttillgänglighet samt bibehållna värden och standard.

Det särskilda ansvar Region Stockholm tagit för det kulturhistoriska tonnaget (Storskär, Norrskär och Västan) ska förvaltas väl.

Bolaget ska aktivt verka för att vidareutveckla de affärsmässiga relationerna med anlitade entreprenörer för person- och godstransporter. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt uppföljning av ingångna avtal med entreprenörer.

Bolaget ska ta fram lämpliga incitamentssystem för anlitade entreprenörer.

Bolaget ska bedriva en aktiv dialog med faktiska och potentiella resenärer för att få dessa att besöka skärgården och resa med WÅAB och som ett led i detta regelbundet bl.a. genomföra olika typer av resenärs-, kund- och marknadsanalyser i syfte att öka effektivitet och säkerhet inom kollektivtrafiksystemet.

Bolaget ska i enlighet med trafiknämndens beslut samverka med externa intressenter såsom skärgårdskommunerna, Trafikverket, SJ, Rikstrafiken, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Skärgårdsstiftelsen.

Bolaget ska i sin verksamhet eftersträva hög kostnadseffektivitet samt bedriva sin verksamhet med beaktande av samhällsekonomiska bedömningar.

Bolaget ska överta och förvalta sådana avtal för kollektivtrafiken på vatten som trafiknämnden överlåter till bolaget. Bolaget ska uppdra åt trafiknämnden att förvalta bolagets avtal och tillgångar.

6.3.2 AB SL Finans

Bolagets syfte

AB SL Finans är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL). Bolaget tillhandahåller mot ersättning fordon, vagnar, maskiner samt andra inventarier och anläggningar till lokaltrafikutövare och förvaltas genom trafiknämndens trafikförvaltning.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

6.3.3 SL Nya Tunnelbanan AB

Bolagets syfte

SL Nya Tunnelbanan AB utför utbyggnaden av tunnelbanan och övriga åtgärder inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt 2017 års Sverigeförhandling Ramavtal 6 – Storstad Stockholm. Via bolaget förvaltar Region Stockholm upphandlade avtal rörande utbyggnaden.

Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1.

Bolaget ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan enligt bolagsordningen, varvid upphandlade avtal avseende tunnelbaneutbyggnaden inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter ingäendet ska överlätas till bolaget.

Bolaget ska överta sådana avtal rörande tunnelbaneutbyggnaden som trafiknämnden upphandlar åt och överläter till bolaget.

Bolaget ska tillhandahålla byggtjänster avseende tunnelbaneutbyggnaden åt AB Storstockholms Lokaltrafik.

Bolaget ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av bolagets avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda bolaget gentemot tredje part.

7. Kommunalförbund och verksamhetsstiftelser

Region Stockholm har stora åtaganden och engagemang i kommunalförbund och stiftelser som bedriver verksamhet för länets invånare. Syftet med kommunalförbund är samverkan och formen innebär att medlemmarna överlämnar huvudmannaskap för uppgifter till förbundet i fråga och enas om en förbundsordning som reglerar ändamål, styrning och insyn. Syftet med stiftelser är varaktig förvaltning av självständiga förmögenheter för att tillgodose bestämda ändamål. Det finns olika typer av stiftelser och en verksamhetsstiftelse tillgodoser sitt syfte genom att bedriva näringsverksamhet eller ideell verksamhet. Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelserna regleras via avtal och överenskommelser.

Kommunalförbund och stiftelser ska, liksom Region Stockholms egen verksamhet, bedrivas effektivt under uppsikt av regionstyrelsen.

7.1 Kommunalförbund

Region Stockholm är medlem i tre kommunalförbund enligt tabellen nedan.

Tabell 68. Kommunalförbund i vilka Region Stockholm ingår

(Region Stockholms ägarandel anges i procent)

Kommunalförbund	Beslutande organ
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON (50 %)	Förbundsdirektion
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA (23 %)	Förbundsdirektion
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling, KAS (14 %)	Förbundsfullmäktige

Kommunalförbundens medlemsbidrag hanteras av hälso- och sjukvårdsnämnden när det gäller KSA och KAS medan KSON har hanterats av regionstyrelsen. Från 2022 övergår även medlemsbidraget och verksamhetsansvaret för KSON till hälso- och sjukvårdsnämnden i syfte att stärka kopplingen mellan ansvaret för hälso- och sjukvården för länets invånare och inkludera kommunalförbundet i Region Stockholms långsiktiga planer för hela sjukvårdssystemet.

7.1.1 Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Övergripande uppgifter

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON, planerar och beställer hälso- och sjukvård samt omsorg för invånarna i Norrtälje kommun. KSON äger TioHundra AB som bland annat bedriver vården vid Norrtälje sjukhus, ett antal husläkarmottagningar och verksamheter som bedriver omsorg. KSON styrs framför allt av sin förbundsordning som har beslutats av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i Norrtälje.

I syfte att renodla Region Stockholms anslagsfinansiering ansvarar nämnderna från och med 2022 för medlemsbidragen till de kommunalförbund i vilka Region Stockholm är medlem. Detta innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden från och med 2022 ansvarar för medlemsbidraget till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje då kommunalförbundet inte är att betrakta som en nämnd inom Region Stockholm.

Ekonomiska förutsättningar

Region Stockholms medlemsbidrag till KSON är 1 764 miljoner kronor 2022 vilket innebär en ökning med 55 miljoner kronor eller 2,5 procent jämfört med 2021.

Enligt Överenskommelsen mellan Region Stockholm, Norrtälje kommun och Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje avseende stärkt styrning och ekonomiska förutsättningar, RS 2020-0879, tilldelades KSON extra medlemsbidrag avseende en permanent ökning med 55 miljoner kronor för 2021. För planeringsåren 2022 samt 2023 föreslogs medlemsbidraget till KSON räknas upp med 2,5 procent.

Tabell 69. Medlemsbidrag till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

	Utfall	Budget	Budget	Ändring	Plan	Plan
Mkr	2020	2021	2022	B22/21	2023	2024
Medlemsbidrag	1 741	1 721	1 764	2,5%	1 809	1 854

Mål och indikatorer

KSON:s förbundsordning anger att målet är att åstadkomma sammanhållen vård och omsorg med god kvalitet och tillgänglighet för individen och att ge förutsättningar för innovativa samarbeten som ger upphov till samordnings- och effektivitetsvinster. I det ingår att KSON ska styra mot och följa upp Region Stockholms nämndspecifika mål En hälso- och sjukvård av god kvalitet och de indikatorer som anges i bilaga 2.

7.1.2 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling, KAS

Ändamålet med KAS är att uppföra och driva en nationell anläggning för strålbehandling med protoner, Skandionkliniken, samt att tillvarata möjligheterna till forskning och utveckling av verksamheten. KAS medlemmar är de sju regioner som har universitetssjukhus: Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen. Region Stockholm betalade för 2020 en abonnemangsavgift på 32,4 miljoner kronor.

7.1.3 Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA

Ändamålet med Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg är, enligt dess förbundsordning, att investera i ambulansflyg och driva ambulansflygverksamhet i hela Sverige. Samtliga landsting och regioner i Sverige är medlemmar i Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg. Region Stockholm betalade för 2020 ett medlemsbidrag på 2,3 miljoner kronor. Medlemsbidraget kommer att öka när ambulansverksamheten är i drift.

7.2 Stiftelser

Region Stockholm har ett engagemang och åtagande i tio verksamhetsstiftelser, se tabellen nedan, varav de största är Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län och Stockholms Konserthusstiftelse. Stiftelser inräknas inte i koncernens resultat- och balansräkning på annat sätt än att eventuella medlemsbidrag redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Tabell 70. Verksamhetsstiftelser i vilka Region Stockholm har ett engagemang

Den andel av stiftelsernas ledamöter som Region Stockholm utser anges inom parentes.

Stiftelser i vilka Region Stockholm är ensam stiftare	Stiftelser där Region Stockholm är stiftare tillsammans med andra
<ul style="list-style-type: none"> Stiftelsen Cancercentrum Karolinska (100 %) Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (100 %) Stiftelsen Clara (0 %)¹ 	<ul style="list-style-type: none"> Stiftelsen Stockholms läns museum (44 %) Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (50 %) Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (53 %) Stiftelsen Flemingsberg Science (25 %)
Stiftelser där Region Stockholm är bidragsgivare ²	Stiftelse där Region Stockholm är huvudfinansier
<ul style="list-style-type: none"> Stockholm Science City Foundation Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista (Sting) 	<ul style="list-style-type: none"> Stockholms Konserthusstiftelse (67 %)

¹ Från 2018 utser Region Stockholm inga ledamöter eller revisorer i stiftelsen Clara.

² För dessa stiftelser har Region Stockholm inte något uppsiktsansvar.

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över samtliga verksamhetsstiftelser för vilka Region Stockholm är stiftare, medstiftare eller huvudfinansier. Nämnderna ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot de stiftelser som ligger under respektive nämnds ansvarsområde i enlighet med Region Stockholms reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder (RS 2020-0284).

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot Skärgårdsstiftelsen och Stiftelsen Flemingsbergs Science. Kulturnämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot Stockholms Konserthusstiftelse och Stiftelsen Stockholms läns museum. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum. För övriga verksamhetsstiftelser ansvarar regionstyrelsen för Region Stockholms

åtaganden. Ansvariga nämnder ska säkerställa avtal och överenskommelser med stiftelserna samt följa upp att Region Stockholms ekonomiska bidrag till dem används resurseffektivt och ändamålsenligt i förhållande till regionfullmäktiges mål.

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska syftar till att främja experimentell cancerforskning och arbetar för utvecklingen av individualiserad cancerbehandling i samarbete med Karolinska Universitetssjukhuset och Karolinska Institutet.

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin arbetar främst med forskning om kroniska inflammationssjukdomar.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum är ett tvärvetenskapligt centrum för forskning och utveckling om äldre personers hälsa, vård och omsorg.

Stiftelsen Stockholms läns museum är en så kallad länskulturfunktion som bedriver vetenskaplig insamling och dokumentation samt utåtriktad verksamhet inom kulturminnesvården och museiverksamheten i länet. Sedan den 1 januari 2021 ingår stiftelsen i kulturnämndens förvaltning.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län förvaltar fastigheter och verkar för att bevara Stockholms skärgård och utvecklingen av friluftslivet i skärgården. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ges årligt stöd för verksamhet och fastighetsunderhåll.

Stiftelsen Flemingsberg Science syftar bland annat till att stärka samverkan mellan aktörerna i Flemingsberg.

Stockholms Konserthusstiftelse ska driva en aktiv musikverksamhet genom att ge konserter och upprätthålla den Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ges årligt stöd för verksamhet och fastighetsunderhåll.

Stockholm Science City Foundation har i uppdrag att attrahera företag och akademi till Hagastaden och Stockholm samt att stärka samverkan mellan universiteten och hälso- och sjukvården.

Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista ska i samverkan med offentlig sektor, näringsliv och akademi främja utbildning och teknisk utveckling inom data- och elektronikområdet. Verksamheten bedrivs operativt i två dotterbolag, Kista Science City AB och Stockholm Innovation and Growth AB, kallat Sting.

Bilagor

Bilaga 1: Integrerad ledning och styrning av Region Stockholm (RS 2020-0740)

Bilaga 2: Mål och indikatorer

Bilaga 3: Förteckning över styrande dokument

Bilaga 4: Specifikation av ändrade anslag

Bilaga 5: Investeringsplan 2022-2031

Bilaga 6: Taxor och avgifter

Bilaga 7: Ärenden som behandlas i samband med Budget 2022

Bilaga 8: Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021:0285)

Bilaga 9: Folkhälsopolicy (RS 2020-0535)

Bilaga 10: Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147)

Bilaga 11: Riktlinjer för informationssäkerhet (RS 2020-0148)

Bilaga 12: Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (RS 2020-0632)

Bilaga 13: Riktlinjer för antikorrupcion och representation
(RS 2020-0266)

Bilaga 14: Riktlinjer för resor och möten i tjänsten (RS 2020-0784)

Bilaga 15: Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022-2030 (RS 2020-0457)

Bilaga 16: Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0827)

Bilaga 17: Regional cykelplan för Stockholms län (RS 2020-0867)

Bilaga 18: Plan för verksamhet och ekonomi 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Integrerad ledning och styrning av Region Stockholm

Gäller för Region Stockholm

1. Inledning

Region Stockholms arbete med mål, planering, uppföljning, analys, åtgärder och intern kontroll bygger på en gemensam grund, som benämns Integrerad ledning och styrning, ILS. Det integrerade lednings- och styrningssystemet gäller för hela koncernen Region Stockholm, det vill säga samtliga nämnder och bolag.

Region Stockholm styrs av regionfullmäktige som beslutar om Region Stockholms främsta styrande dokument, Region Stockholms budget. Verksamheten bedrivs i nämnder och bolag, vilka har ett självständigt ansvar för att det som regionfullmäktige har beslutat ska genomföras inom tilldelade ramar och i enlighet med regionfullmäktiges samtliga styrande dokument.

Regionstyrelsen ansvarar för uppsikt över nämnder och bolag, vilket innebär att styrelsen löpande ska följa upp och analysera nämndernas och bolagens arbete med de mål och uppdrag som fastlagts av regionfullmäktige, samt följa att arbetet bedrivs inom beslutade ekonomiska ramar. Regionstyrelsen rapporterar om utfallet av nämndernas och bolagens arbete till regionfullmäktige. Styrelsen ansvarar också för att beslut som ska behandlas i regionfullmäktige bereds på ett korrekt sätt och för att regionfullmäktige får relevanta och genomarbetade underlag för sina beslut.

Styrningen av regionen och arbetet i fullmäktige, styrelse och övriga nämnder regleras bland annat i kommunallagen. För att långsiktigt tydliggöra nämndernas och bolagens roll i förhållande till varandra fastställer regionfullmäktige reglemente för Region Stockholm, vilket ligger till grund för ansvarsfördelning mellan nämnderna. För aktiebolag utgörs Region Stockholms styrdokument av bolagsordning och ägardirektiv i budget.

2. Integrerad ledning och styrning

Samtliga Region Stockholms verksamheter är en del av en helhet som ska samverka för att göra Stockholmsregionen till en plats där det är attraktivt att bo, driva företag, göra besök och investera.

Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi omfattar Region Stockholms hela verksamhet. Styrmodellen utgör en helhet, med vilken Region Stockholm kan analysera följsamhet mot fullmäktiges mål, ekonomi, kvalitet och hållbarhet i verksamheten.

I Region Stockholms budget fastställer regionfullmäktige vision, inriktningsmål, verksamhetspecifika mål, nämndspecifika mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Den nedan beskrivna modellen för ledning och styrning är basen i Region Stockholms styrning och ska implementeras av samtliga nämnder och bolag så att hela Region Stockholm får en enda sammanhållen och integrerad modell för ledning och styrning.

Regionstyrelsen ska, genom sin förvaltning regionledningskontoret, föra en löpande dialog med nämnder och bolag om resultatutveckling och måluppfyllelse. I arbetet med underlag för kommande års budget sker dialog mellan regiondirektören, eller den regiondirektören utser, och högsta ansvariga chef för verksamheten om uppföljning av resultat och måluppfyllelse. Efter dialogen väger regiondirektören samman resultatet av dialogerna innan dessa underlag överlämnas för politisk beredning.

Region Stockholms nämnder och bolag ska ha ett strukturerat internt arbete och en aktiv dialog inom sin organisation för att tydliggöra hur verksamheternas arbete med mål, ekonomisk uppföljning, intern kontroll, kvalitetsuppföljning med mera bidrar till regionfullmäktiges och nämndens eller bolagets specifika mål. Denna dialog sker fortlöpande mellan nämnden eller bolagsstyrelsen och förvaltnings- eller bolagsledningen. Den ska också föras inom förvaltningen eller bolaget så att en bred förankring och delaktighet uppnås gällande de beslutade målen och hur verksamheten ska bedrivas för att målen ska nås inom beslutade ramar. En viktig del i Region Stockholms styrning är dialog och delaktighet inom organisationen.

It-systemet "Stödet" förvaltas av regionstyrelsen och speglar Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning. Dess syfte är att ge ett stöd till verksamheterna och underlätta följsamhet mot styrmodellen. Genom att vara processtödande ska Stödet ge en enkelhet i uppföljning och rapportering till regionstyrelsen, nämnder och bolag. Genom att målstruktur och indikatorer följs i systemet skapas en systematik i måluppföljning och rapportering. Systemet ska användas av samtliga nämnder och bolag för att styra mot, följa upp, analysera och rapportera måluppfyllelse och genomförande av regionfullmäktiges uppdrag.

3. Mål och indikatorer

Budgeten är det övergripande och överordnande styrdokumentet för Region Stockholms nämnder och bolag. I den läggs följande fast:

- Regionfullmäktiges vision
- Regionfullmäktiges inriktningsmål
- Regionfullmäktiges verksamhetspecifika mål
- Regionfullmäktiges nämndspecifika mål
- Regionfullmäktiges indikatorer

- Regionfullmäktiges uppdrag

Vision

Regionfullmäktige har fattat beslut om en långsiktig vision för hur Region Stockholm och dess samtliga verksamheter ska utvecklas. I visionen beskrivs Region Stockholms långsiktiga mål i ett samlat budskap.

Regionfullmäktiges inriktningsmål

Regionfullmäktiges inriktningsmål är gemensamma för koncernen. Målen är fyraåriga och anger inriktningen för Region Stockholm under mandatperioden.

Regionfullmäktiges verksamhetsspecifika mål

Regionfullmäktiges verksamhetsspecifika mål konkretiserar inriktningsmålen för de olika verksamheter som bedrivs i Region Stockholm. Målen gäller för berörda verksamheter och är fleråriga.

Regionfullmäktiges nämndspecifika mål

Regionfullmäktige kan också besluta om mål som är specifika för en viss nämnd. Regionfullmäktiges nämndspecifika mål är ett- eller fleråriga.

Mål, indikatorer och målvärde sätts med hänsyn till ekonomiska förutsättningar och andra faktorer som påverkar förutsättningar för måluppfyllelse. Hänsyn tas också till förutsättningar och kostnader för uppföljning och analys.

Nämnds eller bolags lokala mål

Nämnder och bolag kan för att stärka styrningen bryta ner fullmäktiges mål genom att definiera lokala mål. De lokala målen konkretiserar regionfullmäktiges mål för nämnden eller bolaget och beskriver vilket resultat som ska uppnås under året (förväntat resultat).

Lokala mål inom nämnder och bolag kan också användas för att komplettera styrningen för att uppfylla för verksamheten väsentliga avtal och överenskommelser inom och utom koncernen, eller för att följa upp sådant som är nödvändigt för att säkerställa intäkter. Om nämnden eller bolaget bedriver externt finansierad verksamhet ska detta ske på ett sådant sätt att det bidrar till uppfyllelse av regionfullmäktiges mål.

Nämnders och bolags lokala mål ska beslutas av nämnden/styrelsen i verksamhetsplanen. De redovisas inte till regionstyrelsen eller regionfullmäktige och vid bedömning av nämndens/bolagets måluppfyllelse tas inte hänsyn till dessa mål.

Valet av nämnders och bolags lokala mål ska vara sådant att regionfullmäktiges mål stöds på ett effektivt sätt utan att uppföljning och administration upptar en oproportionerlig administration.

3.1 Mål följs upp med indikatorer

Regionfullmäktiges indikatorer

Regionfullmäktiges indikatorer fastställs samtidigt som målen i budgeten. Indikatorer är de mätetal som används för att bedöma hur nämnder och bolag uppfyller regionfullmäktiges mål. För vart och ett av de verksamhetsspecifika och nämndspecifika målen definieras en eller flera indikatorer och för varje indikator har ett målvärde satts. De årliga målvärdena sätts utifrån rådande övergripande förutsättningar och anger vilken nivå som ska uppnås för respektive år.

Mätning av måluppfyllelse beskrivs i anvisning.

Bedömningen av måluppfyllelse för respektive år grundas på det sammanvägda utfallet för regionfullmäktiges indikatorer. Indikatorer med bristande måluppfyllelse ska följas av analys och åtgärder för att säkerställa måluppfyllelse.

Nämnders och bolags indikatorer

Där nämnder eller bolag beslutar om lokala mål ska dessa följas genom indikatorer som tydliggör om målen uppnås eller inte. Sådana indikatorer beslutas av nämnden eller bolagsstyrelsen. Ingen redovisning sker till regionstyrelsen eller regionfullmäktige.

3.2 Uppdrag

Regionfullmäktiges uppdrag

Till målen kan regionfullmäktige välja att koppla uppdrag som syftar till att stödja måluppfyllelsen. Uppdrag ges i beslut om att specifika åtgärder ska genomföras under en viss tid. Regionfullmäktige kan i budget besluta om uppdrag som kopplas till målen och som ska återredovisas till regionfullmäktige i delårsbokslut och årsredovisning. Liksom för målen formuleras uppdrag med hänsyn till ekonomiska förutsättningar och andra faktorer som påverkar genomförandet. Nämnder och bolag ska för egen del följa upp genomförandet av uppdragen med regelbundenhet.

Nämnds eller bolags uppdrag

Nämnder och bolag kan för egen del besluta om uppdrag som syftar till att stödja måluppfyllelsen genom specifika åtgärder som ska genomföras under viss tid.

4. Process för styrning och uppföljning

Process för ledning, styrning och uppföljning

I det följande beskrivs den övergripande lednings-, styrnings- och uppföljningsprocessen för Region Stockholm.

4.1 Budget

Region Stockholms främsta styrande dokument, som avser innehåll i verksamheterna, är budgeten som fastställs årligen av regionfullmäktige. Budgeten gäller för Region Stockholms alla verksamheter och är, jämte reglementen och bolagsordningar som beskriver ansvarsfördelning, överordnad andra dokument. I budgeten beslutas om mål, anslag, resultatkrav och investeringsplan för nämnder och bolag. Budgeten ger därmed uppdrag till nämnderna och ägardirektiv för hel- och delägda bolag. Övriga styrande dokument som beslutas av fullmäktige ska bidra till ökad uppfyllelse av olika mål i budgeten.

4.2 Verksamhetsplan

Samtliga nämnder och bolag ska årligen med utgångspunkt i budget utarbeta en verksamhetsplan som innehåller en beskrivning av hur nämnden eller bolaget kommer att arbeta för att uppnå fullmäktiges mål och uppdrag, i enlighet med de anvisningar som regionstyrelsen utfärdar samt de anslag och resultatkrav som fullmäktige beslutat om i budgeten.

4.3 Rapportering och uppföljning

Nämnder och bolag ska månadsvis följa upp genomförandet av verksamhetsplaner och det ekonomiska utfallet i rapporter som behandlas i nämnden eller bolagsstyrelsen. Vid avvikelser ska rapporterna också behandla åtgärder som vidtas för att säkerställa att målen nås och resultatkrav uppnås. Regionstyrelsen rapporterar på motsvarande sätt den samlade bilden av nämndernas och bolagens arbete samt det ekonomiska läget för Region Stockholm till regionfullmäktige genom *delårsbokslutet* vid andra tertialet (januari-augusti) samt i *årsredovisning* (avseende helåret).

Regionstyrelsen kan komplettera uppföljningen i den löpande rapporteringen genom att begära in ytterligare uppgifter som styrelsen bedömer är relevanta för en tillfredställande analys, uppsikt eller planering av Region Stockholms verksamhet.

4.4 Resultat, analys och ständiga förbättringar

För all verksamhetsuppföljning och framgångsrik utveckling är det av yttersta vikt att regelbundet analysera resultaten av arbetet, och om detta leder till en effektiv verksamhet som skapar värde för invånarna. Analyser, inte enbart uppföljning, och en vilja att ta ett aktivt ansvar för slutsatserna är grunden för en effektiv verksamhet och en förutsättning för att kunna

vidta åtgärder som leder till en förbättrad verksamhet och ett ständigt effektivare Region Stockholm. Nämnder och bolag ska därför kontinuerligt utvärdera sina arbetsmetoder samt analysera och implementera förbättringar. Ett viktigt verktyg i detta är benchmarking, det vill säga att jämföra verksamheten och relevanta nyckeltal med liknande verksamheter inom och utom organisationen.

Goda resultat kräver att nämnder och bolag säkerställer att de har rätt fokus i förhållande till regionfullmäktiges mål och uppdrag, att resurser används effektivt och att rätt områden prioriteras i förhållande till regionfullmäktiges budget.

4.5 Långsiktig planering

Nämndernas och bolagens verksamhetsplanering ska utgå från den inriktning som framgår av budgeten för Region Stockholm. Nämnderna ska bedriva ett proaktivt arbete med och genomföra nödvändiga åtgärder för att säkerställa att även kommande års verksamhet blir sådan att regionfullmäktiges mål nås och de beslutade ekonomiska ramar som framgår i budget kan hållas. Sådana åtgärder ska ingå i verksamhetsplaner och en kontinuerlig uppdaterad analys av resultatet ska framgå av nämndernas och bolagens rapportering till styrelsen.

5. Styrande dokument

Verksamheten i Region Stockholm styrs av en rad styrande dokument. Styrande dokument bidrar till att uppfylla lagstiftning samt Region Stockholms vision och mål. Utöver de styrande dokumenten finns stödjande dokument som exempelvis anvisningar och införandeplaner. Vid sidan av budgeten finns bland annat reglementen och instruktioner som styr ansvarsområdena för nämnder, utskott med flera. Vidare delegeras vissa beslut till förtroendevalda och tjänstemän genom delegationsordningar. Utöver dessa styrande dokument finns också följande kategorier:

Policyer

En policy fastställer övergripande styrande principer för hur nämnder och bolag ska bedriva verksamhet inom ett visst område. En policy innehåller inte mål.

Strategier

En strategi anger övergripande och ofta långsiktig inriktning för Region Stockholm genom att på övergripande nivå ange hur ett specificerat, önskat resultat ska nås.

Riktlinjer

Riktlinjer anger beskrivningar, regler om och krav på hur nämnder och bolag ska arbeta inom ett visst område eller med en viss typ av fråga.

Regionala inriktningsdokument

Ett regionalt inriktningsdokument anger övergripande och ofta långsiktig viljeinriktning för Stockholmsregionen och därmed också för Region Stockholm. Regionala inriktningsdokument beslutas av regionfullmäktige. De tas fram i dialog med externa aktörer, som till exempel länets kommuner. Till denna kategori hör flera lagstyrda dokument, såsom trafikförsörjningsprogram, länsplan och regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF 2050) som utgör regionplan enligt plan och bygglagen samt regional utvecklingsstrategi enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar.

När nya styrande dokument upprättas eller gamla revideras ska ovan nämnda kategorier användas.

Styrande dokument ska beslutas av regionfullmäktige om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, såsom policyer och strategier samt övergripande riktlinjer som är av sådan karaktär eller är regionövergripande. Regionstyrelsen kan besluta om kompletterande riktlinjer där det behövs, utifrån sitt uppdrag och ansvar. Sådana riktlinjer kan beröra och vara bindande för nämnder och bolag. Lokala riktlinjer kan också beslutas av nämnd eller bolag att gälla för verksamhet inom nämndens eller bolagets ansvarsområde.

Beslut om fastställande av nya eller reviderade styrande dokument fattas i första hand i samband med budget. Av budget framgår också en förteckning över samtliga gällande regionövergripande styrande dokument. För att underlätta för chefer och medarbetare i Region Stockholm att följa de styrande dokumenten och för att säkra en styrning som håller samman är ambitionen att de styrande dokumenten ska konsolideras och bli färre.

Styrande dokument gäller tills vidare om inte annat anges och ska aktualitetsprövas varje mandatperiod eller oftare vid behov.

Nämnder och bolag ska i sin verksamhetsplanering utgå från relevanta styrande dokument. Uppföljning sker i delårsbokslut, årsbokslut och vid separata uppföljningstillfällen vid behov.

6. Ekonomisk förvaltning

6.1 Utgångspunkter

Regionfullmäktiges styrning såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt utgår från regionfullmäktiges budget. I budget fastställs mål och indikatorer som beskrivs ovan, men också skattesats, anslag till nämnderna samt resultatkrav för nämnder och bolag. I budget fastställs även externa taxor och avgifter.

Nämnderna och bolagen arbetar på uppdrag av regionfullmäktige och ska följa regionfullmäktiges beslut och direktiv. Nämnderna och bolagen verkar inom ramen för den integrerade ledningen och styrningen och ska uppnå de mål som beslutats av regionfullmäktige och hålla de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat. Region Stockholms ekonomiska förvaltning på övergripande nivå regleras i kommunallagen (2017:725), lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt årsredovisningslagen (1995:1554). För Region Stockholms bolag gäller också aktiebolagslagen (2005:51). Utöver detta påverkas området av speciallagstiftning inom olika områden.

Som generell princip gäller att statsbidrag oavkortat ska fördelas till den nämnd vars verksamhet bidraget avser. Omvänt innebär statsbidrag som upphör att den berörda nämnden får ett minskat ekonomiskt utrymme.

Målstyrning och ekonomistyrning

Den ekonomiska styrningen ingår i den integrerade ledningen och styrningen. Ekonomistyrningen ska ge förutsättningar för målstyrningen. Den integrerade ledningen syftar till att nämnder och bolag både ska genomföra den verksamhet som krävs för att nå fullmäktiges mål och leva upp till kraven som fastställs i budgeten och i kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Nämnder och bolag ska arbeta självständigt mot målen

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för hur verksamheten i nämnden eller bolaget bedrivs och för att regionfullmäktiges mål uppnås. Nämnder och bolag har frihet att disponera tilldelade anslag och erhållna intäkter så som nämnden/bolaget själv beslutar är lämpligast för att nå regionfullmäktiges mål och i budget fastställt ekonomiskt resultatkrav.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för sin ekonomi

Ansaret för uppföljning av verksamhet och ekonomi ligger hos nämnder och bolagsstyrelser. En strukturerad uppföljning och analys ska ge underlag för styrningen inom nämnden eller bolaget. Nämnden eller bolagsstyrelsen ska besluta om och efterfråga den uppföljning och de underlag som krävs för en fungerande styrning.

Nämnder och bolag är en del av helheten

Samtliga nämnder och bolag ska ha invånarnas bästa för ögonen. Arbetet vid nämnder och bolag ska bedrivas med hänsyn till att samtliga regionfullmäktiges mål ska uppfyllas, inte bara de som rör den specifika nämnden eller bolaget. Suboptimering ska undvikas, och den egna nämndens måluppfyllelse ska inte ske på bekostnad av andra nämnders förmåga att nå sina mål.

Nämnder och bolagsstyrelser ska sträva mot samordning och tillvarata möjliga synergier. Där det är möjligt att nyttja resurser som redan etablerats i Region Stockholm istället för att etablera lokala lösningar eller processer ska så ske. Det innebär också att nämnder och bolag så långt möjligt ska nyttja fastighets- och servicenämndens tjänsteutbud istället för att själva producera motsvarande tjänster. Samordning av inköp ska vara grundregel och regleras i inköspolicyn.

Nämnder och bolag ska också i dialogen med regionstyrelsen särskilt påtala sådana förändringar i regelverk och organisation som skulle kunna gynna ett effektivare och mer sammanhållet Region Stockholm och aktivt föreslå områden där ytterligare samordning kan stärka Region Stockholms måluppfyllelse eller effektivitet.

Förvaltnings- och bolagschefen

Förvaltningschefens eller bolagschefens roll är att genomföra, följa upp, analysera och vidta åtgärder utifrån nämndens eller bolagsstyrelsens beslut. Förvaltnings- eller bolagschefen ska bistå nämnden respektive bolagsstyrelsen i dess arbete genom att upprätta nödvändiga underlag för nämndens eller bolagsstyrelsens beslut, samt genom att kontinuerligt följa upp och utveckla verksamheten och svara för erforderlig rapportering till nämnd och styrelse.

Förvaltnings- och bolagschefer har en skyldighet att inom ramen för sin delegation kontinuerligt vidta sådana åtgärder som krävs för att målen nås, budgeten hålls och verksamhetsplanen genomförs. Förvaltnings- eller bolagschefen har också en skyldighet att informera nämnden/bolagsstyrelsen eller väcka förslag till åtgärder om nämndens/bolagsstyrelsens beslut krävs för att hantera risker för att målen inte nås eller budget inte hålls. Förvaltnings- eller bolagschefen ska också i det löpande arbetet etablera sådana rutiner att det är säkerställt att all anskaffning och rekrytering sker på ett sätt som är förenligt med verksamhetens mål och långsiktigt hållbart i förhållande till nämndens eller bolagets ekonomiska ramar.

Regiondirektören är ytterst ansvarig för regionkoncernens samlade förvaltning och samordnar förvaltningscheferna och bolagscheferna inom

Region Stockholm. Regiondirektören är chef över samtliga förvaltningschefer.

Nämnder och bolagsstyrelser ska i instruktion och delegationsordning närmare reglera förvaltnings- och bolagschefens befogenheter. Samtliga tjänstemän i Region Stockholm verkar på uppdrag av en nämnd eller bolagsstyrelse, och fattar beslut enbart genom delegation eller genom att beslutsfattandet utgör verkställighet.

6.2 Planering och uppföljning

Verksamhetsplan

Samtliga nämnder och bolag ska på det sätt som finns beskrivet ovan upprätta en verksamhetsplan av vilken det framgår hur nämnden/bolaget kommer att arbeta med att genomföra det uppdrag som nämnden eller bolaget fått i regionfullmäktiges budget. Av verksamhetsplanen ska också framgå nämndens och bolagets ekonomiska plan i enlighet med de förutsättningar som framgår av budget.

Verksamhetsplanen ska fastställas av nämnden eller bolagsstyrelsen senast årsskiftet efter det att regionfullmäktige fastställt budget för Region Stockholm (undantaget valår då planen fastställs under januari). Av verksamhetsplanen ska framgå hur regionfullmäktiges mål för verksamheten nås, och hur nämnden eller bolaget avser arbeta för att nå målen. Redovisningen ska omfatta förväntade intäkter såsom anslag, statsbidrag, avgifter och ersättningar för utförda tjänster, samt en redovisning av hur dessa medel avses disponeras så att resultatkravet och regionfullmäktiges beslutade mål nås.

Nämnder och bolag ska lämna sin verksamhetsplan till regionledningskontoret för sammanställning, motpartsavstämning, analys med mera.

I verksamhetsplanen ska också ingå en plan för intern kontroll, där nämnden/bolaget proaktivt identifierar risker som kan påverka måluppfyllelse, ekonomisk hushållning eller regelefterlevnad eller på annat sätt påverka nämndens/bolagets förmåga att nå givna mål inom beslutade ramar, samt de åtgärder som planeras för att förebygga att riskerna faller ut.

Löpande rapportering och uppföljning

Nämnder och bolag ska organisera den löpande uppföljning som är nödvändig för fullgod styrning, som leder till att målen ska nås och för ekonomi i balans enligt resultatkrav.

Ekonomi vid samtliga nämnder och bolag kommer att följas upp regelbundet och huvudregeln är månadsvis uppföljning. Nämnder och bolag redovisar formellt sin uppföljning och analys till regionstyrelsen i delårsbokslut och årsredovisning. Samtliga nämnder ska göra sin uppföljning mot beslutad verksamhetsplan och med fokus på en ekonomi i balans, det vill säga att nämnden eller bolaget når beslutat resultatkrav. Uppföljning av regionfullmäktiges mål och indikatorer sker regelbundet.

Om risk skulle föreligga för att regionfullmäktiges mål inte nås ska detta mötas med omedelbara åtgärder från nämndens eller bolagets sida. Rapporteringen ska också omfatta en systematisk uppföljning av nämndens eller bolagets plan för intern kontroll, inklusive redovisning av nya identifierade risker som framkommit under året samt åtgärder för att hantera dessa.

Om en nämnd eller ett bolag bedömer att beslutat resultatkrav inte kommer att nås ska åtgärder vidtas som innebär att kostnader reduceras eller att intäkter når en tillräcklig nivå så att budget hålls och målen nås. Finner en nämnd eller ett bolag att förutsättningarna för verksamheten väsentligen ändrats i förhållande till regionfullmäktiges budget samt att mål och resultatkrav till följd av detta inte kan nås, ska nämnden eller bolaget tillskriva regionstyrelsen som om styrelsen så bedömer gör en framställan till regionfullmäktige om förändrade ramar för den berörda nämnden eller bolaget. Sådan framställan till regionstyrelsen ska föregås av dialog med regiondirektören eller dennes utsedda företrädare.

Verksamhetsberättelsen

Nämnder och bolag ska i verksamhetsberättelse redogöra för resultatet av nämndens och bolagets arbete under året. Verksamhetsberättelsen skrivs i förhållande till den beslutade verksamhetsplanen och ska redogöra för hur nämnden eller bolaget har nått målen, samt för nämndens eller bolagets ekonomiska resultat. Verksamhetsberättelsen ligger till grund för regionstyrelsens årsredovisning och ska överlämnas till regionstyrelsen senast i februari nästföljande år. Berättelsen ska innehålla en samlad analys av nämndens eller bolagsstyrelsens effektivitet.

Nämnder och bolag ska som underlag inför beredningen av Region Stockholm budget lämna underlag till regionstyrelsen för nästkommande treårsperiod. Sådant underlag ska utgå från regionfullmäktiges vision, inriktningsmål, verksamhetsspecifika mål och beslutade anslag samt resultatkrav. Underlaget ska omfatta nämndens eller bolagets ekonomiska förutsättningar samt investeringsplan. De styrande principer för Region Stockholms investeringar som anges i budget utgör underlag för att ta fram berörda nämnders och bolags investeringsplaner, uppdelade på planerade

och beslutade projekt. Regionstyrelsen kan utfärda ytterligare anvisningar för hur denna rapportering ska ske.

6.3 Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av ledningen och styrningen och följer de cykler som gäller för verksamhetsplanering och uppföljning. Den interna kontrollen syftar till förebyggande arbete för att identifiera och förebygga risker som kan påverka måluppfyllelse, ekonomisk hushållning, regelefterlevnad eller kvalitet i arbetet vid nämnder och bolag. Ett fungerande internkontrollarbete är viktigt för att långsiktigt nå mål och upprätthålla förtroende för nämndens eller bolagets verksamhet. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa en tillräckligt god intern kontroll inom nämndens eller bolagets verksamhetsområde. Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa en regelbunden rapportering av den interna kontroller samt följa upp att arbetet följer regionfullmäktiges beslut.

Region Stockholms nämnder och bolag ska basera sitt arbete på en fungerande intern kontroll med ansvarstagande och tillsyn i flera nivåer. Kontrollen bygger på ett aktivt och systematiskt arbete med att förutse, proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontrollpunkter innan en risk realiserar. Ansvaret för den interna kontrollen ska vara tydligt och dokumenterat.

Arbetet med intern kontroll ska utformas så att samma person eller funktion inte både ansvarar för genomförande och för tillsyn och kontroll. Genom att arbetet delas in i flera ansvarslinjer säkerställs också att en uppföljning sker av att den interna kontrollen fungerar. Internkontrollen ska utgå från ett riskbaserat arbetssätt och nämnder och bolag svarar själva för att säkerställa att tillräcklig information och uppföljning finns för att den interna kontrollen ska kunna bedrivas på ett meningsfullt sätt.

Nämnder och bolag ska vidare på ett systematiskt sätt utvärdera och löpande utveckla sitt arbete med intern kontroll. Kraven på nämnders och bolags hantering av mål, ekonomi och intern kontroll förtydligas i regionstyrelsens anvisningar inför det årliga budgetarbetet samt inför delårs- och årsrapportering.

Regionstyrelsen ska besluta om riktlinjer som vidare utvecklar de principer som anges ovan. Sådana riktlinjer ska följas av samtliga nämnder och bolag.

Styrelsen ska bedriva uppsikt över nämndernas och bolagens arbete med intern kontroll. Resultatet av uppsikten ska ingå i styrelsens rapportering till regionfullmäktige.

6.4 Uppsiktsplikt

I kommunallagen läggs ett ansvar på regionstyrelsen att utöva så kallad uppsikt över nämnder och bolag. Uppsiktsplikten i kommunallagen innebär att regionstyrelsen har en särställning bland nämnderna och ska ha en övergripande kontroll över att verksamheten i Region Stockholm bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges vision och mål och de regionövergripande styrande dokumenten, över att lagar efterlevs samt över att den ekonomiska förvaltningen är effektiv och säker. Inom ramen för uppsiktsplikten kan regionstyrelsen lämna råd och anvisningar om nämnders och bolags verksamheter. Dock har styrelsen inte någon rätt att besluta om verksamhet som en annan nämnd eller ett bolag har ansvar över.

6.5 Ersättningar mellan nämnder och bolag

Inga fria nyttigheter

Varje nämnds och bolags redovisning inom Region Stockholm ska ge en rättvisande bild av kostnaden för att bedriva nämndens eller bolagets verksamhet. Av detta skäl får "fria nyttigheter" där en nämnd eller ett bolag utför arbete eller ger service till en annan nämnd eller annat bolag utan att få ersättning för detta inte förekomma. En relevant intern prissättning ger också återhållsamhet i nyttjandet av tjänsten och är därmed ett viktigt inslag i en fungerande ekonomisk hushållning.

Tjänster som är kopplade till Region Stockholms roll som myndighetsutövare, koncernsamordnare och ägare är undantagna från principen om inga fria nyttigheter. Sådana tjänster finansieras inom regionfullmäktiges anslag till ansvarig nämnd enligt ansvarsfördelning i reglementet om inget annat beslutas av regionfullmäktige.

Interna ersättningar

Tjänster som utförs av en nämnd eller ett bolag för en annan nämnds eller ett annat bolags räkning ska regleras skriftligt. Sådant reglering benämns överenskommelse om den sker mellan nämnder och avtal om den sker mellan nämnd och bolag. Sådana överenskommelser och avtal hanteras enligt samma delegationsregler som gäller för externa inköp, såvida inte annat särskilt framgår av nämndens eller bolagets delegationsordning. Den utförande verksamheten ska meddela prognos över priser i ett treårsperspektiv, med god framförhållning som gör att kostnadsutvecklingen kan beaktas i regionfullmäktiges budgetarbete och i nämndernas verksamhetsplanering.

Principer för prissättning

Prissättningen ska spegla självkostnaden för att utföra och vidmakthålla tjänsterna, inklusive kostnaden för att etablera, förvalta och utveckla tjänsten så att den kan förändras i takt med den beställande verksamhetens

behov och ges en kort- och långsiktig kostnadseffektivitet. I självkostnaden inkluderas även kostnader för återanskaffning av anläggningstillgångar och framtida pensionskostnader samt kostnadsansvar för upptagna lån.

Reglerna om självkostnad för intern handel gäller inte för upplåtelse och överlåtelse av fast egendom, som istället ska ske på affärsmässiga grunder.

Bilaga: Mål och indikatorer 2022

Regionfullmäktige har fattat beslut om en långsiktig vision för hur Region Stockholm och dess samtliga verksamheter ska utvecklas. I visionen beskrivs Region Stockholms långsiktiga mål i ett samlat budskap:

En attraktiv, hållbar och växande stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut.

Visionen konkretiseras i ett antal mål:

- Regionfullmäktiges tre inriktningsmål, som anges med versaler i måltabellen nedan, är gemensamma för koncernen. Målen är fyraåriga och anger inriktningen för Region Stockholm under mandatperioden.
- Regionfullmäktiges nämndspecifika och verksamhetsspecifika mål, som anges med N respektive V i måltabellen, konkretiserar i sin tur inriktningsmålen för de olika verksamheter som bedrivs i Region Stockholm. Målen gäller för berörda verksamheter och är fleråriga.

Regionfullmäktiges indikatorer används för att mäta utvecklingen och bedöma hur nämnder och bolag uppfyller regionfullmäktiges mål. För majoriteten av indikatorerna anges ett målvärde för åren 2021-2024. Där utfall finns tillgängligt för 2019 och 2020 anges också det.

Indikator att utveckla innebär att ansvarig nämnd ska återkomma med förslag på indikator med målvärden under 2022.

LÅNGSIKTIG EKONOMISK UTHÅLLIGHET								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Ett resultat i balans (V)								RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Care, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Ett positivt resultat för Region Stockholm enligt balanskravet	1 723 mkr	5 092 mkr	≥ 416 mkr	≥ 290 mkr	≥ 290 mkr	≥ 290 mkr	100	RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Care, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Hållbar investeringsutveckling (V)								TN, FSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB
Finansiering av Region Stockholms driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens kassaflöde	100%	100%	100%	100%	100%	100%	25	(Mäts på koncernnivå)
Självfinansieringsgrad av investeringsutgifter				≥ 84%	≥ 84%	≥ 84%	25	(Mäts på koncernnivå)
Kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter	7,0%	7,0%		≤ 8,7%	≤ 8,7%	≤ 8,7%	20	(Mäts på koncernnivå)
Andel räntebärande skulder justerat för kassalikviditet i förhållande till de totala intäkterna				≤ 50%	≤ 50%	≤ 50%	20	(Mäts på koncernnivå)
Andel investeringar där genomförandebeslut har föregåtts av en totalekonomisk bedömning med totalkostnads kalkyl		100%	100%	100%	100%	100%	10	TN, FSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
En hälso- och sjukvård av god kvalitet (N)								HSN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, KSON, TioHundra
Vård på rätt plats: Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar	49,4 %	48,7%	≥ 54%	≥ 51 %	≥ 51 %	≥ 51 %	13	HSN
Vård på rätt plats: Andel besök på husläkarmottagning av totalt antal öppenvårdsbesök			30%	31%	32%	33%	6	HSN
Vård i rätt tid: Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning		95,3%	≥ 78 %	≥ 78 %	≥ 78 %	≥ 78 %	8	HSN, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Vård i rätt tid: Medianväntetid till första läkarbedömning på akutmottagning, alla patienter				Minska 5 %			8	HSN, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Vård i rätt tid: Andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning		90,0%	≥ 85 %	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %	6	HSN, SLSO
Vård i rätt tid: Andel väntande till första besök inom 30 dagar hos specialist ¹	70 %	68,0%		≥ 70 %	≥ 70 %	≥ 70 %	6	HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Vård i rätt tid: Andel väntande till första besök inom 90 dagar hos specialist ¹			≥ 88 %	≥ 89 %	≥ 90 %	≥ 90 %	6	HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Vård i rätt tid: Andel väntande till behandling inom 90 dagar hos specialist	85,0%	74,0%	≥ 80 %	≥ 77 %	≥ 80 %	≥ 85 %	6	HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Säker vård: Förekomsten av vårdrelaterade infektioner	7,3%	8,5%	≤ 7,5 %	≤ 7,3 %	≤ 7,1 %	≤ 6,9 %	5	HSN, VKN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Säker vård: Akuta återinskrivningar inom 7 dagar inom slutenvården (för personer 80+)	7,9%	7,1%	≤ 7,5 %	≤ 7,5 %	≤ 7,5 %	≤ 7,5 %	5	HSN
Säker vård: Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	295	238	≤ 284	≤ 250	≤ 250	≤ 250	5	HSN, VKN

¹ Indikatoren för den regionala vårdgarantin om 30 dagar har varit pausad under 2021 och istället följts upp av den nationella vårdgarantin om 90 dagar. Den regionala vårdgarantin kommer att börja mätas igen under tredje kvartalet 2022 och då ersätta indikatoren för den nationella vårdgarantin.

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Säker vård: Suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård			Öka	74%	74%	75%	5	HSN, SLSO
Effektiv vård: Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad	35,4	60,6	≥ 54	≥ 58	≥ 62	≥ 66	7	HSN
Effektiv vård: Antal utskrivningsklara dagar till kommunen per vårdtillfälle		0,8	≤ 2,0	≤ 1,3	≤ 1,3	≤ 1,3	8	HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, KSON, TioHundra
Vård med patienten i fokus: Helhetsintryck i primärvården			81	81	82	82	6	HSN, SLSO
Indikator att utveckla: Kvalitativt mått för utbildning								
Indikator att utveckla: Subjektivt välbefinnande								RS
Region Stockholms verksamheter har år 2035 minimerat sina utsläpp av skadliga ämnen. (V)								
Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla (V)								HSN, TRN, SLSO, FTV
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	79,8%	75,7%	≥ 82 %	≥ 83 %	≥ 84 %	≥ 85 %	40	HSN, SLSO
Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor	71,3%	73,5%	≥ 71,5 %	≥ 72 %	≥ 72,5 %	≥ 72,5 %	30	HSN, FTV
Skillnaderna i förväntad medellivslängd mellan olika kommuner i länet (RUF5)	3,5		< 3,5	< 3,4	< 3,4	< 3,3	30	TRN
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar (N)								TN, FTN
Attraktiva resor: Nöjda resenärer ²	80,0%		≥ 78 %	≥ 78 %	≥ 79 %	≥ 79 %	12	TN
Attraktiva resor: Nöjda resenärer - särskilda persontransporter	86,0%	90,0%	≥ 86 %	≥ 86 %	≥ 86 %	≥ 86 %	12	FTN
Attraktiva resor: Nöjda resenärer - allmän skärgårdstrafik ²	96,0%		≥ 94 %	≥ 94 %	≥ 94 %	≥ 94 %	12	TN

² Kundundersökningen Upplevd kvalitet, som mäter indikatorerna, har inte genomförts sedan april 2020 med anledning av covid-19-pandemin.

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Trygga resor: Trygga resenärer ²	72,0%		≥ 74 %	≥ 75 %	≥ 76 %	≥ 76 %	12	TN
Trygga resor: Trygga resenärer – särskilda persontransporter		77,0%	≥ 76 %	≥ 76 %	≥ 76 %	≥ 76 %	12	FTN
Effektiva resor: Kostnad per personkilometer, SL-trafiken	3,3 kr	5,14 kr	≤3,46kr	≤4,50kr	≤4,31kr	≤4,34kr	15	TN
Effektiva resor: Tusental påstigande en vanlig vardag (kollektivtrafik på land)	2 851	1 859	≥ 2 966	≥ 2 306	≥ 2 421	≥ 2 460	3	TN
Effektiva resor: Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna (RUFs)		47,5%	≥ 51,75 %	≥ 52 %	≥ 52,25 %	≥ 52,5 %	6	TN
Effektiva resor: Kollektivtrafikens restid mellan regionala stadskärnor och Arlanda flygplats ska vara konkurrenskraftig med bilens restid (RUFs), andel av de regionala stadskärnorna som har en restidskvot under 1,5		57,0%	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	6	TN
Hållbara resor: Uppfyllnad av miljömål i trafikförsörjningsprogrammet		57,0%	≥ 63 %	≥ 67 %	≥ 71 %	≥ 71 %	6	TN
Hållbara resor: Fullt tillgänglig linje eller bytespunkt (exkl. båttrafik)		80,0%	≥ 81 %	≥ 83 %	≥ 83 %	≥ 84 %	4	TN
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet (N)								KUN, FSN
Kulturupplevelser: Andel kulturaktörer som anser att Region Stockholms ekonomiska stöd bidrar till kulturupplevelser för länets invånare ³			≥ 65 %	≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 75 %	20	KUN
Kulturupplevelser: Andel kommuner som anser att Region Stockholms främjande verksamhet bidrar till kulturupplevelser för länets invånare		73,0%	≥ 80 %	≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 75 %	20	KUN

³ Kulturnämnden får i uppdrag under 2022 att utveckla indikatorn i syfte att mäta effekten av det ekonomiska stödet ur ett bredare urval.

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Möten med konstnärliga uttryck: Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning		0,6%	≥ 1,0 %	≥ 1,0 %	≥ 1,0 %	≥ 1,0 %	10	KUN, FSN
Bildning: Andel studieförbund och folkhögskolor som anser att Region Stockholm bidrar till folkbildningen i länet			≥ 80 %	≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 75 %	25	KUN
Delaktighet: Andel ungdomsorganisationer som anser att Region Stockholms ekonomiska stöd stödjer föreningslivet i Stockholmsregionen		100%	≥ 75 %	≥ 85 %	≥ 85 %	≥ 85 %	25	KUN
Uppnä strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter (N)								RS
Andel av nämnder och bolag som har levererat resultat i enlighet med resultatkrav		100%	100%	100%	100%	100%	100	(Mäts på koncernnivå)
Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt (V)								RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Andel av länets invånare som har ett stort förtroende för vården	61,0%	69,0%	≥ 65 %	≥ 65 %	≥ 65 %	≥ 65 %	20	HSN, PAN
Indikator att utveckla: Andel av patienter som har ett stort förtroende för vården								HSN
Andel nämnder och bolag som utifrån sitt uppdrag har genomfört aktiviteter i enlighet med Region Stockholms styrande dokument inom social hållbarhet inklusive folkhälsa		73,0%	≥ 65 %	≥ 70 %	≥ 75 %	≥ 80 %	40	RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Andelen genomförda sociala konsekvensanalyser och/eller folkhälsokonsekvensanalyser			Öka	≥ 20 %	≥ 50 %	≥ 80 %	40	RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019 (V)								RS, HSN, TN, FSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, MediCarrier AB

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Andel förnybar energi i kollektivtrafiken	91 %	93,0%	≥ 95 %	≥ 95 %	≥ 96 %	≥ 97 %	8	TN
Klimatpåverkan från utsläpp av växthusgaser, ton koldioxidekvivalenter	-48,0%		≥ -50 %	≥ -54 %			15	(Mäts på koncernnivå)
Verksamhets- och fastighetsenergi i fastigheter ägda av Region Stockholm, kWh/kvm (A-temp)	-13,0%	-16,0%	≥ -10 %	≥ -12 %	≥ -14 %	≥ -16 %	20	TN, FSN
Klimatpåverkan från tjänsteresor, ton koldioxidekvivalenter	-10,0%	-87,0%	≥ -25 %	≥ -35 %			15	RS, HSN, TN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik
Andel förnybara drivmedel i Region Stockholms transporter				≥ 95 %			8	HSN, TN, FSN, SLSO, MediCarrier AB
Andel nollutsläppsfordon av de ägda och leasade fordonen inom Region Stockholms nämnder och bolag		3,6%	≥ 7 %	≥ 10 %	≥ 15 %	≥ 20 %	20	SLSO
Andelen utbyggnadsprojekt inom tunnelbanan med mål om att minska klimatpåverkan med minst 25 %				100%	100%	100%	7	TN
Andelen större trafikinvesteringar med mål i inriktningsfasen att minska klimatpåverkan med minst 15 %				100%	100%	100%	7	TN
Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara (V)								HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Andel ekologiska livsmedel i patientmåltider				≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	100	HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, KSON, TioHundra
Utformning av de fysiska miljöerna i Region Stockholms verksamheter är hållbara och hälsofrämjande								
2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära (V)								SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB
Andelen kläder som är uteliggande i verksamheterna i mer än 30 dagar				≤ 25 %			100	SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB
2035: Region Stockholms verksamheter är resilienta (V)								RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Andel av utvalda säkerhetsåtgärder enligt Region Stockholms riktlinjer för informationssäkerhet som är implementerade		63,0%	≥ 50 %	≥ 70 %	≥ 90 %	≥ 90 %	30	RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Andel nämnder och bolag som har förmåga att hantera extraordinära händelser		80,0%	100%	100%	100%	100%	40	RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Andel vidtagna åtgärder av identifierade sårbarheter i risk och sårbarhetsanalysens åtgärdsplan		70,0%	≥ 50 %	≥ 70 %	≥ 70 %	≥ 80 %	30	RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Kärnverksamhet ska prioriteras (V)								RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Administrativa kostnader ska minska			Minska	Enligt budget	Enligt budget	Enligt budget	60	RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Andel lagakraftvunna domstolsavgöranden där Region Stockholm har vunnit		77,3%	≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 75 %	40	RS, HSN, TN, TRN, FTN, VKN, FSN, KHN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Hög innovations- och digitaliseringsgrad (V)								RS, HSN, TN, TRN, FSN, KHN, FTN, KUN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Andel av nämnder och bolag som har infört metoder och verktyg för arbete med innovationer på ett systematiskt sätt		76,0%	≥ 30 %	≥ 35 %	≥ 40 %	≥ 60 %	50	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Innovationsgrad			Öka	≥ 4	≥ 4	≥ 4	25	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Grad av digital mognad			≥ 49	≥ 52	≥ 55	≥ 56	25	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
En av Europas ledande forskningsregioner inom forskning som syftar till bättre hälsa (V)								RS
Antal etikprövningstillstånd där Region Stockholm är forskningshuvudman		1 248	≥ 785	≥ 795	≥ 805	≥ 815	25	RS
Antal publikationer i kollegialt fackgranskade tidskrifter av forskare verksamma inom medicin i Region Stockholm		4 445	≥ 4 200	≥ 4 300	≥ 4 400	≥ 4 500	25	RS
Forskningsaktivitet inom partnerskapen SU & KTH				≥ 60 %	≥ 65 %	≥ 70 %	25	RS
Andel ärenden om datautlämning med stöd från Centrum för hälsodata där integritetssäkrad hälsodata lämnats ut inom 90 dagar från inkommen fullständig förfrågan		21,0%	≥ 60 %	≥ 65 %	≥ 70 %	≥ 75 %	25	RS
Antalet pågående kliniska studier				Baslinje	Öka 3 procent	Öka 3 procent		RS
Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion (N)								TRN
Kommunala planers överensstämmelse med plankartan i RUF5		79,0%	≥ 80 %	≥ 80 %	≥ 80 %	≥ 80 %	4	TRN
Tillkommande bebyggelse i Stockholmsregionens relativt sett mest tillgängliga lägen (RUF5)			≥ 80 %	≥ 82 %	≥ 84 %	≥ 86 %	4	TRN
Utsläpp av växthusgaser från Stockholmsregionen i ton CO2 per capita (RUF5)			≤ 2,5	≤ 2,4	≤ 2,3	≤ 2,2	10	TRN

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Antal nystartade företag per 1000 invånare	14		≥ 15	≥ 15	≥ 15	≥ 16	4	TRN
Privata och offentliga investeringar i forskning och utveckling (FoU) som andel av BNP	3,4%		≥ 4,5 %	≥ 3,7 %	≥ 3,8 %	≥ 3,9 %	4	TRN
Andelen sysselsatta inom kunskapsintensiva yrken (RUF5)			≥ 52 %	≥ 52 %	≥ 52 %	≥ 53 %	3	TRN
Tillgången till uppkoppling om 100 Mbit per sekund för arbetsställen (RUF5)	92,0%		≥ 91 %	≥ 92 %	≥ 93 %	≥ 94 %	10	TRN
Andel av samarbetsaktörer som anser att Region Stockholm bidrar till att ta tillvara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden i Stockholmsregionen			≥ 80 %	≥ 80 %	≥ 80 %		4	TRN
Andel gymnasieelever som slutfört gymnasieutbildning med examen inom tre år (RUF5)	74,5%		≥ 75 %	≥ 75 %	≥ 76 %	≥ 76 %	10	TRN
Gap i andel förvärvsarbetande mellan inrikes och utrikes födda (RUF5)			≤ 17,5 procent	≤ 17 procent	≤ 16,5 procent	≤ 16 procent	10	TRN
Andel samarbetsaktörer som anser att Region Stockholm bidrar till att öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer i Stockholmsregionen			≥ 80 %	≥ 80 %	≥ 80 %		10	TRN
Antal årligen färdigställda bostäder (RUF5)	16 700		≥ 22 000	≥ 22 000	≥ 22 000	≥ 22000	15	TRN
Andel invånare som anger att otryggheten påverkar livskvaliteten (RUF5)		10,0%	≤ 8 %	≤ 8 %	≤ 8 %	≤ 8 %	7	TRN
Andel förnybara källor i Stockholms läns energiproduktion (RUF5)				≥ 80 %	≥ 83 %	≥ 86 %	5	TRN
Bidra till ett transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen (V)								TN, TRN
Andel resor inom länet som sker med gång, cykel eller kollektivtrafik (RUF5)	57,0%		Mäts var fjärde år (2023)	Mäts var fjärde år (2023)	≥ 57 %	Mäts var fjärde år (2027)		TRN

EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Antal genomförda åtgärder enligt framkomlighetskommissionens plan			100%	100%	100%	100%	100	TN
Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva tillväxtregion (V)								TN
Placering i jämförelsen av bruttoregionalprodukt i storstadsregioner i EU (RUFSS)	6		≤ 5	≤ 5	≤ 5	≤ 5	35	TRN
Placering i jämförelsen av konkurrenskraft i storstadsregioner i EU (EU Regional Competitiveness Index)	1		≤ 3	≤ 3	≤ 3	≤ 3	35	TRN
Antal internationella gästnätter i Stockholmsregionen			≥ 2,7 miljoner	≥ 4,2 miljoner	≥ 5,5 miljoner	≥ 5,5 miljoner	30	TRN

HÅLLBAR ARBETSGIVARE								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Region Stockholm - attraktiv arbetsgivare (V)								RS, HSN, TN, TRN, KHN, FTN, VKN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, Tobiasregistret, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum, Film Stockholm AB
Motivation (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	78	78	≥ 79	≥ 79	≥ 80	≥ 80	10	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Ledarskap (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	76	77	≥ 77	≥ 77	≥ 78	≥ 78	10	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Styrning (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	74	74	≥ 75	≥ 75	≥ 76	≥ 76	10	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Andel av medarbetare som utsätts för hot och/eller våld i samband med sitt arbete	10 %		Minska	≤ 9 %	≤ 8 %	≤ 8 %	10	TN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB
Andel av medarbetare som utsätts för kränkande särbehandling som har samband med arbetet			Minska	≤ 7 %	≤ 6 %	≤ 6 %	20	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, AB SLL Internfinans, Locum
Andelen sjukfrånvaro i relation till ordinarie arbetstid	6,1%	8,1%	< 6,2 %	< 6,2 %	< 6,1 %	< 6,0 %	10	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, Locum
Personalomsättning	12 %	11%	≤ 10 %	≤ 8 %	≤ 7,9 %	≤ 7,8 %	30	RS, HSN, TN, FSN, KUN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik, FTV, AISAB, MediCarrier AB, Locum
Systematisk kompetensförsörjning (V)								HSN, SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik
Antal sjuksköterskor som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska eller barnmorska med bibehållen lön under studietiden	283	286	300	300	300	300	25	SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik
Antalet startade AT-block per år	228	232	240	255	270	280	25	SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB
Antalet ST-läkare	1 658	1 737	Öka i brist- speciali- teter	Öka i brist- speciali- teter	Öka i brist- speciali- teter	Öka i brist- speciali- teter	25	SLSO, Karolinska, SÖS, DSAB, STSAB, S:t Erik

HÅLLBAR ARBETSGIVARE								
	Utfall		Mål				Vikt %	Nämnder och bolag
	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Andel ST-utbildande enheter som har genomgått extern kvalitetsgranskning				≥ 30 %	≥ 60 %	≥ 85 %	25	HSN

Bilaga 3: Förteckning över styrande dokument

Denna förteckning visar de huvudsakliga styrande dokumenten på övergripande nivå som gäller eller beslutas i samband med Budget 2022 för Region Stockholm. Eftersom styrande dokument kan komma att revideras utifrån nya beslut är det viktigt att alltid kontrollera aktuell version. En aktuell förteckning över de huvudsakliga styrande dokumenten på övergripande nivå finns på Region Stockholms webbplats www.sll.se. Varje nämnd och bolag har också egna styrande och stödjande dokument för sina respektive verksamheter.

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Ledning och styrning				
Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder	RF	Rev 2021-05-04	Tills vidare	RS 2021-0083
Reglemente för Region Stockholms revisorer	RF	Rev 2021-05-04	Tills vidare	LS 2017-1575
Arbetsordning för fullmäktige	RF	Rev 2020-03-24	Tills vidare	RS 2020-0208
Ägarpolicy och bolagsstyrningsprinciper	RF	Rev 2020-11-17	Tills vidare	RS 2020-0742
Integrerad ledning och styrning ILS för Region Stockholm	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0775
Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag	RF	2021-11-17 (del av budget)	Tills vidare	RS 2020-0775
Ägardirektiv för Region Stockholms bolag	RF	2021-11-17 (del av budget)	Tills vidare	RS 2020-0775
Uppförandekod för Region Stockholm	RF	2019-11-20	Tills vidare	LS 2017-1198
Riktlinjer för antikorrupktion och representation	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0266
Riktlinjer för internkontroll	RS	2019-10-22	Tills vidare	LS 2019-0866
Ekonomi				
Policy för god ekonomisk hushållning	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2021-0285
Riktlinjer för ekonomistyrning	RS	2021-10-19	Tills vidare	RS 2021-0287
Finansiella riktlinjer	RS	2021-10-19	Tills vidare	RS 2020-0448

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Riktlinjer för investeringar	RS	2021-10-19	Tills vidare	RS 2021-0286
Forskning, utbildning och innovation				
Policy för innovation och digitalisering (även under IT)	LF	2016-11-15	Tills vidare	LS 2015-0833
Innovationsstrategi för Region Stockholm	RF	2020-03-24	Tills vidare	RS 2019-0672
Strategi för forskning, utveckling, utbildning inom Region Stockholm	RF	2021-09-14	Tills vidare	RS 2019-0750
Life science-strategi för Stockholmsregionen	RF	2021-06-08	Tills vidare	RS 2019-0751
Hälsa- och sjukvård				
Policy för att stärka patienters ställning – vård i dialog	LF	2000-02-08	Tills vidare	LS 9912-0722
Värdegrund för hälso- och sjukvården	LF	2002-06-18	Tills vidare	LS 0205-0254
Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan (även under säkerhet)	HSN	Rev 2020-11-24	Tills vidare	HSN 2020-1415
Epidemiberedskapsplan	HSN	2019-10-22	Tills vidare	HSN 2019-1702
Riktlinje för arvodering av sakkunnig-uppdrag inom hälso- och sjukvården	RF	2019-11-20	Tills vidare	RS 2019-0532
Mål och strategisk inriktning för primärvården	HSN	2019-06-18	2019-2025	HSN 2019-0945
Framtidsplan för hälso- och sjukvården	LF	2011-06-14	Till 2025	LS 1104-0624
Framtidsplanen för hälso- och sjukvården – första till tredje steget i genomförandet	LF	2012-06-14 2013-06-12 2014-12-17	Till 2025	LS 1109-1229 LS 1304-0527 LS 1409-1068
Regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet	VKN	2020-02-19	Tills vidare	VKN 2020-0010
Samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin	RF	2020-05-05	Tills vidare	RS 2019-0242

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Strategi för suicidprevention	RF	2020-11-17	Tills vidare	RS 2020-0456
Folkhälsopolicy	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0535
Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022–2030	RF	2021-11-17	2030	RS 2020-0457
Informationshantering				
Riktlinjer för informationshantering och arkiv	RF	2019-11-20	Tills vidare	RS 2019-0549
Inköp och upphandling				
Policy för inköp	RF	Rev 2019-06-18	Tills vidare	LS 2018-0667
Riktlinjer för inköp	RS	2019-06-18	Tills vidare	RS 2018-0667
Uppförandekod för leverantörer	RF	2013-05-14	Tills vidare	LS 1303-0353
Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0632
IT och digitalisering				
Policy för innovation och digitalisering (även under forskning)	LF	2016-11-15	Tills vidare	LS 2015-0833
Strategi för IT och digitalisering	RF	2019-11-20	Till 2023	RS 2019-0669
Kollektivtrafik				
Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län	RF	Rev 2021-11-17	Till 2024	RS 2021-0473
Kommunikation				
Kommunikationspolicy för Stockholms läns landsting	LF	2018-03-13	Tills vidare	LS 2016-0567
Riktlinjer för digital kommunikation	RS	2019-04-09	Tills vidare	LS 2018-0511
Riktlinjer för ekonomisk och finansiell kommunikation	RS	2019-04-09	Tills vidare	LS 2018-0510
Riktlinjer för medierelationer	RS	2019-04-09	Tills vidare	LS 2018-0512
Grafisk profil	LF	2005-12-13	Tills vidare	LS 0409-1809

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Kultur				
Kulturstrategi för Stockholmsregionen	LF	2018-06-12	Tills vidare	LS 2017-1514
Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0827
Miljö				
Miljöprogram 2017- 2021	LF	2016-11-15	Till och med 2021	LS 2015-0092
Tillämpningsanvisningar för uppföljning av miljöprogrammet	LF	2017-09-12	Till och med 2021	LS 2016-1486
Riktlinjer för miljöarbete	LF	2016-11-15	Tills vidare	LS 2015-0092
Utfasningslista för miljö- och hälsofarliga kemikalier i kemiska produkter	LS	2017-06-20	Tills vidare	LS 2015-1281
Utfasningslista för miljö- och hälsofarliga kemikalier i varor	LS	2017-06-20	Tills vidare	LS 2015-1281
Personal				
Medarbetarpolicy	RF	2020-11-17	Tills vidare	RS 2019-1060
Riktlinjer mot kränkande särbehandling	RF	2020-11-17	Tills vidare	RS 2019-0446
Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting	LF	2016-11-15	Till och med 2021	LS 2015-0998
Riktlinjer för hedersbelöning	RS	2020-10-20	Tills vidare	RS 2020-0339
Riktlinjer för resor och möten i tjänsten	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0784
Regional utveckling				
Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2050 utgör:	LF/RF	2018-06-12 2019-11-20	Till 2050	LS 2015-0084 RS 2019-0533
- Regionplan enligt plan- och bygglagen				
- Regional utvecklingsstrategi enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar				
Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen	LF	2018-06-12	Bidrar till RUFSS 2050 Målar 2030	LS 2017-1513

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Handlingsprogram för landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen	TRN	2020-04-15	Bidrar till RUF5 2050 Målår 2030	TRN 2016-0127
Godsstrategi för Stockholmsregionen	RF	2019-09-17	Bidrar till RUF5 2050	LS 2017-1614
ÖMS 2050 - Samverkan i Östra Mellansverige	LF	2018-06-12	Till 2050	LS 2018-0279
Länsplan för regional transport- infrastruktur i Stockholms län	RF	Region Stockholm ansvarar för länsplanen från 2019-01-01	Till 2029	RS 2019-0868
Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen	RF	2019-03-12	Bidrar till RUF5 2050 Delmål 2030 och 2045	LS 2017-1512
Policy och riktlinjer om bidrag till organisationer i Stockholms län	RF	2020-11-17	Tills vidare	RS 2019-1194
Regional cykelplan	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0867
Life science-strategi för Stockholmsregionen	RF	2021-06-08	Tills vidare	RS 2019-0751
Regional näringslivs- och tillväxtstrategi	RF	2021-06-08	Tills vidare	RS 2020-0780
Social hållbarhet				
Jämställdhetspolicy	LF	2006-06-13	Tills vidare	LS 0501-0052
Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning	LF	2016-12-13	Tills vidare	LS 2016-0469
Uppförandekod för leverantörer <i>(finns även under inköp)</i>	LF	2013-05-14	Tills vidare	LS 1303-0353
Handlingsplan för arbetet med barnkonventionen inom SLL	LF	2005-04-08 Rev 2011-10	Tills vidare	LS 0503-0549
Åtgärdsplan avseende nationella minoriteter och rätten till språk	LF	2010-10-12	Tills vidare	LS 1003-0199
Säkerhet och beredskap				
Riktlinjer för säkerhet	LS	2016-02-23	Tills vidare	LS 1407-0877

Styrande dokument	Beslut	Fastställt	Gäller	Dnr
Krisberedskap för Stockholms läns landsting, planeringsinriktning inför allvarlig händelse samt plan för krisledningsnämnden vid extraordinära händelser	LF	Rev 2017-06-13	Tills vidare	LS 2017-0149
Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan (även under säkerhet)	HSN	Rev 2020-11-24	Tills vidare	HSN 2020-1415
Kriskommunikationsplan för Stockholms läns landsting	LF	2015-05-19	Tills vidare	LS 1412-1457
Policy för verksamhetsskydd	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0147
Riktlinjer för informationssäkerhet	RF	2021-11-17	Tills vidare	RS 2020-0148

Bilaga 4: Specifikation av ändrade anslag

I de anslag som tilldelas regionstyrelsen och övriga nämnder 2022 och planeringsåren 2023–2024 ingår nedanstående politiska prioriteringar.

”Budget 2021” avser de anslag, i miljoner kronor, som i Budget 2021 beslutades för planeringsåren 2022 och 2023. Anslagen inkluderar de tekniska justeringar som beslutades i ärendet Avstämning av budget 2021 för Region Stockholm, RS 2020-0536. I Budget 2022 tillkommer planeringsåret 2024 och anslaget för 2024 i tabellerna nedan har beräknats utifrån samma procentuella utveckling som för planeringsåret 2023 i förhållande till planeringsåret 2022 i Budget 2021.

Regionstyrelsen	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	2 626,4	2 626,4	-
Anslag 2024			2 626,4
Anslagshöjande tillskott	85,4	91,4	91,4
- Varav särskild satsning på hälsofrämjande arbetsmiljö	100,0	-	-
Flytt av anslag till klimat- och hållbarhetsnämnden	-20,9	-20,9	-20,9
Flytt av anslag för medlemsbidrag till Stockholmsregionens Europaförening	2,5	2,5	2,5
Summa	2 693,4	2 699,4	2 699,4

Hälso- och sjukvårdsnämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	66 995,5	68 671,5	-
Anslag 2024			70 388,3
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknings på 3,3 procent årligen jämfört med Budget 2021	504,9	1 006,6	1 546,1
- Varav höjd ersättning till husläkarmottagningarna med ytterligare fyra procent	252,0	252,0	252,0
Ansvaret för medlemsbidraget för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje flyttas till hälso- och sjukvårdsnämnden	1 708,0	1 751,0	1 794,8
Förändrat medlemsbidrag till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje i enlighet med regionfullmäktiges beslut RS 2020-0879	56,4	57,8	59,2
Finansiering av Karolinskas hyra för Nya Karolinska Solna och motsvarande rabatt upphör	150,0	150,0	150,0
Växling generella statsbidrag till anslag	412,0	412,0	412,0
Summa	69 826,8	72 048,8	74 350,4

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	543,1	543,1	-

Anslag 2024			543,1
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,0 procent årligen jämfört med Budget 2021	16,3	33,1	50,4
Summa	559,4	576,2	593,5

Patientnämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	31,6	31,6	-
Anslag 2024			31,6
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,0 procent årligen jämfört med budget 2021	0,9	1,9	2,9
Summa	32,5	33,5	34,5

Trafiknämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	10 481,0	10 843,0	-
Anslag 2024			11 200,8
Förstärkt anslag avseende utbyggd tunnelbana	13,0	3,0	15,0
Summa	10 494,0	10 846,0	11 214,4
<i>- varav trafikförvaltningen</i>	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	10 451,0	10 796,0	-
Anslag 2024			11 152,4
Summa	10 451,0	10 796,0	11 152,4
<i>- varav förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	30,0	47,0	-
Anslag 2024			47,0
Förstärkt anslag avseende utbyggd tunnelbana	13,0	3,0	15,0
Summa	43,0	50,0	62,0

Färdtjänstnämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	1 226,0	1 226,0	-
Anslag 2024			1 226,0
Summa	1 226,0	1 226,0	1 226,0

Tillväxt- och regionplanenämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	187,1	187,1	-
Anslag 2024			187,1
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,3 procent årligen jämfört med budget 2021	6,2	12,6	19,1
Tillfälligt anslag enligt hemställan	10,1	0,0	0,0
Flytt av anslag till klimat- och hållbarhetsnämnden	-4,3	-4,3	-4,3
Flytt av anslag för medlemsbidrag till Stockholmsregionens Europaförening	-2,5	-2,5	-2,5

Summa	196,5	192,9	199,4
--------------	--------------	--------------	--------------

Kulturnämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	540,0	540,0	-
Anslag 2024			540,0
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 2,7 procent årligen jämfört med budget 2021	14,6	29,6	44,9
Summa	554,6	569,6	584,9

Fastighets- och servicenämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	0,0	0,0	-
Anslag 2024			0,0
Summa	0,0	0,0	0,0

Klimat- och hållbarhetsnämnden	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Beslutat i Budget 2021 för planeringsåren 2022-2023	-	-	-
Nytt anslag	25,2	25,2	25,2
Förstärkning av anslaget motsvarande uppräknig på 3,2 procent årligen jämfört med överfört anslag	0,8	1,6	2,4
Summa	26,0	26,8	27,7

Summa anslag till nämnder	85 644,5	88 254,5	90 967,1
----------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

Bilaga 5: Investeringsplan 2022-2031

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Totalt 2022-2031
Region Stockholm totalt	10 915,8	14 054,5	16 969,1	18 303,6	16 666,9	14 081,8	12 392,8	9 757,7	8 960,6	9 041,5	11 009,9	9 719,4	126 903,5
<i>varav medfinansiering totalt¹</i>	<i>680,0</i>	<i>4 695,0</i>	<i>4 251,8</i>	<i>5 243,5</i>	<i>5 360,7</i>	<i>4 958,8</i>	<i>4 268,0</i>	<i>4 038,0</i>	<i>3 467,2</i>	<i>3 943,9</i>	<i>4 799,2</i>	<i>3 040,2</i>	<i>43 371,2</i>
Region Stockholm totalt exkl. medfinansiering	10 235,8	9 359,5	12 717,2	13 060,2	11 306,2	9 123,0	8 124,8	5 719,7	5 493,5	5 097,6	6 210,8	6 679,2	83 532,3
Hälsa- och sjukvård totalt	1 300,0	1 169,0	1 581,2	1 849,1	2 057,0	2 314,2	1 948,0	2 111,5	1 354,5	1 395,9	2 012,1	1 758,1	18 381,5
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	0,6	7,0	9,0	7,0	7,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	58,0
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	202,8	235,6	252,4	282,4	295,6	358,4	266,4	231,4	231,4	231,4	361,4	261,4	2 772,2
Karolinska Universitetssjukhuset	662,7	382,3	700,0	1 000,0	1 050,0	1 100,0	800,0	1 050,0	600,0	600,0	950,0	950,0	8 800,0
Södersjukhuset AB	181,3	201,5	218,3	162,7	200,4	311,8	515,6	367,6	142,1	210,5	333,2	175,7	2 637,8
Danderyds Sjukhus AB	124,3	143,6	181,5	213,0	289,0	342,0	208,0	185,0	215,0	170,0	195,0	195,0	2 193,5
Södertälje Sjukhus AB	31,4	53,0	75,0	62,0	93,0	75,0	30,0	147,0	33,0	50,0	41,0	47,0	653,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	40,5	30,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	22,5	25,0	25,0	22,5	20,0	215,0
Folktandvården Stockholms Län AB	39,1	85,0	85,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	715,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	12,8	28,0	28,0	29,0	29,0	29,0	30,0	30,0	30,0	31,0	31,0	31,0	298,0
Tobiasregistret	2,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medicarrier AB	2,3	2,4	12,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	39,0
Kollektivtrafik totalt	8 134,1	10 406,3	13 069,9	13 233,9	11 868,0	9 895,1	9 087,7	6 490,2	6 499,1	6 597,0	7 875,2	6 838,7	91 454,7
<i>varav medfinansiering¹</i>	<i>680,0</i>	<i>4 695,0</i>	<i>4 251,8</i>	<i>5 243,5</i>	<i>5 360,7</i>	<i>4 958,8</i>	<i>4 268,0</i>	<i>4 038,0</i>	<i>3 467,2</i>	<i>3 943,9</i>	<i>4 799,2</i>	<i>3 040,2</i>	<i>43 371,2</i>
Kollektivtrafik exkl. medfinansiering	7 454,1	5 711,3	8 818,1	7 990,4	6 507,3	4 936,3	4 819,7	2 452,2	3 032,0	2 653,1	3 076,0	3 798,4	48 083,5
Trafiknämnden	8 102,0	10 349,8	13 018,9	13 197,2	11 831,3	9 861,4	9 082,7	6 485,2	6 494,1	6 592,0	7 870,2	6 833,7	91 266,6
varav Trafikförvaltningen	6 034,8	6 538,3	6 857,3	6 458,2	5 233,2	3 957,4	4 021,4	3 325,1	3 913,6	4 174,0	4 717,9	4 986,2	47 644,2
<i>varav medfinansiering¹</i>	<i>323,3</i>	<i>977,0</i>	<i>887,2</i>	<i>1 148,0</i>	<i>958,8</i>	<i>273,2</i>	<i>468,3</i>	<i>836,9</i>	<i>910,6</i>	<i>1 313,2</i>	<i>1 455,6</i>	<i>1 579,7</i>	<i>9 831,5</i>
varav Förvaltning av utbyggd tunnelbana	2 067,2	3 811,5	6 161,7	6 739,0	6 598,1	5 904,0	5 061,3	3 160,0	2 580,5	2 418,0	3 152,3	1 847,5	43 622,4
<i>varav medfinansiering¹</i>	<i>356,7</i>	<i>3 717,9</i>	<i>3 364,6</i>	<i>4 095,5</i>	<i>4 401,9</i>	<i>4 685,5</i>	<i>3 799,6</i>	<i>3 201,1</i>	<i>2 556,6</i>	<i>2 630,7</i>	<i>3 343,6</i>	<i>1 460,6</i>	<i>33 539,7</i>
Färdtjänstnämnden	32,0	56,5	51,0	36,7	36,7	33,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	188,0
Fastigheter och service totalt	1 478,5	2 388,3	2 298,3	3 212,1	2 733,3	1 863,9	1 348,5	1 147,5	1 098,5	1 034,2	1 114,1	1 114,1	16 964,5
Fastighets- och servicenämnden	1 478,0	2 383,8	2 293,8	3 207,6	2 728,8	1 859,4	1 344,0	1 143,0	1 094,0	1 029,7	1 109,6	1 109,6	16 919,5
varav Fastighetsförvaltningen	1 323,8	1 976,3	1 966,2	2 921,0	2 480,1	1 642,9	1 049,0	865,0	830,0	805,0	805,0	805,0	14 169,2
varav Serviceförvaltningen	154,2	407,5	327,6	286,6	248,7	216,5	295,0	278,0	264,0	224,7	304,6	304,6	2 750,3
Locum AB	0,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	45,0
Övriga verksamheter totalt	3,3	90,9	19,7	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	14,3	8,6	8,6	102,8
Kulturnämnden	2,2	1,9	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	10,9
Regionstyrelsen	0,9	88,8	17,6	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	13,1	7,4	7,4	89,9
Revisionskollegiet	0,1	0,2	0,2										2,0
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 1. Erhållen medfinansiering redovisas som en skuld i balansräkningen tills dess att medlen förbrukas. Tidsmässiga skillnader mellan erhållna medel och årets investeringsutgifter gör att beloppen inte alltid är lika för ett enskilt år.

Bilaga 5: Investeringar hälso- och sjukvård 2022-2031

Mkr	Dnr	Status	Ny-/ersättnings- investering	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter												
				Förslag till ny total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2021	Ackumulerad förbrukning tom 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	
1. Hälso- och sjukvård																			
Summa investeringar hälso och sjukvård				550,0	590,0	127,1	1 169,0	1 064,4	1 581,2	1849,1	2057,0	2314,2	1948,0	2111,5	1354,5	1395,9	2012,1	1758,1	
varav ombyggnader i externt hyrda lokaler							36,0	16,0	36,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	
varav maskiner, inventarier och IT				550,0	590,0	127,1	1 133,0	1 048,4	1 545,2	1 818,1	2 026,0	2 283,2	1 917,0	2 080,5	1 323,5	1 364,9	1 981,1	1 727,1	
Beslutade investeringar hälso- och sjukvård																			
Planerade investeringar hälso- och sjukvård																			
Nyininvesteringar hälso- och sjukvård				550,0	458,0		228,7	121,1	120,0	173,0	311,0	480,0	125,0	124,0	124,0	125,0	125,0	125,0	
Ersättningsinvesteringar hälso- och sjukvård					132,0	127,1	940,3	943,3	1461,2	1676,1	1746,0	1834,2	1823,0	1987,5	1230,5	1270,9	1887,1	1633,1	
1.1 Hälso- o sjukvårdsnämnden																			
Summa investeringar Hälso- o sjukvårdsnämnden							7,0	7,0	9,0	7,0	7,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Ombyggnader i externt hyrda lokaler																			
Investeringsobjekt > 100 mkr																			
Nyininvesteringar < 100 mkr							7,0	7,0	9,0	7,0	7,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr																			
1.2 Stockholms läns sjukvårdsområde																			
Summa investeringar Stockholms läns sjukvårdsområde				120,0	120,0		235,6	235,6	252,4	282,4	295,6	358,4	266,4	231,4	231,4	231,4	361,4	261,4	
Ombyggnader i externt hyrda lokaler							15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	
Utrustning till Helix etapp 2						Inriktning					30,0	90,0							
Nyininvesteringar < 100 mkr							50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr							170,6	170,6	187,4	217,4	200,6	203,4	201,4	166,4	166,4	166,4	296,4	196,4	
1.3 Karolinska Universitetssjukhuset																			
Summa investeringar Karolinska Universitetssjukhuset					132,0		382,3	382,3	700,0	1 000,0	1 050,0	1 100,0	800,0	1 050,0	600,0	600,0	950,0	950,0	
Ombyggnader i externt hyrda lokaler																			
Utrustning till anpassning avdelningar, etapp 2						Genomförande	106,0	27,0	27,0	15,0									
Utrustning till ombyggnad mottagningar, etapp 2						Genomförande	26,0	8,0	8,0	5,0									
Nyininvesteringar < 100 mkr									25,0	25,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr							347,3	347,3	655,0	975,0	1 000,0	1 050,0	750,0	1 000,0	550,0	550,0	900,0	900,0	
1.4 Södersjukhuset AB																			
Summa investeringar Södersjukhuset AB				100,0	86,0		201,5	201,5	218,3	162,7	200,4	311,8	515,6	367,6	142,1	210,5	333,2	175,7	
Ombyggnader i externt hyrda lokaler																			
Utrustning till modernisering vårdplatser by 17/18						Planering	100,0	86,0	48,0	1,0	2,0	30,0	50,0	16,0	1,0				
Nyininvesteringar < 100 mkr																			
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr							153,5	200,5	216,3	132,7	150,4	295,8	514,6	367,6	142,1	210,5	333,2	175,7	
1.5 Danderyds Sjukhus AB																			
Summa investeringar Danderyds Sjukhus AB				330,0	252,0	127,1	143,6	143,6	181,5	213,0	289,0	342,0	208,0	185,0	215,0	170,0	195,0	195,0	
Ombyggnader i externt hyrda lokaler																			
Utrustning till ny vårdbyggnad, by 61						Planering	330,0	252,0	50,0	8,0	10,0	12,0	50,0	250,0					
Nyininvesteringar < 100 mkr									46,1	46,1	20,0	20,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr							127,1	47,5	89,5	151,5	181,0	219,0	77,0	193,0	170,0	200,0	155,0	180,0	

Fortsättning Trafiknämnden/Trafikförvaltningen

Mkr	Dnr	Status	Ny-/ersättnings- investering	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter											
				Förslag till ny total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2021	Akkumulerad förbrukning tom 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
1.2 Planerade investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen																		
1.2.1 Planeringsbeslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen				2 735,5	2 644,4	52,9	112,1	56,5	111,8	316,5	621,2	651,2	648,7	110,0	76,7	50,0	40,0	
Bussterminal Barkarby	LS 2017-0545	Planering	Nyinvestering	212,2	120,0	12,1	1,5	3,1	3,2	3,1	57,7	59,0	74,1					
<i>varav medfinansiering¹</i>													106,0					
Bussterminal Nacka Centrum	LS 2016-0625	Planering	Nyinvestering	520,0	520,0	9,2	2,7	2,7	2,7	16,7	100,0	100,0	202,0	60,0	26,7			
<i>varav medfinansiering¹</i>																260,0		
Anpassning trafikstyrningssystem bef. Tunnelbana	RS 2020-0721	Planering	Nyinvestering	588,0	588,3	7,6	64,0	15,0	68,5	141,5	158,6	174,5	22,4					
Brandskyddsåtgärder tunnelbana	SL 2016-0911	Planering	Ersättningsinv.	851,3	852,2	1,6	19,6	24,1	14,4	127,4	198,2	203,6	282,0					
Danviksbron	LS 2016-1030	Planering	Ersättningsinv.	225,0	225,0	13,5	8,4	10,9	19,4	22,2	76,6	64,2	18,2					
<i>varav medfinansiering¹</i>																		
Upprustning Södra Götgatan	LS 2017-0541	Planering	Ersättningsinv.	338,9	338,9	8,9	16,0	0,8	3,7	5,5	30,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	40,0	
1.2.2 Inriktningssbeslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen				23 709,4	21 532,2	84,0	205,5	219,2	389,9	544,6	677,1	1 233,9	1 199,9	1 373,3	2 086,1	2 264,6	2 931,7	3 195,0
Hässelbygrene	TN 2019-0022	Inriktning	Ersättningsinv.	306,6		2,6		0,9	15,0	33,4	91,3	94,0	68,1	1,3				
Nockebybanan ersättning till Akka 4	SL 2016-0091	Inriktning	Nyinvestering	376,6	475,0	1,7	5,5	11,7	78,1	123,1	109,3	52,8						
Spårväg Syd		Inriktning	Nyinvestering	5 393,6	5 242,0	48,8	50,0	65,7	67,0		105,7	214,4	218,7	618,6	693,8	674,8	694,4	724,3
<i>varav medfinansiering¹</i>																		
Roslagsbanan till City		Inriktning	Nyinvestering	9 682,0	9 014,0	23,4	50,0	65,7	67,0				111,2	338,9	345,7	533,4	1 099,8	1 273,7
<i>varav medfinansiering¹</i>																		
Spårväg Syd- fordon och depå			Nyinvestering	1 600,0	1 600,0		4,0	3,7	5,2	37,5	72,7	104,6	85,0	84,0	184,1	231,5	231,5	294,0
Framtida trafikstyrningssystem	TN 2018-1381	Inriktning	Nyinvestering	2 258,0		6,1			11,0	20,0	11,0	11,0	24,0	100,0	615,0	445,0	515,0	499,9
Saltjöbanan FUT			Nyinvestering	1 360,0					20,0	99,5	220,0	360,0	440,5	99,5	120,5			
Busstoppsförsörjning	TN 2019-0022	Inriktning	Ersättningsinv.	6,4	2 815,0	1,5	11,0	4,9										
Stridbecksvalv stationer			Ersättningsinv.	1 760,0	1 760,0		7,0		3,0	8,0	13,0	23,0	128,0	131,0	127,0	380,0	391,0	403,0
Lågfrekvent underhåll X60, X60A, X60			Ersättningsinv.	626,2	626,2		78,0	66,7	113,7	163,1	52,1	106,1	124,5					
Roslagsbanan ersättning X10p			Ersättningsinv.	340,0					10,0	60,0	2,0	268,0						
1.2.3 Objekt för kommande budgetperioder Trafiknämnden/Trafikförvaltningen				1 391,6	1 191,7	1,6	5,0			102,0	105,0	123,0	11,6	176,9	372,5	425,8	73,3	
Livscykelåtgärder pendeltåg			Ersättningsinv.	200,0						100,0	100,0							
Lågfrekvent underhåll PT 2027-2030			Ersättningsinv.	900,6	900,6									159,0	365,7	302,7	73,3	
Tonnage för Pendelbåt och Skärgårdstrafik	LS 1403-0399	Inriktning	Nyinvestering	291,0	291,0	1,6	5,0			2,0	5,0	123,0	11,6	17,9	6,8	123,1		

Not 1. Erhållen medfinansiering redovisas som en skuld i balansräkningen tills dess att medlen förbrukas. Tidsmässiga skillnader mellan erhållna medel och årets investeringsutgifter gör att beloppen inte alltid är lika för ett enskilt år.

Bilaga 5: Investeringar kollektivtrafik 2022-2031

Mkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings- investering	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter												
				Förslag till ny total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2021	Ackumulerad förbrukning tom 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	
2. Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana																			
Summa investeringar Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana				58 866,4	43 584,3	6 416,0	3 811,5	4 389,9	6 161,7	6 739,0	6 598,1	5 904,0	5 061,3	3 160,0	2 580,5	2 418,0	3 152,3	1 847,5	
<i>varav summa medfinansiering stat och kommuner Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana¹</i>				<i>46 128,3</i>		<i>5 349,5</i>	<i>3 717,9</i>	<i>2 509,1</i>	<i>3 364,6</i>	<i>4 095,5</i>	<i>4 401,9</i>	<i>4 685,5</i>	<i>3 799,6</i>	<i>3 201,1</i>	<i>2 556,6</i>	<i>2 630,7</i>	<i>3 343,6</i>	<i>1 460,6</i>	
2.1. Beslutade regionfullmäktige Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana																			
Tunnelbana till Nacka och Söderort			Nyinvestering	22 466,7	13 653,7	3 152,1	1 680,3	1 837,3	2 947,6	3 174,1	3 083,4	2 632,2	1 862,7	1 387,9	780,1	668,0	941,3		
<i>varav medfinansiering¹</i>				<i>19 888,3</i>		<i>2 977,5</i>	<i>2 068,0</i>	<i>1 649,5</i>	<i>1 824,1</i>	<i>2 221,9</i>	<i>2 297,3</i>	<i>2 407,5</i>	<i>2 341,3</i>	<i>1 725,2</i>	<i>1 236,6</i>	<i>966,5</i>	<i>240,9</i>		
<i>varav återbetalning av förskott från staten¹</i>				<i>1 207,1</i>													<i>573,7</i>		
Tunnelbana till Arenastaden			Nyinvestering	5 951,2	4 214,1	1 155,9	534,4	540,9	480,8	734,1	1 037,4	1 157,7	784,3	60,0					
<i>varav medfinansiering¹</i>				<i>3 808,8</i>		<i>923,7</i>	<i>758,5</i>	<i>116,6</i>	<i>508,3</i>	<i>544,2</i>	<i>698,4</i>	<i>429,8</i>	<i>381,7</i>	<i>184,5</i>	<i>21,6</i>				
<i>varav återbetalning av förskott från staten¹</i>				<i>1 944,4</i>								<i>980,7</i>					<i>458,0</i>		
Station Södra Hagalund			Nyinvestering	1 296,1	1 282,4	251,6	188,7	117,8	106,6	163,3	231,3	258,2	167,3						
<i>varav medfinansiering¹</i>				<i>957,3</i>		<i>232,2</i>	<i>196,5</i>	<i>7,7</i>	<i>106,0</i>	<i>239,1</i>	<i>282,2</i>	<i>41,5</i>	<i>36,2</i>	<i>6,2</i>	<i>6,3</i>				
Tunnelbana till Barkarby			Nyinvestering	5 405,9	3 248,9	1 195,4	511,9	1 068,6	1 053,7	1 110,9	685,8	165,0	126,5						
<i>varav medfinansiering¹</i>				<i>4 356,4</i>		<i>1 188,2</i>	<i>652,3</i>	<i>692,6</i>	<i>721,9</i>	<i>687,3</i>	<i>743,2</i>	<i>304,9</i>	<i>18,4</i>						
<i>varav återbetalning av förskott från staten¹</i>				<i>590,6</i>													<i>280,7</i>		
Depå Nya tunnelbanan			Nyinvestering	5 359,7	4 530,0	628,0	828,0	760,1	1 369,4	1 134,3	931,3	302,2	234,5						
Fordon			Nyinvestering	1 587,9	2 388,8	10,0	2,7	3,4	3,6	2,4	193,7	696,3	532,6	145,9					
Tunnelbana till Älvsjö			Nyinvestering	13 857,7	14 266,4	23,1	65,5	61,9	198,2	410,3	425,5	667,5	1 308,8	1 464,9	1 644,2	1 616,5	1 742,2	1 409,7	
<i>varav medfinansiering¹</i>				<i>13 375,4</i>		<i>27,9</i>	<i>42,6</i>	<i>42,7</i>	<i>204,3</i>	<i>403,0</i>	<i>380,9</i>	<i>521,2</i>	<i>1 022,1</i>	<i>1 285,3</i>	<i>1 292,1</i>	<i>1 664,1</i>	<i>1 790,3</i>	<i>1 460,6</i>	
Depå och fordon Älvsjö			Nyinvestering	2 941,3					1,8	9,6	9,8	25,0	44,5	101,2	156,2	133,5	468,8	437,8	

Not 1. Erhållen medfinansiering redovisas som en skuld i balansräkningen tills dess att medlen förbrukas. Tidsmässiga skillnader mellan erhållna medel och årets investeringsutgifter gör att beloppen inte alltid är lika för ett enskilt år.

Bilaga 5: Investeringar kollektivtrafik 2022-2031

Mkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings- investering	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter												
				Förslag till ny total utgift	Fastställt total utgift enligt budget 2021	Akkumulerad förbrukning tom 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	
3. Färdtjänstnämnden																			
Summa investeringar Färdtjänstnämnden				293,0	294,4	81,6	56,5	43,5	51,0	36,7	36,7	33,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Nytt systemstöd för Färdtjänstverksamheten	SL 2015:0529 och FTN 2020-0020		Ersättningsinv.	104,8	111,1	67,5	21,4	37,3											
Nyinvesteringar <100 mkr				7,8	6,5	5,0	1,8	2,7											
Ersättningsinvesteringar <100 mkr				200,6	176,8	9,1	33,3	3,5	51,0	36,7	36,7	33,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	

Bilaga 5: Investeringar fastigheter och service 2022-2031

Mkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings- investering	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter												
				Förslag till ny total utgift	Fastställt total utgift enligt budget 2021	Ackumulerad förbrukning tom 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	
1. Fastighets- och servicenämnden																			
Summa investeringar Fastighets- och servicenämnden				9 283,1	9 108,6	2 192,3	2 294,8	1 574,8	2 293,8	3 207,6	2 728,8	1 859,4	1 344,0	1 143,0	1 094,0	1 029,7	1 109,6	1 109,6	
varav fastighetsägarinitierade investeringar Landstingsfastigheter Stockholm				211,0	210,0	1,0	770,0	608,0	647,5	771,0	753,5	730,0	700,0	700,0	650,0	650,0	650,0	650,0	
varav hyrestgästinitierade investeringar Landstingsfastigheter Stockholm				8 214,1	8 098,6	2 191,3	1 057,3	666,5	1 246,8	2 065,0	1 657,6	857,9	294,0	110,0	125,0	100,0	100,0	100,0	100,0
varav NKS fastighetsinvesteringar				858,0	800,0		60,0	60,0	71,9	85,0	69,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	
varav investeringar serviceförvaltningen (samlökalisering, Berga, övrigt)							111,6	24,3	45,3	10,7									
varav it-investeringar serviceförvaltningen							295,9	216,0	282,3	275,9	248,7	216,5	295,0	278,0	264,0	224,7	304,6	304,6	
Beslutade investeringar fastighets- och servicenämnden				5 699,6	5 741,4	2 173,8	1 867,7	1 503,1	1 902,1	2 109,9	1 514,3	1 225,0	1 184,0	1 143,0	1 094,0	1 029,7	1 109,6	1 109,6	
Planerade investeringar fastighets- och servicenämnden				3 583,5	3 367,2	18,5	427,1	71,7	391,7	1 097,7	1 214,5	634,4	160,0						
Nyininvesteringar fastighets- och servicenämnden				6 079,4	5 941,4	2 140,1	629,4	453,9	670,3	1 033,7	700,8	537,7	229,2	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5	
Ersättningsinvesteringar fastighets- och servicenämnden				3 203,7	3 167,2	52,2	1 665,4	1 120,9	1 623,5	2 173,9	2 028,1	1 321,7	1 114,8	1 065,5	1 016,5	952,2	1 032,1	1 032,1	
1.1. Beslutade investeringar Fastighets- och servicenämnden																			
1.1.1 Genomförandebeslut Fastighets- och servicenämnden				5 699,6	5 741,4	2 173,8	1 867,7	1 503,1	1 902,1	2 109,9	1 514,3	1 225,0	1 184,0	1 143,0	1 094,0	1 029,7	1 109,6	1 109,6	
LFS St Göran vårdavdelningar och behandling inkl tekn uppr				RS 2019-0829	Genomförande	Nyininvestering	2 437,0	2 537,0	1 952,9	274,0	185,1	80,0	219,0						
LFS HS - Anpassning 1 avd/år Framtidens vårdavdelning, etapp 2				LS 2018-1076	Genomförande	Ersättningsinv.	236,0	236,3	30,8	65,9	8,4	82,3	13,0	31,5	1,0	34,0	10,0	25,0	
LFS HS-ombyggnad mottagning, 1 per år Framtidens vårdmottagning, etapp 2				LS 2018-1078	Genomförande	Ersättningsinv.	134,0	133,5	5,0	25,9	18,6	53,5	27,4	17,5	12,0				
LFS HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning				LS 1309-1067	Genomförande	Ersättningsinv.	180,2	180,2	0,5	72,0	18,6	104,0	57,1						
LFS DS - Ny vårdbyggnad, by 61				RS 2020-0267	Genomförande	Nyininvestering	1 854,4	1 854,4	184,6	234,4	177,1	382,8	621,8	347,6	140,5				
LFS Hyresgästinitierade investeringar < 100 mkr						Ersättningsinv.	100,0	200,0	200,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
LFS Fastighetsinitierade investeringar < 100 mkr						Ersättningsinv.	700,0	600,0	600,0	700,0	700,0	700,0	700,0	650,0	650,0	650,0	650,0	650,0	
NKS Hyresgäst Anpassningar <100 mkr					Genomförande	Nyininvestering	858,0	800,0		50,0	50,0	64,0	80,0	64,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
NKS Ersättningsinvesteringar < 100 mkr					Genomförande	Ersättningsinv.	10,0	10,0	7,9	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
SF Nyinvesteringar <100 mkr - IT					Genomförande	Nyininvestering	31,5	10,0	23,2	22,2	19,2	17,2	19,2	27,5	27,5	27,5	27,5	27,5	
SF Nyinvesteringar <100 mkr - Berga naturbruksgymnasium					Genomförande	Nyininvestering			1,0	1,0	1,0								
SF Nyinvesteringar <100 mkr - Samlokalisering					Genomförande	Nyininvestering			38,5	18,3	44,3	10,7							
SF Ersättningsinvesteringar <100 mkr - IT					Genomförande	Ersättningsinv.	264,4	206,0	259,1	253,7	229,6	199,3	275,8	250,5	236,5	197,2	277,1	277,1	
1.2 Planerade investeringar Fastighets- och servicenämnden																			
1.2.1 Planeringsbeslut Fastighets- och servicenämnden				1 166,0	1 050,0	13,6	172,1	27,0	99,3	371,7	535,0	124,4							
LFS SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2				LS 2016-0556	Planering	Ersättningsinv.	800,0	800,0	8,6	10,0	17,6	65,7	221,7	400,0	86,4				
LFS HS Upprustning av försörjningsbyggnad				LS 2018-1079	Planering	Ersättningsinv.	250,0	250,0	5,0	90,0	1,4	13,6	100,0	100,0	30,0				
LFS SÖS IVA platser					Planering	Ersättningsinv.	116,0				3,0	20,0	50,0	35,0	8,0				
SF Ersättningsinvesteringar <100 mkr					Planering	Ersättningsinv.			72,1	5,0									
1.2.2 Inriktningssbeslut Fastighets- och servicenämnden																			
				1 826,5	2 007,2	3,9	180,0	22,7	134,9	515,0	510,0	480,0	160,0						
LFS Helix etapp 2				LS 2018-1080	Inriktning	Nyininvestering	750,0	750,0	2,6		7,4	20,0	20,0	210,0	330,0	160,0			
LFS KUL patologi och cytologi till NKS (fd "Anpassning Radiumhemmet")				LS 2017-0452	Inriktning	Ersättningsinv.	116,5	100,0	0,2	50,0	1,4	19,9	95,0						
LFS Löwenströmska sjh, By 02 Ombyggnad, evakuering, teknisk upprustning				LS 1403-0399	Inriktning	Ersättningsinv.	460,0	657,2	0,7	30,0	9,3	50,0	250,0	150,0					
LFS SÖS Ny reservkraft				RS 2019-1058	Inriktning	Ersättningsinv.	500,0	500,0	0,4	100,0	4,6	45,0	150,0	150,0	150,0				
1.2.3 Objekt för kommande budgetperioder Fastighets- och servicenämnden																			
				591,0	310,0	1,0	75,0	22,0	157,5	211,0	169,5	30,0							
LFS Rosenlunds sjh - By 09 - Vertikalt stambyte				-	-	Ersättningsinv.	110,0	110,0	1,0	25,0	7,0	37,5	41,0	23,5					
LFS Södertälje sjukhus - Anpassning lokaler enl AMV:s krav hus 18				-	-	Ersättningsinv.	200,0	100,0		5,0	9,0	55,0	80,0	56,0					
LFS Dalen-Tekn upprustning				-	-	Ersättningsinv.	101,0	100,0		45,0	1,0	10,0	30,0	30,0	30,0				
LFS STG Ungdomshus Hus 04 och 05				-	-	Nyininvestering	180,0				5,0	55,0	60,0	60,0					

Bilaga: Taxor och avgifter

Förändrade avgifter

Nedan redogörs för förändringar av avgifter i denna budget.

Förenklat regelverk för patientavgifter

Beslut: Patientavgiften för vuxna 18–84 år vid vårdkontakter inom primär- och specialistvård ändras till 250 kronor, med undantag för besök på akutsjukhusens akutmottagningar där avgiften 400 kronor är oförändrad.

Följande undantag och särregler tas bort från nuvarande regelverk:

- Återbetalning enligt 30-minutersregeln.
- Avgiftsreduktion vid första besök hos geriatriker efter remiss.
- Avgiftsreduktion vid första besök hos läkare på specialistmottagning efter remiss.
- Avgiftsbefrielse för personer tillhörande LSS personkrets 3.
- Avgiftsbefrielse för besök på mottagning för tortyrskadade.
- Tilläggsavgift vid hembesök av läkare.
- Avgiftsbefrielse för barn och unga under 18 år vid direkthänvisning från en avgiftsbefriad vårdform till närakut eller akutsjukhusens akutmottagningar. (Avgiftsbefrielsen kvarstår vid direkthänvisning mellan närakuter eller akutmottagningar.)
- Avgiftsreduktion inom slutenvård för patient under 40 år med hel aktivitets- eller sjukersättning.
- Avgiftsbefrielse inom slutenvård för anhållna, häktade, intagna på kriminalvårdsanstalt samt totalförsvarspliktiga.

Nuvarande avgift för röntgen, fysiologi och neurofyslab samt viss endoskopi tas bort.

Förändringarna gäller från och med den 1 april 2022.

Motivering: Förändringarna görs i enlighet med hälso- och sjukvårdsnämndens utredning om förenkling av Regelverk för patientavgifter (HSN 2021–0280).

Borttagen avgift för hälsoundersökning för barn och unga 0–20 år enligt Lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Beslut: Avgiften för hälsoundersökningarna enligt Lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet ändras till nolltaxa för barn och unga som är 0–20 år från och med den 1 januari 2022.

Motivering: Hälso-, sjuk- och tandvården har en skyldighet att erbjuda barn och unga 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet hälsoundersökningar. SKR rekommenderar att regionerna tillhandahåller hälsoundersökningar kostnadsfritt för målgruppen 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet.

Avgiftsbefrielse för läkarintyg enligt 32§ LVU

Beslut: Avgiften för läkarintygen enligt 32 § Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) ändras till nolltaxa från och med den 1 januari 2022.

Motivering: I samband med att barn och unga omhändertas enligt LVU har hälso- och sjukvården en skyldighet att bistå med en läkarundersökning och ett läkarintyg som kompletterar socialtjänstens sociala utredning och tillsammans med denna skickas till förvaltningsrätten. Det rör sig om ca 400 barn och unga om året. Eftersom målgruppen rör barn och unga som blir tvångsvårdade och detta ingår i hälso- och sjukvårdens uppdrag bedöms det vara orimligt att låta målgruppen betala denna avgift.

Höjd prislista för vuxentandvård

Beslut: Prislistan för vuxentandvård höjs med 2,5 procent från och med den 1 januari 2022 och priserna för frisktandvård höjs med 2,5 procent per år 2022-2024 i de frisktandvårdsavtal som tecknas från och med den 1 januari 2022 enligt den grund som beskrivs i bilaga 6 till Budget 2022 för Region Stockholm. Folktandvården Stockholms län AB bemyndigas att genomföra förändringarna.

Motivering: Folktandvården Stockholms län AB har hemställt om att höja prislistan för vuxentandvård med 2,5 procent från och med den 1 januari 2022, samt om att höja priserna för frisktandvård med 2,5 procent årligen 2022-2024 för frisktandvårdsavtal som tecknas under 2022. Grunden för prissättningen är främst Tandvård- och läkemedelsförmånsverkets (TLV:s) referenspriser, därtill kommer hänsyn till Folktandvårdens konkurrenssituation, utvecklingen avseende behandlingsmetoder och material samt den generella kostnadsutvecklingen. Vidare eftersträvas en låg ekonomisk tröskel för patienterna samt likartade höjningar inom allmäntandvårdens och specialisttandvårdens prislistor.

Höjd SL-taxa

Beslut: SL-taxan för ett månadskort höjs till 970 kronor för vuxna och till 650 kronor för pensionär, ungdom och student. Enkelbiljett köpt med reskassa inklusive kontaktlöst kostar 39 kronor för vuxna och 26 kronor för pensionär, ungdom och student. Engångskort och biljett köpt hos konduktör kostar 54 kronor för vuxna och 36 kronor för pensionär, ungdom och student. Taxehöjningarna gäller från och med den 4 januari 2022.

Motivering: SL-taxan har de senaste åren höjts årligen. Højningen är nödvändig för att finansiera den fortsatta utbyggnaden av kollektivtrafiken och ett ökat utbud av kollektivtrafik inom Stockholms län.

Höjd taxa för resor med Waxholms Ångfartygs AB

Beslut: Taxan för en 30-dagarsbiljett för resa med Waxholms Ångfartygs AB, WÅAB, höjs till 970 kronor för vuxna och till 650 kronor för pensionär, ungdom och student. Kostnaden för ett Ö-kort blir oförändrat 600 kronor per år. Taxehøjningen gäller från och med den 4 januari 2022.

Motivering: Kostnader för resor med kollektivtrafik på vatten finansieras delvis via biljettintäkter. Højningen harmonierar med højningen av SL-taxan och är nödvändig för att finansiera driften av kollektivtrafik på vatten.

Höjd taxa inom färdtjänsten

Beslut: Högkostnadsskyddet inom färdtjänsten höjs till 970 kronor för vuxna och till 650 kronor för pensionär, ungdom och student. Pris per resa uppgår till 86 kronor och minimiavgift för en bil på gatan till 62 kronor. Højningen gäller från och med den 1 januari 2022.

Medresenärsavgiften är oförändrat 40 kronor.

Motivering: Kostnaderna för särskild kollektivtrafik finansieras delvis via avgifter. Højningen harmonierar med højningen av SL-taxan och är nödvändig för att finansiera kostnader för särskild kollektivtrafik.

Taxor och avgifter år 2022

Hälsa- och sjukvård

Nedan redovisas en sammanställning av taxor och avgifter för hälso- och sjukvård i regionen. Ett fullständigt regelverk som grundas på tidigare fullmäktigebeslut finns i Avgiftshandboken – Regelverk för patientavgifter och Sjukresehandboken som båda finns på Vårdgivarguiden.se. Avgifter och regelverk för hjälpmedel enligt tidigare beslut framgår av Hjälpmedelsguiden som också finns på Vårdgivarguiden.se.

Öppenvård

Enhetstaxa

	Avgift
Personer 18–84 år	
Vårdkontakt inom primärvård och specialistvård*	250 kr
*Inklusive förskrivning av inkontinenshjälpmedel, videomöte och KBT-behandling via internet	
Besök på akutsjukhusens akutmottagningar	400 kr
Barn och unga 0–17 år	
Vårdkontakt inom primärvård och specialistvård	0 kr
Besök på akutsjukhusens akutmottagningar	120 kr

Avgifter i enlighet med ny enhetstaxa och förenklat regelverk

Barn och ungdom under 18 år

	Avgift
Besök inom primärvård och öppen specialistvård	0 kr
Telefonrecept	0 kr
Besök på sjukhusens akutmottagningar	120 kr
Besök på röntgen samt fysiologi- och neurofysiologilaboratorium på sjukhusens akutmottagningar	0 kr

Personer 85 år eller äldre

Personer 85 år eller äldre betalar ingen avgift för öppenvård som ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård.

Personer 18–84 år – läkarbesök

	Avgift
Besök hos läkare på vårdcentral/husläkarmottagning	250 kr
Besök hos läkare på geriatrisk mottagning	250 kr
Besök hos läkare på specialistmottagning (inkl. psykiatrisk mottagning)	250 kr
Första besök på specialistmottagning med remiss från husläkarmottagning eller privat specialist i allmänmedicin som arbetar enligt lagen 1993:1651 om läkarvårdsersättning	250 kr
Första besök på geriatrisk mottagning med remiss från husläkarmottagning eller privat specialist i allmänmedicin som arbetar enligt lagen 1993:1651 om läkarvårdsersättning.	250 kr

Personer 18–84 år – besök på akutmottagning

	Avgift
Husläkarjour och närakut	250 kr
Besök på akutsjukhusens akutmottagningar/specialistakut	400 kr
Planerat återbesök hos läkare på akutsjukhusens akutmottagningar/specialistakut i samma ärende	400 kr
Planerat återbesök för sjukvårdande behandling på akutsjukhusens akutmottagningar/specialistakut i samma ärende	400 kr
Direkthänvisning	0 kr

Personer 18–84 år – övriga besök

	Avgift
Besök hos fysioterapeut, arbetsterapeut, dietist, kiropraktor eller naprapat	250 kr
Besök hos t.ex. sjuksköterska, distriktssköterska, kurator, audionom, logoped psykolog, på syncentral eller vid medicinsk fotsjukvård	250 kr
Besök på röntgen, fys- och neurofyslab samt viss endoskopi (gastroskopi och koloskopi)	0 kr
Besök i dagsjukvård (dagkirurgi, dagmedicin och övrig dagsjukvård)	250 kr
Besök hos hjälpmedelskonsulent eller tekniker (utan medverkan av förskrivare) på hjälpmedelscentralen KommSyn Stockholm vid inträning och utbildning av hjälpmedel eller egenansvarsprodukter	250 kr

Personer 18–84 år – distanskontakt

	Avgift
Distanskontakt genom överföring av ljud och bild i kombination (Gäller då kontakten är av sådan omfattning att den ersätter ett mottagningsbesök)	250 kr
KBT-behandling via internet (Gäller per genomförd behandlingsvecka)	250 kr
Telefonkontakt (gäller alla typer av telefonkontakter)	0 kr

Avgiftsbefriade vårdkontakter

Undantagen i nedanstående tabell är beslutade av regionfullmäktige.

	Avgift
Besök inom barnhälsovård/mödrhälsovård	0 kr
Besök vid mottagning för våldtagna	0 kr
Besök vid öppenvårdsmottagning för hemlösa	0 kr
Besök vid sprutbytesmottagning	0 kr
Besök på habiliteringsmottagning (patient med livslång funktionsnedsättning)	0 kr
Besök på ungdomsmottagning	0 kr
Besök på regionens rättspsykiatriska öppenvårdsmottagning i Huddinge	0 kr
Besök inom öppen och sluten psykiatrisk tvångsvård (person som vårdas enligt lag om psykiatrisk tvångsvård och lag om rättspsykiatrisk vård)	0 kr
Besök på närakut eller akutsjukhusens akutmottagning efter direkthänvisning från annan vårdgivare (gäller vuxna fr.o.m. 18 år)	0 kr
Besök på närakut eller akutsjukhusens akutmottagning efter direkthänvisning från annan närakut eller akutmottagning (gäller barn och unga 0–17 år)	0 kr
Hembesök av vårdgivare som utför insatser för patienter som omfattas av hemsjukvård	0 kr
Hembesök hos patient med beslut om särskilt boende av distriktssköterska samt läkare som patienten valt att lista sig hos	0 kr
Hemrehabilitering (gäller oavsett vilken yrkeskategori som patienten träffar)	0 kr
Hälsoundersökning enligt lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.	0 kr
Besök i samband med abort (avser enskilt separat besök för utelämnande av läkemedel som startar aborten)	0 kr
Återbesök i samband med abort	0 kr

Anhöringsamtal (de två första samtalen efter dödsfall av närstående)	0 kr
Bukaortascreening (riktad hälsokontroll)	0 kr
Jourläkarbesök (s.k. jourläkarbil)	0 kr
Forskningspatient (vård som ges i samband med forskningsprojekt)	0 kr
Person som smittats av Hepatit-C i vården med beslut från Landstingens gemensamma försäkringsbolag (LÖF)	0 kr
Person som orsakats bestående kroppsskada genom hypofraktionering i samband med behandling av bröstcancer under perioden 1960–1989	0 kr
Person som smittats av HIV i hälso- och sjukvården	0 kr
Skriftlig distanskontakt (gäller ej KBT-behandling via internet)	0 kr
Telefonkontakt	0 kr
Viss psykiatri (patient med psykosjukdom eller annan svår psykiatrisk sjukdom med bristande sjukdomsinsikt efter beslut av namngiven specialistläkare)	0 kr
Vårdkontakt med företrädare för patient då särskilda skäl för avgiftsbefrielse föreligger	0 kr
Återbesök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar inom 24 timmar	0 kr

Undantagen i nedanstående tabell följer av nationell lagstiftning

	Avgift
Anhållna, häktade, intagna på kriminalvårdsanstalt vid vårdkontakter inom öppen vård	0 kr
Avstämningsmöte med Försäkringskassan	0 kr
Undersökning, vård och behandling enligt smittskyddslagen (inkl. besök på MRSA-mottagning)	0 kr
Besök hos rehabiliteringskoordinator vid insatser enligt lag (2019:1297) om koordineringsinsatser.	0 kr
Personer 85 år eller äldre	0 kr
Rådgivning om preventivmedel och abortfrågor (oavsett vårdgivare eller personalkategori)	0 kr
Rådgivning och stöd till personer som omfattas av LSS	0 kr
Mammografiscreening (riktad hälsokontroll)	0 kr
Gynekologisk screening (riktad hälsokontroll)	0 kr
Totalförsvarspliktig	0 kr
Förnyad bedömning enligt vårdgarantin	0 kr

Avgift för läkarintyg enligt 32 § LVU

Ett fullständigt regelverk som innehåller samtliga avgifter och taxor för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar enligt tidigare beslut framgår i Regelverk och avgifter för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar som finns på Vardgivarguiden.se.

	Avgift
Avgift för läkarintyg enligt 32 § LVU	0 kr

Slutenvård

Avgiften för slutenvård för personer över 18 år följer den vid var tid högsta avgift som följer av 17 kap, 2§, hälso- och sjukvårdslagen.

	Avgift
Barn och ungdom under 18 år	0 kr
Personer över 18 år	110 kr
Person som vårdas enligt lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lag om rättspsykiatrisk vård (LRV)	0 kr
Person som smittats av HIV i hälso- och sjukvården	0 kr

Smittskyddsvård

Rätt till kostnadsfrihet enligt smittskyddslagen (2004:168) 7 kap. 1 § (läkemedel) och 2 § (undersökning, vård och behandling) har

- den som är bosatt i Sverige enligt 5 kap. socialförsäkringsbalken
- den som har rätt till förmåner utan att vara bosatt här enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april om samordning av de sociala trygghetssystemen (personen ska kunna uppvisa giltigt EU-kort eller intyg som visar att personen har rätt till vård i Sverige)
- utländska sjömän när det gäller undersökning, vård, behandling och läkemedel vid gonorré, klamydia och syfilis enligt en internationell överenskommelse om vissa lättnader för sjömän vid behandling för könssjukdom från den 1 december 1924
- asylsökande och den som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Personer som tillfälligt vistas i Sverige och som inte omfattas av ovanstående kostnadsfrihet har rätt till kostnadsfri

- provtagning, vård och behandling av covid-19 på samma sätt som folkbokförda (gäller så länge covid-19 klassas som en allmänfarlig sjukdom)
- läkemedel samt undersökning (inklusive provtagning, vård och behandling), som ges enligt 7:1 samt 7:2 smittskyddslagen gällande STI-sjukdomarna klamydia, gonorré, syfilis och tuberkulos
- undersökning (inklusive provtagning) av hiv samt hepatit B och C.

Vård och behandling av hiv, hepatit B och C ska inte ges kostnadsfritt generellt efter positivt test. Behandlande läkare tar medicinsk ställning till kostnadsfri vård och behandling i det enskilda fallet.

Övriga avgifter

Administrativa avgifter

Påminnelse- och kravavgift tas ut i enlighet med förordning (1981:1057) om ersättning för inkassokostnader med mera

Avgift för journalkopior tas ut enligt samma principer som när någon begär en kopia av en offentlig handling i Region Stockholm

Uteblivandeavgift

Uteblivandeavgift tas ut när en patient uteblir från ett planerat besök i öppen vård eller en planerad operation i sluten vård utan att lämna återbud inom givna tidsgränser.

	Avgift
Planerade besök i öppen vård (tidsgräns för återbud 24 timmar)	400 kr
Planerade operationer i sluten vård (tidsgräns för återbud 72 timmar)	400 kr

Avgift tas ut även om besöket eller vårdtillfället hade varit kostnadsfritt för patienten, till exempel för barn och ungdomar under 18 år.

Gällande undantag för när uteblivandeavgift inte ska debiteras återfinns i Regelverk för patientavgifter.

Sjukresor

Färd sätt	Egenavgift
Taxi, rullstolstaxi (max. avgift)	140 kr
Egen bil	50 kr
Tåg/flyg	140 kr
Egen båt	50 kr
Anslutningsresa	50 kr

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskyddet för besök i öppen hälso- och sjukvård följer i Region Stockholm det vid var tid gällande maxbelopp som framgår av 17 kap, 6§, hälso- och sjukvårdslagen.

	Avgift
Högekostnadsskydd för sjukresor, per 12-mån period (färdtjänst ingår ej)	1 400 kr
Högekostnadsskydd för besök i öppen hälso- och sjukvård	1 200 kr

Avgift för subventionerade preventivmedel

För ungdomar under 21 år är p-piller som omfattas av läkemedelsförmånerna samt hormonspiral, p-stav, p-plåster och p-ring kostnadsfria. För ungdomar från 21 år till dagen innan de fyller 26 år är egenavgiften för preventivmedel som omfattas av förmånen 100 kr för 12-månaders förskrivning och för 3 månaders förskrivning 30 kr.

Förtydligande avseende preventivmedelssubventionen återfinns på Vårdgivarguiden.

Egenavgift för omskärelse av pojkar på icke-medicinska grunder

Omskärelse av pojkar på icke-medicinska grunder regleras i lag (2001:499) om omskärelse av pojkar och omfattas inte av bestämmelse om patientavgifter eller högstkostnadsskydd. Region Stockholm subventionerar dock omskärelse på icke-medicinska grunder och för varje ingrepp betalar familjen 1 500 kr i egenavgift.

Kollektivtrafik

AB Storstockholms Lokaltrafik, SL

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
30-dagarsbiljett	970 kr	650 kr
Enkelbiljett köpt med reskassa inkl. kontaktlöst	39 kr	26 kr
Engångskort och biljett köpt hos konduktör	54 kr	36 kr
Avgift SL Accesskort (oförändrad)	20 kr	20 kr

Waxholms Ångfartygs AB

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
30-dagarsbiljett	970 kr	650 kr
Ö-kort (avgift per kort och år)	600 kr	600 kr

Färdtjänst

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
Färdtjänstresor med taxi och rullstolstaxi:		
Pris per resa (en resa = 30 km)	86 kr	86 kr
Minimiavgift - bil på gatan	62 kr	62 kr
Högekostnadsskydd per månad	970 kr	650 kr
Medresenärsavgift	40 kr	40 kr

Övrigt

Avgifter för kopia av allmän handling

Avgiftsreglerna ska tillämpas av Region Stockholms samtliga verksamheter. För bolag och de ekonomiska föreningar och stiftelser där Region Stockholm utövar ett rättsligt bestämmande inflytande ska styrelsen fatta beslut om avgiftsreglerna.

Avgifter för kopia på papper

Avgifterna gäller även utskrifter av digitala handlingar och mikrofilmade handlingar samt kopior som översänds via fax. En sökande ska betala avgift även om beställningen delas upp på två eller fler tillfällen. Dubbelsidig kopiering räknas som två sidor.

	Avgift
Sida 1–9	0 kr
Sida 10	50 kr
För varje sida från den 11: e kopian	2 kr per sida
Kopia av egen eller eget barns patientjournal	Maxavgift på 300 kr
Vidimering av papperskopia	0 kr

Avgifter för digital kopia

Verksamheten kan välja om kopian ska lämnas ut på papper eller digitalt. En digital handling behöver inte lämnas ut i annan form än utskrift. När det är lämpligt och praktiskt ska verksamheten lämna ut digitala handlingar i digital form.

	Avgift
Digitalisering av pappershandling	Samma avgift som kopia på papper
Digital kopia via e-post	0 kr
Digital kopia på databärare (t.ex. USB)	Avgift motsvarande myndighetens kostnad för databärare

Avgifter för kopia när extern part anlitas för kopiering

Verksamheten kan välja om handlingar i större format eller med krav på viss kvalitet enbart ska lämnas ut på plats eller om extern part ska anlitas för kopiering.

	Avgift
Kopia av kartor, ritningar i större format och bilder	Avgift motsvarande extern parts priser

Avgift för rekommenderad post och postförskott

När verksamheten skickar kopior av patientjournaler och andra allmänna handlingar som omfattas av sekretess ska avgift för rekommenderad post och i förekommande fall postförskott tas ut.

	Avgift
Rekommenderad post och postförskott	Avgift motsvarande myndighetens kostnad för rekommenderad post och postförskott

Avgiftsfria kopior

Enligt lag har myndigheter utanför Region Stockholm och i vissa fall privatpersoner rätt att begära ut kopior utan avgift. Myndigheter och privatpersoner ska i de fallen hänvisa till aktuell lagstiftning.

Kopia av allmän handling lämnas även ut utan avgift

- mellan myndigheter inom Region Stockholm inklusive aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser, där regionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande
- till övriga vårdgivare i Sverige i direkt anslutning till pågående vård av en patient
- till Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag, Löf.

Verksamheten har möjlighet att besluta om undantag från avgiftsreglerna om det finns särskilda skäl i enskilda utlämningsärenden.

Bilaga 7: Ärenden som behandlas i samband med Budget 2022 för Region Stockholm

I denna bilaga beskrivs och motiveras följande ärenden som behandlas i samband med Budget 2022 för Region Stockholm (RS 2020-0775).

Styrande dokument

- Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021-0285)
- Folkhälsopolicy (RS 2020-0535)
- Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147)
- Riktlinjer för informationssäkerhet (RS 2020-0148)
- Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (RS 2020-0632)
- Riktlinjer för anti-korruption och representation (RS 2020-0266)
- Riktlinjer för resor och möten i tjänsten (RS 2020-0784)
- Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022–2030 (RS 2020-0457)
- Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0827)
- Regional cykelplan för Stockholms län (RS 2020-0867)
- Beslut om förlängning av giltighetstiden för regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län (RS 2021-0473)

Nedanstående tre ärenden beslutas av regionstyrelsen:

- Finansiella riktlinjer (RS 2020-0448)
- Riktlinjer för investeringar (RS 2021-0286)
- Riktlinjer för ekonomistyrning (RS 2021-0287)

Övriga ärenden

- Reviderat genomförandebeslut för Depå, Nya tunnelbanan (RS 2021-0719)
- Plan för verksamhet och ekonomi 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (RS 2021-0327)

Beslut i respektive ärende motiveras nedan, ytterligare beslutsunderlag finns att tillgå i diariet.

Styrande dokument

Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021-0285)

Nuvarande Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2020-0449) har reviderats och utökats med styrande principer för att säkerställa att Region Stockholm har en god ekonomisk hushållning över tid. För att utöka perspektivet samt skapa en helhetssyn på en god ekonomisk hushållning kompletteras policyn med principer för ekonomistyrning och styrning av Region Stockholms investeringar. Samtidigt upphör Finanspolicyn (LS 2017-0949) och Styrande principer för investeringar (RS 2019-0829).

Policyn syftar till att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet och en effektiv hushållning med regionens skattemedel. Inriktningen är att eget kapital och värdet på regionens tillgångar ska bibehållas för att inte kommande generationer belastas av de beslut som fattas idag.

Policyns ansvarsområden har utökats med ansvar för Region Stockholms finansiella verksamhet och finansiella risker samt investeringar. Detta är viktiga delar för en god ekonomisk hushållning och en uthållig ekonomisk utveckling. De nya delarna och tillhörande riktlinjer syftar till att tydliggöra det ramverk som styrs av koncernens långsiktiga finansiella och verksamhetsmässiga mål. I policyn görs principiella ställningstaganden som tydliggör behovet av resultatöverskott för att långsiktigt ta ansvar för Region Stockholms finansiering av tillgångar, skulder och pensioner. Koncernens driftkostnader och ersättningsinvesteringar ska finansieras inom koncernens kassaflöde.

Förslaget till policy har remitterats till Region Stockholms nämnder och bolag. Inga synpunkter har inkommit som föranleder några förändringar i det remitterade förslaget. Nämnder och bolag anför generellt att det är positivt att den ekonomiska och finansiella styrningen tydliggörs. Beslut om policyn innebär i sig inga direkta kostnader. I ett led för att arbeta mot gemensamma strukturer, tydlighet och en ökad samordning bedöms risker inom verksamhet och ekonomi minska vilket bör ge en mindre kostnadsdrivande effekt inom koncernen.

Folkhälsopolicy (RS 2020-0535)

Folkhälsopolicyn anger styrande principer för Region Stockholms samlade arbete för god hälsa och minskade hälsoklyftor i befolkningen. En god folkhälsa innebär att befolkningen har god hälsa, både fysiskt och psykiskt, och att hälsan är jämlikt fördelad mellan olika grupper i befolkningen. Policyn syftar till att utgöra en plattform för samlad styrning, uppföljning och vidareutveckling av Region Stockholms folkhälsoarbete. Policyn stödjer och kompletterar Region Stockholms övriga styrande dokument och ska tillämpas av Region Stockholms nämnder och bolag. Detta innebär att

nämnder och bolag i sitt arbete med verksamhetsplanering och budgetunderlag beaktar ett folkhälsoperspektiv och policyns styrande principer. Policyn visar en långsiktig inriktning medan prioriteringar och finansiering för respektive år beslutas i budget.

Policyn har skickats på remiss till Region Stockholms nämnder och bolag samt till ett stort antal aktörer och organisationer. Bland de externa remissmottagarna återfinns ett urval av aktörer som bedriver verksamhet på uppdrag av Region Stockholm, regionala aktörer inklusive samtliga kommuner i länet, organisationer i civilsamhället, fackliga organisationer, lärosäten och ett antal regioner. Remissen har fått ett positivt mottagande, internt såväl som externt, Region Stockholms nämnder och bolag stödjer remissförslaget samt har haft förslag på vissa justeringar. Tillväxt- och regionplanenämnden har exempelvis framhållit att policyn utgör en tydlig riktning för Region Stockholms arbete för en förbättrad folkhälsa och att den ligger i linje med RUF5 2050. Ett flertal remissinsatser har funnit det positivt att Region Stockholm avser integrera folkhälsoperspektivet i ledning och styrning.

Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147)

(återremiss RS 2020-0769)

Policyn för verksamhetsskydd anger styrande principer för arbetet med att skydda Region Stockholms verksamheter och information, och vänder sig till medarbetare, chefer, förtroendevalda och funktioner med stödjande roll, liksom till alla som genom avtal arbetar på uppdrag av Region Stockholm.

Policyn är utgångspunkten för allt arbete med informationssäkerhet, säkerhet, säkerhetsskydd, krisberedskap och civilt försvar. Den anger att Region Stockholms verksamhet ska bedrivas med så få störningar och kriser som möjligt, och i de fall de uppkommer ska de kunna hanteras. Vid beslut om att fastställa policyn upphör Informationssäkerhetspolicy (LS 1112-1733) samt Policy för säkerhet (LS 2015-0093) att gälla. Av de 17 remissinstanser som yttrat sig över förslaget har åtta framfört att policyn inte kommer att medföra ekonomiska konsekvenser, medan två har framfört att policyn kommer att medföra ekonomiska konsekvenser. Ytterligare två remissinstanser har framfört att det är oklart eller svårt att bedöma ekonomiska konsekvenser utan färdiga riktlinjer eller vägledning.

Riktlinjer för informationssäkerhet (RS 2020-0148)

(återremiss RS 2020-0769)

Riktlinjer för informationssäkerhet konkretiserar Region Stockholms verksamhetsskyddspolicy och är styrande för skyddet av informationstillgångar som hanteras av Region Stockholms samtliga nämnder och bolag. Informations- och cybersäkerhetsriskerna ökar i takt med den snabba tekniska utvecklingen och den ökande digitaliseringen, och nämnder och

bolag behöver arbeta med skyddsåtgärder utifrån aktuell hotbild och bestämmelserna i dessa riktlinjer. Dokumentet vänder sig framförallt till chefer och funktioner med stödjande roll i nämnder och bolag. En vägledning som stöd vid tillämpningen av riktlinjerna kommer att tas fram efter beslut.

Det finns olika bedömningar från remissinstanserna avseende ekonomiska konsekvenser av riktlinjerna. En del menar att det inte har någon påverkan, någon att det kan leda till besparingar och några att det kan leda till vissa kostnadsökningar. Riktlinjer som nämns som kan innebära kostnadsökningar behandlar inventering av it-utrustning (RI 5.4.1), regiongemensam godkännandeprocess för distansanslutningar (RI 6.1.3), spårbarhet vid inpassering (RI 8.2.3), information om att loggning sker (RI 9.3.3) samt godkännandeprocess för vilken utrustning som får anslutas på Region Stockholms nätverk (RI 10.1.3).

Vad gäller inventering av it-utrustning samt godkännandeprocesser har dessa i viss mån skrivits om i linje med de synpunkter som har inkommit. Vad gäller spårbarhet vid inpassering har riktlinjen tagits bort i sin helhet efter kostnadsavvägning, med ambitionen att införa denna skrivning på sikt. I delen om information om loggning har riktlinjen justerats i linje med de inkomna synpunkterna. I samband med beslut om riktlinjerna upphör nu gällande riktlinjer för informationssäkerhet (LS 2018-0652) och därtill hörande tillämpningsanvisningar att gälla.

Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (RS 2020-0632)

Regionfullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare på uppdrag Region Stockholm. Detta framgår av kommunallagen (2017:725). Programmet ska också ange hur regionfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens rätt till insyn ska tillgodoses. Frågorna om uppföljning och insyn lyfts på detta vis till strategisk nivå och ansvar för uppföljning av privat utförd verksamhet inom Region Stockholm tydliggörs.

Riktlinjerna ersätter Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (LS 2015-0329). I riktlinjerna fastställs grundläggande krav på uppföljning och kontroll av privata utförare. Riktlinjerna gäller för alla verksamhetsområden där Region Stockholm lämnat över utförandet av en kommunal angelägenhet till en privat utförare. Riktlinjerna gäller både nämnder och bolag i Region Stockholm.

Ärendet har remitterats till samtliga nämnder och bolag inom Region Stockholm, arbetstagarorganisationerna, Vårdföretagarna, Privattandläkarna och Transportföretagen. Ett antal mindre ändringar har

arbetats in i det slutliga förslaget med anledning av remissinstansernas synpunkter. Remissinstanserna är huvudsakligen positiva till riktlinjernas nya utformning och menar att de är tydliga och lätta att förstå. Några remissinstanser önskar att riktlinjerna kompletteras med vägledning för att säkerställa mer enhetliga former för uppföljning. Några remissinstanser menar att uppföljning kräver resurser och ett bolag menar att det kan komma att krävas nya resurser för att följa upp avtal med privata utförare. Övriga nämnder och bolag menar i huvudsak att den reviderade riktlinjen inte får några nya ekonomiska konsekvenser eftersom nämnderna redan arbetar med avtalsuppföljning.

***Riktlinjer för anti-korruption och representation
RS 2020-0266) (återremiss RS 2020-0769)***

Region Stockholms riktlinjer för anti-korruption och representation har setts över mot bakgrund av bland annat antagandet av Uppförandekod för Region Stockholm (LS 2017-1198). I förslaget till nya riktlinjer har bland annat syftet förtydligats och målgruppen breddats. Riktlinjerna kompletterar uppförandekoden i de delar som direkt eller indirekt rör antikorruption i vid bemärkelse. De nu gällande riktlinjerna för anti-korruption och representation beslutades av dåvarande landstingsfullmäktige 2016 (LS 2015-1342).

Bestämmelserna syftar till att skapa förutsättningar för ansvarsfulla personliga överväganden och beslut som styr bort från förtroendeskadliga beteenden och korruptionsbrott. Riktlinjerna gäller för förtroendevalda, anställda samt inhyrd personal och andra uppdragstagare som kan jämföras med anställda i Region Stockholms nämnder, bolag samt stiftelser där Region Stockholm är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen. Detta är en bredare målgrupp än för tidigare riktlinjer som bara omfattar förtroendevalda och anställda. I riktlinjerna återfinns även en bestämmelse om att bolagen ska följa den s.k. näringslivskoden som antagits av Institutet mot mutor.

Syftet med riktlinjerna har också förtydligats. Vikten av ett gott omdöme och det personliga ansvaret betonas. Såsom i tidigare riktlinjer regleras vad som är otillåtet att ta emot från en extern part, det ges också exempel på förmåner som normalt anses tillåtna. Beloppsgränserna för extern representation sänks. Riktlinjerna innehåller även information om jäv samt regler om vad som gäller i fråga om intern representation och gåvor från arbetsgivaren. All representation som Region Stockholm erbjuder eller där medarbetare deltar ska ha ett tydligt samband med och ingå som ett naturligt och nyttigt led i medarbetarens arbete och som regel även kännetecknas av måttfullhet. Vidare ingår information om vad som ska göras vid misstanke om brott eller allvarliga oegentligheter.

Riktlinjer för resor och möten i tjänsten (RS 2020-0784)

Riktlinjerna syftar till att komplettera Uppförandekod för Region Stockholm (LS 2017-1198). Regionstyrelsen uppdrogs i budget 2019 att förtydliga resepolitiken så att den tydligare beaktar klimatpåverkan vid val av tjänsteresa. I revideringen av riktlinjer för resor och möten i tjänsten har därför vikten av att väga in klimatpåverkan vid val av transportmedel för resor förtydligats. Respektive nämnd och bolag ansvarar för beslut om resor och möten fattas på ett sådant sätt att de av regionfullmäktige fastställda målen kan uppnås. Möten som hålls på distans genom olika digitala tjänster har ersatt många möten under covid-19-pandemin. Med digitala tjänster och teknik som fungerar bra finns det även efter pandemin förutsättningar för att hålla fler möten digitalt än innan pandemin. Användandet av digitala tjänster för möten i tjänsten har därför lyfts fram i riktlinjerna. I övrigt har en allmän översyn av riktlinjerna gjorts med smärre justeringar för att anpassa skrivningar till nu gällande styrande dokument och aktuell lagstiftning.

Förslaget till riktlinjer har skickats på remiss till samtliga nämnder och bolag. Sammantaget har remissinstanserna varit positiva till riktlinjerna och ser dem som klagörande, ändamålsenliga och enkla att ta till sig.

Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022–2030 (RS 2020-0457)

Strategin utgår från Världshälsoorganisationens definition av psykisk hälsa och fokuserar på att utveckla förutsättningarna för psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande i barns, ungas, vuxnas och äldres vardagsmiljöer. När psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande stärks byggs växtkraft hos alla som bor, verkar eller vistas i Stockholms län. Strategin tydliggör nämnders och bolags enskilda och gemensamma ansvar inom strategins område. När Region Stockholms nämnder och bolag integrerar psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande i verksamhetens planering och genomförande etableras bästa möjliga förutsättningar för att uppnå strategins målbild. Samtidigt bidrar strategin till att nämnder och bolag uppnår sina mål och till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Genom nämnders och bolags aktiva arbete inom området kan Region Stockholms vision om en attraktiv hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut förverkligas.

Strategin har skickats på remiss till Region Stockholms nämnder och bolag samt till ett stort antal aktörer och organisationer. Bland de externa remissmottagarna återfinns ett urval av aktörer som bedriver verksamhet på uppdrag av Region Stockholm, regionala aktörer inklusive samtliga kommuner i länet, organisationer i civilsamhället, fackliga organisationer, lärosäten och ett antal regioner. Remissen har fått ett positivt mottagande internt såväl som externt.

Under 2021 avser hälso- och sjukvårdsnämnden att planera för stödjande åtgärder för Region Stockholms implementering av strategin. Denna aktivitet ska följas upp inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess.

Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0827)

Folkbildningsstrategin konkretiserar och kompletterar RUF5 2050 (RS 2019-0533). Strategins primära syfte är att ge en riktning för Region Stockholms arbete med folkbildningsfrågor samt att bidra till kunskap, dialog och samsyn mellan regionala och lokala aktörer och folkbildningens aktörer. Strategin avser att tydliggöra Region Stockholms roll som regional aktör och att peka ut angelägna utvecklingsområden. Folkbildningsstrategin ska också fungera som stöd för kommunernas arbete med långsiktiga planer och utveckling kopplat till folkbildningsfrågor. Strategin avgränsas till att omfatta den folkbildning som bedrivs av studieförbund och folkhögskolor.

Kulturnämndens fastställde den 17 februari 2021 förslag till Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen. Regionstyrelsen har remitterat kulturnämndens förslag och en majoritet av remissinstanserna ställer sig positiva till förslaget.

Regional cykelplan för Stockholms län (RS 2020-0867)

Cykelplanen syftar till att skapa förutsättningar för en regionalt sammanhållen planering för ökad cykling. Cykelplanen är vägledande och stödjande för länets aktörer och pekar ut en riktning för cykelutvecklingen i länet. Cykelplanen är också utgångspunkt för det samarbete som sker i länet kring cykelfrågor. I planen pekas fem strategiska insatsområden ut:

- 1 Cykelinfrastruktur
- 2 Trafikinformation
- 3 Kommunikation
- 4 Kombinationsresor
- 5 Samverkan folkhälsa

Cykelplanen har utarbetats av tillväxt- och regionplanenämnden i samråd med trafiknämnden, Trafikverket och länets kommuner. Förslaget till cykelplan har remitterats till 48 remissinstanser och cykelplanen har omarbetats i enlighet med remissyttrandenas synpunkter.

Remissinstanserna har överlag varit positiva till förslaget. Synpunkterna har bland annat berört dokumentstruktur, målet om ökad cykling, genomförande och ansvar, finansieringsfrågor samt förutsättningar utanför den regionala kärnan.

Beslut om förlängning av giltighetstiden för regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län (RS 2021-0473)

Stockholms läns landstingsfullmäktige fastställde den 17 oktober 2017

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län (LS 2017-0540). Det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län är ett strategiskt dokument för kollektivtrafikens utveckling i länet och syftar till att fastställa långsiktiga mål för den regionala kollektivtrafiken. Det första trafikförsörjningsprogrammet antogs 2012 och enligt kollektivtrafiklagen ska programmet uppdateras vid behov. I Stockholms län har delaktiga aktörer gemensamt kommit fram till att programmet ska revideras en gång per mandatperiod.

Möjligheterna att starta revideringsarbetet har påverkats av covid-19-pandemin och utredningsarbetet med att ta fram ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram initierades våren 2021. Samrådsmöten med berörda aktörer kommer att planeras in under 2022 och programförslaget ska remitteras i början av 2023. Efter revidering av inkomna remissvar beslutas det regionala trafikförsörjningsprogrammet i trafiknämnden under 2023 och fastställs därefter i regionfullmäktige.

Med anledning av covid-19-pandemin finns ett behov av att förlänga giltighetstiden för det nuvarande regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län (LS 2017-0540). Giltighetstiden förlängs till och med den 31 december 2023.

Finansiella riktlinjer (RS 2020-0448)

Finansiella riktlinjer (RS 2020-0048) ersätter tidigare Finansiella riktlinjer (LS 2017-0950) mot bakgrund av att Finanspolicy (LS 2017-0949) och Styrande principer för Region Stockholms investeringar (RS 2019-0829) upphör att gälla och ersätts av Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021-0285).

Riktlinjernas syfte är att säkerställa att Region Stockholms finansiella risker hanteras affärsmässigt. I riktlinjerna tydliggörs ansvar för säkerheten i betalningsprocessen. Vidare har externa betalningar lyfts fram för att tydliggöra vilka krav som åligger respektive nämnd och bolag för att minimera risken vid externa betalningar.

En definition av koncernväsentliga finansiella risker har tagits fram för att konkretisera riktlinjerna vad avser rapportering av finansiella risker. Specifikt fastslås att kravet på konsultation med AB Stockholms Läns Landstings Internfinans vid hantering av vissa finansiella risker endast gäller om dessa risker når tröskelnivån för koncernväsentliga risker, fem miljoner kronor. Skrivningarna om valutarisker har förenklats. I huvudsak innebär förändringen att nämnder och bolag ska rapportera till AB Stockholms Läns Landstings Internfinans när den totala exponeringen per valuta överstiger koncernväsentlig risk.

I riktlinjerna införs lättnader i kraven på bankgaranti vid förskottsbetalningar för motparter med en kreditrating på samma nivå som Region Stockholm. Detta eftersom motpartsrisken vid tidsbegränsade förskott upp till 36 månader anses vara försumbar. Dessutom införs att undantag från regeln om bankgaranti, vid belopp överstigande koncernväsentlig risk, endast får ske efter konsultation med AB Stockholms Läns Landstings Internfinans.

Riktlinjer för investeringar (RS 2019-0867)

Riktlinjer för investeringar (RS 2021-0286) ersätter tidigare Riktlinjer för investeringar (RS 2019-0867) mot bakgrund av att Styrande principer för investeringar (RS 2019-1161) upphör att gälla i samband med beslut om Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021-0285)

Region Stockholms investeringar ska styras, prioriteras och genomföras på effektivast möjliga sätt. Riktlinjernas syfte är att bidra till detta genom att fungera som ett normerande stöd till Region Stockholms nämnder och hel- och delägda bolag och ska tillämpas vid investeringsverksamhet.

I riktlinjerna har tillämpningen förtydligats och en förenklad hanteringsordning införts för investeringar understigande 300 miljoner kronor. I det senare fallet ska investeringen hanteras i enlighet med respektive nämnds eller bolags beslutsordning. Anmälan av behovsanalys med en budget överstigande tio miljoner kronor till ansvarig nämnd eller bolagsstyrelse samt till regionledningskontoret tas bort i fasen Behovsanalys.

För att undvika förväxling av begrepp görs ett par begreppsändringar. I beslutsunderlag i fasen Åtgärdsval ersätts hållbarhetsbedömning av hållbarhetsvärdering och i fasen Planering ersätts hållbarhetsplan av hållbarhetsinriktning. Second Opinion ska vara en del av nämndens eller bolagets investeringsprocess när beslutsunderlag tas fram. Inom Region Stockholms uppföljningsprocess gör regionledningskontoret en kompletterade bedömning, i dialog med nämnden eller bolaget, om behov av ytterligare fördjupade granskningar av investeringar överstigande 500 miljoner kronor. Med anledning av detta tas kravet på Second Opinion i investeringsprocessens respektive faser bort.

Riktlinjer för ekonomistyrning (RS 2021-0287)

Riktlinjerna kompletterar och preciserar Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2021-0285). De syftar till att bidra till en ekonomi i balans genom att fungera som ett normerande stöd till Region Stockholms nämnder och bolag. Riktlinjerna ska säkerställa en effektiv hushållning med tillgängliga resurser. Principerna redogör för hur nämnder och bolag på ett enhetligt sätt ska arbeta för att nå regionfullmäktiges mål och bidrar med transparens och grund för likabehandling av utförare. Riktlinjerna gäller för

Region Stockholms nämnder och hel- och delägda bolag. I riktlinjerna beskrivs hur de ska arbeta inom följande områden:

- Övergripande om Region Stockholms ekonomistyrning
- Beräkning av resultatkrav
- Väl underbyggda beslut
- Budgetprocess och verksamhetsplanering
- Uppföljning av budget och verksamhetsplaner
- Beställarstyrning
- Intern handel och internprissättning

Övriga ärenden

Reviderat genomförandebeslut för Depå, Nya tunnelbanan (RS 2021-0719)

Landstingsfullmäktige beslutade den 18 februari 2014 (LS 1401-0037), att godkänna Huvudavtal, Avtal om finansiering och utbyggnad av tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län enligt 2013 års Stockholmsförhandling. I denna överenskommelse ingår utökad depåkapacitet för underhåll och uppställning av tunnelbanetåg. Inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen togs beslut på 6 200 miljoner kronor för depå och fordon, i 2013 års prisnivå. I beslutet gjordes ingen fördelning av investeringsmedel mellan depå och fordon, men en initial fördelning av investeringsmedel gjordes tidigt i processen efter att Stockholmsförhandlingen 2013 beslutades. Region Stockholm är ensam finansiär för depå och fordon.

Efter det tidigare genomförandebeslutet (RS 2019-0681) har fortsatt planering och utredningar genomförts i samverkan mellan trafiknämndens trafikförvaltning och förvaltning för utbyggd tunnelbana. I detta samverkansarbete har optimeringsmöjligheter identifierats såsom att antalet tåg som behövs med anledning av den utbyggda tunnelbanan kan reduceras från 26 tåg till 24 tåg samt att utbyggd uppställningshall och utbyggd C30- verkstad inte behöver byggas. Reduceringen av antalet tåg medför ingen försämrad trafik och innebär att behovet av antalet uppställningsplatser minskar samt att service av tågen kan genomföras på befintliga serviceplatser. Andra förändringar som innebär tillkommande arbeten har också identifierats i det fortsatta arbetet. Dessa avser främst återställande av mark, byggande av stödmur, flytt av ställverk, måste göras för att Stockholms stad ska kunna frigöra mark för investeringsobjektet Depå, Nya tunnelbanan.

För att uppnå en optimerad kollektivsystemlösning för depå och fordon inom ramen för utbyggd tunnelbana, gör förvaltningen för utbyggd tunnelbana och trafikförvaltningen den samlade bedömningen att 1 050 miljoner kronor bör omfördelas från investeringsobjekt Fordon till

investeringsobjekt Depå, Nya tunnelbanan och att ny total utgift för Depå, Nya tunnelbanan är 5 580 miljoner kronor. Den av regionfullmäktige beslutade totalramen för investeringsobjekten Fordon och Depå, Nya tunnelbanan kommer inte att överskridas.

Plan för verksamhet och ekonomi 2022 samt plan för ekonomi 2023-2024 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (RS 2021-0327)

Enligt Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings förbundsordning ska förslag på budget med plan för verksamhet och ekonomi senast den 31 mars överlämnas till medlemslandsregionerna för godkännande. Enligt den ekonomiska planen budgeterar kommunalförbundet ett marginellt överskott för 2022 på 43 000 kronor. De efterföljande planåren 2023-2024 redovisas överskott i verksamheten på fyra respektive åtta miljoner kronor. Tidigare års underskott bedöms enligt kommunalförbundet bli återställda först 2027.

Medlemmar i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling är de sju regioner som innehar universitetssjukhus: Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen.